

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ

ឆ្នាំ២០១១ - ២០២០

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

ឆ្នាំ២០១១

មាតិកា

រោម្តកថា.....	VII
សេចក្តីផ្តើមរំលែកគុណ.....	X
ប្តូរប្រាក់.....	XI
អក្សរកាត់.....	XI
ខ្លឹមសារសង្ខេបប្រតិបត្តិ.....	XV
ក. សមិទ្ធផលសំខាន់ៗក្នុងទសវត្សរ៍កន្លងមក.....	XV
ខ. ការគ្រៀមលក្ខណៈដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈម.....	XVI
គ. គោលដៅនិងយុទ្ធសាស្ត្រ.....	XVII
ជំពូក្រ ១ : ទិដ្ឋភាពទូទៅ.....	១
I. សេចក្តីផ្តើម.....	១
II. ការគ្រប់គ្រងម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច.....	១
III. វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ.....	៤
IV. វេលាសម្ព័ន្ធនិងការរៀបចំឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រ.....	៥
ជំពូក្រ ២ : វិស័យធនាគារ.....	៧
I. ប្រព័ន្ធធនាគារ.....	៧
ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ.....	៧
ខ. វឌ្ឍនភាពនិងសមិទ្ធផល.....	៧
គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ.....	៩
ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការអនាគត.....	១១
II. ការប្រឆាំងការសម្ពាធប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានកេរ្តិ៍រាងកាយ.....	១៦
ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ.....	១៦
ខ. វឌ្ឍនភាពនិងសមិទ្ធផល.....	១៦
គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ.....	១៨
ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការអនាគត.....	១៨
III. វិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ.....	១៨

ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ.....	១៨
ខ. វឌ្ឍនភាពនិងសមិទ្ធផល.....	២០
គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ.....	២០
ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការអនាគត.....	២៣

IV. ភតិសន្យា..... ២៧

ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ.....	២៧
ខ. វឌ្ឍនភាពនិងសមិទ្ធផល.....	២៧
គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ.....	២៨
ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការអនាគត.....	៣០

ជំពូក៣ : វិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ..... ៣១

I. ធានារ៉ាប់រង..... ៣១

ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ.....	៣១
ខ. វឌ្ឍនភាពនិងសមិទ្ធផល.....	៣២
គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ.....	៣៣
ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការអនាគត.....	៣៥

II. សោធន..... ៣៨

១. បេឡាជាតិសន្តិសុខសន្តមសម្រាប់ប្រតិបត្តិការស៊ីវិល(ប.ជ.ស.)..... ៣៩

ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ.....	៣៩
ខ. វឌ្ឍនភាពនិងសមិទ្ធផល.....	៣៩
គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ.....	៤០
ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការអនាគត.....	៤០

២. បេឡាជាតិអតីតយុទ្ធជន(ប.ជ.អ.)..... ៤០

ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ.....	៤០
ខ. វឌ្ឍនភាពនិងសមិទ្ធផល.....	៤១
គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ.....	៤១
ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការអនាគត.....	៤១

៣. មូលនិធិជនពិការ(ប.ជ.ព.)..... ៤២

ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ.....	៤២
ខ. វឌ្ឍនភាពនិងសមិទ្ធផល.....	៤២
គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ.....	៤២
ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការអនាគត.....	៤៣
៤. បេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម(ប.ស.ស.)	៤៣
ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ.....	៤៣
ខ. វឌ្ឍនភាពនិងសមិទ្ធផល.....	៤៣
គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ.....	៤៤
ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការអនាគត.....	៤៤
៥. សោធនស័ក្រមវិគ្គពីផ្នែកឯកជន	៤៥
ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ.....	៤៥
ខ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ.....	៤៥
គ. យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការអនាគត.....	៤៦
III. ទីផ្សារទុន	៤៦
ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ.....	៤៦
ខ. វឌ្ឍនភាពនិងសមិទ្ធផល.....	៤៧
គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ.....	៤៩
ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការអនាគត.....	៥០
ជំពូក៤ : អភិបាលកិច្ចនិងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ	៥២
I. ការគ្រប់គ្រងដំណើរការកែទម្រង់ : ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិ	៥២
ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ.....	៥២
ខ. វឌ្ឍនភាពនិងសមិទ្ធផល.....	៥២
គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ.....	៥២
ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការអនាគត.....	៥៣
II. ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទីផ្សារ : គណនេយ្យនិងសវនកម្ម	៥៤
ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ.....	៥៤
ខ. វឌ្ឍនភាពនិងសមិទ្ធផល.....	៥៤

គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ.....	៥៤
ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការអនាគត.....	៥៥
III. ប្រព័ន្ធទូទាត់សង្ខេបប្រាក់.....	៥៦
ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ.....	៥៦
ខ. វឌ្ឍនភាពនិងសមិទ្ធផល.....	៥៦
គ. យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការអនាគត.....	៥៧
IV. ការិយាល័យព័ត៌មានឥណទាន.....	៥៨
V. សេវាកម្មវាយតម្លៃ សេវាកម្មអចលនវត្ថុ និងលើកកម្ពុំអភិវឌ្ឍន៍លើស្ថានភាព.....	៥៨
ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ.....	៥៨
ខ. វឌ្ឍនភាពនិងសមិទ្ធផល.....	៥៩
គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ.....	៥៩
ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការអនាគត.....	៥៩
ជំពូក៥ : ការកសាងសមត្ថភាព.....	៦០
ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ.....	៦០
ខ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ.....	៦១
គ. យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការអនាគត.....	៦២
ជំពូក៦ : ផែនការសកម្មភាពសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១១-២០២០.....	៦៣
I. វិស័យធនាគារ.....	៦៣
II. ការប្រឆាំងការសម្រុះប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានកេរ្តិ៍អកម្ម.....	៧៧
III. វិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ.....	៧៩
IV. ភតិសន្យា.....	៨៩
V. ធានារ៉ាប់រងនិងសោធន.....	៩១
ក. ធានារ៉ាប់រង.....	៩១
ខ. សោធន.....	៩៦
VI. ទីផ្សារទុន.....	១០១
VII. អភិបាលកិច្ចនិងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ.....	១១០

ក. ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិ.....១១០

ខ. គណនេយ្យនិងសវនកម្ម.....១១៥

គ. ប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់.....១១៨

ឃ. សេវាកម្មវាយតម្លៃ សេវាកម្មអចលនវត្ថុ និងអាជីវកម្មអភិវឌ្ឍន៍នៅឋាន១២០

ង. ការកសាងសមត្ថភាព..... ១២២

ឧបសម្ព័ន្ធ១ : ទិន្នន័យហិរញ្ញវត្ថុសំខាន់ៗ.....១២៦

ឧបសម្ព័ន្ធ២ : សមាសភាពគណៈកម្មាធិការគោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និង គណៈកម្មាធិការដឹកនាំ និងក្រុមការងារបច្ចេកទេសសម្រាប់អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១១-២០២០..... ១២៩

ឧបសម្ព័ន្ធ៣ : សន្ទានុក្រម១៣៣

អារម្ភកថា

ក្នុងរយៈពេលមួយទសវត្សកន្លងមកនេះ សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាមានការរីកចម្រើនគួរកត់សម្គាល់ដោយមានអត្រាកំណើនមធ្យមប្រចាំឆ្នាំប្រមាណ៨%។ ការអភិវឌ្ឍកន្លងមក សម្រេចបានតាមរយៈការអនុវត្តសេដ្ឋកិច្ចទីផ្សារបើកចំហដោយផ្អែកលើឧត្តមភាពធៀបរបស់ប្រទេស និងការបង្កបរិដ្ឋានវិនិយោគអំណោយផលចំពោះវិស័យឯកជន។ ស្ថេរភាពនយោបាយនិងសង្គមជាមូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចដ៏សមស្រប ដែលទ្រទ្រង់ដោយគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុរឹងមាំ និងគោលនយោបាយថវិកាប្រុងប្រយ័ត្ន។ លទ្ធផលនេះ ក៏ឆ្លុះបញ្ចាំងផងដែរនូវការរួមចំណែកពីការអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ បន្ទាប់ពីរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានអនុម័ត “ចក្ខុវិស័យ និងផែនការអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០០១-២០១០” ដែលត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មជា “យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០០៦-២០១៥” នាពេលក្រោយមក។

វិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុសកលនាពេលថ្មីៗនេះ បានជះឥទ្ធិពលដល់ប្រទេសកម្ពុជាដែលសេដ្ឋកិច្ចនៅមានទ្រង់ទ្រាយតូច និងមានបញ្ហាប្រឈមផ្នែករចនាសម្ព័ន្ធមួយចំនួន ហើយ “ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ឆ្នាំ២០០៩-២០១៣” ដែលត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្ម កំពុងខិតខំដោះស្រាយ។ ការឆ្លើយតបទាន់ពេលវេលា និងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល បានកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់នៃវិបត្តិនេះ និងបានរក្សាស្ថិរភាពប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុក្នុងប្រទេសល្អប្រសើរ។ លើសពីនេះ ប្រព័ន្ធធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុមានវឌ្ឍនភាពជាច្រើនក្នុងរយៈពេលនៃការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។ ប៉ុន្តែ នៅមានបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនទៀតដែលត្រូវដោះស្រាយ។ ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការជាក់ស្តែង តាមសំណើរបស់គណៈកម្មាធិការគោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និងដោយមានការគាំទ្រពីសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា រាជរដ្ឋាភិបាលបានសម្រេចធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្ម “យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ឆ្នាំ២០០៦-២០១៥” ទៅជា “យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ឆ្នាំ២០១១-២០២០”។ តាមសំណើរបស់ គណៈកម្មាធិការគោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រនេះ ត្រូវបានរាជរដ្ឋាភិបាល អនុម័តនៅថ្ងៃទី២៥ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១១ ជាផែនទីមគ្គុទ្ទេសក៍សម្រាប់អភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុរយៈកាលវែង។

ការធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រនេះ ជាការទទួលយកសន្និធិនៃសមិទ្ធផលនៃការអនុវត្ត “យុទ្ធសាស្ត្រ អភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០០៦-២០១៥” ដោយបានរៀបចំកែសម្រួលតាមរយៈមេរៀននៃការអនុវត្តកំណែទម្រង់កន្លងមក បទពិសោធន៍ពីវិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុសកល និងបម្រែបម្រួលចាំបាច់ទាំងឡាយដែលអាចកើតឡើងពីការវិវឌ្ឍដ៏លឿននៃទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុ។ ជាពិសេស ការលើកកម្ពស់វិស័យហិរញ្ញវត្ថុត្រូវផ្អែកលើគោលការណ៍អភិបាលកិច្ចល្អ ក្នុងបរិដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុដែលមានលក្ខណៈកាន់តែស្មុគស្មាញ។

បច្ចុប្បន្ន ប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុកំពុងឈានចូលយុគសម័យនៃឯកទេសកម្ម ជាមួយនឹងការអភិវឌ្ឍឈានឡើងនៃទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុ និងពិពិធកម្មប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុដែលរួមមានពិពិធកម្មផ្នែកស្ថាប័ន និងឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ។ **ក្របខ័ណ្ឌទីផ្សារអន្តរធនាគារ**កំពុងត្រូវបានអភិវឌ្ឍ ហើយទីផ្សារនេះរំពឹងថានឹងអាចដំណើរការក្នុងពេលឆាប់ៗខាងមុខ។ លើសពីនេះ ក្នុងលក្ខខណ្ឌសមស្រប រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបោះផ្សាយ**មូលបត្ររដ្ឋ** ហើយទីផ្សារមូលបត្ររដ្ឋអាចដំណើរការនៅពេលមានហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តិចាំបាច់គ្រប់គ្រាន់ ដែលជាបុរេលក្ខខណ្ឌសម្រាប់អភិវឌ្ឍទីផ្សាររូបិយវត្ថុ។ **ទីផ្សារមូលបត្ររដ្ឋ** ដែលមានមូលដ្ឋានទូលំទូលាយ គឺជាការសំខាន់សម្រាប់ការ

អនុវត្តគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុ ដោយអនុវត្តស្របគ្នានឹងគោលនយោបាយជំរុញការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀល។ ក្រុមហ៊ុនយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ដែលជាប្រតិបត្តិករទីផ្សារ ត្រូវបានផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណ ដោយគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ឲ្យធ្វើប្រតិបត្តិការនិងបានសម្ពោធជាក់ឲ្យដំណើរការជាផ្លូវការរួចហើយ។ **វិស័យធានារ៉ាប់រងកំពុងធ្វើពិពិធ-កម្ម** លើសេវាធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិត និងធានារ៉ាប់រងខ្នាតតូច។ **អន្តរការីយកម្មធនាគារ** ត្រូវបានធ្វើឡើងតាមរយៈ មធ្យោបាយថ្មីៗដូចជា ធនាគារចល័ត និងរូបភាពផ្សេងៗទៀតនៃការទូទាត់តាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក ខណៈ អាជីវកម្មទទួលបញ្ចាំ និងសេវាប្តូរប្រាក់ចាំបាច់ត្រូវមានការគ្រប់គ្រងសមស្របផងដែរ។ ការរីកចម្រើនផ្សេងទៀត នៅក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ រួមមាន **វិស័យបរទេសកិច្ច ភតិសន្យា សោធន និងគម្រោងវិនិយោគរួម**។

គោលដៅនៃការអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ គឺដើម្បីអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុដែលមានភាពប្រកួតប្រជែង សមាហរណកម្ម និងមានប្រសិទ្ធភាព ដែលត្រូវបានគ្រប់គ្រងនិងត្រួតពិនិត្យសមស្រប សំដៅកៀរគរការសន្សំ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពសម្រាប់ផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន ដើម្បីទ្រទ្រង់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយចីរភាព។ ស្របតាម អាទិភាពនៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ វិស័យហិរញ្ញវត្ថុនឹងឆ្លើយតបចំពោះតម្រូវការទីផ្សារ រួមទាំង កំណើននៃស្រទាប់ប្រជាជនដែលមានកម្រិតចំណូលមធ្យម និងការរីកដុះដាលនៃសហគ្រិនខ្នាតតូចនៅតំបន់ ដាច់ស្រយាល។ វិស័យនេះក៏ចាំបាច់ត្រូវគាំទ្រគម្រោងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសំខាន់ៗ ដើម្បីបម្រើដល់ការកើនឡើង យ៉ាងឆាប់រហ័សនៃចំនួនប្រជាជន និងបន្ថយការពឹងផ្អែកលើជំនួយបរទេស។ យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យ ហិរញ្ញវត្ថុ ក៏ត្រូវបានរៀបចំដោយផ្តោតផងដែរទៅលើតម្រូវការធ្វើសមាហរណកម្មហិរញ្ញវត្ថុក្នុងតំបន់អាស៊ាន ក្នុង នាមកម្ពុជាជាសមាជិកមួយនៃសហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន។

“យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១១-២០២០” ត្រូវបានរៀបចំ ពិនិត្យ និងកែលម្អយ៉ាង ផ្ចិតផ្ចង់ប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់របស់ក្រុមការងារបច្ចេកទេស និងគណៈកម្មាធិការដឹកនាំសម្រាប់ការ **អភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ** ដោយមានការគាំទ្រពីជំនួយបច្ចេកទេសរបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី និងការរួមចំណែក ពីក្រុមទីប្រឹក្សាផ្តល់យោបល់របស់ Maxwell Stamp, Ltd.។ **ក្រុមការងារបច្ចេកទេសសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍវិស័យ ហិរញ្ញវត្ថុ** មានសមាជិកពីបណ្តាក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗគឺ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ក្រសួងពាណិ- ជ្ជកម្ម ក្រសួងយុត្តិធម៌ ក្រសួងការងារនិងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិ- សម្បទា ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា និងគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា។ ក្រុមការងារនេះ ស្ថិតក្រោមការដឹកនាំរបស់ “គណៈកម្មាធិការដឹកនាំសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ” ដែលមានឯកឧត្តមអគ្គ- ទេសាភិបាលនៃធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាជាប្រធាន។ តួអង្គពាក់ព័ន្ធពី**វិស័យធនាគារ វិស័យមូលបត្រ វិស័យធានា រ៉ាប់រង វិស័យអចលនទ្រព្យ វិស័យសោធន វិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ** និងតួអង្គពាក់ព័ន្ធនឹងទៀតទាំងអស់សុទ្ធតែបានផ្តល់ ធាតុចូលដល់**យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១១-២០២០** នេះ។

ក្នុងដំណើរការនៃការធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មនេះ គណៈកម្មាធិការដឹកនាំ និងក្រុមការងារបច្ចេកទេសសម្រាប់ អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ឆ្នាំ២០១១-២០២០ បានធ្វើការងារសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងធ្វើការប្រជុំ ក្រុមការងារបច្ចេកទេស រួមទាំងការសំអាតឯកសារផង អស់រយៈពេល៨ខែ គឺចាប់តាំងពីខែមករា ដល់ខែសីហា ឆ្នាំ២០១១។ ជាមួយគ្នានេះ សិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់ជាសាធារណៈ ត្រូវបានរៀបចំឡើងនៅថ្ងៃទី១៩ ខែក ក្កដា ឆ្នាំ២០១១។ លទ្ធផលនៃសិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់ជាសាធារណៈ ត្រូវបានដាក់ចូលទៅក្នុងកិច្ច- ប្រជុំ គណៈកម្មាធិការដឹកនាំ នៅថ្ងៃទី១៧ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១១ និងបានពិនិត្យ និងអនុម័តដោយគណៈ- កម្មាធិការ

គោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ នៅថ្ងៃទី២៤ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១១ ដែលការប្រជុំនេះមាន លក្ខណៈជា ប្រជុំអន្តរក្រសួង និងបានដាក់ឆ្លងទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រីប្រជុំអនុម័តនៅថ្ងៃទី២៥ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១១។

យើងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះក្រសួង-ស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាល ដែលបានរួមចំណែកក្នុងការរៀបចំ សម្របសម្រួល និងផ្តល់ធាតុចូលចំពោះឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រដ៏មានសារៈសំខាន់នេះ។ សូមថ្លែងអំណរគុណផង ដែរចំពោះ**ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី** ដែលបានផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេសសមស្រប ព្រមទាំងភាគីពាក់ព័ន្ធនានាដែល បានចូលរួម ក្នុងកិច្ចការរៀបចំចាត់ចែងយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ឆ្នាំ២០១១-២០២០ នេះ។

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី២៩ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១១

នាយករដ្ឋមន្ត្រី
ហ៊ុន សែន
និងហិរញ្ញវត្ថុ

គាត ឈន់

អគ្គនាយករដ្ឋមន្ត្រី
ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

ជា ប្រាណុត

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា សូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះ គណៈកម្មាធិការដឹកនាំសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ក្រុមការងារបច្ចេកទេសសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ក្រុមលេខាធិការដ្ឋាននៃក្រុមការងារបច្ចេកទេសសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ និងក្រុមបេសកកម្មធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ព្រមទាំងក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ដែលបានរួមចំណែកដល់ការងារធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្ម “យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១១-២០២០” នេះ។

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក៏សូមថ្លែងអំណរគុណជាពិសេសផងដែរចំពោះធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីដែលបានផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេស និងផ្តល់ធាតុចូលមានលក្ខណៈជាយុទ្ធសាស្ត្រដល់ការងារធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្ម “យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១១-២០២០” នេះ។

ប្តូរប្រាក់

(ថ្ងៃទី៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១១)

ឯកតារូបិយវត្ថុ		=	តម្លៃសមមូល
១,០០ រៀល		=	០,០០០២៣៩៦២ ដុល្លារ
១,០០ ដុល្លារ		=	៤.០៩៩ រៀល

អក្សរកាត់

ABC	សមាគមធនាគារកម្ពុជា	Association of Banks in Cambodia
ABV	សេវាអ្នកស្ម័គ្រចិត្តអូស្ត្រាលី	Australian Business Volunteers
ADB	ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី	Asian Development Bank
AFD	ទីភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍បារាំង	Agence Française de Développement
AML	ការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់	Anti-Money Laundering
APG	ក្រុមអាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិកស្តីពីការសម្អាតប្រាក់	Asia/Pacific Group on Money Laundering
ASSA	សមាគមសន្តិសុខសង្គមអាស៊ាន	ASEAN Social Security Association
AVA	សមាគមអ្នកវាយតម្លៃអាស៊ាន	ASEAN Valuers Association
CAM	ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា	Kingdom of Cambodia
CAS	ស្តង់ដារគណនេយ្យកម្ពុជា	Cambodian Accounting Standards
CBS	មណ្ឌលសិក្សាបច្ចេកទេសធនាគារ	Center for Banking Studies
CCRD	គណៈកម្មាធិការឥណទានសម្រាប់អភិវឌ្ឍជនបទ	Credit Committee for Rural Development
CIB	វិទ្យាស្ថានធនាគារកម្ពុជា	Cambodia Institute of Banking
CIFRS	ស្តង់ដាររបាយការណ៍ទាក់ទងនឹងហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិនៃកម្ពុជា	Cambodia International Financial Reporting Standards
CIS	ប្រព័ន្ធព័ត៌មានឥណទាន	Credit Information System
CMA	សមាគមមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា	Cambodia Microfinance Association
COBRA	ការរាយការណ៍លើឯកសាររបស់ធនាគារកម្ពុជាសម្រាប់វិធានការកែតម្រូវបន្ទាន់	Cambodian offsite Bank Reporting for Prompt Corrective Action

COM	ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី	Council of Ministers
CPA	គណនេយ្យករជំនាញ	Certified Public Accountant
CSX	ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា	Cambodia Securities Exchange
DFI	គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍	Development Finance Institution
FATF	ក្រុមការងារហិរញ្ញវត្ថុ	Financial Action Task Force
FDI	វិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេស	Foreign Direct Investment
FIU	អង្គភាពស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ	Financial Intelligence Unit
FSAP	កម្មវិធីវាយតម្លៃវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ	Financial Sector Assessment Program
FSB	ចក្ខុវិស័យអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ	Financial Sector Blueprint
FT	ហិរញ្ញប្បទានកេរកម្ម	Financing of Terrorism
GDP	ផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប (ផសស)	Gross Domestic Product
GIAC	សមាគមធានារ៉ាប់រងទូទៅកម្ពុជា	General Insurance Association of Cambodia
IAIS	សមាគមបញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រងអន្តរជាតិ	International Association of Insurance Supervisors
IAS	ស្តង់ដារគណនេយ្យអន្តរជាតិ	International Accounting Standard
IFAC	សហព័ន្ធគណនេយ្យករអន្តរជាតិ	International Federation of Accountants
IFC	សាជីវកម្មហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ	International Finance Corporation
IFRS	ស្តង់ដាររបាយការណ៍ទាក់ទងនឹងហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ	International Financial Reporting Standards
IMF	មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ	International Monetary Fund
IOSCO	អង្គការអន្តរជាតិនៃគណៈកម្មការមូលបត្រ	International Organization of Securities Commissions
ISA	ស្តង់ដារអន្តរជាតិស្តីពីសវនកម្ម	International Standards on Auditing
ISAA	ស្តង់ដារសវនកម្មនិងការអះអាងអន្តរជាតិ	International Standards on Auditing and Assurance
ISAE	ស្តង់ដារអន្តរជាតិស្តីពីកិច្ចសន្យាផ្តល់ទំនុកចិត្ត	International Standards on Assurance Engagements
ISQC	ស្តង់ដារអន្តរជាតិស្តីពីការត្រួតពិនិត្យគុណភាព	International Standards on Quality Control
ISRE	ស្តង់ដារអន្តរជាតិស្តីពីកិច្ចសន្យាត្រួតពិនិត្យ	International Standards on Review Engagements
ITC	ឥណទានពន្ធវិនិយោគ	Investment Tax Credit
KR/KHR	ប្រាក់រៀល	Cambodian Riel

KICPAA	វិទ្យាស្ថានគណនេយ្យករនិងសវនករជំនាញកម្ពុជា	Kampuchea Institute of Certified Public Accountants and Auditors
KRX	ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកូរ៉េ	Korea Exchange
KYC	គោលការណ៍ស្គាល់អតិថិជន	Know Your Customer
LLR	អ្នកឲ្យខ្ចីចុងក្រោយ	Lender of Last Resort
L- MFI	គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុដែលបានទទួលអាជ្ញាបណ្ណ	Licensed MFIs
L- MDI	គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុមានអាជ្ញាបណ្ណទទួលប្រាក់បញ្ញើ	Licensed Microfinance Deposit Institutions
LTSF	ក្របខ័ណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្ររយៈពេលវែង	Long-Term Strategic Framework
MEF	ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ	Ministry of Economy and Finance
MFI	គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ	Microfinance Institutions
MIS	ប្រព័ន្ធព័ត៌មានសម្រាប់ការគ្រប់គ្រង	Management Information System
MLMUPC	ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់	Ministry of Land Management, Urban Planning and Construction
MOC	ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម	Ministry of Commerce
MOI	ក្រសួងមហាផ្ទៃ	Ministry of Interior
MOJ	ក្រសួងយុត្តិធម៌	Ministry of Justice
MOLVT	ក្រសួងការងារនិងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ	Ministry of Labour and Vocational Training
MoSVY	ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និង យុវនីតិសម្បទា	Ministry of Social Affairs, Veterans and Youth Rehabilitation
MOU	អនុស្សាវរណៈនៃការយោគយល់	Memorandum of Understanding
MPSDF	កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឯកជនតំបន់មេគង្គ	Mekong Private Sector Development Facility
MTF	កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ	Microfinance Training Facilities
NAC	ក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យ	National Accounting Council
NBC	ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា	National Bank of Cambodia
NCDs	វិញ្ញាបនបត្រប្រាក់បញ្ញើដែលអាចជួញដូរបាន	Negotiable Certificates of Deposit
NFV	បេឡាជាតិអតីតយុទ្ធជន	National Fund for Veterans
NGO	អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល	Non-Government Organization
NSDP	ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ	National Strategic Development Plan

NSSF	បេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម	National Social Security Fund
NSSFC	បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល	National Social Security Fund for Civil Servants
ODA	ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍	Official Development Assistance
PFM	ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ	Public Financial Management
PPTA	ជំនួយបច្ចេកទេសសម្រាប់រៀបចំគម្រោង	Project Preparatory Technical Assistance
PVPS	សោធនស្ម័គ្រចិត្តពីផ្នែកឯកជន	Private Voluntary Pension Scheme
PWDF	មូលនិធិជនពិការ	Person with Disability Foundation
R- NGO	អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលដែលបានចុះបញ្ជី	Registered NGOs
RGC	រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា	Royal Government of Cambodia
RIA	ការវាយតម្លៃផលប៉ះពាល់ផ្នែកបទប្បញ្ញត្តិ	Regulatory Impact Assessment
RTGS	ប្រព័ន្ធទូទាត់ដុលក្លាម	Real Time Gross Settlement System
SEACEN	ធនាគារកណ្តាលនៅអាស៊ីអាគ្នេយ៍	South East Asia Central Banks
SECC	គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា	Securities and Exchange Commission of Cambodia
SMEs	សហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យម	Small and Medium Enterprises
SOE	សហគ្រាសរដ្ឋ	State-owned Enterprise
TA	ជំនួយបច្ចេកទេស	Technical Assistance
UNSC	ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខអង្គការសហប្រជាជាតិ	United Nations Security Council
UNSCR	សេចក្តីសម្រេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខអង្គការសហប្រជាជាតិ	United Nations Security Council Resolutions
USAID	ទីភ្នាក់ងារសហរដ្ឋអាមេរិកដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍ អន្តរជាតិ	United States Agency for International Development
USD	ប្រាក់ដុល្លារសហរដ្ឋអាមេរិក	United States Dollar
WB	ធនាគារពិភពលោក	World Bank

ខ្លឹមសារសង្ខេបប្រតិបត្តិ

- I. ចក្ខុវិស័យនិងផែនការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០០១-២០១០ បានផ្ដោតទៅលើការអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុដ៏រឹងមាំ និងផ្អែកលើយន្តការទីផ្សារដែលពង្រឹងការកៀរគរនិងការបែងចែកធនធានសម្រាប់ទ្រទ្រង់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយចីរភាព។ បន្ទាប់មក ចក្ខុវិស័យនិងផែនការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០០១-២០១០ ត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មទៅជាយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០០៦-២០១៥។
- II. ទស្សនវិស័យរយៈពេលវែងនិងយុទ្ធសាស្ត្រ ដែលមានចែងនៅក្នុងចក្ខុវិស័យនិងផែនការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០០១-២០១០ និងនៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០០៦-២០១៥ នៅតែជាបច្ចុប្បន្នភាពសមស្របសម្រាប់កម្ពុជា។ រាជរដ្ឋាភិបាលសម្រេចបានវឌ្ឍនភាពជាច្រើនក្នុងរយៈពេលអនុវត្តកន្លងមក ប៉ុន្តែនៅមានបញ្ហាប្រឈមដែលត្រូវដោះស្រាយ។ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការជាក់ស្តែង រាជរដ្ឋាភិបាលបានសម្រេចធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រខាងលើឲ្យទៅជាយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១១-២០២០។
- III. យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១១-២០២០ ឆ្លុះបញ្ចាំងពីសមិទ្ធផលនិងវឌ្ឍនភាពមកទល់បច្ចុប្បន្ន ព្រមទាំងវាយតម្លៃស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ន បញ្ហាប្រឈម ឧបសគ្គ និងសុពលភាពនៃគោលដៅយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០០៦-២០១៥ និងផែនការសកម្មភាពសម្រាប់ដំណើរការទៅអនាគត។ យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១១-២០២០ ធ្វើសំយោគនិងកំណត់គោលដៅអាទិភាពសម្រាប់អនុវិស័យហិរញ្ញវត្ថុនីមួយៗ។ ឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រនេះ បានសម្របសម្រួលយុទ្ធសាស្ត្រ និងវដ្តនៃការរៀបចំផែនការសកម្មភាពអនុវិស័យនានា ស្របតាមទស្សនវិស័យរយៈពេលវែងសម្រាប់វិស័យហិរញ្ញវត្ថុទាំងមូល។ ម្យ៉ាងទៀត ឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រនេះមានគោលដៅបង្ហាញជូនដៃគូអភិវឌ្ឍដើម្បីសម្របសម្រួលកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ខ្លួន សំដៅលើកម្ពុជាស្របនឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តជំនួយបច្ចេកទេសនិងការកសាងធនធានមនុស្ស។
- IV. ឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រនេះ ត្រូវបានរៀបចំឡើងផ្អែកលើលទ្ធផល មេរៀន បទពិសោធន៍ និងបញ្ហាប្រឈមក្នុងការអនុវត្តកន្លងមក។ គោលដៅនិងផែនការសកម្មភាពជាក់លាក់សម្រាប់យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១១-២០២០ មានចែងលម្អិតនៅក្នុងម៉ាទ្រីសផែនការសកម្មភាព។
- V. ឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រនេះ អាចកែលម្អបន្តទៀតដោយផ្អែកលើស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងនយោបាយកម្ពុជា ព្រមទាំងល្បឿននៃការអភិវឌ្ឍទីផ្សារ និងបញ្ហាប្រឈមក្នុងតំបន់និងជាសកល ដើម្បីដោះស្រាយនិងឆ្លើយតបប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពចំពោះការវិវឌ្ឍនិងបញ្ហាប្រឈមថ្មីៗ។

ក. សមិទ្ធផលសំខាន់ៗក្នុងសវនកម្មវិភាគ

- VI. រាជរដ្ឋាភិបាលសម្រេចបានសមិទ្ធផលជាច្រើន និងអនុវត្តកម្មវិធីកំណែទម្រង់ប្រកបដោយជោគជ័យជាបន្តបន្ទាប់ក្នុងទសវត្សរ៍កន្លងមក។ សមិទ្ធផលសំខាន់ៗរួមមាន៖
 - ការអនុម័តច្បាប់សំខាន់ៗពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យពាណិជ្ជកម្មនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីទ្រទ្រង់វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឲ្យមានភាពរឹងមាំនិងផ្អែកលើយន្តការទីផ្សារ។

- កំណែទម្រង់រចនាសម្ព័ន្ធធធានាការនិងការពង្រឹងគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុគន្លឹះ។
- ការបង្កើតហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទ្រទ្រង់វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ សំដៅពង្រឹងសកម្មភាពទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុនិងពង្រីកសេវាហិរញ្ញវត្ថុដល់ជនបទ។
- ការកសាងសមត្ថភាពធនធានមនុស្សនិងឯកទេសកម្ម។
- ការពង្រីកតួនាទីវិស័យហិរញ្ញវត្ថុក្នុងការកៀរគរធនធានហិរញ្ញវត្ថុក្នុងស្រុក សម្រាប់បំពេញតម្រូវការសេដ្ឋកិច្ចដែលកាន់តែរីកចម្រើន។

VII. ទន្ទឹមនឹងសមិទ្ធផលសម្រេចបានកន្លងមក ឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រនេះមានគោលដៅដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមដូចខាងក្រោម៖

- ហានិភ័យនិងបញ្ហាប្រឈមដែលកើតចេញពីវិបត្តិខាងក្រៅ អាចប៉ះពាល់ដល់សមិទ្ធផលកន្លងមក។
- ហានិភ័យផ្ទៃក្នុងដែលបណ្តាលមកពីភាពយឺតយ៉ាវក្នុងការអនុវត្តកំណែទម្រង់ចម្បងៗអាចប៉ះពាល់ចំពោះស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ។
- ការសម្របសម្រួលគោលនយោបាយនៅមានកម្រិត ការយឺតយ៉ាវក្នុងការដោះស្រាយភាពខ្វះចន្លោះនៃក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិ និងការពង្រឹងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធស្ថាប័នមិនទាន់ស្របតាមល្បឿននៃការអភិវឌ្ឍទីផ្សារ។
- តម្រូវការបន្តការកសាងនិងការពង្រឹងសមត្ថភាពធនធានមនុស្សប្រកបដោយចីរភាព។
- តម្រូវការធ្វើសុខដុមនីយកម្មក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធជាធរមានឲ្យស្របតាមការវិវឌ្ឍរីកចម្រើននៃវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។
- តម្រូវការបង្កើនចំណេះដឹងនិងសមត្ថភាពឆ្លើយតបទាន់ពេលវេលាចំពោះហានិភ័យក្នុងប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុដែលប្រទាក់ក្រឡានិងមានឥទ្ធិពលឆ្លងរាលដាល ទាមទារនូវកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធ។

ខ. ការត្រៀមលក្ខណៈដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈម

VIII. ដើម្បីត្រៀមលក្ខណៈដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមដែលអាចកើតមានឡើងក្នុងពេលអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១១-២០២០ ទាមទារនូវ៖

- ការយល់ដឹង ការត្រៀមលក្ខណៈ និងការសម្របសម្រួលជិតស្និទ្ធរវាងភាគីពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗ។
- ការតាមដានសមិទ្ធផលជាប្រចាំនិងការកំណត់បញ្ហាទាន់ពេលវេលា ដើម្បីដោះស្រាយជាបន្ទាន់និងសមស្រប។
- ការផ្តល់ធនធានចាំបាច់សម្រាប់ទ្រទ្រង់ការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព។
- ការលើកកម្ពស់ភាពជាម្ចាស់នៃគម្រោងរបស់អាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធ។
- ការកំណត់វិធានពាក់ព័ន្ធនឹងគណនេយ្យភាពនិងការទទួលខុសត្រូវចំពោះការអនុវត្តផែនការសកម្មភាព។
- សហប្រតិបត្តិការរវាងអង្គការអន្តរជាតិនិងដៃគូអភិវឌ្ឍដែលផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេស និងការគាំទ្រផ្សេងៗ តាមការចង្អុលទិសរបស់អាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធ។

- វិធីសាស្ត្រអភិវឌ្ឍជាជំហានៗ ដើម្បីពង្រឹងវឌ្ឍនភាពនិងកសាងសមត្ថភាព។

IX. ទន្ទឹមនឹងបញ្ហាប្រឈមខាងលើ នៅមានបញ្ហាមួយចំនួនទៀតដែលត្រូវពិចារណា៖

- ការសម្របតាមស្តង់ដារអន្តរជាតិក្នុងការអនុវត្តវិធីសាស្ត្រត្រួតពិនិត្យគ្រប់សរុបនិងផ្អែកលើហានិភ័យ (Consolidated and Risk-Based Supervision) ស្របតាមការអភិវឌ្ឍនៃទីផ្សារនិងការបង្កើតក្របខ័ណ្ឌសហប្រតិបត្តិការរវាងអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធដែលទទួលបន្ទុកលើវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។
- ការរៀបចំក្របខ័ណ្ឌស្ថាប័នសម្រាប់បញ្ញត្តិកម្មនិងការត្រួតពិនិត្យវិស័យហិរញ្ញវត្ថុទាំងមូល ហើយការធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ជាធរមានទាមទាររយៈពេលច្រើនឆ្នាំ ដើម្បីទទួលបានការអនុម័តពីស្ថាប័ននីតិបញ្ញត្តិ។
- តម្រូវការពង្រឹងសមត្ថភាពជំនាញថ្មីសំខាន់ៗ ដើម្បីឈានឲ្យទាន់ការអភិវឌ្ឍនៃទីផ្សារ ដោយសារវិស័យធនាគារ វិស័យមូលបត្រ និងវិស័យធានារ៉ាប់រងកាន់តែប្រទាក់ក្រឡា និងមានហានិភ័យថ្មីៗនៅក្នុងប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុដែលអាចគំរាមកំហែងដល់ស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ។ ដូច្នេះ ទាមទារឲ្យមានការត្រួតពិនិត្យគ្រប់សរុប ការយល់ដឹងនិងការវាយតម្លៃហានិភ័យថ្មីៗ ដូចជាហានិភ័យទីផ្សារ ហានិភ័យប្រតិបត្តិការ និងហានិភ័យសន្ទនីយភាពជាដើម។
- ការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីហានិភ័យនិងវិធីសាស្ត្រនៃការវិនិច្ឆ័យរបស់មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យនៅគ្រប់កម្រិត។
- ការលើកទឹកចិត្តក្នុងការរក្សាមន្ត្រីជំនាញឯកទេសដែលបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលពីអាជ្ញាធរបញ្ញត្តិកម្មនានានៅក្នុងពេលដែលមានតម្រូវការខ្ពស់ពីវិស័យឯកជន។
- ការអនុវត្តតាមស្តង់ដារអន្តរជាតិ ក្នុងគោលបំណងធ្វើសុខដុមនីយកម្មនិងជំរុញសមាហរណកម្មវិស័យហិរញ្ញវត្ថុជាមួយបណ្តាប្រទេសអាស៊ាន។
- ការអនុវត្តបទបញ្ញត្តិជាធរមានឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព ក្នុងគោលបំណងដើម្បីពង្រឹងគុណភាពទិន្នន័យតម្លាភាព អភិបាលកិច្ចសាជីវកម្មនិងសីលធម៌សាជីវកម្ម ការបើកចំហព័ត៌មានចំពោះទីផ្សារនិងសាធារណជន និងការប្រកួតប្រជែងស្មើភាពក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។
- ការសម្របហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដែលមានស្រាប់ ជាមួយប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាននិងការអភិវឌ្ឍមូលដ្ឋានទិន្នន័យថ្មី ជាពិសេស មូលដ្ឋានទិន្នន័យសាជីវកម្ម ដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការត្រួតពិនិត្យនិងកំណត់អត្តសញ្ញាណស្ថាប័នដែលពុំបានចុះបញ្ជី ព្រមទាំងទាមទារឲ្យមានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងអាជ្ញាធរបញ្ញត្តិកម្មនិងអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធ។
- ការជំរុញតួនាទីរូបិយវត្ថុជាតិក្នុងសេដ្ឋកិច្ចនិងការតាមដានហានិភ័យពាក់ព័ន្ធ។
- ការបង្កើតយន្តការសហប្រតិបត្តិការរវាងអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធ ដែលមានតួនាទីក្នុងការគ្រប់គ្រងវិបត្តិ។

គ. គោលដៅនិងយុទ្ធសាស្ត្រ

- X. ឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រនេះ មានគោលដៅអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុវិស័យ ដែលអាចទ្រទ្រង់កំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានកាន់តែទូលំទូលាយជូនប្រជាពលរដ្ឋមានចំណូលទាប រួមចំណែកកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ។

- XI. ក្របខ័ណ្ឌស្ថាប័ន ចាំបាច់ត្រូវលើកកម្ពស់ឲ្យកាន់តែសុក្រិត។ ច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតនិងការជួញដូរ មូលបត្រមហាជនបានបង្កើតគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ដើម្បីដើរតួនាទីជាបញ្ញត្តិករលើទីផ្សារមូលបត្រ និងទទួលបានការគ្រប់គ្រងអ្នកចូលរួមក្នុងទីផ្សារនេះ។ ដោយសារប្រតិបត្តិការប្រទាក់ក្រឡាគ្នារវាងទីផ្សារ មូលបត្រនិងវិស័យធនាគារ ចាំបាច់ត្រូវបង្កើតយន្តការសហប្រតិបត្តិការរវាងអាជ្ញាធរបញ្ញត្តិកម្មវិស័យហិរញ្ញវត្ថុពាក់ព័ន្ធសំដៅធានាការត្រួតពិនិត្យប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។
- XII. **ការកែសម្រួលក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងសហប្រតិបត្តិការ :** បច្ចុប្បន្ន ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ជាធរមានដែលមានអសង្គតិភាព ទាមទារឲ្យមានការរៀបចំឲ្យប្រសើរស្របតាមស្តង់ដារអន្តរជាតិ។ ប្រការនេះក៏នឹងដោះស្រាយការទទួលខុសត្រូវត្រួតគ្នាលើផ្នែកមួយចំនួន។
- XIII. **ការត្រៀមលក្ខណៈដោះស្រាយវិបត្តិ :** ក្របខ័ណ្ឌគ្រប់គ្រងវិបត្តិចាំបាច់ត្រូវបង្កើតនិងត្រូវមានការធ្វើតេស្តប្រចាំគ្រា ស្របតាមស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដែលអាចដោះស្រាយបាននូវប្រតិបត្តិការប្រទាក់ក្រឡានិងមានហានិភ័យថ្មីៗក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។ ដោយសារកម្រិតដុល្លារូបនីយកម្មខ្ពស់ ចាំបាច់ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើសក្តានុពលនិងការវិវឌ្ឍនៃវិបត្តិដែលមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ។ ការបង្កើតក្រុមការងារស្ថិតភាពហិរញ្ញវត្ថុនៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានិងប្រព័ន្ធផ្តល់ព័ត៌មានជាមុននៅក្នុងប្រព័ន្ធធនាគារ នឹងរួមចំណែកក្នុងការដោះស្រាយវិបត្តិ។ ប៉ុន្តែស្ថិតភាពហិរញ្ញវត្ថុនិងប្រព័ន្ធផ្តល់ព័ត៌មានជាមុនទាមទារការចូលរួមពីសំណាក់អាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីសិក្សាអំពីការបង្កើតគណៈកម្មការជាតិស្ថិតភាពហិរញ្ញវត្ថុ។
- XIV. ផ្អែកលើគោលដៅរយៈពេលវែងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល គោលនយោបាយរូបិយវត្ថុនិងការបង្កើតហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទ្រទ្រង់ទីផ្សារ ជាគោលដៅចម្បងដែលត្រូវអនុវត្តនៅក្នុងរយៈមួយទសវត្សរ៍ខាងមុខ ដើម្បីលើកកម្ពស់ការប្រើប្រាស់រូបិយវត្ថុជាតិនិងសម្រេចបានបដិដុល្លារូបនីយកម្មរយៈពេលវែង។ ដោយសារការអនុវត្តឧបករណ៍នយោបាយរូបិយវត្ថុនៅមានកម្រិត ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាចាំបាច់ត្រូវអនុវត្តឧបករណ៍ថ្មីៗដើម្បីទ្រទ្រង់ស្ថិតភាពហិរញ្ញវត្ថុនិងកំណើនសេដ្ឋកិច្ច កសាងសមត្ថភាពផ្ទៃក្នុង និងបង្កើនស្វ័យភាពថែមទៀតក្នុងការរៀបចំនិងអនុវត្តគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុ។
- XV. វិស័យធនាគារបន្តដើរតួនាទីចម្បងនិងនៅតែជាផ្នែកសំខាន់ក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។ អាទិភាពក្នុងវិស័យធនាគាររួមមាន៖
 - រក្សាស្ថិតភាពរូបិយវត្ថុនិងហិរញ្ញវត្ថុ។
 - ដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈម សំដៅបង្កើនល្បឿនអភិវឌ្ឍវិស័យធនាគារ។
 - ពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការកៀរគរនិងការបែងចែកធនធាន តាមរយៈការអភិវឌ្ឍទីផ្សាររូបិយវត្ថុ។
- XVI. ចក្ខុវិស័យនៃការអភិវឌ្ឍវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុកន្លងមក សំដៅពង្រឹងប្រព័ន្ធមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីបម្រើប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រឲ្យទទួលបានសេវាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងតម្លៃសមស្រប បង្កើនប្រាក់ចំណូល និងកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ។ នៅទសវត្សរ៍ខាងមុខ គោលដៅរួម គឺជំរុញនិងអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុដើម្បីផ្តល់សេវាហិរញ្ញវត្ថុឲ្យកាន់តែទូលំទូលាយដល់ប្រជាពលរដ្ឋដែលមានចំណូលទាប។
- XVII. យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យធានារ៉ាប់រង គឺបន្តអនុវត្តផែនការសកម្មភាពដែលមានចែងក្នុងចក្ខុវិស័យនិងផែនការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០០១-២០១០ និងអនុវត្តសកម្មភាពថ្មីៗដូចជា ការបង្កើតផលិត-

ផលថ្មីៗ ការពង្រឹងបញ្ញត្តិកម្ម និងការបង្កើនសមត្ថភាពត្រួតពិនិត្យស្របតាមគោលការណ៍ស្នូលនៃវិស័យ ធានារ៉ាប់រងនៃសមាគមបញ្ញត្តិការធានារ៉ាប់រងអន្តរជាតិ (IAIS) ដែលប្រទេសកម្ពុជាជាសមាជិក។

XVIII. ដំណើរការអភិវឌ្ឍទីផ្សារមូលបត្រមានការរីកចម្រើនច្រើន។ ទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជាសិទ្ធិ នឹងចាប់ផ្តើម ប្រតិបត្តិការនាពេលឆាប់ៗ។ **គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជានឹងអនុវត្តគោលការណ៍ស្នូលសំខាន់ៗរបស់ អង្គការអន្តរជាតិនៃគណៈកម្មការមូលបត្រ (IOSCO)។** ការអភិវឌ្ឍទីផ្សារមូលបត្រ ចាំបាច់ត្រូវមានហេដ្ឋា រចនាសម្ព័ន្ធទ្រទ្រង់ប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ និងការសម្រួលការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធនោះ។

XIX. ការអភិវឌ្ឍនិងដំណើរការប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ ត្រូវផ្សារភ្ជាប់ជាមួយនឹងតម្រូវការ ព្រមទាំងផ្តល់ការគាំទ្រ និងសម្រួលដល់ការប្រើប្រាស់របស់ប្រតិបត្តិករទីផ្សារ។ នាអនាគត ត្រូវគិតគូរដល់ការតភ្ជាប់បណ្តាញទូ- ទាត់សងប្រាក់ចាំបាច់ដើម្បីសម្រេចគោលដៅសមាហរណកម្មវិស័យហិរញ្ញវត្ថុរវាងបណ្តាប្រទេសអាស៊ាន។

XX. ឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រនេះ ក៏មានចែងពីផែនការសកម្មភាពលម្អិតនៃវិស័យពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត ដែលទាមទារ ឲ្យមានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជិតស្និទ្ធ ដូចជា៖

- ការកសាងសមត្ថភាព។
- ការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម។
- ភតិសន្យា។
- អភិបាលកិច្ចសាជីវកម្ម គុណភាពទិន្នន័យ គណនេយ្យ និងសវនកម្ម។
- សេវាកម្មវាយតម្លៃ សេវាកម្មអចលនវត្ថុ និងអាជីវកម្មអភិវឌ្ឍន៍លំនៅឋាន។

XXI. ជាមួយ យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការសកម្មភាពកំណែទម្រង់សម្រាប់វិស័យនីមួយៗ ដូចមានចែងក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រ **អភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១១-២០២០** មានសារៈសំខាន់និងមានទំនាក់ទំនងយ៉ាងជិតស្និទ្ធ។ ភាពយឺតយ៉ាវក្នុងការសម្រេចគោលដៅកំណែទម្រង់វិស័យណាមួយ អាចបន្ទប់បង្ហាក់ដំណើរការកែទម្រង់ វិស័យផ្សេងទៀត។ តាមរយៈបទពិសោធក្នុងការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុកន្លងមក ការសម្របសម្រួលនិងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច អង្គការអន្តរជាតិ និងដៃគូអភិវឌ្ឍ នានា គឺជាកត្តាសំខាន់ដើម្បីសម្រេចជោគជ័យក្នុងការធ្វើកំណែទម្រង់។ ដូចនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលផ្តោតការ យកចិត្តទុកដាក់លើល្បឿននៃដំណើរការកែទម្រង់និងតាមដានជាប្រចាំលើការអនុវត្តជាក់ស្តែងនូវកម្មវិធី កំណែទម្រង់ និងបញ្ហាប្រឈមដែលអាចកើតមានឡើង ដោយសារមានការវិវឌ្ឍយ៉ាងឆាប់រហ័សនៃទី ផ្សារ ដើម្បីធានាវិធានការសមស្របនិងទាន់ពេលវេលា។

ជំពូក ១
ទិដ្ឋភាពទូទៅ

I. សេចក្តីផ្តើម

១. ការធ្វើពិពិធកម្មនិងទំនើបការបន្ថែមសេដ្ឋកិច្ច ដើម្បីទ្រទ្រង់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយចីរភាព ដែលជាកត្តានៃសម្រាប់លើកកម្ពស់កម្រិតជីវភាពប្រជាពលរដ្ឋនិងកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនៅកម្ពុជាគឺជាគោលដៅអាទិភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងរយៈពេល១០ឆ្នាំខាងមុខ។ ក្នុងន័យនេះ “យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១១-២០២០” ហៅកាត់ថា “យ.អ.វ.ហ. ២០១១-២០២០” គឺជាឯកសារយុទ្ធសាស្ត្របច្ចុប្បន្នកម្ម ដើម្បីបន្តអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុមួយវិស័យនិងផ្អែកលើគោលការណ៍ទីផ្សារដែលបម្រើឲ្យការកៀរគរ និងដើម្បីបែងចែកធនធានប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព សំដៅរួមចំណែកគាំទ្រដល់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយចីរភាព។ ឯកសារនេះ រក្សាទុកចក្ខុវិស័យរយៈពេលវែង ដូចមានចែងក្នុង “ចក្ខុវិស័យនិងផែនការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ឆ្នាំ២០០១-២០១០” និង “យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០០៦-២០១៥” ដោយចាត់ទុកថា នៅមានលក្ខណៈសមស្របសម្រាប់កម្ពុជា។ ក្នុងរយៈពេលមួយទសវត្សរ៍នៃការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនេះ កម្ពុជាសម្រេចបានសមិទ្ធផលធំៗជាច្រើន ប៉ុន្តែទន្ទឹមនោះ ក៏នៅមានបញ្ហាប្រឈមជាច្រើនត្រូវបន្តដោះស្រាយ ដើម្បីបន្តជំរុញពិពិធកម្មវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ អភិវឌ្ឍក្របខ័ណ្ឌបញ្ញត្តិកម្មនិងការត្រួតពិនិត្យមានកម្រិតស្តង់ដារអន្តរជាតិ រៀបចំយន្តការគ្រប់គ្រងពេលមានវិបត្តិ និងជំរុញវិស័យនេះឲ្យក្លាយជាមធ្យោបាយប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពសម្រាប់គាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍវិស័យកសិកម្ម ឧស្សាហកម្ម និងវិស័យរូបវន្តផ្សេងទៀតនៃសេដ្ឋកិច្ចជាតិ។ នៅក្នុង “យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១១-២០២០” នេះ រាជរដ្ឋាភិបាលក៏បានគិតគូរផងដែរអំពីបទពិសោធន៍និងមេរៀនទទួលបានពីការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រមុនៗ ការធ្វើសមាហរណកម្មវិស័យហិរញ្ញវត្ថុក្នុងតំបន់ ព្រមទាំងមេរៀនពីវិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុអាស៊ីនៅចុងសហស្សវត្សរ៍កន្លងមក និងវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកថ្មីៗនេះ។

II. ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសេដ្ឋកិច្ច

២. ឯកសារបច្ចុប្បន្នកម្ម “យ.អ.វ.ហ.២០១១-២០២០” ត្រូវបានរៀបចំក្នុងបរិបទសំខាន់ៗចំនួនបី៖ ១. ការរីកចម្រើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាក្នុងរយៈពេលជាងមួយទសវត្សរ៍កន្លងមក រួមទាំងសន្តិភាព ស្ថិរភាពនយោបាយ និងសន្តិសុខសង្គម ២. ការប្រែប្រួលនៃនិម្មាបនកម្មសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក ជាពិសេសពាក់ព័ន្ធនឹងវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកថ្មីៗនេះ និង ៣. តម្រូវការអភិក្រមអភិវឌ្ឍន៍ថ្មីដើម្បីកំណើនសេដ្ឋកិច្ចវិស័យ រួមមាន អន្តរកម្មប្រចំណងទាក់ទងអន្តរវិស័យរវាងផ្នែកផ្សេងៗនៃសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ដែលតម្រូវឲ្យវិស័យហិរញ្ញវត្ថុដើរតួនាទីគាំទ្រសំខាន់ជាប្រព័ន្ធនិងប្រទាក់ក្រឡាគ្នា។

៣. កម្ពុជាសម្រេចបានវឌ្ឍនភាពសេដ្ឋកិច្ចយ៉ាងឆាប់រហ័សចាប់តាំងពីចុងទសវត្សរ៍ទី៩នៃសតវត្សរ៍ទី២០ ខណៈដែលប្រទេសជាតិទទួលបានសន្តិភាពពេញលេញ ក្រោយពីសង្គ្រាមស៊ីវិលនិងវិបត្តិនយោបាយកន្លងមក។ ទំនុកចិត្តនិងមោទនភាពជាតិកំពុងកើតមានឡើងសាជាថ្មី សម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាគ្រប់រូបនៅទូទាំងប្រទេសចំពោះចក្ខុវិស័យ និងអនាគតថ្មីរុងរឿង ជាពិសេសការទទួលបានការងារថ្លៃថ្នូរនិងកម្រិតជីវភាពធូរធារ ដែលជាលទ្ធផលនៃការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយចីរភាព។ យុទ្ធសាស្ត្ររបស់រាជរដ្ឋាភិបាលគឺ ដឹកនាំ គ្រប់គ្រង និង

សម្របសម្រួលដើម្បីសម្រេចគោលដៅនៃចក្ខុវិស័យនេះ ជាពិសេសតាមរយៈការលើកកម្ពស់សមត្ថភាពប្រកួតប្រជែងរបស់កម្ពុជានៅក្នុងតំបន់និងលើឆាកអន្តរជាតិ។

៤. សមិទ្ធកម្មកំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាក្នុងពេលថ្មីៗនេះ ត្រូវបានវាយតម្លៃថា មានកម្រិតខ្ពស់ស្ថិតក្នុងចំណោមប្រទេសដែលសម្រេចបានកំណើនខ្លាំងបំផុតលើសកលលោក។ សេដ្ឋកិច្ចជាតិបានចេញផុតពីកលិយុគសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកឆ្នាំ២០០៩ និងមានការរីកចម្រើនជាថ្មីឡើងវិញ ព្រមទាំងក្លាយជាប្រទេសមួយដែលទាក់ទាញចំណាប់អារម្មណ៍វិនិយោគិន។ ការរីកចម្រើននៃសេដ្ឋកិច្ចនេះ គឺជាលទ្ធផលនៃការប្រែប្រួលរចនាសម្ព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ចមួយជ្រាលជ្រៅ ឆាប់រហ័ស និងប្រកបដោយជវភាព ដែលកើតមានឡើងចាប់តាំងពីការបោះឆ្នោតសកលឆ្នាំ១៩៩៣។ រាជរដ្ឋាភិបាល បានផ្តួចផ្តើមកម្មវិធីកំណែទម្រង់ទូលំទូលាយលើគ្រប់វិស័យ ដើម្បីអនុវត្តសេរីភាវូបនីយកម្មសេដ្ឋកិច្ចតាមរយៈការលុបបំបាត់ការត្រួតពិនិត្យលើថ្លៃ និងការលើកទឹកចិត្តដល់ការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន ព្រមទាំងការវិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេស។ សេដ្ឋកិច្ចជាតិដែលពីមុនធ្លាប់តែពឹងផ្អែកលើវិស័យកសិកម្ម បច្ចុប្បន្នកំពុងត្រូវបានជំរុញដោយវិស័យពីរផ្សេងទៀត គឺវិស័យឧស្សាហកម្មនិងសេវាកម្ម។

៥. ក្រោយឆ្នាំ១៩៩៩ កម្ពុជាបានផ្តោតកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងលើការពន្លឿនការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចផ្អែកលើគោលការណ៍ទីផ្សារនិងការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន។ មកទល់ឆ្នាំ២០១០ កំណើនផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប កម្ពុជាសម្រេចបានជាមធ្យម៩.៣ភាគរយក្នុងមួយឆ្នាំ ដែលជំរុញដោយសមិទ្ធកម្មកំណើនខ្លាំងក្នុងវិស័យកាត់ដេរសំណង់ និងទេសចរណ៍។ សមិទ្ធកម្មសេដ្ឋកិច្ចនេះ ត្រូវបានពង្រឹងក្នុងចន្លោះឆ្នាំ២០០៤-២០០៨ ស្របគ្នានឹងការដាក់ចេញ “យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ” របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដែលផ្តោតលើកម្មវិធីកំណែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ កម្មវិធីកំណែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ និងកម្មវិធីវិមជ្ឈការនិងសហវិមជ្ឈការ ដោយចាត់ទុកវិស័យនេះ ជាការដ្ឋានកំណែទម្រង់អាទិភាពរបស់ខ្លួន។ ក្នុងន័យនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានបន្តវិនិយោគយ៉ាងច្រើនសន្ធឹកសន្ធាប់លើការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ជាពិសេសបណ្តាញផ្លូវគមនាគមន៍តាមបណ្តាខេត្តនិងជនបទ។ ជាលទ្ធផល គេសង្កេតឃើញថា ការវិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេសមាននិន្ទាការកើនឡើងច្រើនក្នុងរយៈពេលនេះ ជាពិសេសមុនការកើតឡើងនៃកលិយុគសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក។

៦. វិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក មានផលប៉ះពាល់តិចតួចដល់វិស័យហិរញ្ញវត្ថុនៅកម្ពុជាជាពិសេសលើប្រព័ន្ធធនាគារ ប៉ុន្តែវិស័យសេដ្ឋកិច្ចសំខាន់ៗ ដូចជាវិស័យកាត់ដេរ សំណង់ និងទេសចរណ៍បានទទួលរងផលប៉ះពាល់ដោយប្រយោល។ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចដែលធ្លាក់ចុះខ្លាំងនៅឆ្នាំ២០០៩ បានស្ទុះងើបឡើងជាទម្រង់អក្សរ V នៅឆ្នាំ២០១០និង២០១១។ ជារួម សមិទ្ធកម្មសេដ្ឋកិច្ចបានឆ្លុះបញ្ចាំងពីពិធីកម្មមូលដ្ឋានកំណើនរួមពីវិស័យកសិកម្ម វិស័យកម្មន្តសាល (ជាពិសេសវិស័យកាត់ដេរ) វិស័យសំណង់ និងសេវាកម្ម។ ការគ្រប់គ្រងស្ថានភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច តាមរយៈការអនុវត្តគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុនិងសារពើពន្ធដោយប្រុងប្រយ័ត្ន គួបផ្សំនឹងកំណែទម្រង់តាមវិស័យ បានរួមចំណែកដល់ជោគជ័យនៃសមិទ្ធកម្មនេះ។ សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាពឹងផ្អែកលើនឹងមានកំណើនប្រហែលពី៦ទៅ៧ភាគរយក្នុងមួយឆ្នាំៗនៅរយៈពេលមធ្យមខាងមុខ ប៉ុន្តែកំណើននេះអាចនឹងខ្ពស់ជាងនេះក្រោយពីកម្ពុជាចាប់ផ្តើមផលិតកម្មប្រេងជាលក្ខណៈពាណិជ្ជកម្មក្នុងពេលអនាគតខ្លីខាងមុខ។

៧. កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់កម្ពុជាក្នុងការធ្វើសមាហរណកម្មក្នុងតំបន់ បានរួមចំណែកជំរុញឲ្យមានកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ក្នុងទសវត្សរ៍កន្លងមក។ ប៉ុន្តែ កម្ពុជានឹងប្រឈមការប្រកួតប្រជែងកាន់តែតឹងតែង ដោយសារចរន្ត

សាកលការប្រឹក្សានីយកម្ម ជាពិសេសការប្រកួតប្រជែងជាមួយប្រទេសជិតខាងដែលមានអានុភាពសេដ្ឋកិច្ចខ្លាំងជាង។ ការចូលជាសមាជិករបស់ប្រទេសដៃគូប្រកួតប្រជែងក្នុងអង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក និងការចំណាយធុរកិច្ចខ្ពស់ ជាពិសេសពាក់ព័ន្ធនឹងថ្លៃអគ្គិសនីនិងដឹកជញ្ជូន អាចនឹងក្លាយជាឧបសគ្គចម្បងបន្ទប់បង្ហាក់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចផងដែរ។ ឆ្លើយតបនឹងបញ្ហាប្រឈមនេះ រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងពេលថ្មីៗនេះ បានដាក់ចេញឲ្យអនុវត្តឯកសារគោលនយោបាយស្តីពីការជំរុញផលិតកម្មស្រូវនិងការនាំចេញអង្ករ និងបានបន្តគិតគូរអំពីគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្ម ក្នុងគោលដៅធ្វើទំនើបការប្រឹក្សានីយកម្មរចនាសម្ព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ច។ អភិក្រមនៃការអភិវឌ្ឍផ្នែកលើ “ភាពគ្រប់គ្រាន់ខ្លួនឯង” (Autarky) គឺមិនមែនជាជម្រើសសម្រាប់សេដ្ឋកិច្ចមួយតូចដូចកម្ពុជាឡើយ ដើម្បីរក្សានូវកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ប្រកបដោយចីរភាព។ ក្នុងន័យនេះ កម្ពុជាត្រូវផ្ដោតការយកចិត្តទុកដាក់ស្វែងរកទីផ្សារសម្រាប់ផលិតផលរបស់ខ្លួននិងពង្រីកកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយគ្រប់ដៃគូអភិវឌ្ឍហើយពង្រឹងភាពទាក់ទាញនិងភាពប្រកួតប្រជែងរបស់ខ្លួន។ ដូច្នេះ ការកែលម្អប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុឲ្យមានកម្រិតស្តង់ដារអន្តរជាតិ គឺជាប្រការចាំបាច់ដើម្បីទាញយកប្រយោជន៍ជាសក្តានុពលពីចរន្តសាកលការប្រឹក្សានីយកម្ម។

៨. ចំពោះសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាដែលមានកម្រិតដុល្លារប្រឹក្សានីយកម្មខ្ពស់ គោលនយោបាយសារពើពន្ធដើរតួនាទីសំខាន់ក្នុងការគ្រប់គ្រងម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច។ នៅចន្លោះឆ្នាំ១៩៩៥-១៩៩៨ កម្ពុជាធ្លាប់ជួបប្រទះអតិផរណាខ្ពស់ដែលនៅឆ្នាំ១៩៩៨ ឈានដល់១៤,៧ភាគរយ។ អត្រាអតិផរណានេះ កើតចេញពីការបោះផ្សាយរូបិយវត្ថុដើម្បីធ្វើហិរញ្ញប្បទានឱនភាពថវិកា។ ការអនុវត្តវិន័យថវិកា អាចធ្វើឲ្យយើងរក្សាបាននូវអត្រាអតិផរណាទាប និងជួយបញ្ចៀសកម្ពុជាពីវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ច តាមរយៈការធ្វើវិចារណកម្មចំណាយ កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងកៀរគរប្រមូលចំណូលនិងការបញ្ឈប់ហិរញ្ញប្បទានដល់ឱនភាពថវិកាពីធនាគារកណ្តាល ព្រមទាំងការស្វែងរកហិរញ្ញប្បទានតែពីប្រភពកម្ចីសម្បទាន ដោយផ្ដោតតែលើតម្រូវការវិនិយោគផ្នែកហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ។ បច្ចុប្បន្ន បរិមាណបំណុលនិងបន្ទុកសេវាបំណុលរបស់កម្ពុជានៅមានកម្រិតទាបដែលអាចគ្រប់គ្រងបាននៅឡើយ។ កម្មវិធីកំណែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈដែលបាននិងកំពុងអនុវត្តចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០០៤មក គឺជាមធ្យោបាយសំខាន់មួយក្នុងការធ្វើទំនើបការប្រឹក្សានីយកម្មនិងការបង្កើនប្រសិទ្ធភាពប្រព័ន្ធសារពើពន្ធ។

៩. គោលនយោបាយរូបិយវត្ថុ មានគោលដៅចម្បងរក្សានូវស្ថិរភាពថ្លៃ ដើម្បីចូលរួមចំណែករក្សាស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច។ ដើម្បីសម្រេចគោលដៅនេះ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបាននិងកំពុងអនុវត្តគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុ តាមរយៈការធ្វើអន្តរាគមន៍ក្នុងទីផ្សារប្តូរប្រាក់ដើម្បីរក្សាស្ថិរភាពអត្រាប្តូរប្រាក់និងការកំណត់អត្រាប្រាក់បម្រុងកាតព្វកិច្ចសមស្របសំដៅគ្រប់គ្រងបរិមាណសន្ទនីយភាពក្នុងប្រព័ន្ធធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ព្រមទាំងការជំរុញគោលនយោបាយបដិដុល្លារប្រឹក្សានីយកម្មផងដែរ។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា បានផ្តល់និទស្សន៍ថា អត្រាអតិផរណានឹងអាចស្ថិតក្នុងកម្រិតទាបជាង៥ភាគរយ ក្នុងរយៈពេលខ្លីនិងប្រហែល៣,៥ភាគរយ ក្នុងរយៈពេលមធ្យម។ សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាងាយទទួលរងឥទ្ធិពលពីខាងក្រៅ ដោយសារកម្ពុជាពឹងផ្អែកលើការនាំចូលទំនិញប្រើប្រាស់និងប្រេងឥន្ធនៈពីក្រៅប្រទេស និងទីផ្សារប្តូរប្រាក់ពុំទាន់រីកចម្រើននៅឡើយ។ ស្ថិតក្រោមរបបរូបិយវត្ថុបច្ចុប្បន្ន ការប្រែប្រួលអត្រាប្តូរប្រាក់និងថ្លៃទំនិញនៅទីផ្សារអន្តរជាតិនឹងជះឥទ្ធិពលភ្លាមៗទៅលើថ្លៃក្នុងស្រុកនិងសេដ្ឋកិច្ចជាតិ។

១០. កម្ពុជាប្រកាន់យករបបអត្រាប្តូរប្រាក់អណ្តែតមានការគ្រប់គ្រង ដែលអំណោយផលចំពោះការគរពន្ធនុនបម្រុងអន្តរជាតិ។ ក្នុងបរិបទនៃសេដ្ឋកិច្ចដុល្លារប្រឹក្សានីយកម្ម ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាពុំទាន់មានឧបករណ៍គោល-

នយោបាយរូបិយវត្ថុគ្រប់គ្រាន់ទេ ក្រៅពីអន្តរាគមន៍លើទីផ្សារប្តូរប្រាក់និងទុនបម្រុងកាតព្វកិច្ច ដែលកំណត់ដោយច្បាប់។

១១. ដើម្បីរក្សាស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចឆ្ពោះទៅគាំទ្រកំណើនសេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយចីរភាព ចាំបាច់ត្រូវមានការសម្របសម្រួលរវាងការអនុវត្តគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុនិងគោលនយោបាយសារពើពន្ធ។ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបន្តអនុវត្តគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុដោយប្រុងប្រយ័ត្ន គួបផ្សំនឹងការអនុវត្តវិន័យថវិកា។

III. វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ

១២. វិស័យហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជាមានការរីកចម្រើនឆាប់រហ័សប្រកបដោយថាមភាពនិងភាពប្រកួតប្រជែងខ្ពស់។ តម្លៃបន្ថែមរបស់វិស័យនេះបានកើនឡើង២២.១ភាគរយ ជាមធ្យមប្រចាំឆ្នាំក្នុងរយៈពេលពីឆ្នាំ២០០៤-២០០៨ ដែលឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីភាពស៊ីជម្រៅនិងវិសាលភាពនៃអន្តរការិយកម្មហិរញ្ញវត្ថុ។ នៅពេលរៀបចំឯកសារចក្ខុវិស័យ និងផែនការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ នៅឆ្នាំ២០០០ អនុបាតរូបិយវត្ថុទូទៅ(M2) ធៀបនឹងផលិតផលក្នុងស្រុកសរុបមានតែ១២,៥ភាគរយ។ អនុបាតនេះបានកើនដល់២០,៥ភាគរយនៅឆ្នាំ២០០៦ ក្នុងពេលធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្ម “យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០០៦-២០១៥” និងបានកើនដល់៣៨,៣ភាគរយ នាបច្ចុប្បន្ននេះ។ ការកើនឡើងជាប្រចាំនៃប្រាក់បញ្ញើនិងឥណទានរបស់ប្រព័ន្ធធនាគារ ឆ្លុះបញ្ចាំងពីការកើនឡើងនូវជំនឿទុកចិត្តរបស់សាធារណជនចំពោះវិស័យធនាគារ។

១៣. គ្រឹះស្ថានធនាគារនៅកម្ពុជា ជាកម្មសិទ្ធិឯកជន ហើយភាគច្រើនមានភាគហ៊ុនបរទេស។ វិស័យធនាគារមានការរីកចម្រើនខ្លាំងនៅទសវត្សរ៍ចុងក្រោយនេះ។ **ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា** ជាអាជ្ញាធរអាណាព្យាបាលលើប្រព័ន្ធធនាគារនៅកម្ពុជា ដែលបានប្រែក្លាយប្រព័ន្ធធនាគារពីមួយថ្នាក់ទៅពីរថ្នាក់។ ទោះបីមានវឌ្ឍនភាពនៃវិស័យធនាគារ ប៉ុន្តែវិស័យហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជាកំពុងស្ថិតក្នុងដំណាក់កាលដំបូងនៃការអភិវឌ្ឍនៅឡើយ ដោយពុំទាន់មានហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រាន់អនុញ្ញាតឲ្យទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុដំណើរការពេញលេញ។ បញ្ហាប្រឈមដែលត្រូវដោះស្រាយនៅក្នុង “យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១១-២០២០” រួមមាន ការពឹងផ្អែកខ្លាំងលើប្រព័ន្ធធនាគារសម្រាប់កៀរគរធនធាន ការប្រមូលផ្តុំទ្រព្យសកម្មហិរញ្ញវត្ថុនៅធនាគារធំៗមួយចំនួន ដែលអាចនាំឲ្យមានហានិភ័យជាប្រព័ន្ធ ការចំណាយអន្តរការិយកម្មខ្ពស់ អវត្តមានប្រភពហិរញ្ញប្បទានរយៈពេលវែង កង្វះធនធានមនុស្សនិងសមត្ថភាពគ្រប់គ្រងនិងត្រួតពិនិត្យ កង្វះព័ត៌មានឥណទានទុកចិត្តបាន និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធគាំទ្រ ការប្រើប្រាស់តិចតួចនូវប្រព័ន្ធទូទាត់ ការពង្រឹងយន្តការត្រួតពិនិត្យវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ កង្វះយន្តការសម្របសម្រួលនិងផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានរវាងស្ថាប័នបញ្ញត្តិករ និងភាពទន់ខ្សោយនៃសេវាហិរញ្ញវត្ថុជនបទ។

១៤. វិស័យហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជាកំពុងឈានចូលដំណាក់កាលឯកទេសកម្ម ដែលមានការអភិវឌ្ឍទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុតាមរយៈពិពិធកម្មស្ថាប័ននិងឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ។ រាជរដ្ឋាភិបាលគ្រោងនឹងដាក់ឲ្យដំណើរការទីផ្សារអន្តរធនាគារនៅពេលឆាប់ៗនេះ ព្រមទាំងពិចារណាបោះផ្សាយលក់មូលបត្ររដ្ឋ ក្រោយពីបានរៀបចំហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងក្របខ័ណ្ឌបញ្ញត្តិកម្មរួចរាល់។ ប្រការនេះ ជាលក្ខខណ្ឌចម្បងមួយសម្រាប់ការបង្កើតទីផ្សាររូបិយវត្ថុក្នុងស្រុក។ ទីផ្សារមូលបត្ររដ្ឋមានមូលដ្ឋានទូលំទូលាយ និងអនុញ្ញាតឲ្យរាជរដ្ឋាភិបាលអាចអនុវត្តប្រតិបត្តិការទីផ្សារចំហ។ ការងារនេះត្រូវអនុវត្តស្របគ្នានឹងការជំរុញការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀលផងដែរ។ ទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ចាប់ផ្តើម

ដំណើរការ ក្រោយពីតួអង្គសំខាន់ៗនៃប្រតិបត្តិការទីផ្សារនេះទទួលបានអាជ្ញាបណ្ណឱ្យធ្វើអាជីវកម្ម។ វិស័យ ធានារ៉ាប់រងបាននិងកំពុងរីកចម្រើនឈានដល់ការបង្កើតសេវាធានារ៉ាប់រងជីវិត ធានារ៉ាប់រងយានយន្តជាកាតព្វ- កិច្ច និងធានារ៉ាប់រងខ្នាតតូច។ វិធីសាស្ត្រថ្មីៗនៃអន្តរការិយកម្មធនាគារនិងការផ្ទេរនិងទូទាត់សងប្រាក់ត្រូវបាន ដាក់ឱ្យអនុវត្តនៅក្នុងទីផ្សារធនាគារចល័ត ដូចជាការផ្ទេរប្រាក់តាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកដែលកាន់តែច្រើនឡើង ទន្ទឹមនឹងការរីកដុះដាលអាជីវកម្មទទួលបញ្ចាំនិងសេវាប្តូរប្រាក់។ ការរីកចម្រើនផ្សេងទៀតក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ រួមមាន វិស័យបរិយាកាសកិច្ច ភតិសន្យា សោធន និងគម្រោងវិនិយោគរួម។

IV. រចនាសម្ព័ន្ធនិងការរៀបចំឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រ

១៥. ការរៀបចំឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រនេះ មានការពិគ្រោះយោបល់យ៉ាងទូលំទូលាយរវាងក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ នៃរាជរដ្ឋាភិបាល រួមមាន ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម គណៈ កម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ក្រសួងយុត្តិធម៌ ក្រុមប្រឹក្សាអ្នកច្បាប់ ក្រសួងការងារនិងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ក្រសួង សង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា និងក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់។ វិស័យឯក ជនរួមមាន គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រង ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបា លក៏បានចូលរួមពិគ្រោះយោបល់ផងដែរ។ ដៃគូអភិវឌ្ឍសំខាន់ៗ ដូចជា ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី មូលនិធិរូបិយវត្ថុ អន្តរជាតិ ធនាគារពិភពលោក និងសាជីវកម្មហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ បានចូលរួមសម្របសម្រួល និងពិគ្រោះយោបល់ ផងដែរ។

១៦. ទិន្នន័យសម្រាប់ការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រនេះទទួលបានពីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ធនាគារជាតិនៃ កម្ពុជា គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម និងក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ ព្រមទាំងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធដទៃទៀតក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។ ធាតុចូលសម្រាប់ការវិភាគនិងចងក្រងឯកសារនេះ រួម មាន ការសិក្សាអំពីវិស័យហិរញ្ញវត្ថុនិងឯកសារស្តីពីកិច្ចពិគ្រោះយោបល់មាត្រា៤ រវាងរាជរដ្ឋាភិបាលនិងមូលនិ ធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ។ ក្រៅពីនេះ មានការរៀបចំកម្មសិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់ដោយមានការចូលរួមពីក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល បញ្ញត្តិករ អ្នកត្រួតពិនិត្យ អ្នកចូលរួមក្នុងទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុ និងដៃគូអភិវឌ្ឍ ដែលបានចូលរួមផ្តល់យោបល់ក្នុងការធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្ម “យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១១- ២០២០” ថ្មីនេះ។

១៧. ការរៀបចំឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រនេះ គឺសំដៅឆ្លុះបញ្ចាំងពីទំនាក់ទំនងរវាងវិស័យធនាគារ វិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិន មែនធនាគារ និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធគាំទ្រការអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។ បច្ចុប្បន្ន វិស័យធនាគារ និងមីក្រូ-ហិរញ្ញ វត្ថុមានការអភិវឌ្ឍជាងគេក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ដែលកំពុងផ្តល់សេវាអន្តរការិយកម្មហិរញ្ញវត្ថុដល់គ្រប់វិស័យ រួម ទាំងបន្តផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដល់សហគ្រាសធុនតូចនិងដល់គ្រួសារកសិករនៅជនបទ។ ការអភិវឌ្ឍទីផ្សារ រូបិយវត្ថុនិងទីផ្សារទុនក្នុងស្រុកអាចផ្តល់៖ ១. ប្រភពថ្មីបន្ថែមទៀតក្នុងការកៀរគរមូលនិធិ ២. ហិរញ្ញប្បទាន សម្រាប់ការវិនិយោគរយៈពេលវែងក្នុងវិស័យកម្មន្តសាល ឧស្សាហកម្ម និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និង ៣. ប្រភព ទុនសម្រាប់សហគ្រាសធំៗ។ ការអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារក៏ជាប្រភពទុនមួយទៀតសម្រាប់ជំរុញ ឱ្យអន្តរការិយកម្មហិរញ្ញវត្ថុកាន់តែមានទំហំធំនិងមានប្រសិទ្ធភាព។ ក្នុងរយៈពេលវែង គំនិតផ្តួចផ្តើមកសាងហេ

ដ្ឋាវចនាសម្ព័ន្ធគាំទ្រការអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ និងការកសាងសមត្ថភាពនឹងជំរុញឲ្យមានការរីកចម្រើនទាំងវិស័យធនាគារ ទាំងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ។

១៨. យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការសកម្មភាពកែទម្រង់មួយចំនួនធំដូចមានចែងក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១១-២០២០ មានទំនាក់ទំនងគ្នាយ៉ាងជិតស្និទ្ធ។ ដំណើរការនិងការពង្រឹងគោលនយោបាយកំណែទម្រង់ត្រូវការពេលវេលាមួយសមស្រប។ ដើម្បីអនុវត្តកម្មវិធីកំណែទម្រង់ឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព យុទ្ធសាស្ត្រជាក់ស្តែងត្រូវគិតគូរដល់បញ្ហាប្រឈមក្នុងពេលអនុវត្ត ពីព្រោះសកម្មភាពកំណែទម្រង់មួយចំនួនទាមទារឲ្យមានបុរេលក្ខខណ្ឌសមស្របទៅតាមស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចនិងនយោបាយ។ ផ្ទុយទៅវិញ ភាពយឺតយ៉ាវក្នុងការសម្រេចគោលដៅកំណែទម្រង់វិស័យណាមួយ អាចបន្ទប់បង្កាក់ដំណើរការកែទម្រង់វិស័យផ្សេងទៀត។ យោងតាមបទពិសោធក្នុងការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុកន្លងមក ការសម្របសម្រួលនិងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច អង្គការអន្តរជាតិ និងដៃគូអភិវឌ្ឍនានា គឺជាកត្តាសំខាន់ដើម្បីសម្រេចជោគជ័យក្នុងការធ្វើកំណែទម្រង់។ ដូចនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើល្បឿននៃដំណើរការកែទម្រង់និងតាមដានជាប្រចាំការអនុវត្តជាក់ស្តែងកម្មវិធីកំណែទម្រង់និងបញ្ហាប្រឈមដែលអាចកើតមានឡើងដោយសារមានការវិវឌ្ឍយ៉ាងឆាប់រហ័សនៃទីផ្សារ ដើម្បីចាត់វិធានការសមស្របនិងទាន់ពេលវេលា។

១៩. យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១១-២០២០ មានរចនាសម្ព័ន្ធដូចតទៅ៖ ជំពូក១ ស្តីពីទិដ្ឋភាពទូទៅ ជំពូក២ ស្តីពីវិស័យធនាគារដែលរួមមានប្រព័ន្ធធនាគារ ការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញ-ប្បទានកេរ្តិ៍រកម្ម វិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ និងភតិសន្យា ជំពូក៣ ស្តីពីវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ដែលរួមមានវិស័យធានារ៉ាប់រង សោធន និងទីផ្សារទុន ជំពូក៤ ស្តីពីអភិបាលកិច្ចនិងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ដែលរួមមានក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិ គណនេយ្យ និងសវនកម្ម ប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ ប្រព័ន្ធប្រតិភោគ និងការិយាល័យព័ត៌មានឥណទាន ជំពូក៥ ស្តីពីការកសាងសមត្ថភាព និងជំពូក៦ ស្តីពីផែនការសកម្មភាពសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍឆ្នាំ២០១១-២០២០។

ជំពូក្រាម វិស័យធនាគារ

១. ប្រព័ន្ធធនាគារ

ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ

២០. ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា គឺជាអាជ្ញាធរត្រួតពិនិត្យធនាគារនៅកម្ពុជា និងមានបេសកកម្មចម្បងក្នុងការរៀបចំនិងអនុវត្តគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុសំដៅរក្សាស្ថិរភាពថ្លៃនិងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច។ មុខងារចម្បងរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា រួមមាន៖ ១. ដើរតួជាអាជ្ញាធររូបិយវត្ថុនិងអនុវត្តគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុ(តាមការចាំបាច់ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាធ្វើអន្តរាគមន៍ក្នុងទីផ្សារប្តូរប្រាក់ ដើម្បីធ្វើឲ្យអត្រាប្តូរប្រាក់មានស្ថិរភាព និងធានាស្ថិរភាពថ្លៃ) ២. មានសិទ្ធិផ្តាច់មុខជាអ្នកបោះផ្សាយរូបិយវត្ថុជាតិ ៣. ជាអាជ្ញាធរត្រួតពិនិត្យប្រព័ន្ធធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ និង ៤. ត្រួតពិនិត្យប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់។

២១. នៅឆ្នាំ២០០៣ ធនាគារចំនួន១៧ បានធ្វើប្រតិបត្តិការនៅកម្ពុជា ដែលចំនួននេះបានកើនឡើងដល់ ២០ នៅឆ្នាំ២០០៦។ បច្ចុប្បន្ន ធនាគារដែលទទួលបានអាជ្ញាប័ណ្ណបានកើនឡើងជាង២ដង រហូតដល់៣៥ ធនាគារ ធៀបនឹងឆ្នាំ២០០៣។ ផ្ដើមចេញពីដំណាក់កាលមិនមានសាខាធនាគារ ខណៈដែលប្រព័ន្ធធនាគារត្រូវបានរៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធឡើងវិញនៅឆ្នាំ២០០០ ដល់ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១០ សាខាធនាគារសរុបបានកើនដល់៣៦០^(១)។ ទន្ទឹមនេះ ម៉ាស៊ីនដកប្រាក់ស្វ័យប្រវត្តិ(ATMs) ដែលកំពុងធ្វើប្រតិបត្តិការបានកើនឡើងដល់៥០១ម៉ាស៊ីន។

២២. និន្នាការកើនឡើងនៃទ្រព្យសកម្មបានដើរទន្ទឹមគ្នានឹងកំណើនគ្រឹះស្ថានធនាគារ ដែលទ្រព្យសកម្មសរុបរបស់ធនាគារធៀបនឹងផលិតផលក្នុងស្រុកសរុបមានប្រហែល២០ភាគរយ នាដំណាច់ឆ្នាំ២០០០ ២៦ភាគរយ ក្នុងឆ្នាំ២០០៦ និងបានកើនឡើងដល់៥៣ភាគរយ ក្នុងដំណាច់ឆ្នាំ២០១០។ ប្រាក់បញ្ញើអតិថិជនធៀបនឹងផលិតផលក្នុងស្រុកសរុបក៏មាននិន្នាការដូចគ្នាដែរ ដែលក្នុងឆ្នាំ២០០០ មានចំនួនត្រឹម១១ភាគរយ ហើយបានកើនដល់ជិត១៨ភាគរយ នៅឆ្នាំ២០០៦ និងបន្តកើនដល់៣៤ភាគរយ នាដំណាច់ឆ្នាំ២០១០។ ស្របគ្នានេះដែរ ឥណទានសរុបធៀបនឹងផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប ដែលមានចំនួនប្រហែល៦ភាគរយ ក្នុងឆ្នាំ២០០០ បានកើនឡើងដល់១២ភាគរយ នាឆ្នាំ២០០៦ និង២៨ភាគរយ នាដំណាច់ឆ្នាំ២០១០។

ខ. វឌ្ឍនភាពនិងសមិទ្ធផល

២៣. ក្នុងនាមជាអាជ្ញាធររូបិយវត្ថុនិងអាជ្ញាធរត្រួតពិនិត្យប្រព័ន្ធធនាគារ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងការរក្សាស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ តាមរយៈការបន្តលើកកម្ពស់ភាពរឹងមាំនិងប្រសិទ្ធភាពនៃវិស័យធនាគារ ព្រមទាំងការអភិវឌ្ឍទីផ្សារអន្តរធនាគារនិងទីផ្សារប្តូរប្រាក់។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានពង្រឹងជាប្រចាំនូវបញ្ញត្តិកម្ម ការត្រួតពិនិត្យធនាគារ អភិបាលកិច្ចល្អនិងតម្លាភាពនៃប្រព័ន្ធធនាគារ ក៏ដូចជាសមត្ថភាពរបស់ខ្លួន។

^(១) រួមទាំងស្នាក់ការកណ្តាល

២៤. ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបាន៖ ១. បង្កើតហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនិងឧបករណ៍ដេញដូរសម្រាប់ប្រតិបត្តិការអន្តរធនាគារដែលនឹងត្រូវបានដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ក្នុងពេលឆាប់ៗនេះ ២. ដំឡើងប្រព័ន្ធគណនេយ្យរួមនៅទីស្នាក់ការកណ្តាលរបស់ខ្លួននិងចែកចាយដល់គ្រប់សាខា និង ៣. ចេញប្រកាសទាក់ទងនឹងប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់តាមទូរស័ព្ទចល័ត។

២៥. ប្រព័ន្ធគ្រួតពិនិត្យលើឯកសារត្រូវបានដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ដោយប្រើប្រព័ន្ធកូប្រា (COBRA)។ **ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី** បាននិងកំពុងផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេស ដើម្បីជួយលើកកម្ពស់សមត្ថភាពមន្ត្រីគ្រួតពិនិត្យរបស់**ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា**និងពង្រឹងសមត្ថភាពតាមដានរបស់**ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា**។

២៦. **ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី**បន្តផ្តល់ជំនួយដល់ផ្នែកគ្រួតពិនិត្យដល់ទឹកនៃឯកសារ រីឯ**មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ**ផ្តល់ជំនាញការដើម្បីលើកកម្ពស់សមត្ថភាពមន្ត្រីគ្រួតពិនិត្យលើឯកសារនៅ**ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា**។ ការរៀបចំសហប្រតិបត្តិការ ត្រូវបានធ្វើឡើងជាមួយរចនាគារនៃសហរដ្ឋអាមេរិកដើម្បីផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេសរយៈពេលវែងសម្រាប់ការគ្រួតពិនិត្យធនាគារ។ **ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា** ក៏បានបង្កើនផងដែរនូវកម្រិតកាតព្វកិច្ចដើមទុនអប្បបរមារហូតដល់៣ដងសម្រាប់គ្រឹះស្ថានធនាគារដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់អង្គការមិនមែនធនាគារ ហើយដែលមានប្រសិទ្ធភាពចាប់ពីខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១០មក។

២៧. ធនធានមនុស្សនៅនាយកដ្ឋានគ្រួតពិនិត្យរបស់**ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា** ត្រូវបានពង្រឹងដោយនៅក្នុងឆ្នាំ២០១០ មានបុគ្គលិកថ្មីចំនួន២០រូប ត្រូវបានជ្រើសរើស។ ក្នុងចំណោម២០រូបនេះ ៣រូបត្រូវបានបញ្ជូនទៅផ្នែកតាមដានស្ថិតភាពហិរញ្ញវត្ថុ និងផ្សេងទៀតទៅផ្នែកគ្រួតពិនិត្យធនាគារ។ យ៉ាងណាមិញ បុគ្គលិកថ្មីទាមទារឱ្យមានការបង្កាត់បង្រៀននិងការស្រូបយកជំនាញចាំបាច់ ដើម្បីបណ្តុះបណ្តាលពួកគេឱ្យដល់កម្រិតអ្នកជំនាញវិជ្ជាជីវៈ។

២៨. ជាមួយនឹងការគាំទ្រពី**ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា** ការិយាល័យព័ត៌មានឥណទាននឹងត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងឆ្នាំ២០១១នេះ ក្រោមទម្រង់ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិរួមគ្នារវាង**សមាគមធនាគារកម្ពុជា** **សមាគមមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា** និងអ្នកផ្តល់សេវាឯកជន។ ការិយាល័យព័ត៌មានឥណទាន ជាឃ្លាំងផ្ទុកព័ត៌មានអ្នកខ្ចីប្រាក់នៅកម្ពុជា ដើម្បីជួយដល់ការទាញយកព័ត៌មានឥណទានដោយគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ។

២៩. ជាមួយនឹងកំណើននៃចំនួននិងទំហំសកម្មភាពរបស់អាជីវកររូបប្រាក់ដែលបានចុះបញ្ជី **ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា**បានចេញក្រមប្រតិបត្តិសម្រាប់អាជីវករទាំងនេះ។ **ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា** បានរៀបចំកម្មសិក្ខាសាលាមួយចំនួនដើម្បីពន្យល់ពីគោលបំណងនៃក្រមប្រតិបត្តិ ព្រមទាំងតួនាទីនិងកាតព្វកិច្ចរបស់អាជីវកររូបប្រាក់នីមួយៗ។ តាំងពីពេលនោះមក អាជីវកររូបប្រាក់ធំៗចំនួន១៤ បានទទួលអាជ្ញាប័ណ្ណ និងចំនួន២៥ទៀតបានផ្តល់ព័ត៌មានដល់**ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា**អំពីសាខារបស់ពួកគេ។

៣០. កម្ពុជាបានខិតខំយ៉ាងសកម្មនៅក្នុងសហប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុក្នុងតំបន់ និងបានចូលរួមក្នុងវេទិកាផ្សេងៗជាមួយសមាជិក**អាស៊ាន**និង**អាស៊ានបូក៣**។ ក្នុងខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៦ **ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា**បានចូលជាសមាជិកពេញសិទ្ធិនៃ**សមាគមធនាគារកណ្តាលអាស៊ីអាគ្នេយ៍** (South East Asia Central Banks SEACEN)។

គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ

៣១. គោលនយោបាយរូបិយវត្ថុនិងស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ : ដុល្លារូបនីយកម្មមានផលប្រយោជន៍មួយចំនួនដូចជា ការអនុវត្តគោលនយោបាយសារពើពន្ធប្រុងប្រយ័ត្ននិងកំណើនវិនិយោគបរទេសជាដើម ដោយមូលហេតុមិន មានការប្រឈមហានិភ័យអត្រាប្តូរប្រាក់។ យ៉ាងណាមិញ ការបាត់បង់ស៊ីរញ្ជីវ៉ាហ្សូ (Seigniorage) និងការ រឹតត្បិតការប្រើប្រាស់ឲ្យបានទូលំទូលាយនូវឧបករណ៍គោលនយោបាយរូបិយវត្ថុក្នុងការអនុវត្តគោលនយោបាយ រូបិយវត្ថុដូចជា ប្រតិបត្តិការទីផ្សារបើកចំហ^(២) និងការបោះពុម្ពរូបិយវត្ថុជាដើម គឺជាការព្រួយបារម្ភខ្លាំងមួយ ចំពោះលទ្ធភាពដោះស្រាយវិបត្តិ ប្រសិនបើមានវិបត្តិណាមួយកើតឡើង។ បញ្ហានេះអាចនឹងមានទំហំធំជាងនេះ ដោយសារសមត្ថភាពនៅមានកម្រិតរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ក្នុងការដើរតួជាអ្នកឲ្យខ្ចីចុងក្រោយ និងជាអ្នកផ្តល់ ការទ្រទ្រង់សន្ទនីយភាពបន្ទាន់ដល់ប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុក្នុងករណីមានបញ្ហាជាប្រព័ន្ធ។ លើសពីនេះ កង្វះការ សម្របសម្រួលជិតស្និទ្ធរវាងក្រសួងនានា ជាពិសេសក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងក្របខ័ណ្ឌច្បាស់លាស់ សម្រាប់ដោះស្រាយវិបត្តិ គឺជាភាពខ្វះចន្លោះយ៉ាងច្រើនដែលត្រូវដោះស្រាយ។ ស្ថានភាពសារពើពន្ធរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនិងធនធានដែលអាចប្រើប្រាស់បានដទៃទៀត គឺជាកត្តាសំខាន់ចំពោះសមត្ថភាពរបស់រាជរដ្ឋា- ភិបាលក្នុងការផ្តល់ការទ្រទ្រង់នៅពេលមានវិបត្តិ។

៣២. ទោះមានការវិវឌ្ឍជាច្រើនលើការត្រួតពិនិត្យលើឯកសារនិងដល់ទឹកនៃឆ្នាំ រួមទាំងវិសាលភាពគ្របដណ្តប់ ទៅដល់គ្រប់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ការត្រួតពិនិត្យបច្ចុប្បន្នស្ថិតនៅត្រឹមកម្រិតការត្រួត-ពិ និត្យតាមបទប្បញ្ញត្តិនៅឡើយ និងមិនទាន់បំពេញឲ្យបានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយតាមគោលការណ៍ស្នូលរបស់បាសែល។

៣៣. ការកៀរគរនិងបែងចែកធនធាននិងប្រាក់សន្សំ : ទោះជាវិស័យហិរញ្ញវត្ថុនៅកម្ពុជាមានការរីកចម្រើន យ៉ាងឆាប់រហ័សក៏ដោយ ក៏កម្រិតនៃការកៀរគរប្រាក់សន្សំទៅវិនិយោគនៅមានសភាពទាប ធៀបនឹងប្រទេស ជិតខាងក្នុងបណ្តាសមាជិកអាស៊ាន។ គម្លាតរវាងការសន្សំនិងការវិនិយោគបានកើនឡើងពី-០,៧ភាគរយ ក្នុងឆ្នាំ ២០០៦ ទៅកម្រិតដែលបានរំពឹងទុកគឺ-៧ភាគរយ នាដំណាច់ឆ្នាំ២០១០។ មិនតែប៉ុណ្ណោះ ការវិភាគរបស់ ធនាគារពិភពលោកបានបង្ហាញពីការពឹងផ្អែកខ្ពស់លើការសន្សំរបស់បរទេស ដែលជាការមួយមិនអាចធានាបាន នៅក្នុងស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ន។ ក្នុងអំឡុងរយៈពេលមធ្យមទៅរយៈពេលវែង កម្ពុជាចាំបាច់ត្រូវលើកកម្ពស់ការ កៀរគរធនធានពីប្រភពក្នុងស្រុក។

៣៤. ការបន្តខ្វះខាតប្រព័ន្ធព័ត៌មានឥណទានដែលទុកចិត្តបានដែលផ្អែកលើស្តង់ដារគណនេយ្យ និងសវនកម្ម អន្តរជាតិ ប្រព័ន្ធបើកចំហព័ត៌មាន និងកង្វះមូលដ្ឋានទិន្នន័យប្រព័ន្ធសម្រាប់ផ្ទុកទិន្នន័យនិងព័ត៌មានរបស់អ្នក ខ្ចីប្រាក់ (សូមមើលការិយាល័យព័ត៌មានឥណទាន ជំពូក៤) ធ្វើឲ្យរាំងស្ទះចំពោះលំហូរកាន់តែច្រើននៃឥណទាន និងបានជំរុញឲ្យមានការឲ្យខ្ចីដោយផ្អែកលើវត្ថុបញ្ជាក់។ បញ្ហានេះក៏បានជំរុញឲ្យគ្រឹះស្ថានធនាគារគិតថ្លៃបន្ថែម ទៅលើហានិភ័យនេះ។

^(២) នៅពេលប្រាក់រៀលក្លាយជារូបិយវត្ថុចម្បង ហើយទីផ្សារមូលបត្ររដ្ឋមានការអភិវឌ្ឍទូលំទូលាយ។

៣៥. ចំណុចខ្សោយទាំងនេះ រួមទាំងកង្វះខាតការប្រកួតប្រជែងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពក្នុងចំណោមប្រព័ន្ធជនាគារធ្វើឲ្យចំណាយសម្រាប់អន្តរការីយកម្មជារួមកើនឡើង។

៣៦. វិសាលភាពនៃផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុនៅមានកម្រិត : វិសាលភាពនៃផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុនៅបន្តផ្ដោតលើវិស័យតូចចង្អៀតគឺឥណទាននិងប្រាក់បញ្ញើ។ ក្នុងពេលដែលគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារមួយចំនួនចាប់ផ្ដើមលេចឡើង មានអង្គការជាច្រើន ជាពិសេសអាជីវកម្មប្រាក់និងអាជីវកម្មទូលំបញ្ជាំ បានបន្តស្ថិតនៅជួរខាងក្រោមបំផុតនៃរចនាសម្ព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុ។

៣៧. ទីផ្សារមូលបត្រនៅកម្ពុជាមិនទាន់មានការអភិវឌ្ឍ ដោយសារមូលហេតុដូចតទៅ៖ ១. កង្វះឧបករណ៍អាចជួញដូរបានដូចជាមូលបត្ររដ្ឋ ក្របខ័ណ្ឌ និងទឹកនៃសម្រាប់ជួញដូរ ២. អវត្តមាននៃអ្នកបង្កើតទីផ្សារនិងបណ្តាញអន្តរការី និង ៣. កង្វះអត្រាគោលសម្រាប់កំណត់ថ្លៃក្នុងការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រ^(៣)។

៣៨. ម្យ៉ាងទៀត តម្រូវការមូលនិធិរបស់អ្នកត្រូវការខ្ចីប្រាក់អាចនឹងមិនមានទំហំនិងកម្រិតដែលចាំបាច់ឲ្យមានការខ្ចីពីសាធារណជន ហើយមូលនិធិដែលអាចប្រើបានក្នុងទីផ្សារក្នុងស្រុកនៅមានលក្ខណៈរាយនៅឡើយ។

៣៩. មិនមានទីផ្សាររូបិយវត្ថុនិងអន្តរធនាគារដំណើរការនៅឡើយ : ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានរៀបចំក្របខ័ណ្ឌដើម្បីឲ្យទីផ្សារអន្តរធនាគារដំណើរការបាន រួមទាំងការប្រើប្រាស់វិញ្ញាបនបត្រប្រាក់បញ្ញើអាចជួញដូរបាន (Negotiable Certificate of Deposit)។ យ៉ាងណាមិញ ឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុនេះស្ថិតនៅជាលក្ខណៈបម្រុងនៅឡើយ ដោយសារបច្ចុប្បន្នគ្រឹះស្ថានធនាគារនៅមានសន្ទនីយភាពច្រើន ដែលមិនតម្រូវឲ្យមានការខ្ចីពីទីផ្សារអន្តរធនាគារ។

៤០. ភាពមិនស៊ីគ្នានៃកាលវិភាគមូលនិធិ : ទីផ្សារឥណទាននិងប្រាក់បញ្ញើបច្ចុប្បន្នក្នុងប្រទេសជាធម្មតាមានរយៈពេលខ្លីដែលមានកាលវិភាគរយៈមួយឆ្នាំ។ ឥណទានខ្លះត្រូវបានពន្យារពី២ឆ្នាំទៅ៥ឆ្នាំ និងមួយចំនួនតូចដែលជាឥណទានលំនៅឋានអាចរហូតដល់២០ឆ្នាំ ប៉ុន្តែនេះគឺជាករណីលើកលែង។ ភាពមិនស៊ីគ្នានៃកាលវិភាគនេះ (តម្រូវការឥណទានរយៈពេលវែងត្រូវបានផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដោយឥណទានរយៈពេលខ្លីចំពោះទិដ្ឋភាពនៃអ្នកសុំខ្ចីប្រាក់ឬប្រាក់បញ្ញើរយៈពេលខ្លីដែលអាចដកប្រើគ្រាណាក៏បាន ត្រូវបានយកទៅធ្វើហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់តម្រូវការរយៈពេលវែងចំពោះទិដ្ឋភាពនៃអ្នកខ្ចីប្រាក់) គឺជាហានិភ័យមួយនៅពេលណាដែលឥណទានមិនត្រូវបានពន្យារជាថ្មីឡើងវិញឬក៏ប្រាក់បញ្ញើនោះត្រូវបានដកប្រើ^(៤)។ នេះគឺជាមូលហេតុមួយដែលបង្កឲ្យមានវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចអាស៊ីបូព៌ា។

៤១. ក្នុងរយៈពេលមធ្យមទៅរយៈពេលវែងចាំបាច់ត្រូវមានមូលនិធិដែលមានរយៈពេលវែងសម្រាប់ប្រើប្រាស់ដូចជា សម្រាប់ប្រតិបត្តិការភតិសន្យាដើមឬត្រូវមានទីផ្សារបន្ទាប់ (Secondary Market) ដ៏រឹងមាំនិង

(៣) ចំពោះប្រទេសផ្សេងទៀតដែលទីផ្សារមូលបត្រមិនមានការអភិវឌ្ឍ ទីផ្សារបានប្រើអត្រាគោលផ្សេងទៀត ដូចជា អត្រាអប្បបរមារបស់ធនាគារកណ្តាលឬអត្រាការប្រាក់អប្បបរមាដែលកំណត់ដោយធនាគារ។
(៤) ការសិក្សាពីប្រទេសមួយចំនួនបានបង្ហាញថា ជាមធ្យមប្រាក់បញ្ញើក្នុងប្រព័ន្ធជនាគារត្រូវបានរក្សាក្នុងអំឡុងប្រមាណ ២ ឆ្នាំ។

ស៊ីជម្រៅមួយសម្រាប់មូលនិធិដែលអាចផ្តល់លទ្ធភាពកាន់តែខ្ពស់សម្រាប់ដោះស្រាយបញ្ហាកាលវិសាននៃមូលនិធិ ចំពោះអ្នកប្រើប្រាស់មូលនិធិ។

៤២. ទំហំឥណទានរៀបរយនឹងតម្រូវការទីផ្សារ : ចំពោះទំហំឥណទាន គ្រឹះស្ថានធនាគារខ្លះរាយការណ៍ពីការព្យាយាមរៀបចំប្រមូលផ្តុំមត្តាជាឥណទានដុំ (Syndication of Loans) សម្រាប់តម្រូវការធំៗរបស់អតិថិជនក្នុងស្រុក ប៉ុន្តែបានជួបប្រទះការលំបាកក្នុងការប្រមូលផ្តុំឥណទានប្រភេទនេះ ដោយសារកង្វះទំនុកចិត្តរវាងគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងទំនងបណ្តាលមកពីភាពមិនស្គាល់ច្បាស់លាស់នូវដំណើរការរបៀបនេះដែរ។

៤៣. ទីផ្សារមានតម្រូវការពីរប្រភេទច្បាស់លាស់ ដែលមិនបានបំពេញឲ្យបានសមស្រប ហើយនិន្នាការនេះនឹងបន្តទៅមុខទៀត ដែលជាកត្តារាំងស្ទះដល់កំណើននៃវិស័យសេដ្ឋកិច្ច តម្រូវការនោះគឺជាតម្រូវការមូលនិធិរយៈពេលមធ្យមទៅរយៈពេលវែង និងតម្រូវការក្នុងបរិមាណធំៗដែលលើសកម្រិតកំណត់សម្រាប់អ្នកខ្ចីតែម្នាក់ពីសំណាក់គ្រឹះស្ថានធនាគារ។ តម្រូវការនេះអាចនឹងកើនឡើង នៅពេលដែលសេដ្ឋកិច្ចរីកចម្រើនថែមឡើង និងនៅពេលណាដែលទីផ្សារកាន់តែសុក្រឹតនិងមានពិពិធកម្មខ្ពស់។

៤៤. ការទ្រទ្រង់សន្ទនីយភាព : មធ្យោបាយជាគោលការណ៍សម្រាប់ផ្តល់ការទ្រទ្រង់សន្ទនីយភាពចំពោះអ្នកខ្ចីក្នុងស្រុក គឺតាមរយៈការផ្តល់ឥណទានសាឡើងវិញនៅពេលដែលកាលវិសានមកដល់ ដែលហៅថា evergreen loans ក្នុងពេលដែលមិនមានទីផ្សារបន្ទាប់សម្រាប់មូលនិធិ។ តាមរបៀបនេះ គ្រឹះស្ថានធនាគារអាចបន្តយកកាលវិសាននៃឥណទាន ហើយអ្នកខ្ចីអាចមានសាច់ប្រាក់ដើម្បីបំពេញតម្រូវការរយៈពេលវែងបាន។

ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការអនាគត

៤៥. អនុវត្តគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុនិងរក្សាស្ថិរភាពប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុ: ការរក្សាស្ថិរភាពថ្លៃនិងប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុនៅបន្តជាការព្រួយបារម្ភចម្បងរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ដើម្បីការពារសមិទ្ធផលកន្លងមកនិងដើម្បីពង្រឹងល្បឿនដ៏លឿននៃការអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។

៤៦. ជំរុញការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀលនិងកាត់បន្ថយដុល្លារូបនីយកម្ម : ក្នុងអំឡុងរយៈពេលខ្លីទៅមធ្យម ការជំរុញការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀលត្រូវបានអនុម័តយកជាគោលនយោបាយ។ គោលនយោបាយកាត់បន្ថយដុល្លារូបនីយកម្ម ត្រូវបានកំណត់ជាគោលដៅរយៈពេលវែង។ យ៉ាងណាមិញ គោលនយោបាយនេះគួរតែត្រូវបានទ្រទ្រង់ជាពិសេសតាមរយៈស្ថិរភាពនិងជំនឿទុកចិត្តលើអត្រាប្តូរប្រាក់ ហើយជាលទ្ធផលគឺទំនុកចិត្តរបស់វិនិយោគិនលើការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀល។ ប៉ុន្តែ ការរីកចម្រើនលើការប្រើប្រាស់រូបិយវត្ថុជាតិនៅមានកម្រិតនៅឡើយ ទោះបីជាអត្រាប្តូរប្រាក់និងប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុជាទូទៅមានស្ថិរភាពក្នុងអំឡុងទសវត្សរ៍កន្លងទៅក៏ដោយ។ ដូច្នេះ មានការចាំបាច់ត្រូវជំរុញការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀលយ៉ាងសកម្ម។

៤៧. វិធានការជំរុញការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀលរួមមាន ការតម្រូវឲ្យប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀលសម្រាប់ប្រតិបត្តិការដូចតទៅ៖ ១. ការកំណត់ថ្លៃទំនិញនិងសេវាក្នុងទីផ្សារក្នុងស្រុក និង ២. ការទូទាត់ក្នុងស្រុក។ រាល់ការចំណាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក៏ត្រូវធ្វើឡើងជាប្រាក់រៀល លើកលែងតែកាតព្វកិច្ចតម្រូវឲ្យទូទាត់ជាប្រាក់រូបបណ្តបរទេស។ ក្នុងអំឡុងពេលមធ្យម វិធានការផ្សេងទៀតអាចមានជាអាទិ៍ ការអនុវត្តប្រព្រឹត្តកម្មផ្សេងគ្នារវាងប្រាក់ដុល្លារនិងប្រាក់

រៀល ដូចជាប្រាក់បម្រុងកាតព្វកិច្ចលើប្រាក់បញ្ញើ ពង្រីកការទូទាត់ និងសេវាធនាគារទៅដល់តំបន់ជនបទដោយ ប្រើប្រាស់រូបិយវត្ថុជាតិ ដែលទីនោះប្រាក់រៀលត្រូវបានប្រើប្រាស់ច្រើនជាងរូបិយបណ្ណបរទេស។

៤៨. មានការសង្កេតឃើញថា ប្រាក់រៀលត្រូវបានប្រើប្រាស់ច្រើននៅតាមតំបន់ជនបទ ពីព្រោះប្រជាពលរដ្ឋនៅ ទីនោះ បានប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀលតាំងពីមុនពេលប្រាក់ដុល្លារត្រូវបានប្រើប្រាស់ច្រើន។ ម្យ៉ាងទៀត ការប្រើ- ប្រាស់ប្រាក់រៀលផ្តល់ភាពងាយស្រួលសម្រាប់ការដេញដូរតូចតាចក្នុងតំបន់នោះ។ មួយវិញទៀត ក៏មានការភ័យ ខ្លាចពីការទទួលយកប្រាក់ដុល្លារក្លែងក្លាយដែរ។ ប្រសិនបើវិធានការផ្តួចផ្តើមមុនៗមិនទទួលបានលទ្ធផលជា វិជ្ជមានទេនោះ ការកំណត់ពន្ធលើការផ្ទេរប្រាក់ក្នុងស្រុកជារូបិយបណ្ណអាចនឹងត្រូវបានអនុវត្ត។

៤៩. ឧបករណ៍វិនិយោគជាប្រាក់រៀលដូចជា បណ្ណរតនាគារនិងបណ្ណដែលមានរយៈពេលវែងអាចនឹងត្រូវបង្កើត ឡើង ដើម្បីផ្តល់នូវបណ្ណាញមួយសម្រាប់ការវិនិយោគរបស់ពលរដ្ឋកម្ពុជា។

៥០. តួនាទីនៃការត្រួតពិនិត្យធនាគារ : តួនាទីនៃការត្រួតពិនិត្យធនាគារនឹងត្រូវពង្រឹងបន្ថែមទៀតតាមរយៈកិច្ច សម្របសម្រួលក្នុងចំណោមបញ្ញត្តិករវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។ ក្រុមការងារចម្រុះដែលមានតំណាងមកពីបញ្ញត្តិករ នីមួយៗចាំបាច់ត្រូវបង្កើតឡើងដើម្បីដឹកនាំការពិភាក្សានិងរៀបចំអនុសាសន៍នៃការយោគយល់រវាងបញ្ញត្តិករ វិស័យហិរញ្ញវត្ថុនានា។ វិធីសាស្ត្រត្រួតពិនិត្យទូទៅ រួមមាន វិធីសាស្ត្រត្រួតពិនិត្យផ្អែកលើហានិភ័យនិងការត្រួត- ពិនិត្យគួបសរុប នឹងត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្ត ដើម្បីជួយដល់ការត្រួតពិនិត្យគ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុដែល មានប្រតិបត្តិការច្រើនប្រភេទក្នុងទីផ្សារ។ ប្រការនេះ បញ្ជាក់ពីតួនាទីដ៏សំខាន់នៃអាជ្ញាធរត្រួតពិនិត្យធនាគារនិង បញ្ញត្តិករផ្សេងទៀតក្នុងការរក្សាស្ថិរភាពប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុនិងការការពារវិបត្តិជាសក្តានុពល។

៥១. ការអនុលោមតាមគោលការណ៍ស្ទូលបាសែល (Basel) និងស្តង់ដារសកលថ្មីៗ គឺជាកត្តាដ៏សំខាន់ក្នុងការ ពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការត្រួតពិនិត្យធនាគារ។ បច្ចុប្បន្ននេះ **ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា**កំពុងធ្វើដំណើរប្រកបដោយ វឌ្ឍនភាពដ៏ប្រសើរទៅកាន់ការអនុវត្តពេញលេញនៃគោលការណ៍ទាំង២៥។ ផ្នែកគន្លឹះមួយចំនួនមិន ទាន់បាន អនុលោមតាមគោលការណ៍និងស្តង់ដារទាំងនោះនៅឡើយ ដូចជា ការការពារផ្នែកច្បាប់ចំពោះអាជ្ញាធរត្រួត- ពិនិត្យ (ជាសំខាន់គឺឯករាជ្យភាពរបស់មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យ) ការឈានទៅអនុវត្តការត្រួតពិនិត្យផ្អែកលើហានិភ័យ (ផ្ទុយពីការត្រួតពិនិត្យផ្អែកលើបទប្បញ្ញត្តិនាពេលបច្ចុប្បន្ន) ការត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុង (តួនាទីនិងភារកិច្ចរបស់គ ណៈគ្រប់គ្រងនិងសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាភិបាល និងការពិនិត្យនិងការវាយតម្លៃនៅក្នុងប្រព័ន្ធ) ការធ្វើសវនកម្ម ការ ប្រើប្រាស់ខុសនូវសេវាហិរញ្ញវត្ថុ ការត្រួតពិនិត្យគួបសរុប (ធនាគារភាគច្រើនមានភាគទុនិកបរទេស) និងកិច្ច សហប្រតិបត្តិការរវាងអាជ្ញាធរត្រួតពិនិត្យក្នុងស្រុក និងអាជ្ញាធរប្រទេសដើម (ការចែករំលែកព័ត៌មានជាមួយ អាជ្ញាធរត្រួតពិនិត្យនានា)។

៥២. ការឈានទៅរកការត្រួតពិនិត្យផ្អែកលើហានិភ័យនិងការត្រួតពិនិត្យគួបសរុបតាមក្របខ័ណ្ឌបាសែល II នៅក្នុងបរិស្ថានដែលកាន់តែស្មុគស្មាញនឹងតម្រូវឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូររចនាសម្ព័ន្ធចម្បងៗ និងរបៀបត្រួតពិនិត្យ ដែលកំពុងអនុវត្តនាពេលបច្ចុប្បន្ន។ កត្តាសំខាន់នៃការត្រួតពិនិត្យត្រូវបានផ្លាស់ប្តូរពីការត្រួតពិនិត្យផ្អែកលើបទ- ប្បញ្ញត្តិទៅជាការត្រួតពិនិត្យសង្កត់ធ្ងន់លើអភិបាលកិច្ច ប្រសិទ្ធភាពនៃប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហានិភ័យ និងការអនុវត្ត នីតិវិធីសវនកម្ម។ ប្រការនេះបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ពីការលើកកម្ពស់ដំណើរការនិងនីតិវិធីត្រួតពិនិត្យ នាពេល បច្ចុប្បន្ន ជំនាញនិងគុណវុឌ្ឍិក្នុងការអនុវត្តភារកិច្ចថ្មី ស្តង់ដារបច្ចុប្បន្ននៃការវាយតម្លៃប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហានិ-

ក៏យ ក្របខ័ណ្ឌរបាយការណ៍ ការប្រមូល ការរក្សា និងការទាញទិន្នន័យមកប្រើ។ រចនាសម្ព័ន្ធនិងអង្គការចាត់តាំងនៃការត្រួតពិនិត្យធនាគារក៏ត្រូវផ្សារភ្ជាប់យ៉ាងជិតជិតទៅនឹងការប្រែប្រួលជាអាទិភាពដែរ។

៥៣. ការត្រៀមលក្ខណសម្បត្តិជាស្រេចនៃប្រព័ន្ធធនាគារនិងរចនាសម្ព័ន្ធច្បាប់បច្ចុប្បន្ន ក្នុងការបំពេញតម្រូវការនានា ចាំបាច់ត្រូវវាយតម្លៃយ៉ាងប្រុងប្រយ័ត្ន និងត្រូវរៀបចំទៅតាមពេលវេលាកំណត់ច្បាស់លាស់។ ការពិភាក្សាយ៉ាងទូលំទូលាយក្នុងចំណោមភាគីពាក់ព័ន្ធចាំបាច់ត្រូវធ្វើឡើង។ ជាការសំខាន់ គប្បីមានការអនុវត្តសាកល្បងនូវការត្រួតពិនិត្យផ្នែកលើហានិភ័យមុនពេលអនុវត្តពេញលេញ។ ចំពោះធនាគារតូចៗអាចនឹងមានចំណាយខ្ពស់ក្នុងការអនុវត្តតាមគោលការណ៍ទាំងនោះ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ហានិភ័យមួយចំនួនមិនទាន់កើតឡើងនៅក្នុងទីផ្សារកម្ពុជានៅឡើយទេ ជាពិសេសហានិភ័យទីផ្សារ។

៥៤. ការការពារនិងការដោះស្រាយវិបត្តិ : ដោយសារអវត្តមាននៃប្រព័ន្ធផ្តល់សញ្ញាទីផ្សារ ដូចជា ទីផ្សារមូលបត្ររដ្ឋដ៏ទូលំទូលាយ ចាំបាច់ត្រូវមានប្រព័ន្ធឲ្យសញ្ញាជាមុន និងយន្តការផ្តល់មតិអំពីស្ថានភាពទីផ្សារដោយផ្អែកលើមធ្យោបាយទំនាក់ទំនង២ផ្លូវ គឺចេញពីនិងទៅកាន់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា។ ទន្ទឹមនេះ ជាការសំខាន់ត្រូវពង្រឹងសមត្ថភាពក្នុងការត្រួតពិនិត្យដំណើរការអភិវឌ្ឍទីផ្សារ តាមរយៈទិន្នន័យដែលអាចជឿជាក់បាន ការទទួលបានទិន្នន័យទាន់ពេលវេលា និងកិច្ចសម្របសម្រួលយ៉ាងជិតស្និទ្ធក្នុងចំណោមបញ្ញត្តិករនានា។ ប្រព័ន្ធនេះផ្តោតលើសូចនាករសំខាន់ៗនិងឧបករណ៍ព្យាករណ៍និងវិភាគស្ថិតិពាក់ព័ន្ធនឹងហានិភ័យទីផ្សារនិងការវិវត្តនៃការកេងចំណេញដែលមានលក្ខណៈជាពិសេស ជាពិសេសទីផ្សារអចលនវត្ថុនិងការដាក់ឱ្យដំណើរការនៃទីផ្សារកាតហ៊ុន។

៥៥. ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានិងភ្នាក់ងារហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងទៀត គប្បីត្រូវមានក្របខ័ណ្ឌគ្រប់គ្រងហានិភ័យរួមដែលរួមមាន៖ ១. សិទ្ធិអំណាចគតិយុត្តសមស្របក្នុងការអនុវត្តតួនាទីនិងធ្វើសកម្មភាពឆាប់រហ័សក្នុងការដោះស្រាយវិបត្តិ ២. ការការពារស្របច្បាប់ចំពោះមន្ត្រីនិងនិយោជិតដែលមានតួនាទីក្នុងការដោះស្រាយវិបត្តិ ដូចជាការគ្រប់គ្រងជំនួសលើប្រតិបត្តិការធនាគារ ប៉ុន្តែត្រូវមានគណនេយ្យភាពផងដែរ ដើម្បីចៀសវាងការបំពានណាមួយនៅក្នុងការអនុវត្តតួនាទីរបស់ខ្លួន ៣. ការរៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធនិងយន្តការសម្របសម្រួលនៅកម្រិតខ្ពស់បំផុត ដើម្បីឆ្លើយតបនិងធានាឱ្យមានជំនឿទុកចិត្តលើការឆ្លើយតបដែលអាចធ្វើឡើងតាមរយៈអនុស្សាវរណៈនៃការយោគយល់ ៤. ផែនការសកម្មភាពប្រកបដោយតម្លាភាពក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាហានិភ័យជាប្រព័ន្ធនៃគ្រឹះស្ថានធនាគារ និង៥. ការកំណត់អំពីបណ្តាញសុវត្ថិភាពដែលអាចធ្វើបាន។ កិច្ចការទាំងនេះអាចនឹងត្រូវបានរៀបចំនិងចុះហត្ថលេខារួមគ្នាតាមរយៈអនុស្សាវរណៈនៃការយោគយល់។

៥៦. បណ្តាញសុវត្ថិភាពអាចមានទម្រង់ជាទុនបម្រុងសន្ទនីយភាពដែលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាគរពូនជាបន្តបន្ទាប់។ បណ្តាញនេះក៏អាចរួមបញ្ចូលទាំងកញ្ចប់សន្ទនីយភាពផងដែរ(ដែលគ្រឹះស្ថានធនាគារទាំងអស់បង្កើតផ្ទាល់ក្នុងគោលបំណងជួយគ្រឹះស្ថានធនាគារណាដែលជួបបញ្ហាសន្ទនីយភាព ប៉ុន្តែនៅរក្សាសាធនភាព) និងកិច្ចសន្យាឥណទានត្រៀមទុកមុន(Standby credit line) ជាមួយស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុបរទេសសម្រាប់ពេលមានតម្រូវការបន្ទាន់។

៥៧. បន្ថែមពីនេះ មានកិច្ចសម្របសម្រួលពិសេស ដូចជាកិច្ចសន្យាស្លប័រទ្វេភាគី (Swaps) ក្រោមគំនិតផ្តួចផ្តើមឈៀងម៉ែនិងគំនិតផ្តួចផ្តើមផ្សេងទៀតរបស់អាស៊ានបូក៣ ដូចជា ពហុនីយកម្មគំនិតផ្តួចផ្តើមឈៀងម៉ែ

ក្នុងទឹកប្រាក់១២០ពាន់លានដុល្លារអាមេរិកដែលទើបនឹងបង្កើតគំនិតផ្តួចផ្តើមទីផ្សារសញ្ញាបណ្ណអាស៊ាន និង ថ្មីៗនេះ យន្តការវិនិយោគ និងធានាឥណទានក្នុងទំហំទឹកប្រាក់៧០០លានដុល្លារអាមេរិក សម្រាប់អ្នកបោះ- ផ្សាយសញ្ញាបណ្ណសាជីវកម្ម និងឧបករណ៍សន្ទនីយភាពផ្សេងៗ ដែលកម្ពុជាអាចទទួលបានពីស្ថាប័នពហុភាគី។

៥៨. នៅពេលមានលក្ខខណ្ឌអំណោយផល **ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា** គួរពិចារណារកជម្រើសមួយលើការបង្កើត គ្រឹះស្ថានធានាលើប្រាក់បញ្ញើ ដែលមានតួនាទីដូចជា៖ ១. គ្រប់គ្រងលើប្រព័ន្ធធានាលើប្រាក់បញ្ញើ ២. កំណត់ កម្រៃសេវា ៣. កំណត់ធនាគារដែលមានបញ្ហា ៤. ទូទាត់ជូនអតិថិជនធ្វើប្រាក់ដែលទទួលរងគ្រោះ និង ៥. ដើរ តួនាទីជាបងការពារដំបូងចំពោះប្រព័ន្ធធានាពីការសម្រុកដកប្រាក់។ គោលបំណងរបស់គ្រឹះស្ថាននេះ គឺបង្ក ឥទ្ធិពលល្អទៅលើការរក្សាស្ថិរភាពទីផ្សារ ពីព្រោះអ្នកដាក់ប្រាក់បញ្ញើតូចតាច ជាពិសេស ក្នុងបរិបទបច្ចុប្បន្ន មានទំនោរងាយទទួលរងពាក្យចាមអាមាម និងពុំមានលទ្ធភាពវិភាគហានិភ័យពាក់ព័ន្ធនឹងគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ ហើយដូចនេះអាចធ្វើឲ្យមានការសម្រុកដកប្រាក់ពីប្រព័ន្ធយ៉ាងរហ័ស។ គ្រឹះស្ថាននេះ ក៏អាចជួយទាក់ទាញ អតិថិជនដាក់ប្រាក់បញ្ញើច្រើនថែមទៀត^(៤) ជាពិសេសប្រជាពលរដ្ឋនៅតាមជនបទតាមរយៈការបង្កើនជំនឿទុក ចិត្តលើប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុ។ ប៉ុន្តែ ប្រការនេះត្រូវប្តឹងថ្លែងជាមួយការបង្កើតគ្រោះថ្នាក់ដោយសតិអារម្មណ៍ (Moral Hazard) ចំពោះធនាគារ ដូចជាការការពារធនាគារខ្សោយជាដើម។ ថ្វីបើដូច្នោះ បណ្តាញសុវត្ថិភាពធានាលើ ប្រាក់បញ្ញើនឹងអនុញ្ញាតឲ្យ**ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា**ដកខ្លួនពីធនាគារដែលមិនអាចសងបំណុល ហើយតាមរយៈនេះ ទប់ស្កាត់ការឆ្លងរាលដាល។

៥៩. ជាចុងក្រោយ ការបង្កើតទីផ្សារបន្ទាប់លើទ្រព្យសកម្មនិងមូលបត្រ បានផ្តល់ការគាំទ្រយ៉ាងសំខាន់លើលំហូរ សន្ទនីយភាពដល់គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ ពីព្រោះទ្រព្យធានាអាចត្រូវបានលក់ក្នុងតម្លៃមួយដែលមិនរងការខាតបង់ ច្រើន ហើយមូលបត្រនិងសម្ពាធឥណទានអាចត្រូវបានធ្វើមូលបត្រនីយកម្មឬជម្រះចេញបានភ្លាមៗ។

៦០. សហប្រតិបត្តិការនិងសមាហរណកម្មជាមួយអាស៊ាន : ជាការពិតណាស់ កម្ពុជានឹងទទួលបានអត្ថ- ប្រយោជន៍ជាច្រើនតាមរយៈការជំរុញកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយអាស៊ាន ពិសេសក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។ បន្ទាប់ ពីមានវិបត្តិអាស៊ីបូព៌ា មានការយកចិត្តទុកដាក់ជាច្រើនទៅលើការសម្របសម្រួលក្នុងតំបន់ ដើម្បីជួយប្រទេស នីមួយៗក្នុងការទប់ស្កាត់វិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុ។ ជាមួយការចូលរួមដ៏សកម្មក្នុងវេទិកាអាស៊ាន កម្ពុជាត្រូវរៀបចំខ្លួន សម្រាប់សមាហរណកម្មដោយថាហេតុជាមួយប្រទេសជិតខាងក្នុងតំបន់ និងត្រូវជំរុញលំហូរឆ្លងដែនកាន់តែខ្លាំង។

៦១. ផ្អែកលើផែនការសកម្មភាពដើម្បីអភិវឌ្ឍ ទិសដៅកំណែទម្រង់ដើម្បីបន្តនិងសម្របសម្រួលគោលនយោ- បាយជាមួយអាស៊ាន គឺការអភិវឌ្ឍទីផ្សារនិងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធច្បាប់ ដូចជាគណនេយ្យនិងសវនកម្ម ប្រព័ន្ធ ទូទាត់សងប្រាក់ ការផាត់ទាត់និងទូទាត់ បទប្បញ្ញត្តិ សម្រាប់ការចុះបញ្ជីលក់និងការផ្សព្វផ្សារ ការយកពន្ធលើ ឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ចំណាត់ថ្នាក់ឥណទាន ក្ស័យធន ប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា កម្មសិទ្ធិបញ្ញា និងបទ ប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត។ គោលបំណងសំខាន់ចុងក្រោយ គឺការបង្កើតទីផ្សាររួមមួយ ដែលវិនិយោគិនអាចវិនិ យោគក្នុងទីផ្សាររបស់ប្រទេសណាមួយក៏បាន ហាក់បីដូចជានៅក្នុងប្រទេសខ្លួន។ ទោះបីជាដូច្នោះក្តី ការសម្រេច

(៤) ចំនួនអ្នកដាក់ប្រាក់បញ្ញើគឺនៅទាបធៀបនឹងទំហំនៃប្រជាជនរបស់ប្រទេសដែលបានប្រហែលកន្លះលាននាក់។

បាននូវសមាហរណកម្មលើវិស័យផ្សេងៗ គឺជាកិច្ចការឯកទេស ដែលទាមទារជំនាញផ្សេងៗនិងតម្រូវឲ្យមានការយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ ដោយសារការងារនេះគ្របដណ្តប់ក្នុងតំបន់ទាំងមូល។

៦២. ការជំរុញឲ្យទីផ្សារអន្តរធនាគារដំណើរការ : ខណៈតម្រូវការប្រើប្រាស់ទីផ្សារអន្តរធនាគារនៅមានកម្រិតនៅឡើយដោយសារមានសំណល់សន្ទនីយភាពរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារ តែក៏មានការចាំបាច់នឹងចាប់ផ្តើមបង្កើតទីផ្សារនេះដែរ ពីព្រោះគ្រឹះស្ថានធនាគារមានការលំបាកក្នុងការគ្រប់គ្រងស្ថានភាពប្រាក់បម្រុងរបស់ខ្លួន ក៏ដូចជាក្នុងការស្វែងរកការវិនិយោគបណ្តោះអាសន្នសម្រាប់សាច់ប្រាក់ដែលនៅសល់។ **ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា** ត្រៀមនឹងដាក់ឲ្យប្រើប្រាស់វិញ្ញាបនបត្រប្រាក់បញ្ញើអាចជួញដូរបាន ដើម្បីបំពេញតម្រូវការលើមូលបត្រ។

៦៣. ម្យ៉ាងវិញទៀត មុននឹងទីផ្សារនេះមានដំណើរការល្អ គ្រឹះស្ថានធនាគារទាំងអស់ត្រូវមានទំនុកចិត្តថា ទីផ្សារអន្តរធនាគារអាចធានាការផ្តល់សន្ទនីយភាព ដើម្បីបំពេញតម្រូវការសន្ទនីយភាពរយៈពេលខ្លី នៅពេលមានឱនភាពប្រាក់បម្រុង ដែលនឹងកាត់បន្ថយការពឹងផ្អែករបស់ពួកគេ លើសំណល់ប្រាក់បញ្ញើសម្រាប់បំពេញតម្រូវការសន្ទនីយភាពបណ្តោះអាសន្ន។

៦៤. ការអភិវឌ្ឍទីផ្សាររូបិយវត្ថុ : ដើម្បីសម្រួលក្នុងការអភិវឌ្ឍទីផ្សាររូបិយវត្ថុនិងក្នុងបរិបទដែលកម្ពុជាអនុវត្តយន្តការទីផ្សារ អាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធត្រូវរៀបចំក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តទាំងឡាយ ដើម្បីឲ្យគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុឯកទេសមិនមែនធនាគារឬមិនមែនគ្រឹះស្ថានធនាគារ ដែលមានសិទ្ធិធ្វើប្រតិបត្តិការធនាគារទូទៅអាចធ្វើប្រតិបត្តិការបោះផ្សាយនិងប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ដែលអាចជួញដូរបានមួយចំនួននៅលើទីផ្សារ ដូចជា ផលបត្រពាណិជ្ជកម្ម បណ្ណសងតាមបញ្ជា រួមទាំងរូបិយាណត្តិជាដើម នៅពេលប្រតិបត្តិការឥណទានត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាទូទៅនៅ ក្នុងប្រព័ន្ធទីផ្សារ។ ប្រតិបត្តិការកិច្ចសន្យាទិញយកវិញ (repos) ដែលគ្របដណ្តប់លើឧបករណ៍ទាំងនេះត្រូវ បានពិភាក្សារួមគ្នាហើយ។ ចាំបាច់ត្រូវមានការតម្រូវឲ្យកំណត់និងតាមដានលើចំនួនបោះផ្សាយជាសាធារណៈដោយក្រុមហ៊ុននីមួយៗឬដោយគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុខ្លួនឯង។ នៅក្នុងយុត្តាធិការខ្លះ ការបោះផ្សាយអាចតម្រូវឲ្យមានការធានាពីធនាគារ (ឧទាហរណ៍ : ១០ភាគរយនៃការបោះផ្សាយ)។ ប្រការនេះអាចការពារវិនិយោគិនមួយភាគ ដោយសារការចេញផ្សាយត្រូវបានគ្របដណ្តប់មួយផ្នែកដោយការធានាសម្រាប់ករណីខាតបង់ ហើយគ្រឹះស្ថានធនាគារក៏អាចធ្វើការត្រួតពិនិត្យមុននឹងបោះផ្សាយនៅលើទីផ្សារផងដែរ។ នៅពេលទីផ្សារកាន់តែរីកធំឡើងនិងកាន់តែស៊ីជម្រៅ នោះភាគីទីផ្សារកាន់តែច្រើនឡើងនឹងចូលរួម ដរាបណាពួកគេអាចរកប្រាក់ចំណេញបាន។ ប៉ុន្តែទំនងថា ទីផ្សារនឹងរីកចម្រើនតាមសន្ទុះមួយដោយខ្លួនឯង។ រាជរដ្ឋាភិបាលអាចពិចារណាលើកទឹកចិត្តទាក់ទាញវិនិយោគិន ជាពិសេស ស្ថាប័នបរទេសដែលអាចជួយពន្លឿនផ្នែកបច្ចេកវិទ្យា។ នៅពេលទីផ្សារមូលបត្រមានការរីកចម្រើនទូលំទូលាយនិងស៊ីជម្រៅនៅគ្រាណាមួយនោះ គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុនឹងមានការចាប់អារម្មណ៍លើមូលបត្រនីយកម្មសម្ពាធឥណទានរបស់គេ។

៦៥. ចំពោះអ្នកខ្ចីប្រាក់ដែលមានតម្រូវការឥណទានធំលើសពីកម្រិតកំណត់របស់គ្រឹះស្ថានធនាគារ ក្នុងការផ្តល់ជូនអតិថិជនតែម្នាក់នោះ ការលក់មូលបត្រដោយផ្ទាល់ទៅវិនិយោគិននឹងអាចបំពេញតម្រូវការដើមទុនរបស់ពួកគេបាន។ ម្យ៉ាងទៀត ការបំពេញតម្រូវការនេះអាចនឹងធ្វើរួមគ្នាជាសហជីពលើមូលដ្ឋានដាក់ប្រាក់ឯកជន (កាន់កាប់ដោយក្រុមហ៊ុនធានាទិញខ្លួនឯងនិងមិនលក់ជាសាធារណៈ) ឬលើមូលដ្ឋាននៃការបោះផ្សាយជាសាធារណៈដែលបានធានាទិញ (លក់និងចែកចាយទៅកាន់វិនិយោគិនផ្សេង)។ ទោះជាដូច្នោះក្តី ត្រូវមានក្របខ័ណ្ឌ

សមស្របមួយសម្រាប់ការផ្តល់ឥណទានរួមជាស៊ីនឌីខេតនិងការបោះផ្សាយមូលបត្រ ដែលកំណត់ពីសិទ្ធិនិង កាតព្វកិច្ចគតិយុត្តរបស់អ្នកចូលរួមក្នុងស៊ីនឌីខេត លក្ខខណ្ឌនៃឥណទាន ឬមូលបត្រដែលត្រូវបោះផ្សាយ ទិន្នផលនិងថ្លៃដាក់លក់ សោហ៊ុយពាក់ព័ន្ធ របៀបក្នុងការកែច្នៃដំណើរការ និងដំណើរការ ព្រមទាំងនីតិវិធីដែល ត្រូវអនុវត្តក្នុងករណីមានបណ្តឹង ទាំងក្របខ័ណ្ឌស្ថាប័ន ដូចជា អ្នកណាជាភ្នាក់ងារប្រមូលនិងទូទាត់សង អ្នក ណាជាអ្នកផ្តល់យោបល់ក្នុងការផ្តល់ឥណទានស៊ីនឌីខេត។ល។ ដោយសារមានការព្យាយាមដំណើរការស៊ីនឌី ខេតរួចមកហើយ តែការព្យាយាមនេះនៅមិនទាន់ទទួលជោគជ័យ ពីព្រោះគ្រឹះស្ថានធនាគារនីមួយៗ មិនបាន ពឹងផ្អែកលើគ្នាទៅវិញទៅមក។

៦៦. ដើម្បីឲ្យទីផ្សារបំណុល(ដូចជា សញ្ញាបណ្ណនិងផលបត្រពាណិជ្ជកម្មរយៈពេលវែង) មានការអភិវឌ្ឍ ត្រូវអភិវឌ្ឍទីផ្សាររូបិយវត្ថុជាមុន ដោយសារទីផ្សាររូបិយវត្ថុដើរតួនាទីជាទីផ្សារបន្ទាប់ ដែលឧបករណ៍បំណុលរ យៈពេលវែងអាចត្រូវបានលក់និងប្រែក្លាយទៅជាសាច់ប្រាក់ដូចគ្នានឹងទីផ្សារភាគហ៊ុនដែលដើរតួនាទីផ្សារ បន្ទាប់សម្រាប់ឧបករណ៍ភាគហ៊ុន។

II. ការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម

ក. ទិន្នភាពទូទៅ

៦៧. ក្នុងនាមជាសមាជិកនៃក្រុមអាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិកអំពីការសម្អាតប្រាក់ កម្ពុជាបានប្តេជ្ញាប្រតិបត្តិតាមស្តង់ដារ អន្តរជាតិ ជាពិសេសអនុសញ្ញាអន្តរជាតិសំខាន់ៗ ព្រមទាំងអនុសាសន៍របស់ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខនៃអង្គការសហ ប្រជាជាតិ និងក្រុមការងារហិរញ្ញវត្ថុ។

ខ. វឌ្ឍនភាពនិងសមិទ្ធផល

៦៨. កម្ពុជាទទួលយកការវាយតម្លៃអញ្ញមញ្ញលើកទី១ កាលពីខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៧ ដែលពេលនោះ យន្តការ ប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្មពុំទាន់មាននៅឡើយ។ ក្រោយមក កម្ពុជាសម្រេចបានលទ្ធផល ជាច្រើនក្នុងការបំពេញតាមអនុសាសន៍៤០+៩របស់ក្រុមការងារហិរញ្ញវត្ថុ^(៦)។

៦៩. ច្បាប់ស្តីពីការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម ត្រូវបានអនុម័តនៅឆ្នាំ២០០៧ ហើយ ប្រកាស(បទបញ្ជានិងបទប្បញ្ញត្តិអនុវត្តច្បាប់) ត្រូវបានដាក់ចេញដើម្បីកំណត់ពីរចនាសម្ព័ន្ធមុខងារនិងភារកិច្ច។

៧០. បន្ទាប់មក ប្រកាសស្តីពីការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម ត្រូវបានចេញផ្សាយ សម្រាប់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងសម្រាប់បុគ្គលរាយការណ៍ផ្សេងទៀត ដែលមិនស្ថិតក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា។ ប្រកាសតម្រូវដល់បុគ្គលរាយការណ៍ទាំងអស់ រាយការណ៍ជាទៀងទាត់ និងបានតម្រូវ ដល់គ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុបង្កើតប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុងសម្រាប់នីតិវិធីនៃការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់

^(៦) បច្ចុប្បន្ន ក្រុមការងារហិរញ្ញវត្ថុមានសមាជិកចំនួន ៣៦ ក្នុងនេះ មានប្រទេស ៣៤ និង អង្គការក្នុងតំបន់ ២ (ក្រុមប្រឹក្សាសហប្រតិបត្តិ ការល្បួងសមុទ្រចំនួន ២ និងគណៈកម្មការអឺរ៉ុប។ មានអង្គការក្នុងតំបន់ និងអន្តរជាតិចំនួន ២៧ ទៀតជាសមាជិកសមាគម ឬអ្នកសង្កេត ការណ៍របស់ក្រុមការងារហិរញ្ញវត្ថុ និងជាអ្នកចូលរួមការងារជាមួយក្រុមនេះ។

និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម ដើម្បីអនុវត្តពេញលេញតាមច្បាប់។ **ប្រកាសស្តីពីការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម** សម្រាប់បុគ្គលរាយការណ៍មិនស្ថិតក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្តកាលពីថ្ងៃទី២១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១០។

៧១. អង្គការស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា(ស.ហ.ក.) ត្រូវបានបង្កើតឡើងកាលពីឆ្នាំ២០០៨ នៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា។ ចាប់ពីបង្កើតអង្គការនេះឡើង ប្រកាសមួយចំនួនត្រូវបានអនុម័ត ដើម្បីសម្រួលដល់ប្រតិបត្តិការរបស់ស.ហ.ក.។ ក្រៅពីច្បាប់ស្តីពីការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម ច្បាប់មួយចំនួនទៀតត្រូវបានអនុម័ត ដូចជាច្បាប់ស្តីពីការប្រឆាំងភេរវកម្មដែលដាក់ទោសព្រហ្មទណ្ឌដល់ការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម និងការគាំទ្រជាសម្ភារៈសម្រាប់សកម្មភាពភេរវកម្ម ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ក្រមព្រហ្មទណ្ឌ និងច្បាប់ស្តីពីការប្រឆាំងអំពើពុករលួយ។ ច្បាប់ស្តីពីការត្រួតពិនិត្យគ្រឿងញៀន ដែលបានដាក់ទោសព្រហ្មទណ្ឌសម្រាប់ការសម្អាតប្រាក់ទាក់ទងនឹងការជួញដូរគ្រឿងញៀន ត្រូវបានអនុម័តកាលពីដើមឆ្នាំ១៩៩៦។

៧២. ស.ហ.ក. កំពុងធ្វើការជាមួយក្រសួងយុត្តិធម៌ ក្រសួងមហាផ្ទៃ និងក្រសួងពាក់ព័ន្ធនានាក្នុងសកម្មភាពជាស្ថាប័នសម្របសម្រួលសហប្រតិបត្តិការ។ **ស.ហ.ក.** បានសម្រេចការព្រមព្រៀងជាមួយនគរបាលជាតិនៅក្រោមក្រសួងមហាផ្ទៃទៅលើការផ្តល់ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម។

៧៣. ស.ហ.ក. បានបណ្តុះបណ្តាលជាបណ្តើរៗនូវសមត្ថភាពរបស់ខ្លួន។ **រតនាគារសហរដ្ឋអាមេរិក** ក្នុងកិច្ចសហការជាមួយក្រសួងមហាផ្ទៃ បានរៀបចំវគ្គសិក្សា២លើកស្តីពីបច្ចេកទេសស៊ើបអង្កេតហិរញ្ញវត្ថុក្នុងក្របខ័ណ្ឌប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្មកាលពីខែមិថុនានិងខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨។ ធនាគារកណ្តាល ម៉ាឡេស៊ីក៏បានរៀបចំសិក្ខាសាលាចំនួន៣ នៅពេលវេលាដាច់ដោយឡែកពីគ្នា សម្រាប់បង្កើតយុទ្ធសាស្ត្រអនុវត្តកម្មវិធីជាតិនិងសម្រាប់សិក្ខាកាមមកពីវិស័យហិរញ្ញវត្ថុឲ្យយល់ដឹងពីកាតព្វកិច្ចរាយការណ៍អំពីប្រតិបត្តិការសង្ស័យមកកាន់ **ស.ហ.ក.** និងការត្រួតពិនិត្យការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្មសម្រាប់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

៧៤. អនុស្សរណៈ នៃការយោគយល់ស្តីពីការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានត្រូវបានចុះហត្ថលេខាជាមួយធនាគារកណ្តាលម៉ាឡេស៊ី បង់ក្លាដែស និងស្រីលង្កា។

៧៥. កម្ពុជា បានចូលជាសមាជិករបស់ក្រុមអាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិកស្តីពីការសម្អាតប្រាក់ និងបានប្តេជ្ញាអនុវត្តតាមស្នង់ជាអន្តរជាតិ ជាពិសេស អនុសញ្ញាអន្តរជាតិពាក់ព័ន្ធ ដូចជា សេចក្តីសម្រេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខអង្គការសហប្រជាជាតិនិងអនុសាសន៍របស់ក្រុមការងារហិរញ្ញវត្ថុ។

៧៦. នាយកដ្ឋានប្រតិបត្តិនៃគណៈកម្មការប្រឆាំងភេរវកម្មអង្គការសហប្រជាជាតិ បានធ្វើទស្សនកិច្ចមកកម្ពុជានិងបានផ្តល់យោបល់ដល់រាជរដ្ឋាភិបាលពីវឌ្ឍនភាពដ៏សំខាន់ ដែលសម្រេចបានក្នុងការបង្កើតឲ្យមានរបបប្រឆាំងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម។

គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ

៧៧. ខណៈកំពុងសម្រេចបានវឌ្ឍនភាពក្នុងការអនុវត្តតាមការប្តេជ្ញាជាអន្តរជាតិ ប្រទេសកម្ពុជានៅតែត្រូវបំពេញឲ្យបានតាមការប្តេជ្ញារបស់ខ្លួនស្របតាមកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិ និងត្រូវពង្រឹងមុខងារវិនិច្ឆ័យទោស និងមុខងារអន្តរការី។

៧៨. ផ្អែកលើកិច្ចប្រជុំប្រចាំឆ្នាំ២០១០ របស់ក្រុមអាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិកស្តីពីការសម្អាតប្រាក់ របាយការណ៍វឌ្ឍនភាពអញ្ញមញ្ញបានបង្ហាញថា កម្ពុជានៅមិនទាន់អនុវត្តបានតាមអនុសាសន៍ស្នូលទាំង៦ ហើយបានទទួលចំណាត់ថ្នាក់អនុវត្តតាមផ្នែកលើអនុសាសន៍គន្លឹះ៣ ប៉ុន្តែមិនទាន់អនុវត្តបានលើអនុសាសន៍គន្លឹះ៧ និងទទួលបានចំណាត់ថ្នាក់អនុវត្តតាមផ្នែកចំពោះអនុសាសន៍ផ្សេងៗចំនួន១០ ហើយចំនួន២០ទៀតមិនទាន់អនុវត្តបាន។

៧៩. ស.ហ.ក.នៅមិនទាន់មាននិយោជិតគ្រប់គ្រាន់នៅឡើយ។

ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការអនាគត

៨០. ស.ហ.ក. បានរៀបចំរបាយការណ៍អញ្ញមញ្ញសម្រាប់ឆ្នាំ២០១១។ លើកលែងតែចំណុចមួយចំនួន (ពិសេសការបង្កើតក្របខ័ណ្ឌវាយតម្លៃហានិភ័យថ្នាក់ជាតិ រួមនឹងផែនការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រដែលត្រូវសម្រេចឲ្យបានច្បាប់ស្តីពីសមាគមនិងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុក និងការពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងអាជ្ញាធរកម្ពុជាជាមួយនឹងអ្នកត្រួតពិនិត្យអន្តរជាតិ) ស.ហ.ក.បានសម្រេចកាត់ច្រើនតាមអនុសាសន៍ក្រុមការងារហិរញ្ញវត្ថុ។ ថ្វីបើដូច្នោះ ចាំបាច់ត្រូវអនុវត្តការពិនិត្យជាក់ស្តែងថែមទៀត។

៨១. ស.ហ.ក. ត្រូវមានបុគ្គលិកគ្រប់គ្រាន់និងត្រូវពង្រឹងសមត្ថភាពបុគ្គលិករបស់ខ្លួន។

៨២. ស.ហ.ក. ត្រូវពង្រឹងការសម្របសម្រួលជាមួយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាក្រសួងមហាផ្ទៃ ក្រសួងយុត្តិធម៌ និងអាជ្ញាធរត្រួតពិនិត្យផ្សេងទៀត។

៨៣. ស.ហ.ក. ត្រូវពង្រីកទំហំនៃការត្រួតពិនិត្យដល់គ្រប់បុគ្គលិករបាយការណ៍និងពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងតំបន់និងអន្តរជាតិ។

III. វិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ

ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ

៨៤. សារៈសំខាន់នៃវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ : រាជរដ្ឋាភិបាលបានទទួលស្គាល់តួនាទីដ៏សំខាន់នៃវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុក្នុងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចសង្គម ជាពិសេសក្នុងការចូលរួមចំណែកកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ។ កម្ពុជាគឺជាប្រទេសមួយក្នុងចំណោមប្រទេសជាង៣០^(៧) ដែលបានបង្កើតយុទ្ធសាស្ត្រជាតិស្តីពីមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ^(៨)។ ក្នុង

(៧) ឯកសារសង្ខេបរបស់ Consultative Group to Access the Poor: យុទ្ធសាស្ត្រជាតិស្តីពីមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៨។
(៨) យុទ្ធសាស្ត្រនេះមាននៅក្នុងចក្ខុវិស័យនិងផែនការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០០១-២០១០ និងយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០០៦-២០១៥។

ចំណោមប្រទេសទាំងនេះ វិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជាមានការរីកចម្រើនយ៉ាងឆាប់រហ័សនិងត្រូវបានទទួលស្គាល់ ជាអន្តរជាតិ ដោយសារកម្ពុជាមានក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិ និងការត្រួតពិនិត្យលើការគ្រប់គ្រងអ្នកផ្តល់សេវាហិរញ្ញវត្ថុប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។ បច្ចុប្បន្ននេះ ចំនួនគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុបានកើនឡើង និងបានពង្រីកសកម្មភាពរបស់ខ្លួនរហូតដល់អាចទទួលបានប្រាក់បញ្ញើ សម្រាប់បម្រើប្រជាពលរដ្ឋដែលមានចំណូលទាបទៀតផង^(៤)។

៨៥. ការវិវឌ្ឍនៃវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ^(៥) : វិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនៅកម្ពុជាគឺត្រូវបានគេចាត់ទុកថាជាមីក្រូធនាគារមួយចំនួនដែលផ្តួចផ្តើមឡើងដោយម្ចាស់ជំនួយអន្តរជាតិ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងស្ថាប័នផ្សេងៗនៅដើមទសវត្សរ៍ឆ្នាំ១៩៩០^(៦)។ មកដល់បច្ចុប្បន្ន គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុចំនួន៥៣ដែលស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា បានក្លាយជាផ្នែកមួយដ៏សំខាន់នៃវិស័យហិរញ្ញវត្ថុផ្លូវការ។

៨៦. សមាសធាតុនៃវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ : វិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ រួមមានពីរក្រុមសំខាន់គឺ ១. គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុផ្លូវការ ដែលមានគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុមានអាជ្ញាប័ណ្ណ និងគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុចុះបញ្ជី និង២. អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលប្រមាណ៦០ដែលមិនបានចុះបញ្ជីនៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា។

៨៧. កត្តាអំណោយផល : កត្តាគន្លឹះដែលនាំឲ្យវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុមានការរីកចម្រើនយ៉ាងឆាប់រហ័សក្នុងអំឡុងទសវត្សរ៍ចុងក្រោយនេះរួមមាន ១. តម្រូវការឥណទានខ្ពស់ ២. កាលានុវត្តភាពក្នុងការអភិវឌ្ឍសេវាហិរញ្ញវត្ថុជនបទ ៣. ការគាំទ្រយ៉ាងសកម្មពីសំណាក់ដៃគូអភិវឌ្ឍ និង ៤. ការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រជាតិស្តីពីមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ។

៨៨. ការវិវឌ្ឍថ្មីៗ : វិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុពិភពលោកថ្មីៗកន្លងទៅនេះ មានផលប៉ះពាល់ដោយប្រយោលមកលើគ្រប់វិស័យនៃសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា។ ក្នុងនោះ វិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុក៏ទទួលរងផលប៉ះពាល់ផងដែរ ដូចជាការកើនឡើងនៃអត្រាឥណទានដែលមានហានិភ័យក្នុងចំណោមគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនិងកំណើននៃកម្រិតបំណុលធ្ងន់ធ្ងរ ហួសពីលទ្ធភាពសងរបស់អតិថិជន ដោយសារប្រព័ន្ធចែករំលែកព័ត៌មានឥណទាននិងការយល់ដឹងរបស់អតិថិជនអំពីវិស័យហិរញ្ញវត្ថុនៅមានកម្រិត^(៧)។

៨៩. អាជីវកម្មទទួលបញ្ចាំ : ក្រៅពីគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អាជីវកម្មទទួលបញ្ចាំក៏ជាប្រភពសេវាហិរញ្ញវត្ថុខ្នាតតូចមួយ ដែលដើរតួនាទីសំខាន់ជួយបំពេញតម្រូវការចលនាសាច់ប្រាក់បន្ទាន់ សម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រនៅកម្ពុជា។ ដើម្បីផ្តល់នីតិភាពដល់អនុវិស័យនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលតាមរយៈក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុបានចេញប្រកាសលេខ០២៨ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី១២ ខែមករា ឆ្នាំ២០១០ ស្តីពីការផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណអាជីវកម្មទទួលបញ្ចាំ និងទិញលក់ទ្រព្យបញ្ចាំ និងអាជីវកម្មទទួលប្រាក់កោតដោយអនុប្បទាន និងបានផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណចំនួន ៧៣ ជូនក្រុមហ៊ុននិងហាងបញ្ចាំ ដើម្បីប្រកបអាជីវកម្មស្របច្បាប់។

(៤) វិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនៅកម្ពុជា: Taking the Sector to the Next Level; Business Issues Bulletin, No. 17, June 2009។
(៥) ការអភិវឌ្ឍវិស័យនេះត្រូវបានរៀបរាប់ក្នុងរបាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំ២០០៩ របស់សមាគមមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា ទំព័រទី ៥-៦ ។
(៦) អ្នកផ្តួចផ្តើមអនុវត្តដំបូងគេមានដូចជា GRET (១៩៩១(អង្គការជួយសង្គ្រោះពិភពលោក (១៩៩២(អេស៊ីលីដានិងCRS (១៩៩៣)។
(៧) «ប្រតិបត្តិការរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនៅកម្ពុជា (២០១០មិថុនា ឆ្នាំខែ ៣០ទីថ្ងៃ)» ទិន្នន័យដើម សមាគមមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនៅកម្ពុជា។

៩០. បញ្ហាសំខាន់ៗ : វិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុជួបប្រទះបញ្ហាប្រឈមជាច្រើនក្នុងអំឡុងទសវត្សរ៍ចុងក្រោយ ដែលក្នុងនោះមួយចំនួនធំត្រូវបានដោះស្រាយដោយជោគជ័យ។ ប៉ុន្តែក៏នៅតែមានបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនទៀត ដែលទាមទារឲ្យមានការដោះស្រាយជាបន្ត។ បញ្ហាប្រឈមជាចម្បងនៃវិស័យនេះ គឺការស្វែងរកវិធីសាស្ត្រដ៏ មានប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីអភិវឌ្ឍគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុដែលពឹងផ្អែកលើឥណទាននិងប្រាក់បញ្ញើឲ្យក្លាយទៅជា គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុដែលផ្តល់សេវាកាន់តែសម្បូរបែប ហើយអាចឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ។ ការងារនេះ ត្រូវអភិវឌ្ឍន៍នឹងការពង្រឹងបទប្បញ្ញត្តិ និងសមត្ថភាពត្រួតពិនិត្យ ដោយផ្ដោតសំខាន់លើ តុល្យភាពរវាងផលប្រយោជន៍ខាងហិរញ្ញវត្ថុ ការទទួលខុសត្រូវផ្នែកសង្គម និងកិច្ចការពារអតិថិជន តាមរយៈការ រក្សាតម្លាភាពក្នុងការរាយការណ៍ និងការកំណត់ថ្លៃសេវា។

ខ. វឌ្ឍនភាពនិងសមិទ្ធផល

៩១. វិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុបានសម្រេចសមិទ្ធផលជាច្រើន ដោយអនុវត្តតាមចក្ខុវិស័យនិងផែនការអភិវឌ្ឍន៍វិ ស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០០១-២០១០។ បច្ចុប្បន្ន គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុមានចំនួន៥៦ ក្នុងនោះ២៨មាន អាជ្ញាប័ណ្ណ និង២៨បានចុះបញ្ជីបើធៀបនឹងឆ្នាំ២០០២ ដែលមានត្រឹមតែ៣០ប៉ុណ្ណោះ។ ជាមួយគ្នានេះ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណដល់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុដែលមានលក្ខណសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ចំនួន ៧ អាចទទួលប្រាក់បញ្ញើពីសាធារណជន។

៩២. រាជរដ្ឋាភិបាលបានបង្កើតវេទិកាសម្របសម្រួលគោលនយោបាយ និងដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយ ឥណទានជនបទតាមរយៈធនាគារអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ ដើម្បីផ្តល់ឥណទានគាំទ្រដល់វិស័យកសិកម្ម និងអនុវិស័យ ផ្សេងទៀត។ គោលនយោបាយនេះ ក៏បានជំរុញឲ្យគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុចូលរួមចំណែកក្នុងការផ្តល់ហិរញ្ញប្ប- ទានគាំទ្រដល់មីក្រូសហគ្រាស និងសហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យម។

គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ

៩៣. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះក្នុងការអភិវឌ្ឍវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ រួមមាន៖ ១. ការពង្រឹង ក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិ ការត្រួតពិនិត្យ និងសមត្ថភាព ២. ការពង្រីកសេវា ៣. ការកែលម្អបណ្តាញផ្តល់សេវា ៤. ការបង្កើនកិច្ចការពារអតិថិជន ៥. ការពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពប្រតិបត្តិការនិងភាពរឹងមាំរបស់គ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវា និង ៦. ការពង្រឹងវិស័យគាំទ្រ។

៩៤. ការពង្រឹងក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិ ការត្រួតពិនិត្យ និងសមត្ថភាព : ទោះបីក្របខ័ណ្ឌបច្ចុប្បន្នសម្រាប់វិស័យ មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ បានគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍនៃវិស័យនេះល្អក៏ដោយ ក៏នៅមានតម្រូវការដោះស្រាយភាពខ្វះចន្លោះ បន្ថែមទៀតដូចជា ការកសាងសមត្ថភាពបញ្ញត្តិករនិងអ្នកត្រួតពិនិត្យ ដើម្បីគ្រប់គ្រងគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ទាំងគ្រឹះស្ថានមានអាជ្ញាប័ណ្ណ និងគ្រឹះស្ថានទទួលប្រាក់បញ្ញើ។ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបន្តផ្ដោតលើការអនុវត្តស្តង់ដារ អន្តរជាតិសម្រាប់បញ្ញត្តិកម្ម ការត្រួតពិនិត្យវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ លក្ខខណ្ឌផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណសម្រាប់ គ្រឹះស្ថានមីក្រូ ហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើ ព្រមទាំងអនុវត្តស្តង់ដាររបាយការណ៍មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុឲ្យស្របតាមស្តង់ដាររបាយ

ការណ៍របស់គ្រឹះស្ថានធនាគារ ប៉ុន្តែចាំបាច់ត្រូវពិចារណាផងដែរអំពីចំណាយនិងផលប្រយោជន៍ចំពោះគ្រឹះស្ថាន មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុពាក់ព័ន្ធនឹងវិធានការនេះ។

៩៥. ការពង្រីកសេវា : ដើម្បីពង្រីកសេវាជូនដល់ប្រជាពលរដ្ឋឲ្យបានទូលំទូលាយ ក៏ដូចជាដើម្បីពង្រីក វិសាលភាពនៃការប្រមូលប្រាក់សន្សំនិងការផ្តល់ឥណទាន គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុមិនអាចពឹងផ្អែកតែទៅលើ ប្រាក់បញ្ញើនិងឥណទាននោះទេ។ ជាមួយនឹងបណ្តាញសេវាដែលមាននៅទូទាំងប្រទេសនិងជំនាញរបស់ខ្លួន គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុមានលទ្ធភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការផ្តល់សេវាបានច្រើនប្រភេទថែមទៀត ក្រៅពីការផ្តល់សេវា ប្រាក់សន្សំ និងឥណទានជូនដល់ប្រជាពលរដ្ឋដែលពុំទាន់មានលទ្ធភាពប្រើប្រាស់សេវាធនាគារឬបានប្រើប្រាស់ សេវាធនាគារពុំទាន់ពេញលេញ។

៩៦. ការកែលម្អបណ្តាញផ្តល់សេវា : ដើម្បីធានាលទ្ធភាពទទួលបានសេវាហិរញ្ញវត្ថុរបស់ប្រជាពលរដ្ឋជា ពិសេសប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រនៅតំបន់ដាច់ស្រយាលដែលមានឱកាសនិងចំណេះដឹងតិចតួចអំពីសេវាហិរញ្ញវត្ថុ ទាមទារឲ្យមានការសិក្សាស្វែងយល់អំពីវិធីសាស្ត្រច្បាស់លាស់ក្នុងការពង្រីកបណ្តាញផ្តល់សេវានេះ។ ក្នុងការងារ នេះ តម្រូវឲ្យមានការបណ្តុះបណ្តាលចំណេះដឹងលើវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ដែលជាធាតុផ្សំដ៏សំខាន់មួយ។

៩៧. ប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រដែលប្រើប្រាស់សេវាមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ រួមមាន ប្រជាពលរដ្ឋមានចំណូលទាបបំផុតមួយ ភាគតូច ជាពិសេសប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រខ្លាំង ជនទុរគត ជនពិការ និងប្រជាពលរដ្ឋរស់នៅតំបន់ដាច់ស្រយាល។ ស្តង់ដារដែលប្រើប្រាស់ជាអន្តរជាតិសម្រាប់វាស់លទ្ធភាពផ្តល់សេវាមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុគឺ២០ភាគរយ នៃអនុបាតឥណទាន មធ្យមរៀបរយនឹងផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប។ សម្រាប់កម្ពុជា អនុបាតនេះមានកម្រិត៥៤ភាគរយ ដោយឥណទាន មធ្យមមានចំនួន៤៣០ដុល្លារអាមេរិក និងផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប ប្រជាពលរដ្ឋម្នាក់ៗមានចំនួន៧៩៥ដុល្លារអា មេរិក។ ទិន្នន័យនេះអាចបង្ហាញថា ប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រពុំទាន់ទទួលបានសេវាមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនៅឡើយ ឬក៏អ្នកខ្លះមាន បន្ទុកបំណុលហួសកម្រិត។

៩៨. ដោយសារគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុពុំទាន់បានផ្តល់សេវាដល់តំបន់ជនបទនិងតំបន់ដាច់ស្រយាលគ្រប់ទី កន្លែង អ្នកខ្លះប្រាក់ពឹងផ្អែកសំខាន់លើប្រភពហិរញ្ញវត្ថុក្រៅផ្លូវការ ដែលមានអត្រាការប្រាក់ខ្ពស់ប្រមាណ១០ ភាគរយក្នុងមួយខែ បើធៀបនឹងអត្រា១,៨ភាគរយទៅ៣ភាគរយក្នុងមួយខែពីគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុផ្លូវការ អាស្រ័យលើកាលវិភាគ និងហានិភ័យនៃប្រាក់កម្ចីនោះ។ គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ មិនទាន់មានលទ្ធភាពផ្តល់សេ វាដល់តំបន់ជនបទនិងតំបន់ដាច់ស្រយាលមួយចំនួនដោយមូលហេតុ៖ ១. តំបន់ដាច់ស្រយាលពិបាកធ្វើដំណើរ ទៅដល់ ២. បញ្ហាសុវត្ថិភាពរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ៣. ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនៅមានកម្រិត ៤. សកម្មភាព សេដ្ឋកិច្ចនៅមានកម្រិតទាប ៥. កង្វះសកម្មភាពបង្កើតចំណូលឬការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ៦. កង្វះចំណេះ ដឹងផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ឬចំណេះដឹងក្នុងការចាប់ផ្តើមឬគ្រប់គ្រងអាជីវកម្ម ៧. ពុំមានលទ្ធភាពខ្ចីប្រាក់ជាផ្លូវការ និង ៨. កម្រិតហានិភ័យឥណទានខ្ពស់។ កត្តាទាំងអស់នេះជាឧបសគ្គចម្បងចំពោះការផ្តល់សេវាហិរញ្ញវត្ថុនៅតំបន់ ជនបទនិងតំបន់ដាច់ស្រយាល។

៩៩. អាជីវកម្មទទួលបញ្ចាំជាផ្នែកមួយគាំទ្រដល់ការពង្រីកបណ្តាញសេវាមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ដែលអនុវិស័យនេះ មានបញ្ហាប្រឈមស្រដៀងគ្នាទៅនឹងបញ្ហារបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុដែរ។ ផ្អែកលើសារជាតិនៃអាជីវកម្មដែល មានចំនួនច្រើន ទំហំខុសៗគ្នា និងមានលក្ខណៈជាប្រតិបត្តិការទ្រង់ទ្រាយតូច អនុវិស័យនេះបានបង្កជាបញ្ហា

ប្រឈមចំពោះបញ្ញត្តិករក្នុងការគ្រប់គ្រងនិងការគាំពារដល់អនុវិស័យនេះ។ **ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ**បាន និងកំពុងរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណអាជីវកម្មទទួលបញ្ចាំនិងទិញលក់ទ្រព្យបញ្ចាំ និង **អាជីវកម្មទទួលប្រាក់កោតដោយអនុប្បទាន** ក៏ដូចជាបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធ ព្រមទាំងបង្កើតយន្តការគាំទ្រផ្សេងទៀត ដើម្បីជំរុញការអភិវឌ្ឍអនុវិស័យនេះឲ្យមានលក្ខណៈផ្លូវការនិងគ្រប់គ្រងបានប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។

១០០. ក្នុងកិច្ចប្រតិបត្តិការ គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុត្រូវការព័ត៌មានឥណទាន សេវាទូទាត់ និងសេវាហិរញ្ញវត្ថុ ផ្សេងទៀត ព្រមទាំងត្រូវពង្រឹងប្រព័ន្ធព័ត៌មានសម្រាប់ការគ្រប់គ្រង ដែលមានសមត្ថភាពតាមដានបញ្ជីកា គណនេយ្យនិងឥណទាន។ ជាមួយគ្នានេះ ក៏ត្រូវពង្រឹងគុណភាពរបាយការណ៍របស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ឲ្យ ស្របជាមួយធនាគារពាណិជ្ជផងដែរ។ ចំពោះសមត្ថភាពរបស់អតិថិជន ចាំបាច់ត្រូវពង្រឹងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ សម្រាប់ការបណ្តុះបណ្តាល ជាពិសេសចំពោះសហគ្រិនខ្នាតតូច ដែលរួមមានការផ្តល់មធ្យោបាយនិងទឹកនៃដង សម្រាប់ការបណ្តុះបណ្តាល ការអភិវឌ្ឍកម្មវិធីសិក្សា និងឯកសារ ព្រមទាំងការអភិវឌ្ឍក្រុមគ្រូបង្គោល។

១០១. ការបង្កើនកិច្ចការពារអតិថិជន : កិច្ចការពារផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់អតិថិជនរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញ- វត្ថុនៅមានកង្វះខាត ដោយពុំទាន់មានគោលការណ៍ណែនាំ សម្រាប់ដោះស្រាយជម្លោះរវាងអតិថិជនជាមួយ គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ និងនិយាមត្រឹមត្រូវក្នុងការប្រមូលបំណុល។ ចំណេះដឹងផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុរបស់អ្នកខ្ចីនិង អ្នកឲ្យខ្ចីជាសក្តានុពល ជាទូទៅនៅមានកម្រិតទាបនៅឡើយ។ ការបង្កើតការិយាល័យព័ត៌មានឥណទាន សម្រាប់វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ រួមទាំងវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវចាត់ទុកជាអាទិភាព។ លើសពីនេះទៀត តម្លាភាពក្នុង ការកំណត់ថ្លៃសេវានិងសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈរបស់បុគ្គលិកគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ដែលជាផ្នែកមួយសំខាន់នៃកិច្ច- ការពារអតិថិជន នៅមានភាពខ្វះចន្លោះនៅឡើយ។

១០២. ការពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពប្រតិបត្តិការនិងភាពរឹងមាំរបស់គ្រឹះស្ថានផ្តល់សេវា : បច្ចុប្បន្ន គ្រឹះស្ថានមីក្រូ- ហិរញ្ញវត្ថុនៅកម្ពុជា មានប្រព័ន្ធព័ត៌មានសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងខុសៗគ្នា ដែលធ្វើឲ្យការត្រួតពិនិត្យរបស់បញ្ញត្តិករ និងប្រតិបត្តិករ ត្រូវចំណាយពេលវេលានិងថវិកាច្រើន។ តាមការសិក្សាកន្លងមកបានបង្ហាញថា មានការតម្រូវឲ្យ មានស្តង់ដារសម្រាប់ប្រព័ន្ធព័ត៌មានសម្រាប់ការគ្រប់គ្រង ដែលធ្វើឲ្យគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុមួយចំនួនត្រូវចំណាយ ថវិកាថែមទៀត។ ប្រការនេះ ទាមទារឲ្យមានការសិក្សាជាថ្មី ដើម្បីស្វែងរកដំណោះស្រាយសមស្រប។

១០៣. ការពង្រឹងវិស័យគាំទ្រ : បច្ចុប្បន្នមានគ្រឹះស្ថានចំនួន៤កំពុងផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលវិស័យមីក្រូហិរញ្ញ- វត្ថុនៅកម្ពុជា រួមមាន **វិទ្យាស្ថានធនាគារកម្ពុជា**ដែលស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់**សមាគមធនាគារភិកកម្ពុជា** **សមាគមមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា** **មណ្ឌលសិក្សាបច្ចេកទេសធនាគាររបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា** និង**មជ្ឈមណ្ឌល ប ណ្តុះបណ្តាលមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុអេស៊ីលីដា-អាស៊ានប្រចាំតំបន់** ។ ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការនិងការអនុវត្តតាម វិធាននិងបទប្បញ្ញត្តិថ្មីៗនៅក្នុងវិស័យនេះ ចាំបាច់ត្រូវមានការវាយតម្លៃសមត្ថភាពបណ្តុះបណ្តាលរបស់គ្រឹះ- ស្ថានទាំង៤។

១០៤. ការពង្រឹងសមាគមមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា ជាអាទិភាពមួយដើម្បីលើកស្ទួយតួនាទីរបស់ស្ថាប័ននេះក្នុង ការសម្របសម្រួលគោលនយោបាយ ការពិភាក្សារវាងរាជរដ្ឋាភិបាល និងអ្នកផ្តល់សេវាមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ព្រមទាំង ការស្រាវជ្រាវនិងការចែករំលែកព័ត៌មាននៅក្នុងវិស័យនេះ។

ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការអនាគត

១០៥. ចក្ខុវិស័យសម្រាប់វិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០០៦-២០១៥ គឺការបង្កើតប្រព័ន្ធមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុមួយវីង- មាំ មានប្រសិទ្ធភាព និងបម្រើប្រយោជន៍ប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រ ក្នុងការផ្តល់សេវាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងតម្លៃសមស្របអាច ទទួលយកបាន បង្កើនប្រាក់ចំណូល និងកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ។ ចក្ខុវិស័យនេះនៅតែមានលក្ខណៈសមស្រប សម្រាប់យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍនវិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១១-២០២០ ដែលមានមូលដ្ឋានគ្រប់គ្រាន់ជាមគ្គុទ្ទេសក៍ ក្នុង ការសម្រេចគោលដៅនៃការអភិវឌ្ឍនវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុជាតិ។

១០៦. **ការត្រួតពិនិត្យគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ :** ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានឹងធ្វើការវាយតម្លៃពីការប្រតិបត្តិតាម ឯកសាររបស់គណៈកម្មាធិការបាវិសលស្តីពីការត្រួតពិនិត្យធនាគារ ទៅលើសកម្មភាពមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ និងតាម គោលការណ៍ស្នូលសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យធនាគារ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ក្នុងគោលបំណងពង្រឹងវិធីសាស្ត្រ ត្រួតពិនិត្យនាពេលបច្ចុប្បន្ន។

១០៧. ការខិតខំទាំងនេះនឹងត្រូវធ្វើឡើងជាប្រចាំដោយផ្អែកលើការអនុវត្តប្រសើរបំផុតនិងសមស្របតាមការ ប្រែប្រួលយ៉ាងលឿននៃប្រតិបត្តិការរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងបរិបទកម្ពុជា។ គោលបំណង គឺដើម្បី អាចធ្វើការត្រួតពិនិត្យដល់ទឹកនៃគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទាំងអស់ចំនួនមួយដងក្នុងអំឡុងពេលពី១២ទៅ ២៤ខែ។

១០៨. **ស្តង់ដាររបាយការណ៍រួម :** ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានឹងពិចារណាដាក់ឱ្យអនុវត្តស្តង់ដាររបាយការណ៍រួម នៅពេលដែលស្តង់ដាររបាយការណ៍របស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវបានកែលម្អអាចបន្ស៊ីគ្នាបានទៅនឹងស្តង់ដារ របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់ធនាគារ ដោយផ្អែកលើការគិតគូរអំពីការចំណាយនិងផលប្រយោជន៍ពីប្រព័ន្ធស្តង់ដារ រួម។

១០៩. **ការកែលម្អបទប្បញ្ញត្តិដើម្បីទ្រទ្រង់ពិពិធកម្មផលិតផល :** រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបន្តកែលម្អវិធាននិង បទ ប្បញ្ញត្តិ ដើម្បីគាំទ្រគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុក្នុងការពង្រីកសេវានិងផលិតផលរបស់ខ្លួន រួមទាំងការអនុញ្ញាតឱ្យ គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ដែលមានអាជ្ញាប័ណ្ណទទួលប្រាក់បញ្ញើចូលជាសមាជិកសភាដាច់ទាត់របស់ធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជានិងការលើកទឹកចិត្តគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុឱ្យបង្កើតសេវាច្នៃប្រឌិតថ្មីៗថែមទៀត។ កន្លងមកគ្រឹះស្ថាន មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនៅកម្ពុជាមានលទ្ធភាពផ្តល់ត្រឹមឥណទាននិងទទួលប្រាក់សន្សំបន្តិចបន្តួច។ ប៉ុន្តែ គ្រឹះស្ថានមីក្រូ ហិរញ្ញវត្ថុអាចផ្តល់ផលិតផលនិងសេវាច្រើនទៀត ដូចជា ធានារ៉ាប់រងខ្នាតតូច ភតិសន្យាខ្នាតតូច សេវាទូទាត់ និងផ្ទេរប្រាក់^(១៣) ហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់សហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យម ឥណទានសម្រាប់ការអប់រំ និងហិរញ្ញ ប្បទានលំនៅឋាន។ ដោយឡែក រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើការវិវឌ្ឍនៃការផ្តល់សេវា ធនាគារតាមទូរស័ព្ទចល័ត ដោយគិតគូរផ្តល់វិធីសាស្ត្រសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍ និងការរីកចម្រើន ព្រមទាំងបង្កើត ឱ្យមានវិធាននិងបទប្បញ្ញត្តិសមស្របសម្រាប់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុក្នុងការផ្តល់សេវានេះ។ សេវាធនាគារតាមទូរស័ព្ទ

^(១៣) ផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុទាំងនេះត្រូវបានលើកយកមកវែកញែកនៅក្នុងផ្នែកផ្សេងទៀតនៃរបាយការណ៍នេះ។ ផលិតផលដែលត្រូវ បានលើកឡើងក្នុង “គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនៅកម្ពុជា : លើកកម្ពស់វិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុមួយកម្រិតទៀត” ព្រឹត្តិបត្រស្តីពីបញ្ហាអាជីវកម្ម កម្ពុជា IFC No.17 ថ្ងៃទី១៧ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៩។

ចល័ត ជាកាលានុវត្តភាពមួយសម្រាប់ជំរុញការផ្ទេរប្រាក់ក្នុងនិងក្រៅប្រទេស ក៏ដូចជាសម្រាប់ការពង្រីកសេវា ទូទាត់ជាប្រិយវត្ថុជាតិដល់តំបន់ជនបទ^(១៤)។

១១០. ការប្រើប្រាស់ព័ត៌មានឥណទាន : ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា គ្រោងនឹងដាក់ឱ្យដំណើរការការិយាល័យ ព័ត៌មានឥណទានកម្ពុជា។ ការប្រើប្រាស់ការិយាល័យព័ត៌មានឥណទានដោយគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុផ្តល់គុណ- ប្រយោជន៍^(១៥)ជាច្រើន ដូចជា ផ្តល់ភាពកាន់តែងាយស្រួលចំពោះអតិថិជនដែលគួរឱ្យទុកចិត្តក្នុងការទទួលបាន ឥណទាន ពន្លឺនដំណើរការនិងការអនុម័តឥណទាន កែលម្អការកំណត់អត្រាការប្រាក់របស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូ- ហិរញ្ញវត្ថុតាមកម្រិតហានិភ័យ ការពារប្រព័ន្ធមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុពីអតិថិជនដែលខ្ចីប្រាក់ច្រើនលើសលុប កាត់បន្ថយ អត្រាការប្រាក់តាមរយៈការកាត់បន្ថយការខាតបង់ដែលកើតឡើងពីសំណុំបែបបទឥណទានមិនត្រឹមត្រូវ និង ចំណាយក្នុងការពិនិត្យសំណើសុំឥណទាន។

១១១. ការបង្កើតយន្តការដោះស្រាយបណ្តឹងតវ៉ារបស់អតិថិជននៃគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ នឹងផ្តល់នូវកម្រិត ការពារអតិថិជនកាន់តែខ្ពស់។ ក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនឹងសហការជាមួយសមាគមមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា ដើម្បី កំណត់យុទ្ធសាស្ត្រនិងស្ថាប័នអនុវត្តយន្តការនេះ។

១១២. តម្លាភាពទីផ្សារនិងការបើកចំហព័ត៌មាន^(១៦) : ដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍របស់ប្រជាពលរដ្ឋ រាជរដ្ឋា- ភិបាលនឹងកំណត់វិធានការដូចខាងក្រោម៖

- រៀបចំនិងអនុវត្តកម្មវិធីលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ដល់អតិថិជនរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូ- ហិរញ្ញវត្ថុនិងសាធារណជន។
- ដាក់ចេញនិងអនុវត្តសេចក្តីណែនាំស្តីពីកិច្ចការពារអតិថិជន ដោយផ្អែកលើបទពិសោធន៍ និងការ- អនុវត្តប្រសើរបំផុត។
- សិក្សាបញ្ហាពាក់ព័ន្ធនឹងបន្ទុកបំណុលច្រើនហួសហេតុ ដើម្បីកំណត់ពីកម្រិតឥណទានពីប្រភព ផ្សេងៗគ្នា ដែលកំពុងបានផ្តល់ទៅឱ្យអតិថិជន។

១១៣. ប្រសិទ្ធភាពចំណាយ : រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបន្តផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើការបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនិង កាត់បន្ថយចំណាយក្នុងប្រតិបត្តិការមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ តាមរយៈការលើកទឹកចិត្តក្នុងការពង្រីកការកៀរគរប្រាក់បញ្ញើ ការកែលម្អប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន ការពិចារណាលើសេវាធនាគារដែលគ្មានសាខា (branchless banking system) និងការប្រើប្រាស់ការិយាល័យព័ត៌មានឥណទាន។

១១៤. រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងពិចារណាអំពីជម្រើសផ្សេងៗក្នុងការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន ដូចជា ១. ការផ្តល់ការធានា គ្មានចំណងចំពោះធនាគារ ដើម្បីមានលទ្ធភាពផ្តល់ឥណទានដល់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ និងអ្នកសុំខ្ចីដែលមាន

^(១៤) Meliza H. Agabin: ការកែប្រែបច្ចេកទេសសម្រាប់ពង្រីកតំបន់ប្រតិបត្តិការ: Mobile Phone Banking នៅក្នុងប្រទេសហ្វីលីពីន ដែលបានធ្វើបទបង្ហាញក្នុងកិច្ចប្រជុំពិភាក្សាលើកទី ៣ ស្តីពីគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ Africa, Kampal, Uganda ចាប់ពីថ្ងៃទី២០-២៤ ខែ សីហា ឆ្នាំ២០០៧។

^(១៥) ចាប់ពីទំព័រ ៥ បទបង្ហាញស្តីពីការបង្កើតការិយាល័យព័ត៌មានឥណទាន ថ្ងៃទី៣០ ខែវិច្ឆិកា រហូតដល់ថ្ងៃទី៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១១។

^(១៦) មើល CGAP Consumer Protection Policy Diagnostic Report Cambodia 2009។

គុណវុឌ្ឍិគ្រប់គ្រាន់នៅក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ចសំខាន់ៗ ២. ការអនុញ្ញាតឲ្យគ្រឹះស្ថានធនាគារប្រើប្រាស់មូលបត្ររបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ធ្វើជាប្រាក់បម្រុងកាតព្វកិច្ចក្នុងកម្រិតមួយសមស្រប ដើម្បីលើកទឹកចិត្តឲ្យគ្រឹះស្ថានធនាគារផ្តល់កម្ចីជាប្រាក់រៀលដល់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ៣. ការបន្តផ្តល់មូលនិធិលក់ដុំដោយសហការជាមួយអ្នកផ្តល់មូលនិធិផ្សេងៗ ដូចជា សហការជាមួយគ្រឹះស្ថានធនាគារសម្រាប់ឲ្យខ្ចីបន្តទៅគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ៤. ការពិចារណាលើវិធីសាស្ត្រគ្រប់គ្រងជ្រោយមួយ ដូចជាការបង្កើតគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍ (DFI) ដែលអាចដើរតួនាទីក្នុងការរៀបចំនិងផ្តល់មូលនិធិដុំដល់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ និង ៥. ការអនុវត្ត “កម្មវិធីចែករំលែកហានិភ័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ” (Microfinance Risk Participation Program) ដែលធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី បានអនុម័តផ្តល់ឧបករណ៍ឥណទានដែលមានទឹកប្រាក់ចំនួន២៥០លានដុល្លារ អាមេរិក(គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ ដែលចូលរួមអនុវត្តកម្មវិធីនេះអាចទទួលបានការធានាឥណទានរហូតដល់៥០ភាគរយ ដែលផ្តល់ជូនដល់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ)។

១១៥. ការកែលម្អប្រព័ន្ធព័ត៌មានសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ : គោលបំណងគឺដាក់ឲ្យប្រើប្រាស់នូវប្រព័ន្ធព័ត៌មានសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងដែលអាចផ្តល់ព័ត៌មានដល់អាជ្ញាធរត្រួតពិនិត្យនិងលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រងប្រតិបត្តិការរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ។ ការចំណាយលើប្រព័ន្ធនេះ ត្រូវស្ថិតក្នុងរង្វង់មួយដែលគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុតូចៗអាចរាប់រងបាន។

១១៦. ការគាំទ្រនិងការលើកកម្ពស់តួនាទីរបស់សមាគមមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា : ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុនិងធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា សហការជាមួយដៃគូពាក់ព័ន្ធ នឹងផ្តល់ការគាំទ្រដល់សមាគមមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា ក្នុងការបណ្តុះបណ្តាលលើមុខវិជ្ជាចាំបាច់និងការអនុវត្តផែនការអាជីវកម្ម សម្រាប់ជួយកសាងសមត្ថភាពរបស់គ្រឹះស្ថាន។ **សមាគមមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា** នឹងដើរតួនាទីកាន់តែសកម្មក្នុងការជួយអភិវឌ្ឍនិងផ្សព្វផ្សាយគោលនយោបាយល្អៗ លើកកម្ពស់ការពិភាក្សា ការស្វែងរកការគាំទ្រ ការស្រាវជ្រាវ និងការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានជាមួយរាជរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូពាក់ព័ន្ធ។ ចំពោះការអភិវឌ្ឍសមាគម ចាំបាច់ត្រូវមានការខិតខំប្រឹងប្រែងបន្តក្នុងការពង្រឹងសមត្ថភាពតាមរយៈការលើកស្ទួយគុណភាពអភិបាលកិច្ច ប្រតិបត្តិការ ភាពរឹងមាំផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ធនធានមនុស្ស ការទំនាក់ទំនង និងការផ្តល់សេវាកម្ម^(១៧)។

១១៧. ជំរុញការរៀបចំប្រាក់សន្សំ : រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងជំរុញការរៀបចំប្រាក់សន្សំនៅតំបន់ជនបទដែលអាចជាប្រភពទុនបន្ថែមក្នុងតម្លៃទាបសម្រាប់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដល់សកម្មភាពឥណទាន។

១១៨. ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានឹងជំរុញសកម្មភាពរៀបចំប្រាក់សន្សំរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនិងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលដែលបានចុះបញ្ជីនៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាដែលមានកម្រិតទាបនៅឡើយ។ ក្នុងការងារនេះ **ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា** បានចេញបទប្បញ្ញត្តិអនុញ្ញាតឲ្យគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុអាចរៀបចំប្រាក់សន្សំពីសាធារ-

^(១៧) មើល the SEEP Network’s Network Capacity Assessment Tool (NCAT), <http://networks.seepnetwork.org/en/node/1256>។

ណាជនបាន ប៉ុន្តែតម្រូវឲ្យគ្រឹះស្ថានទាំងនោះស្ថិតក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យបន្ថែមទៀតចំពោះប្រាក់សន្សំរបស់សាធារណជន។

១១៩. គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើពីសាធារណជន នឹងលើកទឹកចិត្តដល់អតិថិជនរបស់ខ្លួនឲ្យបើកគណនីប្រាក់បញ្ញើសម្រាប់ធ្វើអាជីវកម្ម (compensating business or collateral business)។ ការខ្ចីឥណទានពីគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើពីសាធារណជនបែបនេះមានចំណាយទាប ព្រោះគ្រឹះស្ថានបានគណនាផលចំណូលផ្នែកលើសកម្មភាពអាជីវកម្មទាំងមូល និងមិនផ្អែកតែលើការផ្តល់ឥណទាន។

១២០. ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាត្រៀមរៀបចំនិងដាក់ឲ្យអនុវត្តប្រកាសស្តីពីសហគមន៍ឥណទានឬសហគមន៍ហិរញ្ញវត្ថុ។ ប្រការនេះនឹងប្រមូលផ្តុំគំនិតផ្តួចផ្តើមផ្សេងៗឲ្យស្ថិតនៅក្រោមប្រភេទជាអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលដែលបានចុះបញ្ជីគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុដែលមានអាជ្ញាបណ្ណ។ បច្ចុប្បន្ន មានអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលមួយចំនួនកំពុងដើរតួនាទីជាសហគមន៍ហិរញ្ញវត្ថុនិងធ្វើសកម្មភាពកៀរគរប្រាក់សន្សំ ប៉ុន្តែ ពុំបានចុះបញ្ជីនៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានៅឡើយ។

១២១. សិក្សានិងអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពប្រកួតប្រជែង : រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងជំរុញការកែលម្អលើការវិភាគស្ថិតិនិងការកំណត់និយមន័យទីផ្សារតាមតំបន់ភូមិសាស្ត្រនិងតាមវិស័យទាំងទំហំនិងវិសាលភាព នៃជម្រើសប្រភពធនធានហិរញ្ញវត្ថុទៅតាមកម្រិតជាក់ស្តែង (អ្នករកស៊ីចងការ គ្រួសារ មិត្តភក្តិ ធនាគារភូមិ សហគមន៍។ល។)។

១២២. ការពង្រីកលទ្ធភាពប្រើប្រាស់ឥណទាន : រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងរៀបចំយន្តការសម្របសម្រួលរវាងគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនិងអង្គការដែលបម្រើផលប្រយោជន៍ប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រ ក្នុងគោលបំណងរៀបចំវិធីសាស្ត្រនិងកម្មវិធីសមស្របសម្រាប់ជួយជនទុរគុណឲ្យទទួលបានសេវាពីគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ។

១២៣. ក្នុងគោលដៅរួមចំណែកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានខ្នាតតូចជូនប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបង្កើតក្របខ័ណ្ឌបញ្ញត្តិកម្ម ការត្រួតពិនិត្យ និងយន្តការគ្រប់គ្រង ដើម្បីអភិវឌ្ឍវិស័យទទួលបញ្ចាំឲ្យមានលក្ខណៈផ្លូវការនិងអនុវត្តការគ្រប់គ្រងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។ ជាមួយគ្នានោះ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងជំរុញការលើកកម្ពស់វិជ្ជា-ជីវកម្មក្នុងប្រតិបត្តិការទទួលបញ្ចាំ តាមរយៈការដាក់ឲ្យអនុវត្តតាមប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានសម្រាប់បញ្ញត្តិកម្មប្រតិបត្តិករ និងអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធ។

១២៤. ក្នុងរយៈពេលមធ្យម សមាគមមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជាគួរតែគាំទ្រការសិក្សាស្រាវជ្រាវស្តីពីការច្នៃប្រឌិតផលិតផល រួមទាំងការអភិវឌ្ឍផលិតផលនិងសេវាកម្មឯកទេស ព្រមទាំងការបណ្តុះបណ្តាលដែលអាចជួយផ្សារភ្ជាប់ប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្របំផុតជាមួយសកម្មភាពអាចរកចំណូលបាន។ បន្ទាប់ពីការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះ គប្បីពិចារណាអនុវត្តឡើងវិញនូវកម្មវិធីសាកល្បងផ្តល់សេវាមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនៅតំបន់ដាច់ស្រយាល ដែលធ្លាប់ទទួលបានជោគជ័យ។

១២៥. ការផ្តល់ជំនួយបណ្តុះបណ្តាលជូនអតិថិជន : អតិថិជនរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវការជំនួយដើម្បីបង្កើនចំណេះដឹងនិងជំនាញផ្នែកផលិតកម្ម ហិរញ្ញវត្ថុ និងការសិក្សាទីផ្សារសម្រាប់សកម្មភាពរកចំណូលរបស់ខ្លួន។ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងរៀបចំគោលនយោបាយសមស្របដើម្បីលើកទឹកចិត្តឲ្យអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលផ្តល់សេវាអភិវឌ្ឍន៍អាជីវកម្មក្នុងតម្លៃសមរម្យនិងឲ្យគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុផ្តល់ជំនួយបណ្តុះបណ្តាល តាមរយៈ

សេវាវិនិច្ឆ័យអាជីវកម្ម(Diagnostic Business Clinics)។ លើសពីនេះទៀត ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីនិង ធនាគារពិភពលោកគ្រោងនឹងផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេសនិងជំនួយឥតសំណងសម្រាប់គម្រោងតូចៗ ជូនដល់ អតិថិជនរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ។

IV. ភតិសន្យា

ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ

១២៦. ប្រតិបត្តិការភតិសន្យាមានការរីកលូតលាស់ និងមានការនិយមច្រើននៅកម្ពុជា។ ប៉ុន្តែ មជ្ឈដ្ឋានជា ច្រើនមិនទាន់យល់ពីពាក្យបច្ចេកទេសប្រើប្រាស់នៅក្នុងអាជីវកម្មភតិសន្យានៅឡើយ^(១៨)។ មជ្ឈដ្ឋានទាំងនោះ មិនទាន់យល់អ្វីទៅជាភតិសន្យា ផលប្រយោជន៍ពីការអនុវត្តភតិសន្យា ឬភាពខុសគ្នារវាងភតិសន្យា និងការជួល នោះទេ។

១២៧. ទោះបីក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តមិនទាន់ច្បាស់លាស់ក៏ដោយ ក៏ទីផ្សារភតិសន្យាផ្អែកលើអ្នកផ្គត់ផ្គង់មានការ- រីកសាយភាយ។ ក្រុមហ៊ុនមួយចំនួន បានផ្តល់ភតិសន្យាជាយានយន្តដល់អាជីវកម្មនៅក្នុងឧស្សាហកម្មករក ធនធាន។ ក្រុមហ៊ុនថយន្តតាក់ស៊ីជាច្រើនបានចាប់ដំណើរការ។ មានក្រុមហ៊ុនមួយចំនួនកំពុងផ្តល់ភតិសន្យា ហិរញ្ញប្បទានឧបករណ៍ផលិតប្រេងរុក្ខជាតិ។ ភ្នាក់ងារជួលថយន្តលំដាប់អន្តរជាតិ មានគម្រោងចាប់ដំណើរការ អាជីវកម្មនៅក្នុងឆ្នាំ២០១១។

១២៨. ប្រតិបត្តិការដែលអាចចាត់ទុកជាភតិសន្យាមានដូចជា ការជួលដីក្នុងរយៈពេលពី៥០ទៅ៩៩ឆ្នាំ សម្រាប់សាងសង់រោងចក្រ ការជួលការិយាល័យរយៈពេល៥ឆ្នាំ ដោយមានជម្រើសបន្តកិច្ចសន្យា ការជួល ឧបករណ៍រោងចក្ររយៈពេល៥ឆ្នាំ ដោយភតិកៈមានបំណងទិញផ្តាច់នៅពេលបញ្ចប់កិច្ចសន្យាជួល ការជួល ឧបករណ៍សម្រាប់គម្រោងសាងសង់គិតតាមរយៈពេលប្រតិបត្តិការ ការជួលយានយន្តតាមចំនួនថ្ងៃ ការជួល និយោជិតបណ្តោះអាសន្នដោយអ្នកផ្គត់ផ្គង់ទទួលខុសត្រូវទាំងស្រុងក្នុងការទូទាត់បៀវត្សរ៍ ការជួលម៉ាស៊ីនថត- ចម្លងដែលភតិបតីផ្តល់ទឹកថ្នាំថតចម្លង ក្រដាស និងការថែទាំ ហើយទូទាត់ទៅតាមចំនួនសន្លឹកទំព័រជាដើម។

ខ. វឌ្ឍនភាពនិងសមិទ្ធផល

១២៩. ច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានាត្រូវបានអនុម័តនៅឆ្នាំ២០០៧ ច្បាប់ស្តីពីភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវបានអនុម័តនៅឆ្នាំ២០០៩ ហើយក្រុមរដ្ឋប្បវេណីបានចូលជាធរមាន និងច្បាប់អនុវត្តក្រុមរដ្ឋប្បវេណីត្រូវបាន អនុម័តឆ្នាំ២០១១នេះ។

^(១៨) អ្នកផ្គត់ផ្គង់គឺជាអ្នកលក់ទ្រព្យសកម្ម។ ភតិបតីគឺជាម្ចាស់អចលនវត្ថុឬម្ចាស់កម្មសិទ្ធិនៃទ្រព្យសកម្ម។ ភតិកៈគឺជាអ្នកប្រើប្រាស់ទ្រព្យ សកម្ម។

គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ

១៣០. ការអនុវត្តភតិសន្យា មិនទាន់មានការឯកភាពនៅក្នុងប្រតិបត្តិការទាំងស្រុងនៅឡើយទេ។ ច្បាប់ស្តីពី **គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ** បានកំណត់ភតិសន្យាជាប្រតិបត្តិការមួយរបស់ធនាគារ ប៉ុន្តែដោយសារភតិសន្យា មិនកម្រិតចំពោះតែគ្រឹះស្ថានធនាគារ នោះធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ចាំបាច់ត្រូវកំណត់អំពីប្រភេទនៃភតិសន្យា ដែលត្រូវអនុវត្តចំពោះគ្រឹះស្ថានធនាគារឬគ្រឹះស្ថានដែលទទួលអាជ្ញាបណ្ណពីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា។

១៣១. អត្ថប្រយោជន៍ចម្បងមួយនៃភតិសន្យា គឺសមត្ថភាពរបស់ភតិបតីក្នុងការទទួលយកវិញយ៉ាងឆាប់ រហ័សនូវទ្រព្យសកម្ម ប្រសិនបើអតិថិជនមិនគោរពតាមកិច្ចសន្យា។ ដោយមានច្បាប់បានចែងពីសិទ្ធិរបស់ភតិប តីផ្សេងគ្នា នោះគឺ ១. **ក្រមរដ្ឋប្បវេណីនិងច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា** បានតម្រូវឲ្យមានសេចក្តី សម្រេចពីតុលាការក្នុងការកាន់កាប់ទ្រព្យធានា ដែលការតម្រូវនេះអាចពន្យារពេលនៃការទទួលយកមកវិញនូវ ទ្រព្យសកម្ម និងអាចធ្វើឲ្យខូចខាតឬបាត់បង់តម្លៃទ្រព្យសកម្មនោះ និង ២. **ច្បាប់ស្តីពីភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ** អនុញ្ញាតឲ្យទទួលយកវិញយ៉ាងឆាប់រហ័សនូវទ្រព្យសកម្មរបស់ខ្លួន និងបាននិរាករបញ្ញត្តិផ្សេងដែលផ្ទុយពីច្បាប់ នេះ។ **ច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា** បានចែងថា រាល់ភតិសន្យាស្ទើរតែទាំងអស់ជាប្រតិបត្តិការដែល មានកិច្ចធានា។ ក្នុងករណីមានភាពផ្ទុយគ្នារវាងបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ និងបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ដទៃទៀត **ច្បាប់ ស្តីពីប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានានេះ** ត្រូវចាត់ទុកជាបញ្ញត្តិគោល លើកលែងតែច្បាប់ផ្សេងនោះចែងយោង ជាក់លាក់ឬធ្វើវិសោធនកម្មលើបទប្បញ្ញត្តិដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះ។ ចំពោះបញ្ញត្តិ ដែលពុំមានចែងក្នុងច្បាប់នេះ ទេ ត្រូវអនុវត្តតាម**ក្រមរដ្ឋប្បវេណី**នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

១៣២. **ច្បាប់ស្តីពីភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ**ចែងថា ភតិបតីអាចពឹងផ្អែកលើភតិកៈក្នុងការជ្រើសរើសឧបករណ៍និង អ្នកផ្គត់ផ្គង់។ ប៉ុន្តែមជ្ឈដ្ឋានមួយចំនួនបកស្រាយថា ភតិបតីមិនមានសិទ្ធិក្នុងការជ្រើសរើសអ្នកផ្គត់ផ្គង់ ពិនិត្យប្លែ ទិញឧបករណ៍ ឬជ្រើសរើសទីផ្សារសម្រាប់បញ្ចេញលក់ឧបករណ៍។

១៣៣. **ក្រមរដ្ឋប្បវេណី**តម្រូវឲ្យភតិបតីថែទាំឧបករណ៍ ដែលចំណុចនេះគ្រឹះស្ថានធនាគារមិនមានជំនាញ នោះទេ។ ក្រមនេះមិនបានលើកឡើងពីតួនាទីរបស់អ្នកផ្គត់ផ្គង់និងភតិកៈឡើយ ប៉ុន្តែជាទូទៅ អ្នកផ្គត់ផ្គង់ជាអ្នក ផ្តល់គ្រឿងបន្លាស់ ការធានា និងការថែទាំ ឬការជួសជុលជាដើម។

១៣៤. កិច្ចសន្យាទិញបណ្តាក់(Hire-Purchase) ជាកិច្ចសន្យាលក់តាមដំណាក់កាលនៅក្នុងប្រទេសជា ច្រើន។ **អត្តនាយកដ្ឋានពន្ធដារ**យល់ថា កិច្ចសន្យាទិញបណ្តាក់នេះជាឧបករណ៍ហិរញ្ញប្បទានទ្រទ្រង់ដល់ការ លក់របស់អ្នកផ្គត់ផ្គង់។ **ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា**យល់ថា កិច្ចសន្យាទិញបណ្តាក់នេះជាទម្រង់មួយប្រភេទនៃភតិ សន្យា។

១៣៥. ប្រព្រឹត្តកម្មពន្ធសម្រាប់ឥណទានធនាគារនិងភតិសន្យាលើឧបករណ៍មិនដូចគ្នាទេ ជាពិសេសពាក់ ព័ន្ធនឹងពន្ធលើតម្លៃបន្ថែមនិងពន្ធកាត់ទុក។ ឥណទានធនាគារត្រូវបានលើកលែងពីពន្ធលើតម្លៃបន្ថែមនិងពន្ធ កាត់ទុក ប៉ុន្តែភតិសន្យាត្រូវជាប់កាតព្វកិច្ចពន្ធលើតម្លៃបន្ថែម១០ភាគរយ និងពន្ធកាត់ទុក១០ភាគរយ ដែលត្រូវ ទូទាត់ដោយភតិកៈជំនួសឲ្យភតិបតី។

១៣៦. បច្ចុប្បន្ន ការអនុវត្តពន្ធលើតម្លៃបន្ថែមនៅមិនទាន់មានសង្គតិភាព។ ពន្ធលើតម្លៃបន្ថែមចាំបាច់ត្រូវ ទូទាត់ចំពោះឧបករណ៍ថ្មីដែលនាំចូលមកក្នុងប្រទេស។ ពន្ធលើតម្លៃបន្ថែមនេះនឹងត្រូវផ្ទេរបន្តទៅអ្នកប្រើប្រាស់ តាមរយៈការប្រមូលពន្ធលើតម្លៃបន្ថែមចំពោះសេវាជួលឧបករណ៍ភតិសន្យា ប៉ុន្តែជាទូទៅមិនមានការប្រមូលពន្ធ លើតម្លៃបន្ថែមចំពោះការទូទាត់ភតិសន្យាលើការជួលរថយន្តឬជួលការិយាល័យជាដើម។

១៣៧. ពន្ធកាត់ទុកជាបញ្ហាមួយផ្សេងទៀត។ ជាធម្មតា ពន្ធកាត់ទុកជាការបង់មុននូវពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ របស់ភតិបតី។ ពន្ធកាត់ទុកមានកម្រិត១០ភាគរយនៃការទូទាត់ភតិសន្យា។ ភតិកៈត្រូវបានតម្រូវឲ្យរៀបចំឯក សារនិងទូទាត់ពន្ធកាត់ទុក១០ភាគរយ ទៅកាន់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។ ការអនុវត្តរបៀបនេះ គឺជាការបង្កើតឲ្យ មានពន្ធត្រួតគ្នា។

១៣៨. ក្រុមហ៊ុនអន្តរជាតិ ដែលកំពុងធ្វើធុរកិច្ចក្នុងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍ មានគោលការណ៍ក្នុងការជួលជំនួស ការកាន់កាប់ទ្វេសម្ភារៈការិយាល័យ។ ដោយសារគោលនយោបាយពន្ធនិងសម្ពាធថវិកា ក្រុមហ៊ុនអន្តរជាតិទាំង នោះ ត្រូវបង្ខំចិត្តជួលទ្វេសម្ភារៈដែលបានប្រើហើយ។ ទ្វេសម្ភារៈដែលប្រើហើយនេះ គឺមិនសូវមានប្រសិទ្ធភាព និងមិនមានគ្រឿងបន្លាស់គ្រប់គ្រាន់។

១៣៩. សេចក្តីព្រាងប្រកាសស្តីពីពន្ធលើភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ ស្ទើរឡើងតារាងរំលស់តែមួយសម្រាប់រាល់ប្រតិ-ប ត្តិការភតិសន្យាទាំងអស់ ដោយបង្ហាញអំពីចំណាយនិងប្រាក់ចំណេញ។ ករណីនេះមិនអាចអនុវត្តបានឡើយ ដោយការប្រើប្រាស់តារាងរំលស់តែមួយសម្រាប់ប្រតិបត្តិការភតិសន្យានីមួយៗសម្រាប់ភតិកៈផងនិងភតិបតីផ ង។ អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ត្រូវត្រៀមលក្ខណៈរៀបចំសេចក្តីព្រាងប្រកាសស្តីពីការកំណត់ពន្ធលើប្រតិបត្តិការភ តិសន្យា ដោយបញ្ជាក់ពីផលចំណូល ចំណាយ ការដករំលស់ ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ពន្ធលើតម្លៃបន្ថែម និង ពន្ធកាត់ទុកជាដើម។

១៤០. តាមការតម្រូវរបស់ច្បាប់ ការបង្កើតសិទ្ធិប្រាតិភោគលើចលនវត្ថុគឺជាការផ្សព្វផ្សាយឬការបញ្ជាក់ជា សាធារណៈនៃអត្ថិភាពរបស់គាហកនៃសិទ្ធិឃាត់ទុក។ ការរំលឹកជាសាធារណៈនៃអត្ថិភាពរបស់គាហកនៃសិទ្ធិ ឃាត់ទុកគឺដើម្បីការពារទាំងម្ចាស់បំណុល/ភតិបតីនិងអ្នកទិញដោយសុចរិតនូវចលនវត្ថុនៅក្នុងទីផ្សារចលនវត្ថុ ប្រើហើយ។ ក្រសួងពាណិជ្ជកម្មបានបង្កើតប្រព័ន្ធចុះបញ្ជីខ្នាតអន្តរជាតិ ប៉ុន្តែមិនទាន់បានរៀបចំទទួលការចុះ បញ្ជីសម្រាប់ភតិសន្យានៅឡើយទេ។

១៤១. រាជរដ្ឋាភិបាលមាននិន្នាការការពារអតិថិជន តាមរយៈការបើកចំហព័ត៌មានអំពីអត្រាការប្រាក់ពិតនៃ ឥណទាន។ ក្នុងប្រតិបត្តិការភតិសន្យាគឺមានភាពប្រហាក់ប្រហែលទៅនឹងប្រតិបត្តិការពិត ដែលនឹងផ្តល់ ទំនុកចិត្តក្នុងការឲ្យខ្ចី(Truth-in-lending)នេះដែរ។ ប៉ុន្តែ ការចំណាយពិតជាក់ស្តែងសម្រាប់ប្រតិបត្តិការភតិ សន្យាត្រូវបានគណនាខុសគ្នារវាងភតិកៈនិងភតិបតី។

១៤២. រាជរដ្ឋាភិបាលបានបាត់បង់ចំណូលពន្ធដារច្រើនពីប្រតិបត្តិការភតិសន្យាមិនផ្លូវការ។ ម្យ៉ាងទៀត ការធ្វើ ប្រតិបត្តិការភតិសន្យាមិនផ្លូវការនេះបានបង្កឲ្យមានវិសមភាពក្នុងការប្រកួតប្រជែងប្រតិបត្តិការផ្លូវការ។ ហេតុនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលកំពុងរៀបចំជំរុញប្រតិបត្តិការភតិសន្យាមិនផ្លូវការមកក្នុងប្រព័ន្ធផ្លូវការ។

១៤៣. រាជរដ្ឋាភិបាលកំពុងកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធឡើងវិញ ប៉ុន្តែតម្រូវការមួយចំនួនមិនទាន់បំពេញបាននៅឡើយ។ ឧទាហរណ៍ ក្រសួងពាណិជ្ជកម្មបានបង្កើតប្រព័ន្ធចុះបញ្ជីសម្រាប់ប្រតិបត្តិការមានកិច្ចធានា ប៉ុន្តែក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់មិនទាន់បានរៀបចំបង្កើតប្រព័ន្ធចុះបញ្ជីសម្រាប់ចលនវត្ថុតាំងភ្ជាប់ (Fixture)^(១៩) នៅឡើយ។

ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការអនាគត

១៤៤. ដើម្បីចៀសវាងទំនាស់នៅក្នុងបញ្ញត្តិកម្ម ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានឹងធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីបញ្ជាក់ប្រតិបត្តិការភតិសន្យាសម្រាប់ធនាគារ ការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណចំពោះក្រុមហ៊ុនភតិសន្យានិងការត្រួតពិនិត្យប្រតិបត្តិការភតិសន្យាក្រុមហ៊ុនភតិសន្យា។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា មានតួនាទីក្នុងការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណសម្រាប់អាជីវកម្មភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ។ ជាមួយគ្នានេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបញ្ជាក់ឲ្យបានច្បាស់លាស់អំពីតួនាទីរបស់ស្ថាប័នដែលទទួលបន្ទុកការចេញអាជ្ញាបណ្ណនិងគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មភតិសន្យាសាមញ្ញ ឬការជួលធម្មតា។

១៤៥. រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងពិនិត្យលើលទ្ធភាពក្នុងការអនុវត្តច្បាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងការអនុវត្តភតិសន្យា ដែលរួមមានក្រមរដ្ឋប្បវេណី ច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានានិងច្បាប់ស្តីពីភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ ដោយរៀបចំបទប្បញ្ញត្តិដើម្បីបញ្ជាក់លើខ្លះៗដែលមានលក្ខណៈស្រពេចស្រពិលនាំឲ្យមានការភ័ន្តច្រឡំនៅក្នុងការអនុវត្តភតិសន្យា និងដើម្បីសម្របតាមតម្រូវការនៃស្តង់ដារនិងនីតិវិធីគណនេយ្យ។

១៤៦. រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងពិនិត្យលទ្ធភាពរៀបចំគោលនយោបាយពន្ធលើប្រតិបត្តិការភតិសន្យា ក្នុងគោលដៅជំរុញការអភិវឌ្ឍវិស័យនេះ។ អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារត្រូវរៀបចំនីតិវិធីណែនាំ ក្នុងការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចពន្ធលើវិស័យភតិសន្យា ដោយបញ្ជាក់ឲ្យបានច្បាស់លាស់លើកាតព្វកិច្ចពន្ធលើតម្លៃបន្ថែមនិងពន្ធកាត់ទុក។

១៤៧. ការអភិវឌ្ឍទីផ្សារទុនក្នុងស្រុកនិងប្រកពទុនផ្សេងៗទៀត គឺជាតម្រូវការចាំបាច់សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍវិស័យភតិសន្យា ដោយវិស័យនេះមានតម្រូវការទុនរយៈពេលវែង។

១៤៨. ការបង្កើតហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសម្រាប់ទ្រទ្រង់ដល់ប្រតិបត្តិការភតិសន្យាចាំបាច់ ត្រូវមានការរៀបចំផែនការសកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍ឲ្យបានច្បាស់លាស់។

១៤៩. រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងជំរុញឲ្យភតិបតីដែលមានតួនាទីជាអ្នកផ្គត់ផ្គង់ខ្នាតធំចូលរួមនៅក្នុងប្រតិបត្តិការភតិសន្យា ក្នុងគោលដៅទ្រទ្រង់ដល់ការរីកចម្រើននៅក្នុងឧស្សាហកម្មមួយចំនួន ដូចជា ឧស្សាហកម្មសំណង់ និងការរុករកជាដើម។

១៥០. រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបន្តកិច្ចការពារអតិថិជន ដោយតម្រូវឲ្យភតិបតីបើកចំហព័ត៌មានចំពោះភតិកៈស្តីពីប្រតិបត្តិការភតិសន្យា។ ការបើកចំហព័ត៌មាននេះ ត្រូវស្របជាមួយគោលការណ៍គណនេយ្យនិងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ។

^(១៩) Fixture គឺជាចលនវត្ថុដាក់ភ្ជាប់ជាមួយអចលនវត្ថុ (ដីនិងអគារ)។

ជំពូកទី ៣
វិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ

I. ធានារ៉ាប់រង

ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ

១៥១. ច្បាប់ស្តីពីការធានារ៉ាប់រង ត្រូវបានប្រកាសឲ្យប្រើនៅឆ្នាំ២០០០។ អនុក្រឹត្យស្តីពីការធានារ៉ាប់រង ត្រូវបានអនុម័តនៅឆ្នាំ២០០១ និងបទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួនត្រូវបានដាក់ឲ្យអនុវត្ត ដើម្បីជំរុញការអភិវឌ្ឍវិស័យធានារ៉ាប់រងនៅកម្ពុជា។ ទន្ទឹមនេះ យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យនេះ មានចែងនៅក្នុង**ចក្ខុវិស័យនិងផែនការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០០១-២០១០** ដែលជាផែនទីមគ្គុទ្ទេសក៍សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ប្រកបដោយចីរភាព។

១៥២. តាមរយៈការដាក់ឲ្យអនុវត្តច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិខាងលើ ធុរកិច្ចជាច្រើនដែលធ្លាប់បានប្រើសេវាធានារ៉ាប់រងនៅក្រៅប្រទេស បានបង្វែរមកប្រើសេវាធានារ៉ាប់រងនៅកម្ពុជារវិញ។ ទំហំបុព្វលាភសរុបនៅឆ្នាំ២០១០ មានទឹកប្រាក់ចំនួន២៤,៨លានដុល្លារអាមេរិក ដែលមានកំណើន២៤ភាគរយ ធៀបនឹងឆ្នាំ២០០៩។ ប៉ុន្តែ បរិមាណទឹកប្រាក់នេះមានអត្រាត្រឹមតែ០,២១ភាគរយនៃផលិតផលក្នុងស្រុកសរុបប៉ុណ្ណោះ។ ទ្រព្យសកម្មសរុបសម្រាប់វិស័យធានារ៉ាប់រងនៅឆ្នាំ២០១០ មានចំនួន៧៧,១៧លានដុល្លារអាមេរិកស្មើនឹង០,៦៦ភាគរយ នៃផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប។ បើប្រៀបធៀបនឹងទីផ្សារនៃបណ្តាប្រទេសក្នុងតំបន់ ក៏ដូចជាពិភពលោក ទីផ្សារធានារ៉ាប់រងកម្ពុជានៅមានទំហំតូច។

១៥៣. វិស័យធានារ៉ាប់រងនៅកម្ពុជា នៅមិនទាន់បានបម្រើផលប្រយោជន៍ពេញលេញនៅក្នុងប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុទាំងមូលនៅឡើយ ដោយបច្ចុប្បន្ន ឧស្សាហកម្មធានារ៉ាប់រងបានគ្របដណ្តប់តែលើការធានារ៉ាប់រងទូទៅប៉ុណ្ណោះ ហើយមានតែក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងទូទៅចំនួន៦ និងក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងបន្តចំនួន១បានទទួលអាជ្ញាប័ណ្ណ ដើម្បីធ្វើអាជីវកម្មធានារ៉ាប់រងនៅកម្ពុជា។ ជាក់ស្តែងនៅឆ្នាំ២០១០ ទ្រព្យសកម្មសរុបនៃឧស្សាហកម្មធានារ៉ាប់រងមានចំនួនត្រឹមតែ១,២ភាគរយនៃទ្រព្យសកម្មសរុបរបស់ប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុ។

១៥៤. ក្នុងគោលដៅបង្កើនល្បឿនអភិវឌ្ឍឧស្សាហកម្មធានារ៉ាប់រងកម្ពុជា រាជរដ្ឋាភិបាលបានផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ពង្រីកទីផ្សារធានារ៉ាប់រងនេះ ដោយបានប្តេជ្ញាចិត្តដាក់ឲ្យមានសេវាធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិត នៅឆ្នាំ២០១១ ដែលជាជំហានថ្មីមួយទៀតនៃការរីកចម្រើនក្នុងវិស័យនេះ និងអាចបង្កើនតួនាទីនិងសារៈសំខាន់ក្នុងប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុ។ មូលធននិងទុនបម្រុងរបស់អាជីវកម្មធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិត ជាប្រភពទុនវិនិយោគសំខាន់នៅក្នុងទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុ។

១៥៥. រាជរដ្ឋាភិបាលបានរៀបចំឲ្យមានការធានារ៉ាប់រងខ្នាតតូច ដើម្បីផ្តល់សេវាជូនប្រជាពលរដ្ឋនៅតាមជនបទដែលមានចំណូលទាប។ ការផ្តល់សេវាធានារ៉ាប់រងខ្នាតតូចជាកត្តាជំរុញបន្ថែមដល់ការរីកលូតលាស់និងវិសាលភាពនៃទីផ្សារធានារ៉ាប់រងនៅកម្ពុជា។

១៥៦. ទោះបីកលិយុគហិរញ្ញវត្ថុសកលលោកបានគំរាមវិស័យហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជាក៏ដោយ ក៏ឧស្សាហកម្មធានារ៉ាប់រងនៅកម្ពុជា បានបោះជំហានទៅមុខយ៉ាងរឹងមាំ។ បន្ទាប់ពីបញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រងបានដាក់ចេញបទប្បញ្ញត្តិប្រុងប្រយ័ត្ន វិស័យនេះនៅបន្តមានស្ថិរភាពនិងមានការរីកចម្រើនគួរជាទីមោទនៈ។

១៥៧. បញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រងកម្ពុជាជាសមាជិកសកម្មនៃក្រុមបញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រងអាស៊ាន។ ការប្រជុំនិងការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាប្រចាំក្នុងក្របខ័ណ្ឌនេះ ផ្តល់សារៈប្រយោជន៍ជាខ្លាំងចំពោះកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍របស់បញ្ញត្តិករ។

១៥៨. សមាគមធានារ៉ាប់រងទូទៅកម្ពុជាត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅឆ្នាំ២០០៥ ដើម្បីជាតំណាងឲ្យប្រតិបត្តិករធានារ៉ាប់រងទូទៅទាំងអស់ដែលធ្វើអាជីវកម្មនៅកម្ពុជា។ សមាគមនេះបានដើរតួនាទីយ៉ាងសកម្មក្នុងភាពជាដៃគូជិតស្និទ្ធជាមួយបញ្ញត្តិករ ដើម្បីអភិវឌ្ឍវិស័យធានារ៉ាប់រងកម្ពុជាឲ្យមានភាពរឹងមាំ។ ជាលទ្ធផល សមាគមបានកំណត់អត្រាតម្លៃបុព្វលាភនៃការធានារ៉ាប់រងអត្តិភ័យនិងអត្រាតម្លៃបុព្វលាភនៃការធានារ៉ាប់រងយានយន្តដែលជាការចាប់ផ្តើមនៃស្វ័យគ្រប់គ្រង។ ជាមួយនេះ សមាគមបាននិងកំពុងពិភាក្សាជាមួយវិទ្យាស្ថានធានារ៉ាប់រងម៉ាឡេស៊ី ដើម្បីរៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលសម្រាប់ពង្រឹងសមត្ថភាពបុគ្គលិករបស់វិស័យនេះ។

ខ. វឌ្ឍនភាពនិងសមិទ្ធផល

១៥៩. ការដាក់ចេញបទប្បញ្ញត្តិទាក់ទងនឹងការធានារ៉ាប់រងនៅឆ្នាំ២០០៧ ជាការរួមចំណែកដ៏សំខាន់នៅក្នុងការអភិវឌ្ឍវិស័យធានារ៉ាប់រង។ បញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រងបានបោះផ្សាយរបាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំស្តីពីការអភិវឌ្ឍទីផ្សារធានារ៉ាប់រងនៅកម្ពុជា ដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មានអំពីទីផ្សារនេះនិងបទប្បញ្ញត្តិផ្សេងៗ។ ជាមួយគ្នានេះ ប្រកាសស្តីពីការផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈនូវរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំសម្រាប់អាជីវកម្មធានារ៉ាប់រង បានផ្តល់ការធានាឲ្យមានតម្លាភាពកាន់តែខ្ពស់នៅក្នុងទីផ្សារនេះ។

១៦០. ចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០០៧មក បញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រង បានរៀបចំកម្មវិធីសាងសមត្ថភាពដើម្បីលើកកម្ពស់កម្រិតសមត្ថភាពមន្ត្រីរបស់បញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រង ពិសេសការធានារ៉ាប់រងទូទៅ។

១៦១. បញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រងកម្ពុជា បានចូលជាសមាជិកនៃសមាគមបញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រងអន្តរជាតិ (IAIS) កាលពីឆ្នាំ២០០៩។ ក្នុងនាមជាសមាជិក បញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រងបានទទួលនូវចំណេះដឹងថ្មីៗ តាមរយៈគេហទំព័ររបស់សមាគមនេះនិងបទពិសោធន៍របស់អ្នកជំនាញការល្អៗ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមក្នុងវិស័យធានារ៉ាប់រង។

១៦២. ចាប់ពីឆ្នាំ២០០៧ បញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រង បានចាប់ផ្តើមរៀបចំនិងអនុវត្តគោលការណ៍ត្រួតពិនិត្យនៅនឹងកន្លែងនិងការចុះត្រួតពិនិត្យជាក់ស្តែង។ ការអនុវត្តគោលការណ៍នេះ ត្រូវបានលើកកម្ពស់ជាបណ្តើរៗ ដើម្បីធានាប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រង។

១៦៣. បច្ចុប្បន្ន រាជរដ្ឋាភិបាលកំពុងរៀបចំច្បាប់ស្តីពីការធានារ៉ាប់រងសាជាថ្មី ដើម្បីជំនួសច្បាប់ជាធរមាន។ សេចក្តីព្រាងច្បាប់ថ្មីមានគោលបំណងកែលម្អក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្ត ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងល្បឿននៃការវិវឌ្ឍទីផ្សារធានារ៉ាប់រង និងសមាហរណកម្មវិស័យនេះ ទៅក្នុងតំបន់និងពិភពលោក។

១៦៤. បញ្ញត្តិករបានខិតខំបញ្ចប់សេចក្តីព្រាងអនុក្រឹត្យស្តីពីការធានារ៉ាប់រងខ្នាតតូចសម្រាប់គ្រប់គ្រងអាជីវកម្មធានារ៉ាប់រងខ្នាតតូចនៅកម្ពុជា។ ជាមួយនេះ បញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រង បានចេញសារាចរណែនាំស្តីពីការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណធានារ៉ាប់រងខ្នាតតូចបណ្តោះអាសន្ន ដើម្បីបើកឲ្យដំណើរការធុរកិច្ចធានារ៉ាប់រងខ្នាតតូចនេះ។

គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ

១៦៥. **ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិ :** ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិធានារ៉ាប់រងដែលកម្ពុជាកំពុងអនុវត្តបច្ចុប្បន្ន មិនទាន់បានបំពេញតាមគោលការណ៍គ្រឹះធានារ៉ាប់រងទាំង២៨របស់ IAIS ដូចជា គោលការណ៍គ្រឹះស្តីពីការជម្រះបញ្ជីនិងស្វ័យភាពនៃអំណាចរបស់បញ្ញត្តិករជាដើម។ ភាពខ្វះចន្លោះនេះ ទាមទារនូវការយកចិត្តទុកដាក់កែសម្រួលក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិធានារ៉ាប់រងជាបណ្តើរៗ ដើម្បីប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រង និងការអភិវឌ្ឍវិស័យធានារ៉ាប់រង។

១៦៦. ច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិធានារ៉ាប់រងបច្ចុប្បន្ន បានកំណត់លក្ខខណ្ឌតឹងតែងក្នុងការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណជូនភ្នាក់ងារធានារ៉ាប់រង ដើងសាធានារ៉ាប់រង និងក្រុមហ៊ុនត្រួតពិនិត្យហានិភ័យធានារ៉ាប់រង ដោយមានតែភ្នាក់ងារធានារ៉ាប់រងចំនួន២ និងដើងសាធានារ៉ាប់រងចំនួន១ប៉ុណ្ណោះ ដែលទទួលបានអាជ្ញាបណ្ណ។ ដើម្បីលើកទឹកចិត្តភ្នាក់ងារធានារ៉ាប់រង ដើងសាធានារ៉ាប់រងនិងក្រុមហ៊ុនត្រួតពិនិត្យហានិភ័យធានារ៉ាប់រងឲ្យចូលរួមក្នុងការអភិវឌ្ឍវិស័យធានារ៉ាប់រង ចាំបាច់ត្រូវកែសម្រួលលក្ខខណ្ឌទាំងនេះ។

១៦៧. រាជរដ្ឋាភិបាលកំពុងខិតខំបង្កើតទីផ្សារធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិតនិងធានារ៉ាប់រងខ្នាតតូច ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការជាក់ស្តែង និងបង្កើនល្បឿនរីកចម្រើននៃទីផ្សារធានារ៉ាប់រងកម្ពុជា។ ទីផ្សារនេះមានបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួន ដូចជា ការពង្រឹងសមត្ថភាពគ្រប់គ្រងនិងត្រួតពិនិត្យរបស់បញ្ញត្តិករ យន្តការទីផ្សារ និងការយល់ដឹងអំពីផលិតផលធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិត។ តាមបទពិសោធអន្តរជាតិ ការត្រួតពិនិត្យក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិតមានការលំបាកជាងការត្រួតពិនិត្យក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងទូទៅ។

១៦៨. ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងដែលកំពុងធ្វើអាជីវកម្មនៅកម្ពុជា មានជម្រើសតិចតួចក្នុងការប្រើប្រាស់មូលធននិងទុនបម្រុងរបស់ខ្លួនសម្រាប់ជាប្រាក់ធានារ៉ាប់រងវិនិយោគក្នុងស្រុក។ រាជរដ្ឋាភិបាលបានដាក់ឲ្យដំណើរការទីផ្សារមូលបត្រ ដើម្បីផ្តល់ជម្រើសវិនិយោគដល់ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងក្នុងការប្រើប្រាស់មូលធននិងទុនបម្រុងដែលអាចធ្វើពិធកម្មវិនិយោគឲ្យកាន់តែមានវិសាលភាពបន្ថែមទៀត រួមចំណែកជំរុញវិស័យហិរញ្ញវត្ថុឲ្យកាន់តែរីកចម្រើន។ នៅរយៈពេលមធ្យម ការកំណត់ដើមទុនអាជីវកម្មធានារ៉ាប់រង អាចជាបញ្ហាប្រឈមក្នុងការធានាកម្រិតសាធារណៈរបស់ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រង។

១៦៩. **ក្របខ័ណ្ឌស្ថាប័ន :** យោងតាមគោលការណ៍គ្រឹះធានារ៉ាប់រងរបស់សមាគមបញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រងអន្តរជាតិ ការគ្រប់គ្រងទីផ្សារធានារ៉ាប់រងមានប្រសិទ្ធភាព ត្រូវមានក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយ ក្របខ័ណ្ឌស្ថាប័ននិងក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងនិងត្រួតពិនិត្យលើវិស័យធានារ៉ាប់រង។ ចំពោះក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយ កម្ពុជាមិនទាន់បានរៀបចំស្ថាប័នច្បាស់លាស់សម្រាប់រៀបចំគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍នៅឡើយ។ ដោយឡែកក្នុងក្របខ័ណ្ឌស្ថាប័ន ស្វ័យភាពរបស់បញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រងកម្ពុជា នៅមានកម្រិត។

១៧០. ទីផ្សារធានារ៉ាប់រងកម្ពុជាមានការអភិវឌ្ឍយឺត ក្នុងរយៈពេលកន្លងមក ដោយសារយន្តការគ្រប់គ្រងទីផ្សារមួយចំនួននៅមានបញ្ហា ជាពិសេសយន្តការផ្សះផ្សារវិវាទ។ បញ្ហានេះ កើតឡើងដោយសារការដោះស្រាយសំណងធានារ៉ាប់រងមិនបានត្រឹមត្រូវ និងមិនទាន់ពេលវេលា ហើយវិវាទមិនត្រូវបានផ្សះផ្សារមុនឈានដល់ដំណោះស្រាយតាមផ្លូវតុលាការ។

១៧១. បទពិសោធដីកលិយុត្តិធម៌ក្នុងក្រុងក្នុងពេលថ្មីៗកន្លងមកបង្ហាញថា រាជរដ្ឋាភិបាលប្រឈមនឹងកង្វះ យន្តការច្បាស់លាស់ក្នុងការសម្របសម្រួលរវាងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធដើម្បីទប់ស្កាត់និងបង្ការការរីករាលដាលហានិភ័យនៃវិស័យនីមួយៗក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។

១៧២. យន្តការទីផ្សារធានារ៉ាប់រង : ទោះបីកម្ពុជាមានសេវាធានារ៉ាប់រងអស់រយៈពេលជាងមួយទសវត្សរ៍ហើយក៏ដោយ ក៏ការយល់ដឹងរបស់ប្រជាពលរដ្ឋទូទៅនៅមានកម្រិតនៅឡើយ។ បច្ចុប្បន្ន ប្រជាពលរដ្ឋមួយចំនួនដែលរស់នៅក្នុងទីក្រុង និងក្រុមហ៊ុនបរទេសបានទិញសេវាធានារ៉ាប់រង។

១៧៣. ក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំក្រោយនេះ វត្តមានរបស់ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងថ្មីៗ បានបង្កើនភាពប្រកួតប្រជែងនៅក្នុងទីផ្សារធានារ៉ាប់រងកម្ពុជា ទោះជាជាក្រុមហ៊ុននីមួយៗបានព្យាយាមធ្វើឲ្យក្រុមហ៊ុនរបស់ខ្លួនមានលក្ខណៈខុសប្លែកពីបណ្តាក្រុមហ៊ុនដទៃតាមកម្រិតនៃការផ្តល់សេវាធានារ៉ាប់រងវត្តមានផលិតផលនិងការកំណត់ថ្លៃខុសគ្នា ក្តី។ ចំណែកទីផ្សាររបស់ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រង ដែលបានធ្វើអាជីវកម្មកន្លងមកមានការធ្លាក់ចុះ ខណៈដែលមានក្រុមហ៊ុនថ្មីៗ ឈានចូលប្រជែងដណ្តើមទីផ្សារ។

១៧៤. ការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចធានារ៉ាប់រងចំពោះការដ្ឋានសំណង់ យានយន្តធ្វើអាជីវកម្ម និងការដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរ ចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០០២ នៅមិនទាន់មានប្រសិទ្ធភាពនៅឡើយ ដោយកង្វះវិធានការ និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ។

១៧៥. ការបង្កើតឲ្យមានការធានារ៉ាប់រងកាតព្វកិច្ចចំពោះកម្មករនិយោជិត សម្រាប់ធានារ៉ាប់រងគ្រោះថ្នាក់ការងារនិងធានារ៉ាប់រងសុខភាពរបស់ក្រសួងការងារនិងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ នឹងកាត់បន្ថយកម្រិតអាជីវកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងឯកជន។

១៧៦. បច្ចុប្បន្ន មានការធ្វើសកម្មភាពអាជីវកម្មឆ្លងវិស័យ ដូចជា ធនាគារពាណិជ្ជបានដើរតួនាទីជាភ្នាក់ងារធានារ៉ាប់រង ក្នុងការផ្តល់សេវាធានារ៉ាប់រងដល់អតិថិជនរបស់ខ្លួន ដែលប្រការនេះនាំឲ្យមានការកំណត់មិនច្បាស់លាស់រវាងដែនសកម្មភាពរបស់ធនាគារនិងក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រង។

១៧៧. ការកសាងសមត្ថភាព : ទោះបីជាបញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រងបានខិតខំបង្កើនចំនួនបុគ្គលិករបស់ការិយាល័យធានារ៉ាប់រង ក្នុងរយៈពេល៤ឆ្នាំចុងក្រោយនេះយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏តម្រូវការធនធានមនុស្សដែលមានសមត្ថភាព បទពិសោធន៍ និងជំនាញ នៅតែជាបញ្ហាប្រឈមជាខ្លាំងចំពោះបញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រងកម្ពុជា។ ការរក្សាមន្ត្រីដែលមានសមត្ថភាព គឺជាបញ្ហាប្រឈមចំពោះមុខរបស់បញ្ញត្តិករ ដោយសារមានការប្រកួតប្រជែង និងការទាក់ទាញពីវិស័យឯកជន។

១៧៨. ទីផ្សារធានារ៉ាប់រងកម្ពុជា មិនទាន់មានជំនាញពិសេសមួយចំនួន ដូចជា ជំនាញអភិវឌ្ឍផលិតផលធានារ៉ាប់រង ការចេញបណ្ណសន្យារ៉ាប់រង ការដោះស្រាយសំណង និងការរៀបចំនីតិវិធីទាមទារសំណង អ្នកវាយតម្លៃសំណង ឬអ្នកចុះអង្កេតសំណង ជំនាញគណនារាយតម្លៃហានិភ័យធានារ៉ាប់រង ជំនាញវិភាគនិងព្យាករស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុ និងជំនាញសម្រាប់បណ្តុះបណ្តាលភ្នាក់ងារធានារ៉ាប់រងនៅឡើយទេ។ ការបង្កើតជំនាញទាំងនេះនៅកម្ពុជាត្រូវការពេលវេលាច្រើន ដែលជាហេតុធ្វើឲ្យការអភិវឌ្ឍផលិតផលថ្មីៗមានភាពយឺតយ៉ាវ។ បើធៀបនឹងទីផ្សារធានារ៉ាប់រងមួយចំនួននៅលើឆាកអន្តរជាតិ ដែលបានដំណើរការអស់រយៈពេលជាងមួយសតវត្សរ៍មកហើយនោះ ឧស្សាហកម្មធានារ៉ាប់រងកម្ពុជាចាត់ទុកថានៅមានភាពក្មេងខ្ចី ដូច្នេះ កម្ពុជាត្រូវការមជ្ឈមណ្ឌលនិងកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលជំនាញធានារ៉ាប់រងច្បាស់លាស់ និងត្រូវការរយៈពេលច្រើនឆ្នាំ ដើម្បីអភិវឌ្ឍជំនាញពិសេសទាំងនេះ ស្របតាមការរីកចម្រើនរបស់ទីផ្សារធានារ៉ាប់រង។

១៧៩. ការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធផ្តល់ព័ត៌មានជាមុននិងប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា : នៅពេលដែលទីផ្សារធានារ៉ាប់រងមានការរីកចម្រើន បញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រងត្រូវមានសមត្ថភាពអនុវត្តប្រព័ន្ធផ្តល់ព័ត៌មានជាមុនដែលអាចប្រមូលព័ត៌មានពីប្រតិបត្តិករធានារ៉ាប់រងដើម្បីវិភាគស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុ និងកំណត់សាវតារហានិភ័យរបស់ប្រតិបត្តិករធានារ៉ាប់រងឲ្យបានទាន់ពេលវេលា។

ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការអនាគត

១៨០. ការរក្សាស្ថិរភាពនិងការអភិវឌ្ឍវិស័យធានារ៉ាប់រង នឹងចូលរួមចំណែកក្នុងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចនិងសង្គម តាមរយៈការប្រើប្រាស់មូលធននិងទុនបម្រុងរបស់ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងទៅវិនិយោគក្នុងវិស័យមូលបត្រ វិស័យអចលនវត្ថុ វិស័យកសិកម្ម និងវិស័យផ្សេងៗទៀត ដែលមានសក្តានុពល។ ទន្ទឹមនេះ ការអភិវឌ្ឍវិស័យធានារ៉ាប់រងក៏នឹងរួមវិភាគទានយ៉ាងសម្បើមដល់វិស័យសង្គមកិច្ចរបស់កម្ពុជាផងដែរ តាមរយៈការបង្កើតការងារថ្មីៗ ការបង្កើតជំនាញពិសេស និងការបណ្តុះបណ្តាលឯកទេស ព្រមទាំងផ្តល់សំណាញ់សុវត្ថិភាពជូនប្រជាពលរដ្ឋដោយការធានារ៉ាប់រងសុខភាពនិងកាត់បន្ថយចំណាយលើគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ ដោយការធានារ៉ាប់រងកាតព្វកិច្ចយានយន្ត។

១៨១. ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិ : ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីការធានារ៉ាប់រងបច្ចុប្បន្ន អាចទទួលយកបានក្នុងដំណាក់កាលនៃការអភិវឌ្ឍឧស្សាហកម្មធានារ៉ាប់រង ប៉ុន្តែនៅមានចំណុចខ្លះខាតជាច្រើនបើធៀបនឹងគោលការណ៍គ្រឹះធានារ៉ាប់រងរបស់ IAIS។ ដើម្បីបំពេញចំណុចខ្លះខាតទាំងនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងអនុម័តច្បាប់ថ្មីស្តីពីការធានារ៉ាប់រង ដើម្បីដាក់ជូនស្ថាប័ននីតិបញ្ញត្តិ នាពេលឆាប់ៗខាងមុខ ហើយបញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រងនឹងពិនិត្យឡើងវិញនូវបទប្បញ្ញត្តិដែលមានជាធរមាន ដើម្បីធានាបាននូវសង្គតិភាពជាមួយនឹងច្បាប់ថ្មីនេះ។ នៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្ររយៈពេលវែង បញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រងត្រូវអនុវត្តពេញលេញគោលការណ៍គ្រឹះធានារ៉ាប់រងរបស់សមាគមបញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រងអន្តរជាតិ ដែលជាស្តង់ដារសំខាន់មួយសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងនិងការត្រួតពិនិត្យដោយប្រុងប្រយ័ត្ន សម្រាប់វិស័យធានារ៉ាប់រង។

១៨២. បញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រង ត្រូវពិនិត្យឡើងវិញលើក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិដែលទាក់ទងនឹងភ្នាក់ងារនិងជើងសាធានារ៉ាប់រង ដើម្បីជំរុញការបង្កើតអាជីវកម្មអន្តរការីទាំងនេះក្នុងគោលដៅលើកម្ពស់ការផ្តល់ព័ត៌មាន

ច្បាស់លាស់អំពីផលិតផលធានារ៉ាប់រងដល់អតិថិជន។ លើសពីនេះ ក្នុងរយៈពេលមធ្យម បញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រង ត្រូវជំរុញការបង្កើតសមាគមភ្នាក់ងារធានារ៉ាប់រងនិងសមាគមជើងសាធានារ៉ាប់រង ដែលជាចលករជំរុញការ អភិវឌ្ឍវិស័យធានារ៉ាប់រងឲ្យមានសន្ទុះកាន់តែខ្លាំងក្លាថែមទៀត។

១៨៣. ការរៀបចំបង្កើតទីផ្សារធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិតនិងធានារ៉ាប់រងខ្នាតតូច នឹងបន្ថែមសម្ពាធនិងបញ្ហា ប្រឈមចំពោះបញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រងកម្ពុជា។ ដើម្បីគ្រប់គ្រងបញ្ហានេះ បញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រង ត្រូវរៀបចំក្របខ័ណ្ឌ បទប្បញ្ញត្តិឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់និងកសាងធនធានមនុស្សឲ្យមានសមត្ថភាពពេញលេញ។

១៨៤. តាមទំហំនិងរចនាសម្ព័ន្ធរបស់ទីផ្សារធានារ៉ាប់រងបច្ចុប្បន្ន បញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រងពុំទាន់អាចអនុវត្តវិធី សាស្ត្រកំណត់ដើមទុន តាមទំហំហានិភ័យ (Risk-based Capital) បានឡើយ។ ប៉ុន្តែក្នុងរយៈពេលមធ្យម បញ្ញត្តិករនឹងពិនិត្យឡើងវិញលើប្រកាសស្តីពីកម្រិតសាធារណៈសម្រាប់ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងទូទៅដើម្បីគិតគូរ រៀបចំវិធីសាស្ត្រកំណត់ដើមទុនតាមទំហំហានិភ័យនេះ ក្នុងគោលដៅកំណត់ការដាក់វិធានប្រុងប្រយ័ត្នឲ្យវិងមាំ ក្នុងពេលទីផ្សារធានារ៉ាប់រងឲ្យមានការអភិវឌ្ឍខ្លាំង។

១៨៥. **ក្របខ័ណ្ឌស្ថាប័ន :** រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបង្កើតការិយាល័យមួយទទួលបន្ទុករៀបចំគោលនយោបាយ សម្រាប់វិស័យធានារ៉ាប់រងកម្ពុជាក្នុងរយៈពេលខ្លីខាងមុខ ដើម្បីពង្រឹងក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយសម្រាប់ការ អភិវឌ្ឍវិស័យធានារ៉ាប់រងនៅកម្ពុជាប្រកបដោយចីរភាព។ ការិយាល័យគោលនយោបាយធានារ៉ាប់រងនេះ ត្រូវ ទទួលខុសត្រូវលើការរៀបចំគោលនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្រ និងសិក្សាស្រាវជ្រាវការអភិវឌ្ឍឧស្សាហកម្មធានា- រ៉ាប់រងកម្ពុជា។

១៨៦. ក្របខ័ណ្ឌស្ថាប័នរបស់បញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រងបច្ចុប្បន្ន មិនមានសមត្ថភាពនិងលទ្ធភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុង ការគ្រប់គ្រងឧស្សាហកម្មធានារ៉ាប់រងដែលរីកចម្រើនយ៉ាងឆាប់រហ័សជាមួយនឹងការបង្កើតទីផ្សារធានារ៉ាប់រង អាយុជីវិតនិងធានារ៉ាប់រងខ្នាតតូចនាពេលឆាប់ៗខាងមុខនេះបានទេ។ ហេតុនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបង្កើន សមត្ថភាពនិងលទ្ធភាពរបស់ការិយាល័យធានារ៉ាប់រងដែលជាបញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រងបច្ចុប្បន្នឲ្យមានស្វ័យភាព និងអំណាចគ្រប់គ្រាន់ នៅពេលទីផ្សារធានារ៉ាប់រងមានវិសាលភាពធំជាងនេះ ឬអាចបង្កើតជាគណៈកម្មការឯក រាជ្យមួយសម្រាប់វិស័យធានារ៉ាប់រងក្នុងរយៈពេលវែង។

១៨៧. បញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រង ត្រូវបង្កើតការិយាល័យផ្សះផ្សារវិវាទ ដើម្បីធ្វើការផ្សះផ្សារវិវាទរវាងអ្នកត្រូវបាន ធានារ៉ាប់រងនិងប្រតិបត្តិករធានារ៉ាប់រង មុននឹងប្តឹងទៅវេទិកាមជ្ឈត្តកម្ម ឬតុលាការមានសមត្ថកិច្ច លើកលែងតែ រឿងព្រហ្មទណ្ឌ។ ការបង្កើតការិយាល័យនេះ គឺមានគោលបំណងបង្កើនទំនុកចិត្តនៃការវិនិយោគរបស់អ្នកត្រូវ បានធានារ៉ាប់រង និងទប់ស្កាត់ការកេងបន្លំសំណងធានារ៉ាប់រង ដែលធ្វើឲ្យខូចខាតដល់ទីផ្សារធានារ៉ាប់រង។

១៨៨. បញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រង ត្រូវសហការជាមួយស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុពាក់ព័ន្ធ រួមមាន **ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិង ហិរញ្ញវត្ថុ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និងគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា** ដើម្បីទប់ស្កាត់និងបង្ការហានិភ័យហិរញ្ញវត្ថុ ដែលបណ្តាលមកពីការរីករាលដាលនៃវិបត្តិរបស់វិស័យនីមួយៗ តាមគោលការណ៍គ្រឹះធានារ៉ាប់រង។

១៨៩. យន្តការទីផ្សារធានារ៉ាប់រង : ដើម្បីបង្កើនការយល់ដឹងនិងពង្រីកទីផ្សារធានារ៉ាប់រង បញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រងត្រូវរៀបចំផែនការសកម្មភាព ដើម្បីជំរុញការផ្សព្វផ្សាយអំពីអត្ថប្រយោជន៍នៃការធានារ៉ាប់រងជូនដល់ប្រជាពលរដ្ឋ។ សកម្មភាពផ្សព្វផ្សាយនេះ ត្រូវអនុវត្តជាបន្តបន្ទាប់យ៉ាងហោចណាស់សម្រាប់រយៈពេល៣ឆ្នាំ។

១៩០. រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងជំរុញឲ្យមានការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចធានារ៉ាប់រងចំពោះការដ្ឋានសំណង់ យានយន្តប្រកបអាជីវកម្ម និងការដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរ ក្នុងគោលដៅផ្តល់នូវសំណាញ់សុវត្ថិភាពដល់ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាដែលកិច្ចការនេះនឹងជំរុញឲ្យមានការអភិវឌ្ឍវិស័យធានារ៉ាប់រងផងដែរ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ បញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រង ត្រូវរៀបចំដឹកនាំកម្មវិធីការងារនិងធ្វើទំនាក់ទំនងជាមួយក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីជំរុញដំណើរការនៃការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចធានារ៉ាប់រងឲ្យកាន់តែប្រសើរឡើង និងពិនិត្យលទ្ធភាពពង្រីកកាតព្វកិច្ចធានារ៉ាប់រងយានយន្ត គ្រប់ប្រភេទ។

១៩១. បញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រង ត្រូវសហការជាមួយស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីរៀបចំអភិក្រមសម្របសម្រួលចំពោះផលិតផលធានារ៉ាប់រងគ្រោះថ្នាក់ការងារនិងធានារ៉ាប់រងសុខភាព ដើម្បីធានាបានថា កម្មករនិយោជិតបានទទួលការធានារ៉ាប់រង ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពលើហានិភ័យគ្រប់ផ្នែក ហើយក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងនៅតែអាចលក់ផលិតផលធានារ៉ាប់រងសុខភាពនិងធានារ៉ាប់រងគ្រោះថ្នាក់ការងារតាមតម្រូវការទីផ្សារបាន។

១៩២. បច្ចុប្បន្ន មានធនាគារពាណិជ្ជមួយចំនួនបាននិងកំពុងធ្វើសកម្មភាពធានារ៉ាប់រង ដូច្នេះ បញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រង ត្រូវរៀបចំគោលនយោបាយនិងសេចក្តីណែនាំអំពីប្រតិបត្តិការធានារ៉ាប់រងឆ្លងវិស័យក្នុងរយៈពេលមធ្យម។

១៩៣. រាជរដ្ឋាភិបាលបានជំរុញឲ្យមានការបង្កើតទីផ្សារធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិត ដោយបាននិងកំពុងរៀបចំបង្កើតក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិតកម្ពុជា ជាមួយក្រុមហ៊ុនដៃគូធានារ៉ាប់រងអន្តរជាតិ។ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងសម្រេចឲ្យបានឆាប់រហ័សជាដៃគូសម្រាប់បង្កើតក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិត តាមគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលចំពោះការធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិត ហើយក្នុងរយៈពេលមធ្យម បញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រងត្រូវជំរុញការបង្កើតសមាគមធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិត។

១៩៤. **ការកសាងសមត្ថភាព :** បញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រងត្រូវរៀបចំគោលនយោបាយរក្សាទុកនិងអភិវឌ្ឍន៍ នៃការិយាល័យធានារ៉ាប់រង។ ក្នុងរយៈពេលខ្លី ដើម្បីសម្រេចគោលបំណងនេះ ត្រូវរៀបចំផែនការផ្តល់វគ្គបណ្តុះ-បណ្តាលជំនាញឯកទេសធានារ៉ាប់រងនិងផ្តល់ការលើកទឹកចិត្តដល់មន្ត្រីធានារ៉ាប់រង ប្រសិនបើមន្ត្រីនោះសម្រេចបាននូវលក្ខខណ្ឌការងារដែលបានកំណត់។

១៩៥. នៅក្នុងរយៈពេលខ្លី បញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រងត្រូវសហការជាមួយសមាគមធានារ៉ាប់រងទូទៅកម្ពុជា រៀបចំកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីធានារ៉ាប់រងនិងបុគ្គលិកនៃប្រតិបត្តិការធានារ៉ាប់រងនូវមុខជំនាញឯកទេស ព្រមទាំងជំនាញទូទៅក្នុងវិស័យធានារ៉ាប់រង។ លើសពីនេះទៅទៀត បញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រង ត្រូវសហការជាមួយក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា រៀបចំកម្មវិធីសិក្សាជំនាញធានារ៉ាប់រងក្នុងឧត្តមសិក្សា ដើម្បីកសាងចំណេះដឹងអំពី ធានារ៉ាប់រងជាមូលដ្ឋានដល់និស្សិតកម្ពុជា មុននឹងឈានចូលទីផ្សារការងារក្នុងវិស័យធានារ៉ាប់រង។

១៩៦. ក្នុងរយៈពេលមធ្យម រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបង្កើតវិទ្យាស្ថានធានារ៉ាប់រងសម្រាប់បណ្តុះបណ្តាលជំនាញឯកទេសធានារ៉ាប់រង ក្នុងគោលដៅក្លាយជាមជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍធានារ៉ាប់រងមួយដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់នៅក្នុងតំបន់និងសកលលោក។

១៩៧. សេវាធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិតភាគច្រើននឹងត្រូវបានផ្តល់ដោយភ្នាក់ងារធានារ៉ាប់រងលើមូលដ្ឋានទិញលក់ ដោយផ្ទាល់មុខ “face to face”។ ប្រការនេះ អាចបង្កឱ្យមានភាពងាយស្រួលដល់ភ្នាក់ងារធានារ៉ាប់រងក្នុងការប្រព្រឹត្តសកម្មភាពកេងបន្លំលើអតិថិជនរបស់ខ្លួន។ ដូច្នេះ បញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រង ត្រូវសហការជាមួយសមាគមធានារ៉ាប់រងកម្ពុជា រៀបចំការបណ្តុះបណ្តាលនិងការអប់រំសមស្របចំពោះភ្នាក់ងារធានារ៉ាប់រងទាំងឡាយ ដើម្បីផ្តល់សេវាធានារ៉ាប់រងតាមក្រមវិជ្ជាជីវៈ ក្នុងគោលដៅលើកកម្ពស់កិច្ចការពារអតិថិជន ពិសេសលើបញ្ហាកំណត់ថ្លៃ(បុព្វលាភ)។

១៩៨. អភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធជូនដំណឹងជាមុននិងប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា : បញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រងត្រូវបង្កើតឱ្យមានប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យាដែលមានសមត្ថភាពបែបនេះក្នុងរយៈពេល៣ឆ្នាំខាងមុខ ដើម្បីគាំទ្រការងារត្រួតពិនិត្យក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងក្នុងរយៈពេលពី៥ទៅ៧ឆ្នាំខាងមុខ។ ក្នុងអំឡុងពេលនោះ ទីផ្សារធានារ៉ាប់រងទំនងនឹងមានទំហំសមល្មម ដើម្បីធ្វើយុត្តិកម្មចំណាយសម្រាប់ប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យានេះ។

II. សោធន

១៩៩. រាជរដ្ឋាភិបាលបានបង្កើតបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល បេឡាជាតិអតីតយុទ្ធជន មូលនិធិជនពិការ និងបេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម។ មូលនិធិសោធនទាំងនេះ បង្កើតឡើងដើម្បីជាផ្នែកមួយនៃការគាំពារសង្គម និងដើម្បីកសាងមធ្យោបាយនានា ក្នុងការបង្កើតកញ្ចប់សាច់ប្រាក់ដែលអាចយកទៅវិនិយោគនៅក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ចរយៈពេលវែង។

២០០. បច្ចុប្បន្ន ក្រសួងការងារនិងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ បានអនុវត្តរបបសន្តិសុខសង្គមក្រោមច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់ជនទាំងឡាយដែលស្ថិតក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារ។ ក្រសួងសង្គមកិច្ចអតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា បានអនុវត្តរបបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់វិស័យសាធារណៈ និងកំពុងរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋទូទៅនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ ដោយឡែក ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ កំពុងរៀបចំច្បាប់ថ្មីស្តីពីការធានារ៉ាប់រងដែលនឹងបង្កើតឱ្យមានសោធនស្ម័គ្រចិត្តពីផ្នែកឯកជន។

២០១. ក្នុងការអភិវឌ្ឍរបបសោធននីមួយៗ កម្ពុជានៅមានបញ្ហាប្រឈមក្នុងការរៀបចំគោលនយោបាយក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ សមត្ថភាព និងស្ថាប័ន។ ចំពោះការរៀបចំស្ថាប័ន រាជរដ្ឋាភិបាលចាំបាច់បង្កើតឱ្យមានយន្តការសម្របសម្រួលស្ថាប័ន ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការអភិវឌ្ឍមូលនិធិសោធននេះ ដើម្បីកំណត់ទិសដៅនៃការអនុវត្តរបបសោធននៅកម្ពុជា ប្រកបដោយចីរភាពនិងប្រសិទ្ធភាព ដែលក្នុងនោះ ក្រសួងអាណាព្យាបាលត្រូវបង្កើតការយកចិត្តទុកដាក់បង្កលក្ខណៈឱ្យរបបសោធនទាំងនេះ បំពេញការងាររបស់ខ្លួនប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន។

២០២. អាទិភាពក្នុងការអភិវឌ្ឍរបបសោធន រួមមាន៖ ១. សម្រាប់រយៈពេលខ្លី ការកសាងក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ស្ថាប័ន ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងសមត្ថភាពជំនាញ ២. សម្រាប់រយៈពេលមធ្យម ការសម្របសម្រួលអន្តរស្ថាប័ន ដើម្បីបង្កើតប្រព័ន្ធសោធនចម្រុះមួយ ដែលមានលក្ខណៈប្រមូលផ្តុំ ទាំងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងការផ្តល់សេវាក្នុងគោលដៅបង្កើនប្រសិទ្ធភាពការងារនិងកាត់បន្ថយចំណាយប្រតិបត្តិការ និង ៣. សម្រាប់រយៈពេលវែង ការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា រៀបចំកម្មវិធីព័ត៌មានវិទ្យា និងប្រព័ន្ធទំនាក់ទំនងអេឡិចត្រូនិកវែងមាំ ដើម្បីឲ្យការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលមានប្រសិទ្ធភាពនិងមានតម្លាភាព ដែលកម្មវិធីនិងប្រព័ន្ធនេះ អាចផ្តល់លទ្ធភាពរក្សាទំនាក់ទំនងជាមួយស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនិងដៃគូអភិវឌ្ឍ ដើម្បីធានាបានការគ្រប់គ្រងទិន្នន័យនិងការផ្តល់សេវា។

១. មេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល (ប.ជ.ស.)

ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ

២០៣. អនុលោមតាមយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល **ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា** បានកំណត់របបសន្តិសុខសង្គមជាអាទិភាពក្នុងគោលដៅរៀបចំប្រព័ន្ធគាំពារសង្គមដើម្បីលើក កម្ពស់សុខុមាលភាពនិងកម្រិតជីវភាពរស់នៅរបស់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល និវត្តជន ជនបាត់បង់សម្បទាវិជ្ជាជីវៈ និង អ្នកនៅក្នុងបន្ទុកឲ្យបានល្អប្រសើរ។

២០៤. **ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា** បានផ្តួចផ្តើមបង្កើត ប.ជ.ស. ដែលជាគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលទទួលបន្ទុកផ្តល់របបសន្តិសុខសង្គមជូនមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល និវត្តជន ជនបាត់បង់សម្បទាវិជ្ជាជីវៈ និងអ្នកនៅក្នុងបន្ទុក។

២០៥. ប.ជ.ស.ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយអនុក្រឹត្យលេខ១៤ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី០៥ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការបង្កើតមេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល ដោយអនុលោមតាមព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០១០៨/០៣៩ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល។ ប.ជ.ស.ជាគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលដែលស្ថិតនៅក្រោមអាណាព្យាបាលផ្នែកបច្ចេកទេសនៃ**ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា** និងស្ថិតនៅក្រោមអាណាព្យាបាលផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុនៃ**ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ**។ ប.ជ.ស. ទទួលបន្ទុកបើកផ្តល់តារាកាលិកចំនួន៦ រួមមាន ការចូលនិវត្តន៍ ការបាត់បង់សម្បទាវិជ្ជាជីវៈ គ្រោះថ្នាក់ការងារ មាតុភាព មរណភាព និងអ្នកនៅក្នុងបន្ទុក ដោយអនុវត្តតាមគោលការណ៍អភិបាលកិច្ចល្អ តម្លាភាព ប្រសិទ្ធភាព និងការទទួលខុសត្រូវក្នុងប្រតិបត្តិការរបស់ខ្លួន។

ខ. វឌ្ឍនភាពនិងសមិទ្ធផល

២០៦. រហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ននេះ របបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល ត្រូវបានផ្តល់តាមរយៈ**ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា** និង**ក្រសួងស្ថាប័ននានា** ក្រោមការឧបត្ថម្ភធនពីរាជ-រដ្ឋាភិបាល។ ទន្ទឹមនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបាននិងកំពុងរៀបចំដាក់ឲ្យដំណើរការគ្រប់គ្រងនិងផ្តល់របបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិលឲ្យស្ថិតនៅក្រោម ប.ជ.ស. ដោយប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធធនាគារដើម្បីប្រសិទ្ធភាព តម្លាភាព គណនេយ្យភាព និងពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ។

២០៧. អនុក្រឹត្យស្តីពីការកំណត់អត្រាកាតព្វកិច្ចសម្រាប់ទ្រទ្រង់បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល ត្រូវបានអនុម័តនៅថ្ងៃទី២៩ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១១។ ជាមួយគ្នានេះ សេចក្តីព្រាងអនុក្រឹត្យស្តីពីការធានារ៉ាប់រងសុខភាពសង្គមសម្រាប់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល កំពុងត្រូវបានរៀបចំក្នុងគោលដៅលើកកម្ពស់សុខុមាល-ភាពមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល។

គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ

២០៨. ប.ជ.ស. ដែលជាស្ថាប័នទើបនឹងបង្កើតថ្មី នៅមានបញ្ហាមួយចំនួន រួមមាន ធនធានមនុស្ស សម្ភារៈប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យ និងកន្លែងធ្វើការងារ។ ប.ជ.ស. ត្រូវការពង្រីករចនាសម្ព័ន្ធការងារនៅរាជធានីនិងតាមបណ្តាខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ដែលចាំបាច់ត្រូវមានបុគ្គលិកនិងកន្លែងធ្វើការងារគ្រប់គ្រាន់។ ការគ្រប់គ្រងទិន្នន័យតាមប្រព័ន្ធបច្ចុប្បន្ន មានការពិបាកក្នុងការវិភាគ ការធ្វើផែនការ និងការរៀបចំគោលនយោបាយផ្សេងៗ ដោយសារតែមិនទាន់មានការគ្រប់គ្រងទិន្នន័យដោយប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា។

ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការអនាគត

២០៩. ដើម្បីជំរុញដំណើរការ ប.ជ.ស. ការកសាងសមត្ថភាព ការពង្រីករចនាសម្ព័ន្ធការងារ និងទីកន្លែងការងារ ត្រូវធ្វើការអភិវឌ្ឍជាចាំបាច់។

២១០. ប.ជ.ស. ត្រូវរៀបចំផ្តល់តារាងកាលិកធានារ៉ាប់រងសុខភាពសង្គម និងតារាងកាលិកថ្លៃទៀត ដើម្បីពង្រីកនិងលើកកម្ពស់សុខុមាលភាពរបស់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល។

២១១. មូលនិធិ ប.ជ.ស. ត្រូវធ្វើការវិនិយោគ តាមការចង្អុលបង្ហាញរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងគោលដៅរួមចំណែកអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។

២១២. ប.ជ.ស. ត្រូវពិនិត្យលទ្ធភាពចូលជាសមាជិកនៃសមាគមសន្តិសុខសង្គមអាស៊ាន និងធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយក្រសួង ស្ថាប័ន និងដៃគូអភិវឌ្ឍ ដើម្បីបង្កើតបណ្តាញការងារជាមួយអ្នកជំនាញបច្ចេកទេសនានា ព្រមទាំងទទួលបានព័ត៌មាន ចំណេះដឹង បទពិសោធន៍ និងការបណ្តុះបណ្តាល ប្រកបដោយគុណភាព។

២១៣. ប.ជ.ស. ត្រូវរៀបចំប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យាដើម្បីគ្រប់គ្រងទិន្នន័យមុខសញ្ញា និងប្រតិបត្តិការសេវាកម្មនានា។

២. បេឡាជាតិអតីតយុទ្ធជន (ប.ជ.អ.)

ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ

២១៤. អនុលោមតាមយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល របបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់អតីតយុទ្ធជនគឺជាអាទិភាពមួយក្នុងចំណោមអាទិភាពជាច្រើន ក្នុងគោលដៅលើកកម្ពស់កម្រិតជីវភាពរស់នៅរបស់អតីតយុទ្ធជននិងគ្រួសារអតីតយុទ្ធជនឲ្យប្រសើរឡើង។

២១៥. ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា បាននិងកំពុងផ្តល់របបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់អតីតយុទ្ធជន ដោយថវិការបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។

២១៦. ប.ជ.អ. បានបង្កើតឡើងដោយ ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៧១០/៥៩៥ ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១០ និងអនុក្រឹត្យលេខ៧៩ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១០ ស្តីពីការបង្កើតបេឡាជាតិអតីតយុទ្ធជន។ ប.ជ.អ. នឹងផ្តល់តារាណាមិក រួមមាន ការចូលនិវត្តន៍ ការបាត់បង់សមត្ថភាពការងារ លំហែ-មាតុភាព អាពាហ៍ពិពាហ៍គ្រាន់បង្អួង ពលី មរណៈ ពិការភាព និងគ្រួសាររបស់ជនទាំងនោះ។

ខ. វប្បធម៌និងសមិទ្ធផល

២១៧. ប.ជ.អ. កំពុងរៀបចំដាក់ឱ្យដំណើរការការផ្តល់របបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់អតីតយុទ្ធជន តាមរយៈប្រព័ន្ធជនាគារ តាមគោលការណ៍អភិបាលកិច្ចល្អ តម្លាភាព ប្រសិទ្ធភាព និងការទទួលខុសត្រូវ។

២១៨. ប.ជ.អ. កំពុងរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ បទប្បញ្ញត្តិ និងការកសាងធនធានមនុស្សសម្រាប់ដំណើរការបេឡាជាតិអតីតយុទ្ធជន។

គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះខាត

២១៩. ប.ជ.អ. ជាគ្រឹះស្ថានមួយដែលទើបនឹងបង្កើត មិនទាន់មានក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ ធនធានមនុស្ស សម្ភារៈ ទឹកនៃឯកសារសមស្រប ដែលជាកត្តាចាំបាច់ត្រូវបំពេញដើម្បីធានាបានប្រសិទ្ធភាពក្នុងការផ្តល់របបសន្តិសុខសង្គម។

២២០. ប.ជ.អ. មិនទាន់មានប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យាសម្រាប់គ្រប់គ្រងទិន្នន័យអតីតយុទ្ធជននិងគ្រួសារអតីតយុទ្ធជន។ ការវិភាគនិងការតាមដានទិន្នន័យលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងបច្ចុប្បន្ន មានការលំបាកក្នុងការកំណត់គោលនយោបាយ និងព្យាករណ៍លើការផ្តល់របបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់អតីតយុទ្ធជន។

ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការអនាគត

២២១. ប.ជ.អ. ត្រូវរៀបចំផែនការអាទិភាពសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍគ្រឹះស្ថាន ដោយផ្ដោតសំខាន់លើការរៀបចំលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត ការកសាងសមត្ថភាពបុគ្គលិក ទឹកនៃឯកសារ ការបំពាក់ប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា និងធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍផ្សេងៗ។

២២២. ប.ជ.អ. ត្រូវរៀបចំបង្កើតការិយាល័យនៅរាជធានីនិងតាមបណ្តាខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ដើម្បីសម្រួលដល់ការផ្តល់សេវានិងការគ្រប់គ្រងអតីតយុទ្ធជននិងគ្រួសារអតីតយុទ្ធជន។

២២៣. ប.ជ.អ. នឹងរៀបចំអនុក្រឹត្យស្តីពីការកំណត់អត្រាកាត់ទានចំពោះសមាជិកសម្រាប់ទ្រទ្រង់ ប.ជ.អ.។

២២៤. មូលនិធិ ប.ជ.អ. ត្រូវធ្វើការវិនិយោគតាមការចង្អុលបង្ហាញរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងគោលដៅរួមចំណែកអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។

២២៥. ប.ជ.អ. ត្រូវពិនិត្យលទ្ធភាពចូលជាសមាជិកសមាគមសន្តិសុខសង្គមអាស៊ាន ដើម្បីចែករំលែក បទពិសោធន៍និងចំណេះដឹងល្អៗក្នុងការអភិវឌ្ឍស្ថាប័នរបស់ខ្លួន។

៣. មូលនិធិជនពិការ (ម.ជ.ព.)

ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ

២២៦. កម្ពុជាបានឆ្លងកាត់សង្គ្រាមនិងរបបប្រល័យពូជសាសន៍ ដែលបានបន្សល់ទុកនូវផលវិបាកជាច្រើន រាប់ទាំងចំនួនជនពិការជាច្រើននាក់ផងដែរ។ បន្ថែមលើនេះ នៅមានសំណល់គ្រាប់មីន គ្រឿងផ្ទុះ អ្នកនៅរស់ រានមានជីវិតពីសង្គ្រាម គ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ គ្រោះថ្នាក់ការងារ កង្វះអាហារូបត្ថម្ភ ជំងឺតម្កាត់ និងមូលហេតុដទៃ ទៀតដែលធ្វើឲ្យជនពិការមានចំនួនខ្ពស់។ យោងតាមរបាយការណ៍ជាតិស្តីពីជំរឿនឆ្នាំ២០០៨ ប្រជាជនកម្ពុជា ចំនួន១,៤ភាគរយ ជាជនពិការ។ ជនពិការភាគច្រើនជាប្រជាជនក្រីក្រនិងជាប្រជាជនងាយរងគ្រោះនៅក្នុងសង្គម។

២២៧. រាជរដ្ឋាភិបាលកំពុងប្រឹងប្រែងជាខ្លាំងក្នុងការលើកកម្ពស់សុខុមាលភាពជនពិការ ស្របតាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា គោលនយោបាយនានា និងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាអាណត្តិទី៤ព្រមទាំងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រចាំសហស្សវត្សរ៍កម្ពុជា។

ខ. វឌ្ឍនភាពនិងសមិទ្ធផល

២២៨. រាជរដ្ឋាភិបាល ពិសេសក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា បានដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយនិងបទប្បញ្ញត្តិនានា ដើម្បីលើកកម្ពស់និងពង្រីកសិទ្ធិជាមូលដ្ឋានរបស់ជនពិការ។ **ច្បាប់ស្តីពីការការពារនិងការលើកកម្ពស់សិទ្ធិរបស់ជនពិការ** ត្រូវបានអនុម័ត។ ការចុះហត្ថលេខាលើអនុសញ្ញារបស់អង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីសិទ្ធិរបស់ជនពិការ ការអនុម័តផែនការសកម្មភាពជាតិចំពោះជនពិការរាប់ទាំងអ្នកនៅរស់ រានមានជីវិតគ្រាប់មីន ការអនុម័តអនុក្រឹត្យស្តីពីក្រុមប្រឹក្សាសកម្មភាពជនពិការ អនុក្រឹត្យស្តីពីការកំណត់អត្រា និងការជ្រើសរើសជនពិការឲ្យចូលបម្រើការងារ អនុក្រឹត្យស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃ ម.ជ.ព. ការបង្កើតរដ្ឋបាលសិទ្ធិជនពិការ និងអនុក្រឹត្យស្តីពីរបបគោលនយោបាយឧបត្ថម្ភជនពិការក្រីក្រនៅតាមសហគមន៍ ត្រូវបានបំពេញ។

២២៩. ម.ជ.ព. ត្រូវបានបង្កើតឡើងជាស្ថាប័នរដ្ឋបាលសាធារណៈដើម្បីអនុវត្តច្បាប់ ផែនការជាតិ និងគោលនយោបាយពាក់ព័ន្ធនានា ពិសេស គឺការផ្តល់សំណាញ់សុវត្ថិភាពសង្គមដល់ជនពិការ។

គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ

២៣០. ម.ជ.ព. ជាស្ថាប័នមួយទើបបានបង្កើត កំពុងជួបនឹងបញ្ហានិងការលំបាកមួយចំនួន រួមមាន កង្វះបុគ្គលិកជំនាញ ថវិកា សម្ភារៈ បរិក្ខារ ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យ និងសាខារាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ។

ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការសេដ្ឋកិច្ច

២៣១. ដើម្បីជំរុញនិងលើកកម្ពស់សុខុមាលភាពរបស់ជនពិការ ផែនការអាទិភាពសម្រាប់មូលនិធិជនពិការ ត្រូវផ្តោតជាសំខាន់លើការអភិវឌ្ឍស្ថាប័ន ការកសាងសមត្ថភាពបុគ្គលិក ការកែលម្អរចនាសម្ព័ន្ធមុខងារ និង តួនាទីបុគ្គលិកនៅថ្នាក់កណ្តាល និងសាខាមូលនិធិជនពិការនៅគ្រប់ថ្នាក់។ ម.ជ.ព. ត្រូវរៀបចំផែនការសកម្មភាពឯកសារគតិយុត្តស្តីពីការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុនៃមូលនិធិជនពិការ អនុវត្តគោលនយោបាយ គាំទ្រចំពោះប្រាក់ឧបត្ថម្ភ និងវិភាជន៍ថវិកា និងអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យានិងមូលដ្ឋានទិន្នន័យ ដោយសហការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល។

៤. បេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម (ប.ស.ស.)

ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ

២៣២. របបប្រាក់សោធន មានចែងនៅក្នុងច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់ជនទាំងឡាយដែលស្ថិតក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារ ត្រូវបានអនុម័តនិងប្រកាសឲ្យប្រើនៅក្នុងខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០២។ គោលបំណងនៃច្បាប់នេះគឺបង្កើតឲ្យមានផ្នែកសន្តិសុខសង្គម រួមមាន ផ្នែកប្រាក់សោធន ផ្នែកធានារ៉ាប់រងហានិភ័យការងារ និងផ្នែកដទៃទៀតដែលត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យផ្នែកតាមស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច។

២៣៣. របបប្រាក់សោធននេះ ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ **ប.ស.ស.** ដែលបានបង្កើតឡើងដោយអនុក្រឹត្យលេខ១៦ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី០២ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៧។ **ប.ស.ស.** គឺជាគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលដែលមានបេសកកម្មបម្រើសេវាសាធារណៈមានលក្ខណៈសង្គមនិងស្ថិតនៅក្រោមអាណាព្យាបាលបច្ចេកទេសនៃក្រសួងការងារនិងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ និងស្ថិតនៅក្រោមអាណាព្យាបាលហិរញ្ញវត្ថុនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ។ **ប.ស.ស.** បានចាប់ផ្តើមដំណើរការនៅចុងឆ្នាំ២០០៨ ដែលការអនុវត្តនេះត្រូវបានបែងចែកជាបីដំណាក់កាលបន្តបន្ទាប់ដូចជា របបធានារ៉ាប់រងហានិភ័យការងារ របបធានារ៉ាប់រងសុខភាព និងរបបប្រាក់សោធន។

២៣៤. **ប.ស.ស.** មានតួនាទីផ្តល់សេវាសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់កម្មករនិយោជិតទាំងអស់ដែលស្ថិតក្រោមដែនអនុវត្តនៃច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់ជនទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីការងារ ក្នុងនោះ **ប.ស.ស.** មានកាតព្វកិច្ចចុះបញ្ជីកាសមាជិក ប្រមូលភាគទាន គ្រប់គ្រងថវិកា និងរៀបចំចាត់ចែងផ្តល់តារាវិភាគចំពោះសមាជិកឬអ្នកនៅក្នុងបន្ទុក។

ខ. វឌ្ឍនភាពនិងសមិទ្ធផល

២៣៥. នៅក្នុងការអនុវត្តជំហានទីមួយ របបធានារ៉ាប់រងហានិភ័យការងារត្រូវបានអនុវត្តចាប់ពីខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៨។ បច្ចុប្បន្ននេះ មានសហគ្រាសគ្រឹះស្ថានសរុបប្រមាណ១ ៩៦៤ ដែលមានកម្មករនិយោជិតសរុបប្រមាណ៥៣០ពាន់នាក់ (ក្នុងនោះប្រមាណ៤០០ពាន់នាក់ ជាកម្មករនិយោជិតសហគ្រាសកាត់ដេរនិងស្បែកជើង) បានចុះបញ្ជីនៅ **ប.ស.ស.** ហើយ **ប.ស.ស.** បានផ្តល់តារាវិភាគហានិភ័យការងារប្រមាណ១១ពាន់នាក់។

២៣៦. ប.ស.ស. បានផ្តល់តារាងលិកប្រមាណ៣,៥ពាន់លានរៀលសម្រាប់កម្មករនិយោជិតដែលរងគ្រោះ- ថ្នាក់ការងារ ស្មើនឹង១០,៩ភាគរយនៃចំនួនភាគទានសរុប។

២៣៧. បន្ថែមលើការអនុវត្តការងារបច្ចេកទេស ប.ស.ស. បានយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើការងាររៀបចំគោល- នយោបាយនិងការរៀបចំលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត ដើម្បីលើកកម្ពស់ការអនុវត្តរបបធានារ៉ាប់រងគ្រោះថ្នាក់ការងារ ហើយក៏បានរៀបចំឲ្យមានកិច្ចដំណើរការសម្រាប់របបផ្សេងៗទៀតដែរ ដូចជាបបធានារ៉ាប់រងសុខភាពនិងរបប ប្រាក់សោធនជាដើម។

គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ

២៣៨. នៅក្នុងការអនុវត្តរបបធានារ៉ាប់រងហានិភ័យការងារនេះ ប.ស.ស. កត់សម្គាល់ឃើញមានបញ្ហាមួយ ចំនួនដែលត្រូវបន្តដោះស្រាយនិងកែលម្អឡើងវិញបន្ថែមទៀត។ បញ្ហាប្រឈមនិងឧបសគ្គចម្បងៗ រួមមាន និយោជកមួយចំនួនមិនសហការក្នុងការផ្តល់ព័ត៌មានស្តីពីចំនួនកម្មករ ប្រាក់ខែ និងចំនួនសាខា ការបញ្ជូន របាយការណ៍ប្រចាំខែអំពីចំនួនបុគ្គលិក និងការបង់ភាគទានមិនទាន់ពេលវេលា។ កម្មករនិយោជិតមួយចំនួន គ្មានអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរនិងកម្មករនិយោជិតមួយចំនួនទៀត ដែលបានរៀបការហើយតែមិនទាន់ មានសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដែលជាហេតុធ្វើឲ្យពួកគេមិនមានសិទ្ធិក្នុងការទាមទារនូវតារាងលិកឧត្តរដីវី ការផ្តល់ របាយការណ៍ហានិភ័យការងារមិនត្រឹមត្រូវនិងមិនទាន់ពេលវេលា។ បញ្ហាទាំងនេះអាចធ្វើឲ្យមានផលប៉ះពាល់ ដល់ការដាក់ឲ្យដំណើរការរបបសោធននិវត្តន៍នាពេលអនាគត។

២៣៩. អគារ ប.ស.ស. ដែលកំពុងដំណើរការសព្វថ្ងៃ មានលទ្ធភាពសម្រាប់តែបុគ្គលិកបម្រើការងារផ្នែកហា- និភ័យការងារប៉ុណ្ណោះ។

ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការអនាគត

២៤០. ប.ស.ស. គ្រោងនឹងអនុវត្តរបបធានារ៉ាប់រងសុខភាពនៅឆ្នាំ២០១២និងរបបប្រាក់សោធននៅឆ្នាំ ២០១៥។ ផែនការសម្រាប់អនុវត្តរបបប្រាក់សោធនពីឆ្នាំ២០១១ដល់ឆ្នាំ២០២០ មានដូចខាងក្រោម៖

- **សិក្សាលទ្ធភាពបង្កើតរបបសោធន** : ការវិភាគដោយផ្អែកលើទិន្នន័យនៃការអង្កេតសេដ្ឋកិច្ចសង្គម (Cambodia Socio-Economic Survey) ដែលលទ្ធផលនេះមានសារៈសំខាន់ក្នុងការងារកសាង របបប្រាក់សោធននិងការរៀបចំបង្កើតក្រុមការងារសម្រាប់សិក្សាអំពីតួនាទី ការកិច្ច និងលិខិត បទដ្ឋានគតិយុត្ត។
- កសាងសមត្ថភាពសម្រាប់ការអនុវត្តរបបប្រាក់សោធនក្នុងគោលដៅធានាបានប្រសិទ្ធភាពនិងការ ជឿទុកចិត្តលើការអនុវត្ត តាមរយៈការចូលរួមនិងរៀបចំឲ្យមានសន្និសីទ ទស្សនកិច្ចសិក្សា និងវគ្គ- បណ្តុះបណ្តាលផ្សេងៗក្នុងនិងក្រៅប្រទេស។
- រៀបចំលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តដែលចាំបាច់សម្រាប់ការអនុវត្តរបបប្រាក់សោធន រួមមាន ការកំណត់ បែបបទនិងនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីកា ការកំណត់អត្រាភាគទាន ការកំណត់តារាងលិករបបប្រាក់ សោធនជាដើម។

- វិភាគវាយតម្លៃសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់កញ្ចប់តារាកាលិកនិងអត្រាកាតទានលើរបបប្រាក់សោធន ដោយមានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយអ្នកជំនាញការសន្តិសុខសង្គមអន្តរជាតិ ដោយផ្អែកលើមូល- ដ្ឋានទិន្នន័យដែលមាននិងទិន្នន័យនៃការអង្កេតសេដ្ឋកិច្ចសង្គម។
- អភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា រួមមាន ការរចនាប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យនិងការបង្កើតប្រព័ន្ធបណ្តាញ ព័ត៌មានវិទ្យាដែលជាគន្លឹះដ៏មានសារៈសំខាន់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងអាចកាត់បន្ថយចំណាយ ផ្នែករដ្ឋបាលលើប្រតិបត្តិការនានាផងដែរ។ លើសពីនេះទៅទៀត ការបំពាក់ឧបករណ៍ព័ត៌មានវិទ្យា នៅតាមការិយាល័យ ប.ស.ស. តាមបណ្តាខេត្ត ដើម្បីឲ្យមានភាពងាយស្រួលសម្រាប់ដំណើរការ បញ្ជូលទិន្នន័យទៅកាន់មជ្ឈមណ្ឌលទិន្នន័យ។ នៅក្នុងបរិបទដែលបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានវិទ្យាមានការ រីកចម្រើន ការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងរបបប្រាក់សោធនត្រូវរចនាដោយផ្សារភ្ជាប់នឹងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រង ធនាគារ។
- ដាក់ចេញយន្តការផ្សេងៗដូចជា ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងស្នាមម្រាមដៃ និងប្រព័ន្ធផ្ញើសារនឹងត្រូវអនុវត្តក្នុង គោលដៅកំណត់អត្តសញ្ញាណសមាជិក ដោយត្រូវធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍ និង បណ្តាប្រទេសនានាដែលធ្លាប់ទទួលបានជោគជ័យក្នុងការងារនេះ។
- ពង្រីកឫសាងសង់អគារស្នាក់ការកណ្តាលរបស់ ប.ស.ស. សម្រាប់ដំណើរការរបបធានារ៉ាប់រងសុខភាព និងរបបប្រាក់សោធន។

៥. សោធនស្ម័គ្រចិត្តពីផ្នែកឯកជន

ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ

២៤១. រាជរដ្ឋាភិបាលបាននិងកំពុងយកចិត្តទុកដាក់ផ្តល់សេវាសន្តិសុខសង្គមជូនចំពោះពលរដ្ឋកម្ពុជាតាម រយៈការរៀបចំផ្តល់នូវសោធនសម្រាប់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល និងយោធិក និងពលរដ្ឋកម្ពុជា។ ជាមួយគ្នានេះ រាជរដ្ឋា-ភិ បាលកំពុងរៀបចំក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិដើម្បីអភិវឌ្ឍសោធនស្ម័គ្រចិត្តពីផ្នែកឯកជនដល់បុគ្គលឬ ក្រុម ហ៊ុនឯកជន។ សោធនស្ម័គ្រចិត្តពីផ្នែកឯកជននេះ ជាផលិតផលមួយរបស់ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិត។

ខ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ

២៤២. ក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិ : ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា បានរៀបចំសេចក្តីព្រាង ច្បាប់ស្តីពីសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់ពលរដ្ឋកម្ពុជា ហើយច្បាប់នេះគ្របដណ្តប់តែលើសោធនដែលផ្តល់ដោយរាជ- រដ្ឋាភិបាល។ ចំពោះសោធនស្ម័គ្រចិត្តពីផ្នែកឯកជន មិនទាន់មានក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិគ្រប់គ្រងនៅ ឡើយទេ។

២៤៣. ក្របខ័ណ្ឌស្ថាប័ន : បច្ចុប្បន្ន កម្ពុជាមិនមានស្ថាប័នសម្រាប់គ្រប់គ្រងនិងត្រួតពិនិត្យការផ្តល់សោធន ស្ម័គ្រចិត្តពីផ្នែកឯកជន។

២៤៤. ការអភិវឌ្ឍនិងយន្តការទីផ្សារ : ជាទូទៅ ចំពោះកម្ពុជា ការយល់ដឹងពីសេចក្តីត្រូវការនៃការសន្សំ តាមរយៈផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងៗ ដូចជា ការដាក់ប្រាក់បញ្ញើនៅធនាគារ ការទិញធានារ៉ាប់រង និងការប្រើ-

ប្រាស់សេវាសោធន ជាដើម នៅមានកម្រិត។ ទន្ទឹមនេះ កម្ពុជាក៏មិនទាន់មានទីផ្សារសម្រាប់សោធនស្ម័គ្រចិត្តពីផ្នែកឯកជននៅឡើយដែរ។

២៤៥. ការកសាងសមត្ថភាព : ជំនាញឯកទេសមួយចំនួនសម្រាប់អភិវឌ្ឍវិស័យសោធនស្ម័គ្រចិត្តពីផ្នែកឯកជន រួមមាន ការវិភាគហិរញ្ញវត្ថុ ការវិភាគហានិភ័យ ការអភិវឌ្ឍផលិតផល ការជំរុញការលក់ផលិតផល ការវិនិយោគ និងការគ្រប់គ្រងទិន្នន័យ ជាដើម គឺជាតម្រូវការបន្ទាន់និងចាំបាច់។

គ. យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការអនាគត

២៤៦. ក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិ : រាជរដ្ឋាភិបាលបាននិងកំពុងរៀបចំបង្កើតយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍សោធនស្ម័គ្រចិត្តពីផ្នែកឯកជន។ នៅពេលដែលយុទ្ធសាស្ត្រនេះត្រូវបានអនុម័ត បញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រងនឹងរៀបចំគោលនយោបាយចាំបាច់នានា សម្រាប់បង្កើតសោធនស្ម័គ្រចិត្តពីផ្នែកឯកជន និងរៀបចំក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិដើម្បីគ្រប់គ្រង។

២៤៧. ក្របខ័ណ្ឌស្ថាប័ន : ក្នុងរយៈពេលខ្លី ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដែលជាបញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រង ត្រូវបង្កើតការិយាល័យគ្រប់គ្រងមូលនិធិសោធន ដើម្បីតាមដាននិងគ្រប់គ្រង ស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុ និងជាពិសេសគ្រប់គ្រងសោធនស្ម័គ្រចិត្តពីផ្នែកឯកជន។

២៤៨. ក្នុងរយៈពេលមធ្យម រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងជំរុញការបង្កើតក្រុមហ៊ុនឯកទេសដើម្បីចាត់ចែងនិងគ្រប់គ្រងមូលនិធិសោធនស្ម័គ្រចិត្តពីផ្នែកឯកជន។

២៤៩. ការអភិវឌ្ឍនិងយន្តការទីផ្សារ : រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងលើកកម្ពស់ទស្សនាទាននៃការចាប់ផ្តើមដំណើរការសោធនស្ម័គ្រចិត្តពីផ្នែកឯកជននៅកម្ពុជានៅក្នុងសហគមន៍អន្តរជាតិ ជាពិសេសសមាគមអាស៊ានដើម្បីទាក់ទាញការចាប់អារម្មណ៍ពីក្រុមហ៊ុនឯកទេសក្នុងការចាត់ចែងមូលនិធិសោធននេះ។

២៥០. ការកសាងសមត្ថភាព : រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងរៀបចំជ្រើសរើសមន្ត្រីបន្ថែមសម្រាប់បញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រងនិងរៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលជំនាញឯកទេសសម្រាប់មន្ត្រីទាំងនោះ ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការជាក់ស្តែងនៃទីផ្សារសោធនស្ម័គ្រចិត្តពីផ្នែកឯកជននៅកម្ពុជា។

III. ទីផ្សារទុន

ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ

២៥១. ការអភិវឌ្ឍទីផ្សារមូលបត្រដែលរួមមានទីផ្សារទុននិងទីផ្សាររូបិយវត្ថុ ត្រូវបានចែងនៅក្នុង**ចក្ខុវិស័យនិងផែនការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០០១-២០១០** និង **យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០០៦-២០១៥**។ បច្ចុប្បន្ន រាជរដ្ឋាភិបាលកំពុងដាក់ឱ្យដំណើរការទីផ្សារមូលបត្រ។ កិច្ចការនេះទាមទារពេលវេលាច្រើនដើម្បីធ្វើឱ្យទីផ្សារមានការអភិវឌ្ឍនិងភាពចាស់ទុំ។

២៥២. ផែនការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុរបស់កម្ពុជា អាចទទួលបានផលប្រយោជន៍ពីគោលដៅរយៈពេលវែងរបស់អាស៊ាន តាមរយៈការធ្វើសហប្រតិបត្តិការឆ្លងដែនរវាងទីផ្សារទុននានាក្នុងតំបន់។

ខ. វឌ្ឍនភាពនិងសមិទ្ធផល

២៥៣. តាមរយៈការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០០៦-២០១៥ រាជរដ្ឋាភិបាលបានបង្កើតគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជានៅខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៨។

២៥៤. គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា មានភារកិច្ចត្រួតពិនិត្យប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ។ ទន្ទឹមនេះ អនុក្រឹត្យស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ត្រូវបានចុះហត្ថលេខាឲ្យប្រើប្រាស់និងចូលជាធរមាននៅថ្ងៃទី២៣ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៨។ អនុក្រឹត្យនេះចែងអំពីសមាសភាពគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជាដែលមានសមាជិក៨រូប ដឹកនាំដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ មុខងាររបស់អគ្គនាយក និងមុខងាររបស់នាយកដ្ឋានទាំង៦ដែលស្ថិតក្រោមការដឹកនាំរបស់អគ្គនាយក ក៏ដូចជាមុខងាររបស់អង្គភាពសវនកម្មផ្ទៃក្នុងដែលស្ថិតក្រោមការដឹកនាំនិងបញ្ជាផ្ទាល់របស់គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា។ នាយកដ្ឋានទាំង ៦នេះបង្កើតបានជាវចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងពេញលេញរបស់គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា។

២៥៥. ការអភិវឌ្ឍក្របខ័ណ្ឌគ្រប់គ្រងនិងគតិយុត្ត : ក្នុងឆ្នាំ២០០៧ រាជរដ្ឋាភិបាលបានអនុម័តច្បាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងមូលបត្រ ដែលច្បាប់ទាំងនោះផ្តល់មូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ក្នុងនោះរួមមានច្បាប់ស្តីពីមូលបត្ររដ្ឋ ច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយនិងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន និងច្បាប់ស្តីពីក្ស័យធន។

២៥៦. ច្បាប់ស្តីពីមូលបត្ររដ្ឋ ត្រូវបានប្រកាសឲ្យប្រើនៅថ្ងៃទី១០ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៧។ ច្បាប់នេះអនុញ្ញាតឲ្យរាជរដ្ឋាភិបាល តំណាងដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ បោះផ្សាយលក់មូលបត្ររដ្ឋជាសាធារណៈ ដើម្បីធ្វើហិរញ្ញប្បទានឱនភាពថវិកាចរន្តឬធ្វើហិរញ្ញប្បទានលើគម្រោងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរយៈពេលវែង។ នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៥ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុបានបោះផ្សាយលក់មូលបត្ររដ្ឋរយៈពេលខ្លី(៩១ថ្ងៃ) ក្នុងទឹកប្រាក់៤៩,៩ ពាន់លានរៀល ដែលភាគច្រើនត្រូវបានទិញដោយធនាគារ។

២៥៧. ច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយនិងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន ត្រូវបានប្រកាសឲ្យប្រើនៅថ្ងៃទី១៩ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៧ ដើម្បីគ្រប់គ្រងប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធដាត់ទាត់និងទូទាត់ និងប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ ព្រមទាំងគ្រប់គ្រងអ្នកចូលរួមក្នុងទីផ្សារមូលបត្រដែលជួញដូរមូលបត្រ និងផ្តល់សេវា មូលបត្រនិងក្រុមហ៊ុនមហាជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិតប្រតិបត្តិប្រតិស្រុតដែលបោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាសាធារណៈ។

២៥៨. ច្បាប់ស្តីពីក្ស័យធន ត្រូវបានអនុម័តនៅខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៧ ដើម្បីបង្កើតជាវិធាន លក្ខខណ្ឌ នីតិវិធី និងដំណើរការគ្រប់គ្រងអសាធនភាព។ បទប្បញ្ញត្តិនេះ អនុវត្តចំពោះរាល់ធុរជននិងនីតិបុគ្គលទាំងអស់ដែលមានទ្រព្យសកម្មនៅកម្ពុជា និងត្រូវបានរៀបចំឡើងដើម្បីអនុញ្ញាតឲ្យម្ចាស់បំណុលមានសិទ្ធិប្តឹងទាមទារសំណងពីកូនបំណុលប្រកបដោយតម្លាភាពនិងយុត្តិធម៌។

២៥៩. អនុក្រឹត្យស្តីពីការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយនិងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន ត្រូវបានចុះហត្ថលេខាដាក់ឲ្យប្រើប្រាស់និងចូលជាធរមាននៅថ្ងៃទី៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៩។ គោលបំណងនៃអនុក្រឹត្យនេះ គឺចែងអំពី៖ ១. លក្ខខណ្ឌសំណើលក់និងការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាសាធារណៈ ២. ឯកសារផ្តល់ព័ត៌មានដែលត្រូវដាក់សុំការអនុញ្ញាតនិងចុះបញ្ជីដោយគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ៣. លក្ខខណ្ឌដែលត្រូវគោរព

ដោយបុគ្គលដាក់ពាក្យស្នើសុំការអនុញ្ញាតដើម្បីធ្វើប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ ប្រព័ន្ធជាត់ទាត់និងទូទាត់ ឬ ប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ ៤. ការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណឲ្យក្រុមហ៊ុនមូលបត្រនិងភ្នាក់ងារក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ ៥. ដំណើរការគម្រោងវិនិយោគរួម និង ៦. អភិបាលកិច្ចសាជីវកម្មសម្រាប់អភិបាលនិងបុគ្គលិកជាន់ខ្ពស់របស់ក្រុមហ៊ុនមហាជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិតឬនីតិបុគ្គលប្រតិបត្តិ។

២៦០. ការអភិវឌ្ឍទីផ្សារមូលបត្ររដ្ឋ : ទីផ្សារមូលបត្ររដ្ឋអាចជួយជំរុញការអភិវឌ្ឍទីផ្សារអន្តរធនាគារនិងផ្តល់មូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់អភិវឌ្ឍទីផ្សាររូបិយវត្ថុ។ មិនតែប៉ុណ្ណោះ ទីផ្សារមូលបត្ររដ្ឋជាមធ្យោបាយដ៏មានសារៈប្រយោជន៍របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការកៀរគរមូលនិធិក្នុងស្រុកដើម្បីធ្វើហិរញ្ញប្បទានឱនភាពថវិកាចរន្ត។

២៦១. មូលបត្ររដ្ឋ ជាឧបករណ៍សំខាន់មួយសម្រាប់ជំរុញការអនុវត្តគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុ ដើម្បីបង្កើនការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀល។ ទីផ្សារមូលបត្ររដ្ឋដែលមានមូលដ្ឋានទូលំទូលាយមានសារៈសំខាន់សម្រាប់ដំណើរការប្រតិបត្តិការទីផ្សារបើកចំហ។ មូលបត្ររដ្ឋបារិកជាប្រាក់រៀលអាចត្រូវបានបោះផ្សាយនិងអាចអនុញ្ញាតឲ្យដាក់ជាប្រាក់តម្កល់ទៅដល់កម្រិតសមស្របណាមួយ ដើម្បីកាត់បន្ថយការចំណាយលើការដាក់តម្កល់ជាសាច់ប្រាក់ដែលមិនទទួលបានការប្រាក់ និងជំរុញការទទួលយកប្រាក់រៀលក្នុងការជួញដូរមូលបត្រ។ មូលបត្ររដ្ឋនឹងផ្តល់នូវជម្រើសវិនិយោគមួយដែលគ្មានហានិភ័យនិងកាត់បន្ថយការទទួលយកហានិភ័យពីធនាគារជូនវិនិយោគិនមិនមែនជាធនាគារ ដូចជាក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងជាដើម។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងអាចវិនិយោគលើមូលបត្ររដ្ឋដើម្បីកាត់បន្ថយការវិនិយោគគ្មានសុវត្ថិភាព ក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងទិញត្រឡប់មកវិញចៀសវាងការដាក់ប្រាក់បញ្ញើទាំងស្រុងនៅគ្រឹះស្ថានធនាគារ ដែលអាចមានហានិភ័យក្នុងករណីមានការដួលរលំគ្រឹះស្ថានធនាគារនោះ។ ការបោះផ្សាយមូលបត្ររដ្ឋត្រូវការចំណាយថវិកា ប៉ុន្តែរាជរដ្ឋាភិបាលនឹងទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ពីការបង្កើនប្រភពហិរញ្ញប្បទានដែលគ្មានសម្ពាធលើអតិផរណា។

២៦២. ការបោះផ្សាយមូលបត្ររដ្ឋ គប្បីផ្សារភ្ជាប់ឲ្យបានសមស្របទៅនឹងកម្មវិធីខ្លីរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីបំពេញលក្ខខណ្ឌខ្លី។ នីតិវិធីនិងប្រព័ន្ធដេញថ្លៃគប្បីបង្កើតឡើងដើម្បីជំរុញការលក់និងការបែងចែក។

២៦៣. ប្រតិបត្តិការ : នៅថ្ងៃទី២០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៦ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ បានចុះហត្ថលេខាលើអនុស្សារណៈនៃការយោគយល់ជាមួយក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកូរ៉េ ក្នុងគោលដៅបង្កើតក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា។ រដ្ឋាភិបាលកូរ៉េ តាមរយៈ**ទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិកូរ៉េ** បានផ្តល់ការគាំទ្រដល់ការបណ្តុះបណ្តាលនិងការអប់រំអនាគតអ្នកចូលរួមក្នុងទីផ្សារនៅកម្ពុជា ជាមួយនឹងទឹកប្រាក់ចំនួន១,៨លានដុល្លារអាមេរិកសម្រាប់កម្មវិធីរយៈពេល៣ឆ្នាំ ពីឆ្នាំ២០០៧ដល់ឆ្នាំ២០០៩។

២៦៤. នៅថ្ងៃទី២៣ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៩ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុបានចុះកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយ ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកូរ៉េ ដើម្បីបង្កើតក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជាដែលក្នុងនោះ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ កាន់កាប់ភាគហ៊ុន៥៥ភាគរយ ហើយក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកូរ៉េ កាន់កាប់៤៥ភាគរយ។ ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជាបានទទួលការអនុញ្ញាតពីគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ដើម្បីធ្វើជាប្រតិបត្តិករទីផ្សារមូលបត្រ ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធជាត់ទាត់និងទូទាត់ និងប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ។

២៦៥. អ្នកចូលរួមក្នុងទីផ្សារ : នៅថ្ងៃទី២០ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០ **គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា** បានផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណជូនក្រុមហ៊ុនចំនួន១៥ឲ្យធ្វើជាក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ ដែលក្នុងនោះក្រុមហ៊ុនចំនួន៧ ត្រូវបានអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើអាជីវកម្មធានាទិញមូលបត្រ២ជាពាណិជ្ជកម្មមូលបត្រ ៤ជាឈ្មួញជើងសាមូលបត្រ និង២ជាទីប្រឹក្សាវិនិយោគ។ ជាមួយគ្នានេះ **គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា** បានផ្តល់ការទទួលស្គាល់ផងដែរជូនភ្នាក់ងារទូទាត់សាច់ប្រាក់ពាក់ព័ន្ធនឹងមូលបត្រ ភ្នាក់ងារបញ្ជីកាមូលបត្រ ភ្នាក់ងារចុះបញ្ជីផ្ទេរមូលបត្រ ភ្នាក់ងារទូទាត់ ក្រុមហ៊ុនគណនេយ្យជំនាញ និងសវនករឯករាជ្យ និងក្រុមហ៊ុនផ្តល់សេវាវាយតម្លៃនៅក្នុងវិស័យមូលបត្រ។

២៦៦. នៅខែមករា ឆ្នាំ២០១១ គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា បានចុះហត្ថលេខាលើអនុស្សរណៈនៃការយោគយល់ជាមួយវិទ្យាស្ថានហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា ដើម្បីផ្តល់ការអប់រំនិងការបណ្តុះបណ្តាលដល់សាធារណជន។

គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ

២៦៧. ការតភ្ជាប់រវាងប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រនិងប្រព័ន្ធទូទាត់ជាតិ ត្រូវតែធ្វើឡើងដើម្បីជំរុញឲ្យមានទីផ្សារមូលបត្រមួយប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនិងភាពរលូន។ ការដាក់ឲ្យអនុវត្តនូវនីតិវិធីទូទាត់មូលបត្រ ដោយប្រើប្រាស់វិធី “ការប្រគល់ទំលាក់ទូទាត់” (Delivery vs. Payment) នឹងទាមទារឲ្យមានប្រព័ន្ធស្វ័យប្រវត្តិមួយនៅនឹងកន្លែង។ ប្រព័ន្ធស្វ័យប្រវត្តិនេះនឹងលុបបំបាត់ហានិភ័យពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្ទេរមូលបត្រជាប្រព័ន្ធ។ ការដាក់ឲ្យដំណើរការជាដំណាក់កាលនៃប្រព័ន្ធទូទាត់ពេញលេញដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា នៅដំណាច់ឆ្នាំ២០១១ នេះនឹងអនុញ្ញាតឲ្យមានការផ្ទេរតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក ហើយការផ្ទេរនេះត្រូវបំពេញតាមលក្ខខណ្ឌរបស់ទីផ្សារនិងគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា។

២៦៨. តម្លាភាពទីផ្សារ : ក្រោយពីបានធ្វើការសិក្សារួមគ្នាជាមួយគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យ បានអនុម័តស្តង់ដារគណនេយ្យបណ្តោះអាសន្នសម្រាប់ក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រមុននឹងអនុវត្តស្តង់ដាររបាយការណ៍ទាក់ទងនឹងហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិនៃកម្ពុជា (CIFRS) ក្នុងឆ្នាំ២០១២។

២៦៩. ការអភិវឌ្ឍផ្នែកផ្សេងៗទៀតរបស់ទីផ្សារមូលបត្រ : នៅពេលដែលទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជាសិទ្ធិបានបោះមួយជំហានមុនគេក្នុងការអភិវឌ្ឍទីផ្សារទាំងមូល ផ្នែកផ្សេងទៀតនៃទីផ្សារមូលបត្រក៏ត្រូវអភិវឌ្ឍជាបណ្តើរៗផងដែរ ដើម្បីបំពេញតម្រូវការទីផ្សារដែលទើបងើបឡើង ជាពិសេសទីផ្សារបំណុលរយៈពេលវែង។

២៧០. ការធ្វើពិពិធកម្មឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុនិងយន្តការវិនិយោគ : ទីផ្សារមិនទាន់អភិវឌ្ឍ ដោយសារតែគ្មានឧបករណ៍អាចជួញដូរបាននិងគ្មានអន្តរការីដែលជាអ្នកបង្កើតឲ្យមានទីផ្សារ ក៏ដូចជាយន្តការវិនិយោគដែលនឹងប្រមូលផ្តុំមូលនិធិវិនិយោគិនតូចៗនិងអ្នកគ្រប់គ្រងមូលនិធិវិជ្ជាជីវៈ។

២៧១. ការអប់រំនិងកិច្ចការពារវិនិយោគិន : នៅក្នុងប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ អាចមានសកម្មភាពល្មើសច្បាប់ ដែលប្រការនេះទាមទារឲ្យមានកិច្ចការពារវិនិយោគិនឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់។ ជាមួយគ្នានេះ វិនិយោគិនភាគច្រើនមិនទាន់មានការយល់ដឹងអំពីភាពសំប្រាប់នៃការជួញដូរឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុនៅឡើយ ដែលតម្រូវឲ្យមានការអប់រំត្រឹមត្រូវដល់វិនិយោគិនទាំងនោះអំពីដំណើរការទីផ្សារមូលបត្រ។

ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការអនាគត

២៧២. ប្រតិបត្តិការ : ភាពចន្លោះប្រហោងនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌគ្រប់គ្រងនិងគតិយុត្តបច្ចុប្បន្ននេះតម្រូវឲ្យមានការបំពេញបន្ថែមជាចាំបាច់ ដូចជាបញ្ហាពាក់ព័ន្ធនឹងការក្ស័យធននៅក្នុងទីផ្សារមូលបត្រដែលអាចនឹងកើតមានជាយថាហេតុជាដើម។ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធគាំទ្រផ្សេងៗត្រូវបង្កើត ដែលរួមមាន ប្រព័ន្ធរក្សាទុកមូលបត្រ ប្រព័ន្ធជាត់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រ និងប្រព័ន្ធទូទាត់សាច់ប្រាក់ ដើម្បីអនុញ្ញាតឲ្យមានការប្រគល់ទល់នឹងការទូទាត់ (Delivery vs. Payment)។ ក្នុងការសម្រួលដល់ប្រតិបត្តិការទីផ្សារ នីតិវិធី និងយន្តការសម្រាប់ការឲ្យខ្ចី និងការខ្ចីមូលបត្រត្រូវបង្កើតឲ្យមានផងដែរ។ សមត្ថភាពវាយតម្លៃទ្រព្យសកម្មសម្រាប់ប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រត្រូវពង្រឹងឲ្យស្របតាមស្តង់ដារអន្តរជាតិ ជាពិសេសត្រូវតម្រឹមតាមស្តង់ដារអាស៊ាន។ ជាងនេះទៀត នៅពេលដែលទីផ្សាររីកចំរើនមានភាពសំបាប់ គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ត្រូវពង្រឹងប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យារបស់ខ្លួនដើម្បីលើកកម្ពស់ការបង្ហាញព័ត៌មាននិងការអង្កេតតាមដានទីផ្សារ។

២៧៣. យោងទៅតាមអភិក្រមដែលមាននៅក្នុងបណ្តាប្រទេសដទៃទៀត ទាមទារឲ្យគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជាធ្វើស្វ័យវាយតម្លៃស៊ីជម្រៅមួយ ដើម្បីបញ្ជាក់ថា ប្រព័ន្ធដែលបង្កើតឡើងនេះស្របតាមគោលការណ៍ជាសារវន្តរបស់អង្គការអន្តរជាតិនៃគណៈកម្មការមូលបត្រនិងគណៈកម្មាធិការស្តីពីប្រព័ន្ធជាត់ទាត់និងទូទាត់ ក៏ដូចជាអនុសាសន៍ណែនាំរបស់អង្គការអន្តរជាតិនៃគណៈកម្មការមូលបត្រ ស្តីពីប្រព័ន្ធទូទាត់មូលបត្រ។ បន្ទាប់ពីការធ្វើស្វ័យវាយតម្លៃរួច គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជានឹងពិចារណាស្នើសុំចូលជាសមាជិកពេញសិទ្ធិរបស់ អង្គការអន្តរជាតិនៃគណៈកម្មការមូលបត្រ និងអាចភ្ជាប់បណ្តាញការងារជាមួយគណៈកម្មការមូលបត្រលើពិភពលោកក៏ដូចជាទទួលបានការអនុវត្តល្អៗទាន់សភាពការណ៍។

២៧៤. អភិបាលកិច្ចសាជីវកម្ម : ការអនុវត្តអភិបាលកិច្ចសាជីវកម្ម ត្រូវបណ្តុះបណ្តាលម្តងៗនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រនិងក្រុមហ៊ុនមិនបានចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រ។ ដំបូង គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ត្រូវដាក់ឲ្យអនុវត្តប្រកាសស្តីពីអភិបាលកិច្ចសាជីវកម្មសម្រាប់ក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រ និងបន្ទាប់មកត្រូវពង្រីកការអនុវត្តនេះទៅក្រុមហ៊ុនមិនបានចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រ។ យុទ្ធនាការបណ្តុះបណ្តាលមួយត្រូវធ្វើឡើងជាជំនួយដល់ដំណើរការអនុវត្តអភិបាលកិច្ចសាជីវកម្មនេះ ដោយសង្កត់ធ្ងន់ទៅលើការទទួលខុសត្រូវរបស់ក្រុមប្រឹក្សា-អភិបាល លេខាធិការក្រុមហ៊ុន និងតួនាទីរបស់អភិបាលឯករាជ្យ និងគណៈគ្រប់គ្រងទាំងមូល។

២៧៥. កិច្ចការពារនិងការអប់រំវិនិយោគិន : ដើម្បីបញ្ចៀសនិងកាត់បន្ថយជាអតិបរមានូវការរំលោភបំពានក្នុងទីផ្សារ គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា នឹងបន្តរៀបចំការអប់រំវិនិយោគិន និងបើកផ្លូវឲ្យវិនិយោគិនអាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងមកគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជាបាន។ ជាមួយគ្នានេះ យន្តការនិងមជ្ឈមណ្ឌលដោះស្រាយវិវាទនឹងត្រូវបង្កើតឡើងដើម្បីដោះស្រាយវិវាទក្នុងទីផ្សារ។

២៧៦. ជំរុញការអប់រំនិងការយល់ដឹងរបស់សារព័ត៌មាន : ជាមួយនឹងការទទួលស្គាល់តួនាទីគន្លឹះរបស់សារព័ត៌មានក្នុងវិស័យមូលបត្រ ក្នុងការរាយការណ៍ ក៏ដូចជាការវិភាគ គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ត្រូវរៀបចំបណ្តុះបណ្តាលអ្នកសារព័ត៌មានហិរញ្ញវត្ថុនិងសារព័ត៌មានដទៃទៀត និងត្រូវបង្កើតឲ្យមានការិយាល័យទំនាក់ទំនងសម្រាប់សម្របសម្រួលជាមួយអ្នកសារព័ត៌មាន។ កិច្ចការនេះនឹងគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍក្រុមសីលធម៌វិជ្ជា-ជីវៈរបស់អ្នកសារព័ត៌មាន។

២៧៧. អភិវឌ្ឍផ្នែកផ្សេងទៀតនៃទីផ្សារមូលបត្រ : បន្ទាប់ពីការដាក់ឱ្យដំណើរការទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងអភិវឌ្ឍទីផ្សារបំណុល ជាពិសេស ទីផ្សារសញ្ញាបណ្ណសាជីវកម្ម។ ដើម្បីជំរុញការអភិវឌ្ឍទីផ្សារនេះ ត្រូវបង្កើតក្របខ័ណ្ឌគ្រប់គ្រង រួមទាំងការបង្កើតភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង (Credit Rating Agency) ដើម្បីគាំទ្រដល់ការបោះផ្សាយលក់មូលបត្របំណុល។ ក្រៅពីនេះ ចាំបាច់ត្រូវសិក្សាលទ្ធភាពបង្កើតទីផ្សារឌុបម៉ូឌីអិល អនាគត សំដៅជំរុញការអភិវឌ្ឍផលិតកម្មកសិកម្មនិងឧស្សាហកម្ម។ ទន្ទឹមនេះ ក្នុងរយៈពេលមធ្យម ត្រូវចាប់ផ្តើមគិតគូរដាក់ឱ្យដំណើរការឧបករណ៍និស្សន្ទឬដេរីវេទីវ និងឧបករណ៍កាត់បន្ថយហានិភ័យនានា (Hedging Instruments) ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងហានិភ័យទីផ្សារ។

២៧៨. ការធ្វើពិពិធកម្មឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុនិងយន្តការវិនិយោគ : ដើម្បីអភិវឌ្ឍទីផ្សារឱ្យមានមូលដ្ឋានទូលាយ គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជានឹងជំរុញប្រតិបត្តិការរបស់គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ស្ថិតក្រោមច្បាប់ស្តីពីបធនបាលកិច្ចហិរញ្ញវត្ថុ ដែលរំពឹងថានឹងអនុម័តក្នុងពេលខាងមុខ ក៏ដូចជាគម្រោងវិនិយោគរួមសម្រាប់រៀបចំមូលនិធិវិនិយោគនិងទម្រង់ផ្សេងទៀតនៃយន្តការវិនិយោគ។

២៧៩. ឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុនិងយន្តការទីផ្សារ : រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងពិចារណាបង្កើតយន្តការផ្សេងទៀត ដូចជាយន្តការឱ្យខ្ចីនិងខ្ចីមូលបត្រ និងការបង្កើតក្រុមហ៊ុនហិរញ្ញប្បទានមូលបត្រ ដើម្បីគាំទ្រនិងជំរុញប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ។ ជាមួយគ្នានេះ ចាំបាច់ត្រូវសិក្សាលើការបង្កើតមូលនិធិទ្រព្យអធិបតេយ្យ (Sovereign Wealth Fund) ក្នុងគោលដៅគ្រប់គ្រងចាត់ចែងអតិរេក ឬសន្ទនីយភាពលើសដែលអាចត្រូវបានចាត់ចែងទៅក្នុងការវិនិយោគមានផលិតភាព។

២៨០. មណ្ឌលអភិវឌ្ឍន៍ហិរញ្ញវត្ថុ : រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបង្កើតមណ្ឌលអភិវឌ្ឍន៍ហិរញ្ញវត្ថុក្នុងគោលបំណងរួមចំណែកអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុប្រកបដោយចីរភាព។ មណ្ឌលអភិវឌ្ឍន៍ហិរញ្ញវត្ថុនេះ នឹងផ្តល់ការលើកទឹកចិត្តផ្នែកពន្ធដល់អាជីវកម្មសេវាហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងប្រទេស ដើម្បីទាក់ទាញការវិនិយោគលើវិស័យនេះឱ្យកាន់តែទូលំទូលាយ ព្រមទាំងគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍទីផ្សារមូលបត្រថែមទៀត។

ជំពូក៤
អភិបាលកិច្ចនិងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ

I. ការគ្រប់គ្រងដំណើរការកែទម្រង់ : ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិ

ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ

២៨១. ចក្ខុវិស័យនិងផែនការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០០១-២០១០និងយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០០៦-២០១៥ គូសបញ្ជាក់ពីបុរេលក្ខខណ្ឌសំខាន់ៗ ដើម្បីអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ យន្តការទីផ្សារ។ បុរេលក្ខខណ្ឌទាំងនោះរួមមាន គោលនយោបាយ ច្បាប់ និងស្ថាប័ន ដែលគាំទ្រការអនុវត្តយន្តការទីផ្សារវិស័យហិរញ្ញវត្ថុនិងអភិបាលកិច្ចមានប្រសិទ្ធភាព។

២៨២. គោលនយោបាយ ច្បាប់ និងស្ថាប័ន ជាមូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់ដំណើរការទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុ។ មូលដ្ឋានគ្រឹះទាំងនេះ កំណត់គោលបំណងនិងទិសដៅបង្កើតក្របខ័ណ្ឌច្បាប់សម្រាប់អនុវត្តគោលនយោបាយនិងបង្កើតបរិស្ថានអំណោយផលនិងអភិវឌ្ឍស្ថាប័នដែលមានប្រព័ន្ធ យន្តការ និងនីតិវិធីសម្រាប់ប្រតិបត្តិការទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុឲ្យវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមានប្រសិទ្ធភាព។

២៨៣. ឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រនេះ គូសបញ្ជាក់ពីក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិសម្រាប់ប្រតិបត្តិការពាណិជ្ជកម្មនិងហិរញ្ញវត្ថុ រួមមាន ច្បាប់ស្តីពីសហគ្រាសពាណិជ្ជកម្ម ច្បាប់ស្តីពីក្រុមហ៊ុន ច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា ក្រមរដ្ឋប្បវេណី ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី និងច្បាប់ស្តីពីមជ្ឈត្តការផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម។ សកម្មភាពគាំទ្រការអនុវត្តច្បាប់ រួមមាន ការពង្រឹងជំនឿទុកចិត្តសាធារណជន ការពិគ្រោះយោបល់ តម្លាភាព និងការផ្សព្វផ្សាយច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិជាសាធារណៈ។

ខ. វប្បធម៌និងសមិទ្ធផល

២៨៤. រាជរដ្ឋាភិបាល សម្រេចបានវឌ្ឍនភាពជាច្រើន ក្នុងការអភិវឌ្ឍក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិសម្រាប់ប្រតិបត្តិការពាណិជ្ជកម្មនិងហិរញ្ញវត្ថុ ស្របតាមគោលដៅនៃយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។ ច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួនត្រូវបានអនុម័ត និងមួយចំនួនទៀតរង់ចាំការអនុម័ត។

គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ

២៨៥. សុខដុមនីយកម្មនៃច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិហិរញ្ញវត្ថុ : សកម្មភាពកំណែទម្រង់ឆាប់រហ័ស បានបង្កឲ្យមានបញ្ហាប្រឈមក្នុងការអនុវត្តច្បាប់ វិធាន និងបទប្បញ្ញត្តិ ដែលនាំឲ្យមានការបកស្រាយខុសៗគ្នា។ បញ្ហាប្រឈមរួមមាន៖ ១. ការរៀបចំច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិតឹងផ្អែកលើកម្មវិធីរបស់អ្នកផ្តល់ជំនួយ ២. ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធក្នុងការអនុវត្តយល់ខុសគ្នា ដែលទាមទារឲ្យមានការសម្របសម្រួលក្នុងការអនុវត្តខ្លឹមសារច្បាប់ ៣. ការពឹងផ្អែកទៅលើជំនាញការបរទេសផ្នែកច្បាប់ ដោយសារសមត្ថភាពជំនាញផ្នែកច្បាប់នៅមានកម្រិត និង ៤. ជំនាញការដែលមានចំណេះដឹងផ្សេងគ្នា អាចស្នើវិធីសាស្ត្រខុសៗគ្នា។ ក្នុងន័យនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវធ្វើសុខដុមនីយកម្មយន្ត

ការអនុវត្តច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិហិរញ្ញវត្ថុ ស្របតាមស្ថានភាពវិស័យហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា ដោយគិតគូរដល់ផល-ប៉ះពាល់ចំពោះការអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។

២៨៦. បញ្ហាប្រឈមក្នុងការអភិវឌ្ឍច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិ : ភាពខ្វះចន្លោះសំខាន់ៗរួមមាន៖ ១. កង្វះមជ្ឈមណ្ឌលតម្កល់ឯកសារច្បាប់(Central Law Registry) ដោយសារមិនទាន់មានការប្រមូលផ្តុំច្បាប់ឬលិខិតបទដ្ឋានជាធរមាន ជាហេតុបណ្តាលឲ្យមានការលំបាកដល់មន្ត្រីនិងសាធារណជនក្នុងការសិក្សាស្វែងយល់ពីច្បាប់ និង ២. កង្វះអង្គភាពកណ្តាលជំនាញសម្រាប់រៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ដែលមានអ្នកឯកទេសច្បាប់មានសមត្ថភាពពិនិត្យច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិហិរញ្ញវត្ថុបានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ។

២៨៧. ការអភិវឌ្ឍក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ពាណិជ្ជកម្ម : បញ្ហាប្រឈមរួមមាន៖ ១. ការរៀបចំបទប្បញ្ញត្តិអនុវត្ត ច្បាប់ស្តីពីកិច្ចសន្យាពាណិជ្ជកម្ម ២. ការបង្កើតតុលាការពាណិជ្ជកម្មកំពុងរង់ចាំការសម្រេចពីរាជរដ្ឋាភិបាល ៣. ការដាក់ឲ្យអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីតុលាការពាណិជ្ជកម្ម ដែលតម្រូវឲ្យបង្កើតតុលាការឯកទេស ដែលជាការប្តេជ្ញារបស់កម្ពុជាក្នុងការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងចូលជាសមាជិកអង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក និងជាគោលបំណងរបស់វិស័យឯកជនក្នុងការពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ពាណិជ្ជកម្ម និង ៤. ការបង្កើតមជ្ឈមណ្ឌលជាតិនៃមជ្ឈត្តការផ្នែកពាណិជ្ជកម្មមួយ ដែលមានក្រុមប្រឹក្សាប្រតិបត្តិឯករាជ្យកំពុងដំណើរការ។

ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការអនាគត

២៨៨. រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងរៀបចំយន្តការសម្របសម្រួលដើម្បីរៀបចំគោលនយោបាយ សេចក្តីព្រាងច្បាប់ បទប្បញ្ញត្តិ វិធាន និងដាក់ឲ្យអនុវត្ត។ វិធានការសំខាន់ៗដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃដំណើរការរៀបចំច្បាប់និងធ្វើសុខដុមនីយកម្មច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិ រួមមាន ការពិគ្រោះយោបល់ តម្លាភាពក្នុងដំណើរការរៀបចំច្បាប់ ការប្រើប្រាស់សមស្របនៃជំនាញបទពិសោធអន្តរជាតិ មជ្ឈការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ និងការសម្រួលដល់ការងាររកនិងប្រើប្រាស់ច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិ។ ក្នុងរយៈពេលវែង ក្រសួងនិងស្ថាប័នទទួលបន្ទុករៀបចំច្បាប់ វិធាន និងបទប្បញ្ញត្តិ ត្រូវវាយតម្លៃផលប៉ះពាល់ពីផ្នែកបញ្ញត្តិកម្ម មុននឹងសុំការអនុម័ត។

២៨៩. ការអភិវឌ្ឍក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ពាណិជ្ជកម្ម : រាជរដ្ឋាភិបាលនឹង៖ ១. រៀបចំបទប្បញ្ញត្តិអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីកិច្ចសន្យាពាណិជ្ជកម្ម ២. បង្កើតតុលាការពាណិជ្ជកម្ម ៣. ដាក់ឲ្យអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីតុលាការពាណិជ្ជកម្មដែលតម្រូវឲ្យបង្កើតតុលាការឯកទេស ដែលជាការប្តេជ្ញារបស់កម្ពុជាក្នុងការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងចូលជាសមាជិក អង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក និងជាគោលបំណងរបស់វិស័យឯកជនក្នុងការពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ពាណិជ្ជកម្ម និង ៤. បង្កើតមជ្ឈមណ្ឌលជាតិនៃមជ្ឈត្តការផ្នែកពាណិជ្ជកម្មមួយដែលមានក្រុមប្រឹក្សាប្រតិបត្តិឯករាជ្យកំពុងដំណើរការ។

២៩០. រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងរៀបចំគោលនយោបាយប្រកួតប្រជែងនៅក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីទប់ស្កាត់ការប្រកួតប្រជែងមិនស្របតាមវិន័យទីផ្សារ រួមមាន ការបង្កើតច្បាប់ប្រកួតប្រជែងនិងច្បាប់ការពារអ្នកប្រើប្រាស់ដែលនឹងផ្តល់ទំនុកចិត្តក្នុងការឲ្យខ្ចី(Truth-in-Lending)។ ក្នុងរយៈពេលមធ្យម រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងរៀបចំច្បាប់ភ្នាក់ងារ រួមជាមួយនឹងបទប្បញ្ញត្តិនានាសម្រាប់អនុវត្ត។ ក្នុងរយៈពេលវែង រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបង្កើត អាជ្ញាធរអនុវត្តច្បាប់ប្រកួតប្រជែងនិងច្បាប់ការពារអ្នកប្រើប្រាស់។

២៩១. សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីបរិយាកាសកិច្ចហិរញ្ញវត្ថុ : ច្បាប់ស្តីពីបរិយាកាសកិច្ចហិរញ្ញវត្ថុដែលគ្របដណ្តប់វិស័យធនាគារនិងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ នឹងត្រូវបានដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ រួមជាមួយនឹងបទប្បញ្ញត្តិនានាសម្រាប់អនុវត្ត។ ច្បាប់នេះនឹងគាំទ្រការបង្កើតបរិយាកាសកិច្ចទូទៅនិងឧបករណ៍វិនិយោគមូលនិធិ។

II. ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនៃផ្សារ : គណនេយ្យនិងសវនកម្ម

ក. ទិន្នន័យទូទៅ

២៩២. វិស័យគណនេយ្យនិងសវនកម្ម ផ្តល់ក្របខ័ណ្ឌដើម្បីបង្កើតព័ត៌មានហិរញ្ញវត្ថុសំខាន់ចាំបាច់នៅក្នុងវិស័យនានានៃសេដ្ឋកិច្ច។ គ្រប់អង្គការអាជីវកម្មពាក់ព័ន្ធ ត្រូវរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់ខ្លួនស្របតាមក្របខ័ណ្ឌនៃការរាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុតែមួយ។ ប្រការនេះ បង្កលក្ខណៈងាយស្រួលក្នុងការប្រៀបធៀបព័ត៌មានហិរញ្ញវត្ថុចំពោះគ្រប់វិស័យទាំងក្នុងនិងក្រៅប្រទេស។

២៩៣. ក្របខ័ណ្ឌគណនេយ្យបែបនេះ បានកើតមានតាំងពីដើមឆ្នាំ២០០០។ ច្បាប់ស្តីពីគណនេយ្យសហគ្រាស សវនកម្មគណនេយ្យសហគ្រាស និងវិជ្ជាជីវៈគណនេយ្យ ត្រូវបានអនុម័តនិងដាក់ឱ្យអនុវត្តនៅខែ មិថុនា ឆ្នាំ២០០២។ ច្បាប់និងវិធាននានារបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុបានតម្រូវឱ្យសហគ្រាសទាំងអស់ រៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំរបស់ខ្លួន ស្របតាមស្តង់ដារគណនេយ្យកម្ពុជា ដោយផ្អែកលើស្តង់ដារគណនេយ្យអន្តរជាតិ។ ច្បាប់នេះ ក៏បានបង្កើតនិងកំណត់លក្ខខណ្ឌសម្រាប់ធ្វើសវនកម្មសហគ្រាសអាជីវកម្មនៅកម្ពុជាផងដែរ។ នៅខែមករា ឆ្នាំ២០០៩ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុបានដាក់ចេញបទប្បញ្ញត្តិឱ្យអនុវត្តស្តង់ដាររបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិនៃកម្ពុជា ចំពោះរាល់សហគ្រាសទាំងអស់។ នៅខែឧសភា ឆ្នាំ២០១០ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុបានដាក់ឱ្យប្រើស្តង់ដារទាក់ទងនឹងសវនកម្ម និងការអះអាងអន្តរជាតិនៃកម្ពុជា (Cambodian International Standards on Auditing and Assurance) ។

ខ. បញ្ហាប្រឈមនិងសមិទ្ធផល

២៩៤. ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ បានដាក់ឱ្យអនុវត្តកាតព្វកិច្ចគណនេយ្យ សវនកម្ម និងវិជ្ជាជីវៈគណនេយ្យនៅកម្ពុជា ដូចជា ច្បាប់ស្តីពីគណនេយ្យសហគ្រាស សវនកម្មគណនេយ្យសហគ្រាស និងវិជ្ជាជីវៈគណនេយ្យ ការបង្កើតស្ថាប័ន ក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យ និងវិទ្យាស្ថានគណនេយ្យករជំនាញនិងសវនករកម្ពុជា ព្រមទាំងបទប្បញ្ញត្តិនានា។

គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ

២៩៥. ការអនុវត្តស្តង់ដារ : ទោះបីជាកម្ពុជាបានអនុម័តនិងអនុវត្ត ស្តង់ដាររបាយការណ៍ទាក់ទងនឹងហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ (IFRS) ពេញលេញក៏ដោយ ក៏នៅមានបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនដែលត្រូវដោះស្រាយឱ្យស្របតាមតថភាពពិតនៃកម្ពុជា ដែលរួមមាន៖

- ១. ការអនុវត្តនិងការត្រួតពិនិត្យ។
- ២. ការតម្រូវទៅតាមតថភាពនៃអាជីវកម្ម។

- ៣. ភាពខ្វែងគ្នានៃការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិរបស់ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ។ និង
- ៤. សមត្ថភាពយល់ដឹងរបស់បញ្ញត្តិករនិងប្រតិបត្តិករ។

២៩៦. ការអនុវត្តស្តង់ដាររបាយការណ៍ទាក់ទងនឹងហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ(IFRS) អាចមានផលប៉ះពាល់មកលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់ធនាគារនិងគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ជាពិសេស ការកំណត់សំវិធានធនចំពោះឥណទានក្រោមស្តង់ដារ។

២៩៧. **ការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស :** បញ្ហាប្រឈមចម្បងក្នុងការជំរុញគុណវុឌ្ឍិគណនេយ្យករជំនាញក្នុងស្រុករួមមាន៖

- ១. អសង្គតិភាពនិងកង្វះមុខវិជ្ជាសមស្រប នៅតាមសាកលវិទ្យាល័យ។
- ២. ការលំបាកក្នុងការប្រើភាសាបច្ចេកទេសគណនេយ្យនិងសវនកម្ម។ និង
- ៣. កង្វះកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលថ្នាក់ជាតិសម្រាប់គណនេយ្យករជំនាញ។

២៥. យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការអនាគត

២៩៨. **អន្តរកាលឆ្ពោះទៅអនុវត្តស្តង់ដាររបាយការណ៍ទាក់ទងនឹងហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ(IFRS) :** ស្ថាប័នបញ្ញត្តិករពាក់ព័ន្ធត្រូវរៀបចំផែនការសកម្មភាពដើម្បីឈានទៅអនុវត្តស្តង់ដាររបាយការណ៍ទាក់ទងនឹងហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ(IFRS) ឲ្យបានពេញលេញសម្រាប់គ្រប់វិស័យទាំងអស់។

២៩៩. **ការតាមដានការអនុវត្តច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិ :** រាជរដ្ឋាភិបាលពិចារណាពង្រឹងការងារចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មដែលតម្រូវឲ្យសហគ្រាសទាំងអស់ចុះបញ្ជី (អាចលើកលែងសហគ្រាសធុនតូច) និងធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មព័ត៌មានលម្អិតរបស់ខ្លួនប្រចាំឆ្នាំ។ ប្រព័ន្ធចុះបញ្ជីមួយដែលបញ្ចូលគ្នានូវប្រព័ន្ធដែលមានស្រាប់ ត្រូវមានសមត្ថភាពបញ្ចូលទិន្នន័យពីប្រព័ន្ធបច្ចុប្បន្នទៅប្រព័ន្ធច្នី។

៣០០. ចាំបាច់ត្រូវពិនិត្យឡើងវិញនិងធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីគណនេយ្យសហគ្រាស សវនកម្មគណនេយ្យសហគ្រាស និងវិជ្ជាជីវៈគណនេយ្យ ឬបង្កើតច្បាប់ស្តីពីគណនេយ្យនិងសវនកម្មថ្មី ព្រមទាំងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធនានាដើម្បី៖

- ១. លុបបំបាត់ចំណុចមិនស្របគ្នានៃទំហំសហគ្រាសដែលតម្រូវឲ្យធ្វើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុតាមស្តង់ដាររបាយការណ៍ទាក់ទងនឹងហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ(IFRS)។
- ២. បង្កើតយន្តការតាមដាន ត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃការអនុវត្តច្បាប់និងស្តង់ដារគណនេយ្យ។ និង
- ៣. ផ្តល់សិទ្ធិអំណាចដល់ក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យនិងវិទ្យាស្ថានគណនេយ្យករជំនាញនិងសវនករកម្ពុជា។

៣០១. **ការកសាងសមត្ថភាព :** រាជរដ្ឋាភិបាលពិចារណាពីលទ្ធភាព៖

- ១. តម្រូវឲ្យសាកលវិទ្យាល័យនិងគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សា អនុវត្តកម្មវិធីសិក្សាផ្នែកគណនេយ្យនិងសវនកម្មស្របតាមស្តង់ដាររបាយការណ៍ទាក់ទងនឹងហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ(IFRS)និងស្តង់ដារពាក់ព័ន្ធនានា។

- ២. បណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្គោលនិងគ្រូឧទ្ទេសផ្នែកគណនេយ្យនិងសវនកម្ម។ និង
- ៣. បង្កើតសទ្ទានុក្រមគណនេយ្យនិងសវនកម្មជាខេមរភាសា។

៣០២. ជំរុញការពង្រីកសមាជិកភាពរបស់វិទ្យាស្ថានគណនេយ្យករជំនាញនិងសវនកម្មជា តាមរយៈការប្រមូលផ្តុំគណនេយ្យករដែលមានគុណវុឌ្ឍិនៅតាមក្រុមហ៊ុន សហគ្រាសអាជីវកម្ម និងអង្គការពន្យាន ក្នុងគោលបំណងជំរុញការអនុវត្តស្តង់ដារគណនេយ្យ និងសវនកម្មឲ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពថែមទៀត។

III. ប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់

ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ

៣០៣. សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជានៅតែពឹងផ្អែកលើការប្រើសាច់ប្រាក់ ដោយសារការប្រើប្រាស់មូលប្បទានបត្រនៅមានកម្រិត និងពុំទាន់មានឧបករណ៍អាចទូទាត់ពាណិជ្ជកម្មបាន។ ការរក្សាទុកនិងការប្រើប្រាស់សាច់ប្រាក់ តែងប្រឈមនឹងហានិភ័យ។ ក្នុងពេលថ្មីៗនេះ ការទូទាត់មិនប្រើសាច់ប្រាក់កំពុងមានការរីកចម្រើន។ អនុលោមតាមបទប្បញ្ញត្តិរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលដែលតម្រូវឲ្យបង់ពន្ធនិងអាករជាប្រាក់រៀល **ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា**បានចេញសេចក្តីជូនដំណឹងកំណត់ការបង់ពន្ធដែលស្មើឬលើសពី៤លានរៀលត្រូវប្រើជាមូលប្បទានបត្រ។ ប្រការនេះបានបង្កើនការប្រើប្រាស់មូលប្បទានបត្រនៅក្នុងប្រតិបត្តិការធុរកិច្ចគួរឲ្យកត់សម្គាល់។

៣០៤. ប្រព័ន្ធជាត់ទាត់ ប្រព័ន្ធទូទាត់ និងប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ដែលមានសុវត្ថិភាពនិងប្រសិទ្ធភាពមានសារៈសំខាន់ណាស់ចំពោះប្រតិបត្តិការវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។ រាជរដ្ឋាភិបាលកំពុងអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធជាតិទូទាត់សងប្រាក់ដើម្បីគាំទ្រការបង្កើតឧបករណ៍ និងសេវាទូទាត់សងប្រាក់ថ្មីៗ។ បណ្តុំឥណទាននិងបណ្តុំឥណពន្ធត្រូវបានដាក់ឲ្យប្រើប្រាស់ដោយមានម៉ាស៊ីនដកប្រាក់ស្វ័យប្រវត្តិជាង៥០០កន្លែងនៅទូទាំងប្រទេស។ **ធនាគារពាណិជ្ជជំនួស** ៥បានបង្កើតកិច្ចសម្របសម្រួលដាច់ទាត់រវាងគ្នាសម្រាប់ប្រតិបត្តិការម៉ាស៊ីនដកប្រាក់ស្វ័យប្រវត្តិ ហៅថា ម៉ីស៊ីខាស្កូ (Easy Cash) ។

៣០៥. **ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា**បានអនុញ្ញាតឲ្យគ្រឹះស្ថានចំនួន៣ផ្តល់សេវាធនាគារតាមទូរស័ព្ទចល័ត រួមមានក្រុមហ៊ុនវែងដំណើរការដោយ**ធនាគារអេមិនហ្សេត អេស៊ីលីដាយុនីធី**ដំណើរការដោយ**ធនាគារអេស៊ីលីដាកីអិលស៊ី** និង**សេលខាដ (Cellcard)** ដំណើរការដោយ**ធនាគារសហពាណិជ្ជ ក.អ.**។ សេវាធនាគារតាមទូរស័ព្ទចល័តបានពង្រីកសេវាផ្ទេរប្រាក់ទៅដល់ជនបទនិងតំបន់ដាច់ស្រយាល ដែលពុំទាន់មានសេវាតាមប្រព័ន្ធផ្លូវការ។ **ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា**ក៏បានចេញប្រកាសស្តីពីអ្នកដំណើរការតតិយភាគី ដើម្បីកំណត់ការកិច្ចនិងការទទួលខុសត្រូវ ទំហំប្រតិបត្តិការ និងកាតព្វកិច្ចរយការណ៍របស់អ្នកដំណើរការតតិយភាគី រួមទាំងការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានកេរ្តិ៍កម្ម។

ខ. វឌ្ឍនភាពនិងសមិទ្ធផល

៣០៦. បន្ទាប់ពីកំណត់ឲ្យប្រើមូលប្បទានបត្រស្តង់ដារនៅខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ **ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា**បានបង្កើតនិងដាក់ឲ្យប្រើប្រព័ន្ធជាត់ទាត់មូលប្បទានបត្ររយៈពេលមធ្យម (Interim Solution) កាលពីខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៩។ មូលប្បទានបត្រដែលចេញផ្សាយដោយទីស្នាក់ការកណ្តាលរបស់ធនាគារ ត្រូវបានដាច់ទាត់នៅ

សកាផាត់ទាត់របស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានលឿនជាងការអនុវត្តកាលពីប៉ុន្មានឆ្នាំមុន។ មូលប្បទានបត្រ ដែលចេញផ្សាយដោយសាខាធនាគារ ត្រូវផាត់ទាត់នៅសកាផាត់ទាត់របស់សាខាធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ដែល នៅជិតបំផុត។

៣០៧. ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា បានធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មផែនទីមគ្គុទ្ទេសក៍ សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធជាតិទូទាត់សង ប្រាក់ជាបន្តបន្ទាប់។ សាជីវកម្មហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ(IFC)បានជួយរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធជាតិទូទាត់ សងប្រាក់។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា បានសម្របសម្រួលជាមួយសមាគមធនាគារកម្ពុជា តាមរយៈអនុគណៈកម្ម ការប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់របស់សមាគមនេះ ដោយបានបង្កើតក្រុមការងារចំនួន៣សម្រាប់ការងារផ្នែក បច្ចេកទេស ផ្នែកប្រតិបត្តិការ ផ្នែកគ្រប់គ្រង និងផ្នែកគតិយុត្តសម្រាប់អភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ពេញ-លេ ញ។

គ. យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការអនាគត

៣០៨. នៅដើមឆ្នាំ២០១២^(៣) ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា នឹងដាក់ឱ្យដំណើរការប្រព័ន្ធជាតិផាត់ទាត់និងទូទាត់ ដែលមានលក្ខណៈមជ្ឈការពេញលេញ(Full Solution) ដែលផ្តល់ទាំងការផាត់ទាត់មូលប្បទានបត្រក្នុង ស្រុក និងការទូទាត់សងប្រាក់តាមអេឡិចត្រូនិករវាងរាជធានី ខេត្តក្នុងថ្ងៃតែមួយ។

៣០៩. វិធាននិងនីតិវិធីសកាផាត់ទាត់ នឹងត្រូវធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មឱ្យស្របតាមតម្រូវការនៃប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ ពេញលេញ។ សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធជាតិទូទាត់សងប្រាក់ចាំបាច់ត្រូវអនុម័ត ដើម្បីជួយពង្រឹងដំណើរការ ប្រព័ន្ធជាតិទូទាត់សងប្រាក់ឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព។

៣១០. ការអភិវឌ្ឍទីផ្សារក្នុងស្រុកទាមទារការគាំទ្រពីប្រព័ន្ធជាតិទូទាត់សងប្រាក់ : ការប្រគល់ទំលាក់ទូទាត់ សងប្រាក់(Delivery Vs Payment) នៅក្នុងប្រតិបត្តិការមូលបត្រ ការបង្កើតប្រតិបត្តិការទីផ្សាររូបិយវត្ថុ ដូច ជា ការជួញដូរមូលបត្ររដ្ឋដែលត្រូវទូទាត់និងផាត់ទាត់នៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និងការលើកកម្ពស់សេវា ធនាគារតាមទូរស័ព្ទចល័ត និងការដាក់បទប្បញ្ញត្តិលើប្រតិបត្តិការថ្មីរបស់អ្នកដំណើរការតតិយភាគី។

៣១១. ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ដាក់ឱ្យដំណើរការប្រព័ន្ធទូទាត់ដុលក្លាម(RTGS) បន្ទាប់ពីដំណើរការប្រព័ន្ធ ទូទាត់សងប្រាក់ពេញលេញ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងការកើនឡើងនៃប្រតិបត្តិការផាត់ទាត់និងទូទាត់ដែលមាន ទឹកប្រាក់ធំនៅក្នុងទីផ្សារប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

៣១២. នៅក្នុងរយៈពេលមធ្យមនិងរយៈពេលវែង កម្ពុជាត្រូវពិចារណាភ្ជាប់ប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ជាមួយ ប្រទេសក្នុងតំបន់និងពិភពលោក។ ការភ្ជាប់ទៅប្រព័ន្ធស្វីហ្វ(SWIFT) បានផ្តល់លទ្ធភាពសម្រាប់ប្រតិបត្តិ- ការដែលមានទឹកប្រាក់ធំ។ បច្ចុប្បន្ន នៅប្រទេសសិង្ហបុរី ហ្វីលីពីន ថៃ និងឥណ្ឌូនេស៊ី ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធស្វីហ្វ ជាបណ្តាញចម្បង(Backbone) សម្រាប់ទំនាក់ទំនងការផ្ញើសារហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ។

^(៣) គម្រោងនេះកំពុងត្រូវបានអនុវត្តក្រោមជំនួយបច្ចេកទេសរបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីលេខ ៤៩៩៩។

៣១៣. ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ពិចារណាវាយតម្លៃប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ដោយខ្លួនឯង ធៀបនឹងគោលការណ៍ស្នូលសម្រាប់ប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ដែលមានសារៈសំខាន់ជាប្រព័ន្ធរបស់ធនាគារសម្រាប់ការទូទាត់អន្តរជាតិបន្ទាប់ពីបានអនុវត្តប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ពេញលេញ និងបានអនុម័តច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធជាតិទូទាត់សងប្រាក់។

៣១៤. ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា បន្តពង្រឹងការគ្រប់គ្រងនិងការត្រួតពិនិត្យសេវាធនាគារតាមទូរស័ព្ទចល័ត (M-Banking) ដែលផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ដល់អង្គការខ្នាតតូច និងអ្នកដែលមិនមានលទ្ធភាពប្រើប្រាស់សេវាធនាគារប៉ុន្តែមានហានិភ័យគួរឲ្យកត់សម្គាល់ដែរ។ វិធានការទៅអនាគតរួមមាន៖ ១. ក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តត្រូវមានចែងពីការផ្ទេរប្រាក់តាមអេឡិចត្រូនិកនិងការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ ២. ត្រូវមានគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីស្តង់ដារសម្រាប់សារទូរស័ព្ទចល័ត ៣. អ្នកផ្តល់សេវាត្រូវឈរលើមូលដ្ឋានសង្គតិភាពដែលអាចជឿទុកចិត្តបាន ទាន់ ពេលវេលានិងត្រឹមត្រូវ និង ៤. បញ្ហាប្រឈមក្នុងការផ្តល់សេវាធនាគារតាមអេឡិចត្រូនិក រួមមាន ការកំណត់ប្រតិបត្តិការជាប្រាក់បញ្ញើ ការផ្ទេរប្រាក់សាមញ្ញ ប្រតិបត្តិការឆ្លងដែន និងការប្រើសេវាខាងក្រៅដោយអ្នកផ្តល់សេវា។

៣១៥. ក្នុងនាមជាសមាជិករបស់សហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន កម្ពុជាត្រូវធ្វើសមាហរណកម្មជាមួយសមាជិកអាស៊ានផ្សេងទៀត និងត្រៀមលក្ខណៈចូលរួមក្នុងបណ្តាញទូទាត់សងប្រាក់អាស៊ាន។

IV. ការិយាល័យព័ត៌មានឥណទាន

៣១៦. ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា បានបង្កើតប្រព័ន្ធចែករំលែកព័ត៌មានឥណទានដ៏ជឿទុកចិត្តបាននិងទាន់ពេលវេលាក្នុងចំណោមគ្រឹះស្ថានធនាគារ ដើម្បីផ្តល់លទ្ធភាពដល់គ្រឹះស្ថានធនាគារក្នុងការប្រើប្រាស់ព័ត៌មានពីការទូទាត់សងប្រាក់ពាក់ព័ន្ធនឹងគណនីកម្ចីរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារនីមួយៗ ដែលអាចចៀសវាងការឆ្លងរាលដាលនៃការមិនទូទាត់សងនៅក្នុងប្រព័ន្ធ។

៣១៧. ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា បានបង្កើតការិយាល័យព័ត៌មានឥណទាននិងប្រគល់ទៅឲ្យវិស័យឯកជនគ្រប់គ្រង។ **ការិយាល័យព័ត៌មានឥណទាន**នេះ មានភាគហ៊ុនរបស់ក្រុមហ៊ុនហូលឌីងកម្ពុជាចំនួន៥១ភាគរយ និងភាគហ៊ុនអ្នកផ្គត់ផ្គង់ឧបករណ៍ចំនួន៤៩ភាគរយ។ **ក្រុមហ៊ុនហូលឌីងកម្ពុជា** ជាកម្មសិទ្ធិរួមរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងសមាគមមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា។

៣១៨. ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាបានចេញប្រកាស ដើម្បីគ្រប់គ្រងប្រតិបត្តិការការិយាល័យព័ត៌មានឥណទាន។

V. សេវាកម្មវាយតម្លៃ សេវាកម្មអចលនវត្ថុ និងលេខីវកម្មអភិវឌ្ឍន៍នៅឯរោង

ក. ទិន្នន័យទូទៅ

៣១៩. វិស័យសេវាកម្មវាយតម្លៃ សេវាកម្មអចលនវត្ថុ និងអាជីវកម្មអភិវឌ្ឍន៍នៅឯរោង គឺជាវិស័យដែលមានសក្តានុពលមួយផ្សេងទៀត ទាមទារឲ្យមានការគ្រប់គ្រងសមស្របតាមក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈ និងស្តង់ដារអន្តរជាតិ។ រាជរដ្ឋាភិបាលកំពុងពង្រឹងយន្តការគ្រប់គ្រងច្បាស់លាស់ ដើម្បីរួមចំណែកទប់ស្កាត់សកម្មភាពសម្អាតប្រាក់ក្នុងធុរកិច្ចអចលនវត្ថុ បង្កើតវិជ្ជាជីវៈវាយតម្លៃប្រកបដោយសុក្រឹតភាព រួមចំណែកបង្កើនការកៀរគរ

ចំណូលថវិកាតាមរយៈការបង់ពន្ធប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព បង្កើនទំនុកចិត្ត និងការពារផលប្រយោជន៍អតិថិជន និងកាត់បន្ថយអាជីវកម្មនិងសេវាកម្មគ្មានការអនុញ្ញាត។

ខ. វឌ្ឍនភាពនិងសមិទ្ធផល

៣២០. ចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០០៧មក រាជរដ្ឋាភិបាលបានផ្តល់វិញ្ញាបនបត្រវិជ្ជាជីវៈនិងអាជ្ញាបណ្ណផ្នែកសេវាកម្ម វាយតម្លៃនិងសេវាកម្មអចលនវត្ថុដល់ក្រុមហ៊ុនចំនួន៨៧។ ចាប់ពីឆ្នាំ២០០៩ មកដល់បច្ចុប្បន្ន រាជរដ្ឋាភិបាល បានផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណអាជីវកម្មអភិវឌ្ឍន៍អចលនវត្ថុដល់ក្រុមហ៊ុនចំនួន២០ និងនៅឆ្នាំ២០០៨ បានបង្កើត**សមាគម អ្នកវាយតម្លៃនិងភ្នាក់ងារសេវាកម្មអចលនវត្ថុកម្ពុជា** ហើយនៅឆ្នាំ២០០៩ សមាគមនេះបានចូលជាសមាជិក ពេញសិទ្ធិទី៨នៃ**សមាគមអ្នកវាយតម្លៃអាស៊ាន(AVA)**។

គ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ

៣២១. ទីផ្សារអចលនវត្ថុជាឧស្សាហកម្មមួយដែលរួមចំណែកក្នុងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជាតិឲ្យមានការរីក- ចម្រើន។ កម្ពុជាមិនទាន់មានក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់គ្រប់គ្រងសកម្មភាពក្នុងវិស័យនេះ ដែលអាច នាំឲ្យមានបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនដូចជា៖ ១. ការសម្អាតប្រាក់តាមរយៈសកម្មភាពធុរកិច្ចអចលនវត្ថុ ២. ការ វាយតម្លៃអចលនវត្ថុមិនច្បាស់លាស់និងមិនឆ្លុះបញ្ចាំងតម្លៃទីផ្សារ ៣. ការបាត់បង់ជំនឿទុកចិត្តរបស់អតិថិជន និងវិនិយោគិននៅក្នុងទីផ្សារ ៤. ចំណេះដឹងរបស់បញ្ញត្តិករ អ្នកប្រកបវិជ្ជាជីវៈ និងអ្នកចូលរួមទីផ្សារក្នុងវិស័យ នេះនៅមានកម្រិត ៥. មិនទាន់មានលទ្ធភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការប្រកួតប្រជែងជាមួយដៃគូបរទេស និង ៦. មិន ទាន់មានវិទ្យាស្ថានជំនាញវិជ្ជាជីវៈ ដើម្បីផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលដល់អ្នកវាយតម្លៃ និងអ្នកផ្តល់សេវាកម្មអចល- នវត្ថុ។

ឃ. យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការអនាគត

៣២២. រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបង្កើតហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធផ្នែកច្បាប់ ដើម្បីគាំទ្រដល់វិស័យសេវាកម្មវាយតម្លៃ សេវា- កម្មអចលនវត្ថុ និងអាជីវកម្មអភិវឌ្ឍន៍នៅឋានដូចជា៖ ១. ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងសេវាកម្មវាយតម្លៃ និង សេវាកម្មអចលនវត្ថុ ២. ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មលំនៅឋាន ៣. ស្តង់ដារវាយតម្លៃអចលនវត្ថុ ៤. ស្តង់ដារ សេវាកម្មអចលនវត្ថុ ៥. ក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈសម្រាប់អ្នកវាយតម្លៃនិងអ្នកផ្តល់សេវាកម្មអចលនវត្ថុ ៦. តារាង កម្រៃជើងសាសម្រាប់អ្នកវាយតម្លៃនិងអ្នកផ្តល់សេវាកម្មអចលនវត្ថុ និង ៧. បង្កើតកម្មវិធីសិក្សានិងការបណ្តុះប ណ្តាលជំនាញវិជ្ជាជីវៈវាយតម្លៃនិងសេវាកម្មអចលនវត្ថុនៅក្នុងវិទ្យាស្ថានដែលមានស្រាប់។

ជំពូកទី
ការកសាងសមត្ថភាព

ក. ទិដ្ឋភាពទូទៅ

៣២៣. ការកសាងសមត្ថភាពធនធានមនុស្ស គឺជាអាទិភាពនៃឯកសារ **យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ឆ្នាំ២០១១-២០២០** ។ ភាពទន់ខ្សោយជាមូលដ្ឋានដែលបន្ទប់បង្អាក់ដល់ការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុនៅប្រទេសកម្ពុជា ក៏ដូចសេដ្ឋកិច្ចកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ទៅសំខាន់រួមមាន : ក្របខ័ណ្ឌស្ថាប័ននិងពាណិជ្ជកម្មមិនទាន់មានការរីកចម្រើន និងជំនាញបច្ចេកទេសនិងសមត្ថភាពធនធានមនុស្សនៅមានកម្រិត។ កម្ពុជានៅតែមានបញ្ហាប្រឈមក្នុងការស្វែងរកអ្នកមានជំនាញនិងការបណ្តុះបណ្តាលសមស្រប ដើម្បីបំពេញតម្រូវការកើនឡើងនៃវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។ ការរីកចម្រើននៃវិស័យនេះបានដាក់សម្ពាធនៅលើការផ្តល់សេវា អតិថិជន និងបញ្ញត្តិកម្ម ដែលតម្រូវឲ្យមានការយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការកសាងសមត្ថភាព។

៣២៤. នៅក្នុងដំណាក់កាលដំបូងនៃការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ គោលនយោបាយបើកចំហទីផ្សាររបស់រាជរដ្ឋាភិបាល បានទាក់ទាញធនាគារកម្រិតទាបច្រើនដែលមានបទពិសោធក្នុងវិស័យធនាគារ។ អ្នកគ្រប់គ្រងថ្នាក់ខ្ពស់ភាគច្រើនជាធនាគារិកដែលមានបទពិសោធនិងសមត្ថភាព ប៉ុន្តែគ្រឹះស្ថានធនាគារមួយចំនួននៅមានការលំបាកក្នុងការស្វែងរកអ្នកគ្រប់គ្រងថ្នាក់កណ្តាលនិងថ្នាក់ក្រោមដែលមានគុណវុឌ្ឍិគ្រប់គ្រាន់។ ដូច្នេះ បុគ្គលិកភាគច្រើននៅថ្នាក់កណ្តាលនិងថ្នាក់ក្រោម ទាមទារការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញប្រតិបត្តិការធនាគារជាមូលដ្ឋានបន្ថែមទៀត។ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានេះ គ្រឹះស្ថានធនាគារភាគច្រើនបានរៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលផ្ទៃក្នុងរបស់ខ្លួន ក្រៅពីការបណ្តុះបណ្តាលដោយវិទ្យាស្ថានរបស់សមាគមធនាគារនៅកម្ពុជា មណ្ឌលសិក្សាបច្ចេកទេសធនាគាររបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និងវិទ្យាស្ថានក្នុងស្រុកផ្សេងទៀត។

៣២៥. ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា កំពុងលើកកម្ពស់និងពង្រឹងសមត្ថភាពត្រួតពិនិត្យគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ តាមរយៈជំនួយបច្ចេកទេសរបស់ធនាគារជាតិអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីនិងមូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ។ ក្នុងករណីនេះ អគ្គនាយកដ្ឋានត្រួតពិនិត្យរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា បានខិតខំប្រឹងប្រែងបណ្តុះបណ្តាលនិងកសាងសមត្ថភាពមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យបន្ថែមទៀត ដើម្បីឈានទៅអនុវត្តពេញលេញនូវគោលការណ៍គ្រឹះបាសែល I (Basel I) និងស្តង់ដារបាយការណ៍ទាក់ទងនឹងហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ (IFRS) ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

៣២៦. បញ្ញត្តិករនិងក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងបានបណ្តុះបណ្តាលបុគ្គលិកវិស័យធានារ៉ាប់រង ដោយមានមន្ត្រីជាន់ខ្ពស់មួយចំនួនបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលនៅក្រៅប្រទេស។ វិទ្យាស្ថានបរទេសមួយចំនួនបានមកបើកវគ្គបណ្តុះបណ្តាលជំនាញវិស័យនេះនៅកម្ពុជា។ ចាប់ពីឆ្នាំ២០០៧មក ការិយាល័យបញ្ញត្តិករបានរៀបចំកម្មវិធីកសាងសមត្ថភាពសម្រាប់ការធានារ៉ាប់រងទូទៅ ដើម្បីរួមចំណែកលើកកម្ពស់សមត្ថភាពបច្ចេកទេសរបស់ការិយាល័យបញ្ញត្តិករតាមរយៈជំនួយបច្ចេកទេសរបស់ធនាគារជាតិអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី។ ជាលទ្ធផល ការិយាល័យបញ្ញត្តិករបានចាប់ផ្តើមដំណើរការត្រួតពិនិត្យលើឯកសារបានកាន់តែប្រសើរ។

ខ. ឧបសគ្គ បញ្ហាប្រឈម និងភាពខ្វះចន្លោះ

៣២៧. ក្នុងដំណាក់កាលបន្ទាប់នៃការអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ កម្ពុជាចាំបាច់ត្រូវបន្តគាំទ្រជាប្រចាំដល់ការកសាងសមត្ថភាព។ ការលើកកម្ពស់សមត្ថភាពនៅគ្រប់វិស័យមានការរីកចម្រើន ដូចជា ផ្នែកបញ្ញត្តិកម្មនិងការត្រួតពិនិត្យ ប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ ការបង្កើតមូលដ្ឋានទិន្នន័យ ការផ្សព្វផ្សាយស្ថិតិនិងព័ត៌មាន ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន ការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម និងការងារផ្សេងៗទៀត។

៣២៨. ការធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មនិងការលើកកម្ពស់សមត្ថភាពជំនាញជាការងារអាទិភាព នឹងនៅតែសំខាន់សម្រាប់អភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុឲ្យកាន់តែស៊ីជម្រៅនិងដើម្បីដោះស្រាយហានិភ័យដែលអាចកើតមានថ្មីៗទៀត។ អាជ្ញាធរបញ្ញត្តិកម្មវិស័យហិរញ្ញវត្ថុត្រូវបន្តពង្រឹងនិងលើកកម្ពស់សមត្ថភាពមន្ត្រីបុគ្គលិករបស់ខ្លួនឲ្យមានសមត្ថភាពអាចគ្រប់គ្រងការអភិវឌ្ឍទាំងនេះប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

៣២៩. ហេតុផលសំខាន់៣ដែលតម្រូវឲ្យបន្តអភិវឌ្ឍនិងលើកកម្ពស់សមត្ថភាព រួមមាន៖

- ១. ការកើនឡើងឆាប់រហ័សនៃទំហំនិងចំនួនគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដែលស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងនិងការត្រួតពិនិត្យរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និងគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា។
- ២. ការដាក់ឲ្យប្រើប្រាស់នូវប្រព័ន្ធផលិតផលនិងឧបករណ៍ថ្មីៗនៅពេលទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុចាប់ផ្តើមដំណើរការ និងពិពិធកម្ម។ និង
- ៣. ការបាត់បង់មន្ត្រីបុគ្គលិកដែលបានបណ្តុះបណ្តាល ដោយសារមានការផ្តល់ការលើកទឹកចិត្តប្រសើរជាងពីផ្នែកឯកជន។

៣៣០. ប្រការនេះមានន័យថា អ្នករៀបចំគោលនយោបាយនិងបញ្ញត្តិករ ត្រូវការសមត្ថភាពនិងចំណេះដឹងជំនាញកាន់តែខ្ពស់។ ដូច្នេះ ចាំបាច់ត្រូវមានជំនួយបច្ចេកទេសសម្រាប់គាំទ្រសកម្មភាពដូចខាងក្រោម៖

- ការដាក់ចេញនូវក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិ ការលើកកម្ពស់សមត្ថភាពត្រួតពិនិត្យ និងការបង្កឲ្យមានបរិស្ថានអំណោយផលសម្រាប់បង្កើតគ្រឹះស្ថាននិងផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុថ្មីៗ ដូចជាគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារដែលនឹងចូលរួមនៅក្នុងប្រតិបត្តិការភតិសន្យា ការធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិត ការធានារ៉ាប់រងខ្នាតតូច សេវាធនាគារតាមទូរស័ព្ទចល័ត(M-banking) ការជួញដូរមូលបត្រនៅក្នុងទីផ្សាររូបិយវត្ថុនិងទីផ្សារទុន ប្រព័ន្ធទូទាត់ដុលក្លាមសម្រាប់ប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ ប្រតិបត្តិការបរេធនបាលកិច្ចនិងវិនិយោគ និងការជួញដូរក្នុងទីផ្សារប្តូរប្រាក់នៅពេលប្រាក់រៀលមានការប្រើប្រាស់កាន់តែច្រើនឡើង។
- ការលើកកម្ពស់ប្រព័ន្ធដែលមានស្រាប់ឲ្យស្របតាមការប្រែប្រួលនៃស្តង់ដារនិងការអនុវត្តល្អជាអន្តរជាតិ ដែលទាមទារជំនួយបច្ចេកទេសនិងការបណ្តុះបណ្តាល។
- កំណើននៃទំហំនិងប្រភេទប្រតិបត្តិការពាក់ព័ន្ធ តម្រូវឲ្យមានការលើកកម្ពស់សមត្ថភាពនៅលើផ្នែកដូចជា បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន ការស្រាវជ្រាវសេដ្ឋកិច្ច សុវត្ថិភាព និងរដ្ឋបាលជាដើម។

គ. យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការអនាគត

៣៣១. រាជរដ្ឋាភិបាលចាំបាច់ត្រូវកសាងសមត្ថភាពនៅគ្រប់ផ្នែកនៃវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ដោយផ្ដោតទៅលើការងារដូចខាងក្រោម៖

- ការវាយតម្លៃពីតម្រូវការបណ្តុះបណ្តាលនិងការវិភាគអំពីភាពខ្វះចន្លោះសម្រាប់វិស័យហិរញ្ញវត្ថុទាំងមូល ចាប់តាំងពីកម្រិតជំនាញដំបូងរហូតដល់កម្រិតជំនាញខ្ពស់ ពីផ្នែកទូទៅរហូតដល់ផ្នែកជំនាញ ដូចជា វិទ្យាសាស្ត្រស្ថិតិគណនាអប្បបរមាធានារ៉ាប់រង (actuarial science) ដោយត្រូវកំណត់តម្រូវការនៃប្រភេទជំនាញស្របតាមយុទ្ធសាស្ត្រ និងជំហាននៃការអភិវឌ្ឍទីផ្សារ។
- ការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញដែលមានលក្ខណៈបច្ចេកទេសខ្លាំងពីប្រភពខាងក្រៅឬតាមរយៈកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលនៅក្នុងស្ថាប័នផ្ទាល់ ការបណ្តុះបណ្តាលដោយរៀនផងធ្វើការផង និងការរៀបចំកម្មវិធីផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធជាមួយអាជ្ញាធរត្រួតពិនិត្យក្រៅប្រទេស។
- ការកំណត់អាទិភាពតម្រូវការបណ្តុះបណ្តាល ការកំណត់តម្រូវការធនធាន និងការសម្របសម្រួលកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងក្នុងការកសាងសមត្ថភាព ដើម្បីធានាប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រើប្រាស់ធនធាន។
- ការបណ្តុះបណ្តាលត្រូវធានានិរន្តរភាពតាមរយៈការវិភាគនិងការប្តឹងថ្លែងរវាងការចំណាយនិងអត្ថប្រយោជន៍របស់ស្ថាប័ន។
- ការផ្សព្វផ្សាយចំណេះដឹងក្នុងស្ថាប័ននីមួយៗនិងការប្រមូលមតិដើម្បីកែលម្អកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលទៅអនាគត ដោយបង្កើតឲ្យមានការផ្លាស់ប្តូរ ការបែងចែក និងការលើកកម្ពស់សមត្ថភាពក្នុងជួររាជរដ្ឋាភិបាលតាមរយៈការលើកទឹកចិត្តឲ្យមានការផ្លាស់ប្តូរមុខតំណែង(Cross postings)តាមការចាំបាច់។

៣៣២. រាជរដ្ឋាភិបាលកំណត់អាទិភាពនិងសកម្មភាពគោលនយោបាយនៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្ររបស់ក្រសួងនិងស្ថាប័ន ដែលត្រូវអនុវត្តដោយថវិកាជាតិ និងដោយមូលនិធិពីប្រភពខាងក្រៅ។ ចំពោះសកម្មភាពនិងគោលនយោបាយដែលទទួលបានមូលនិធិពីខាងក្រៅ ក្រសួងនិងស្ថាប័នត្រូវសិក្សាពីផែនការប្រតិបត្តិការរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍ ដើម្បីកំណត់គោលដៅយុទ្ធសាស្ត្រស្របតាមតម្រូវការកសាងសមត្ថភាពរបស់វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។

៣៣៣. យោងតាមតួនាទីសំខាន់នៃបញ្ញត្តិកម្មនិងការត្រួតពិនិត្យ ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធគួរពិចារណាពីការកំណត់ប្រាក់បៀវត្សរបស់មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យស្របតាមការអនុវត្តនៅប្រទេសក្នុងតំបន់។ នៅប្រទេសផ្សេងៗប្រាក់បៀវត្សរបស់បញ្ញត្តិករនិងអ្នកត្រួតពិនិត្យ ទទួលបានពីប្រភពឯករាជ្យ ដើម្បីជំរុញឲ្យមានស្វ័យភាពនិងរក្សាឯករាជ្យភាព។ ជាងនេះទៀត បញ្ញត្តិករនិងអ្នកត្រួតពិនិត្យបានទទួលការលើកទឹកចិត្តដោយផ្អែកលើលទ្ធផលនៃការបំពេញការងារ ដើម្បីលើកកម្ពស់ស្តង់ដារវិជ្ជាជីវៈរបស់អាជ្ញាធរអាណាព្យាបាលក្នុងវិស័យទាំងមូលនិងពង្រឹងអភិបាលកិច្ចសំដៅរួមចំណែករក្សាប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុឲ្យមានស្ថិរភាព តម្លាភាព និងប្រសិទ្ធភាព។

តារាងម៉ាទ្រីស

ជំពូក្រវ

ផែនការសកម្មភាពសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១១-២០២០

I. វិស័យធនាគារ

សមិទ្ធផលសំខាន់ៗ

- គ្រឹះស្ថានធនាគារភាគច្រើនជាកម្មសិទ្ធិឯកជន ដែលជាធនាគារពាណិជ្ជមានអាជ្ញាបណ្ណនិងមានភាគហ៊ុនបរទេស។
- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា បានបង្កើនដើមទុនអប្បបរមាចំនួន៣ដងសម្រាប់គ្រឹះស្ថានធនាគារ ដោយមានប្រសិទ្ធភាពពីខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១០។
- ការពង្រឹងបញ្ញត្តិកម្មនិងការត្រួតពិនិត្យធនាគារ រួមមាន ការកែសម្រួលប្រាក់បម្រុងកាតព្វកិច្ច ការអនុវត្តអភិបាលកិច្ចសាជីវកម្ម កាតព្វកិច្ចសមស្របនិងត្រឹមត្រូវក្នុង ការស្នើសុំអាជ្ញាបណ្ណ និងការកំណត់វិធានសម្រាប់ធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ទ្រព្យសកម្មនិងសំវិធានធនចំពោះឥណទាន។
- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា បានចេញបទប្បញ្ញត្តិ ដើម្បីពង្រឹងការចុះបញ្ជីនិងការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មប្រាក់នៅឆ្នាំ២០១០។
- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា បង្កើតហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនិងឧបករណ៍ជួញដូរសម្រាប់ប្រតិបត្តិការអន្តរធនាគារ។
- ការពង្រឹងសមត្ថភាពត្រួតពិនិត្យដល់ទឹកនៃឯកសារ។
- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា បានដំឡើងប្រព័ន្ធគណនេយ្យក្នុងកុំព្យូទ័រ (Flexcube) នៅឆ្នាំ២០១០ ដែលកំពុងត្រូវបានពង្រីកទៅដល់សាខារបស់ខ្លួនទៀត។
- ការបង្កើនកិច្ចសហប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុនិងរូបិយវត្ថុជាមួយប្រទេសម៉ាឡេស៊ី វៀតណាម និងប្រទេសផ្សេងៗទៀត និងការចូលរួមក្នុងវេទិកាអាស៊ាន។
- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា បានកែទម្រង់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធផ្ទៃក្នុងនៅឆ្នាំ២០១១ ដើម្បីពង្រឹងតួនាទីផ្នែកត្រួតពិនិត្យនិងប្រតិបត្តិការ និងការជំរុញប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាន។

កំណែទម្រង់នាពេលអនាគត

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
<p>ការពង្រឹងក្របខ័ណ្ឌស្ថាប័ន</p>	<ul style="list-style-type: none"> • បង្កើតក្រុមការងាររួមដើម្បីវាយតម្លៃលទ្ធផលក្នុងក្របខ័ណ្ឌស្ថាប័ន កំណត់ផ្នែកដែលត្រូវកែលម្អបន្ថែម និងពង្រឹងសហប្រតិបត្តិការ ដើម្បីរក្សាស្ថិរភាពនិងការអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ក្នុងគោលបំណង៖ <ol style="list-style-type: none"> ១. ធានាវិសាលភាពសមស្របនិងប្រសិទ្ធភាពនៃការវាយតម្លៃ។ ២. កំណត់ផ្នែកដែលត្រូវកែលម្អដោយពិនិត្យក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ពាក់ព័ន្ធឡើងវិញ។ ៣. គាំទ្រការបង្កើតក្របខ័ណ្ឌកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងអាជ្ញាធរទទួលបន្ទុកវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។ • រៀបចំយន្តការសម្របសម្រួលនិងសហប្រតិបត្តិការរវាងអាជ្ញាធរបញ្ញត្តិកម្មដោយមានការយល់ព្រមពីរាជរដ្ឋាភិបាល។ • ផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើចំណុចសំខាន់ៗ ដូចខាងក្រោម៖ <ol style="list-style-type: none"> ១. ស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុនិងការត្រៀមលក្ខណៈ ដើម្បីគ្រប់គ្រងស្ថានភាពនៃវិបត្តិ។ ២. កិច្ចសហការក្នុងការអនុវត្តការត្រួតពិនិត្យគ្រឹះស្ថានពហុផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងវិស័យធនាគារ ទីផ្សារមូលបត្រ និងធានារ៉ាប់រង និង 	<ul style="list-style-type: none"> • វាយតម្លៃភាពសមស្របនិងប្រសិទ្ធភាពនៃក្របខ័ណ្ឌស្ថាប័នឡើងវិញ ឲ្យស្របតាមក្របខ័ណ្ឌច្បាប់។ • កំណត់ផ្នែកដែលមិនមានប្រសិទ្ធភាព។ • កំណត់និងដោះស្រាយបញ្ហាដែលកើតឡើងពីការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពចាំបាច់សំដៅឈានទៅធ្វើសមាហរណកម្មហិរញ្ញវត្ថុក្នុងតំបន់អាស៊ាន។ 	<ul style="list-style-type: none"> • វាយតម្លៃឡើងវិញតាមគ្រឹះស្ថានប្រសិទ្ធភាពនៃក្របខ័ណ្ឌស្ថាប័ន និងលក្ខខណ្ឌនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ រវាងអាជ្ញាធរទទួលបន្ទុកវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។ • ចាត់វិធានការសម្របសម្រួលនិងដោះស្រាយចំណុចអប្រសិទ្ធភាពនិងខ្វះចន្លោះដោយមធ្យោបាយសមស្រប ។ 	<ul style="list-style-type: none"> - ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ - គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលទី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
	<p>ការឈានទៅរកការអនុវត្តតាមស្តង់ដារអន្តរជាតិ និងគោលដៅសមាហរណកម្មហិរញ្ញវត្ថុក្នុងតំបន់ (អាស៊ាន)។</p> <p>៣. ត្រួតពិនិត្យគ្រឹះស្ថានពហុផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុ និងសហប្រតិបត្តិការចាំបាច់សម្រាប់អនុវត្តការ ត្រួតពិនិត្យក្រុមធនាគារនិងគ្រឹះស្ថាន ពហុ- ផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុនៅកម្ពុជា។</p> <p>៤. លើកកម្ពស់កិច្ចការពារអតិថិជនចំពោះប្រតិបត្តិ ការធនាគារ ព្រមទាំងផលិតផលនិងសេវាហិរញ្ញ វត្ថុដទៃទៀត។</p>			
<p>ការបង្កើតគណៈ កម្មាធិការបញ្ញត្តិករ វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • បង្កើតក្រុមការងារអន្តរក្រសួង ដើម្បីពិចារណាបង្កើតគណៈកម្មាធិការបញ្ញត្តិករវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ (ធនាគារទីផ្សារ មូលបត្រនិងធានារ៉ាប់រង) សំដៅគាំទ្រជំរុញការត្រួតពិនិត្យ មានប្រសិទ្ធភាពនិងស្របតាមស្តង់ដារ តំបន់និងអន្តរជាតិ។ 	<ul style="list-style-type: none"> • បង្កើតគណៈកម្មាធិការបញ្ញត្តិករវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ តាមការចាំបាច់។ • ធានាថា គណៈកម្មាធិការបញ្ញត្តិករវិស័យហិរញ្ញវត្ថុបានពិនិត្យនិងដោះស្រាយហានិភ័យ ផ្សេងៗ ដូចជាហានិភ័យប្រតិបត្តិការ ដើម្បីឈានទៅ អនុវត្តក្របខ័ណ្ឌសាធារណៈ នៃបាសែល II។ • ពិចារណាអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងអំពីការកែសម្រួល ដើមទុន ផ្អែកលើហានិភ័យទីផ្សារ។ 	<ul style="list-style-type: none"> • វាយតម្លៃឡើងវិញតាមគ្រាអំពីប្រសិទ្ធភាពការងាររបស់គណៈកម្មាធិការបញ្ញត្តិករវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ស្របតាមការអភិវឌ្ឍទីផ្សារ និងស្តង់ដារអន្តរជាតិ។ • ធានាថា ការងាររបស់គណៈកម្មាធិការបញ្ញត្តិករវិស័យហិរញ្ញវត្ថុស្របតាម គោលការណ៍សមាហរណកម្មហិរញ្ញវត្ថុអាស៊ាន។ 	<ul style="list-style-type: none"> - ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ - គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា
<p>ការពិនិត្យឡើងវិញ នូវហានិភ័យវិស័យ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • កំណត់ទិដ្ឋភាពច្បាប់ គោលនយោបាយ នីតិវិធី យន្តការសហប្រតិបត្តិការ ផលវិបាកសារពើពន្ធ ជាដើម 	<ul style="list-style-type: none"> • អនុវត្តនិងតាមដាន ក្របខ័ណ្ឌជាតិគ្រប់គ្រងវិបត្តិមានប្រសិទ្ធភាព ផ្អែកលើការអភិវឌ្ឍទី 		<ul style="list-style-type: none"> - ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
ហិរញ្ញវត្ថុក្នុងបរិបទ នៃសេដ្ឋកិច្ចដុល្លារូប- នីយកម្មខ្ពស់	<p>សម្រាប់រៀបចំក្របខ័ណ្ឌជាតិគ្រប់គ្រងវិបត្តិដោយ ផ្អែកលើបទពិសោធប្រទេសដទៃ។</p> <ul style="list-style-type: none"> • បង្កើតក្របខ័ណ្ឌជាតិគ្រប់គ្រងវិបត្តិ ដែលផ្តោតជា សំខាន់លើ៖ <ol style="list-style-type: none"> ១. ឧបករណ៍ឱ្យខ្ចីចុងក្រោយ(LLR) និងការធានា ការគាំទ្រផ្នែកសារពើពន្ធក្នុងបរិបទនៃសេដ្ឋកិច្ច ដុល្លារូបនីយកម្ម និងចលនាដើមទុនខ្ពស់។ ២. ពង្រឹងក្របខ័ណ្ឌសកម្មភាពកែតម្រូវបន្ទាន់។ ៣. រៀបចំនិងបង្កើតប្រព័ន្ធផ្តល់ព័ត៌មានជាមុនក្នុង ចំណោមអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធ។ ៤. រៀបចំផែនការដោះស្រាយយថាភាពនិងយុទ្ធសា ស្ត្រទំនាក់ទំនង។ 	<p>ផ្សារនិងហានិភ័យថ្មីៗ។</p>		<ul style="list-style-type: none"> - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ - គណៈកម្មការ មូលបត្រកម្ពុជា
ការរៀបចំក្របខ័ណ្ឌ សម្រាប់សហប្រតិ- បត្តិការ ការកំណត់ ជាមុន និងការគ្រប់- គ្រងវិបត្តិ	<ul style="list-style-type: none"> • បង្កើតក្រុមការងារអន្តរក្រសួងដើម្បីរៀបចំយន្តការ សហប្រតិបត្តិការផ្ទៃក្នុង វិធានការអនុវត្តប្រព័ន្ធផ្តល់ ព័ត៌មានជាមុន និងសម្របសម្រួលការគ្រប់គ្រងវិបត្តិ រួមទាំងលទ្ធភាពទ្រទ្រង់ផ្នែកសារពើពន្ធ និងប្រភព ហិរញ្ញប្បទាន ដែលមិនបង្កឱ្យមានអតិផរណាក្នុងការ ដោះស្រាយវិបត្តិ។ • បង្កើតក្របខ័ណ្ឌសហប្រតិបត្តិការជាផ្លូវការរវាង អាជ្ញាធរសម្រាប់ដោះស្រាយវិបត្តិ។ • រៀបចំការចែករំលែកព័ត៌មាននិងប្រព័ន្ធកំណត់ 	<ul style="list-style-type: none"> • បង្កើតនីតិវិធីនៃការគ្រប់គ្រងវិបត្តិតាមរយៈមេ រៀននៃវិបត្តិកន្លងមក និងការវាយតម្លៃប្រសិទ្ធ ភាពនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងក្របខ័ណ្ឌ គ្រប់គ្រងវិបត្តិ។ • អាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធបន្តពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិ- ការ និងការត្រៀមលក្ខណៈជាមុន។ • ចាប់ផ្តើមអនុវត្តស្រ្តូសតេស្ត សំដៅវាយតម្លៃ ប្រសិទ្ធភាពនៃសហប្រតិបត្តិការ។ 	<ul style="list-style-type: none"> • រៀបចំនិងអនុវត្តស្រ្តូសតេស្ត ដោយ ផ្អែកលើសេណារីយ៉ូវិបត្តិ ដែលកាន់តែស្មុគស្មាញ(ការដួល រលំរបស់គ្រឹះស្ថានមួយ ជាក្រុម ជាប្រព័ន្ធ និងការដួលរលំរបស់ គ្រឹះស្ថានច្រើនវិស័យ)។ • អភិវឌ្ឍសមត្ថភាព ការត្រៀម លក្ខណៈជាមុន និងវិធានការ ឆ្លើយតប។ 	<ul style="list-style-type: none"> - ធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជា - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ - គណៈកម្មការ មូលបត្រកម្ពុជា

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
<p>ក្របខ័ណ្ឌទប់ស្កាត់ និងគ្រប់គ្រងវិបត្តិ ចំពោះគ្រឹះស្ថាន ធនាគារនិង ហិរញ្ញវត្ថុ</p>	<p>សញ្ញាជាមុននៃស្ថានភាពវិបត្តិ។</p> <ul style="list-style-type: none"> រកឲ្យឃើញនិងដោះស្រាយបញ្ហានៅក្នុងច្បាប់និង បទប្បញ្ញត្តិ ដើម្បីគាំទ្រក្របខ័ណ្ឌទប់ស្កាត់និង គ្រប់គ្រងវិបត្តិរបស់បញ្ញត្តិករក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។ រៀបចំសារវត្តមានរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដែលមានអាជ្ញាបណ្ណ ដើម្បីបង្កើតមូលដ្ឋានទិន្នន័យ។ បញ្ចប់ការរៀបចំសៀវភៅណែនាំសម្រាប់គ្រប់គ្រង គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដែលមានបញ្ហានិង មិនអាចសងបំណុលបាន។ 	<ul style="list-style-type: none"> ផ្ដោតការយកចិត្តទុកដាក់លើគ្រឹះស្ថាន ធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដែលមានហានិភ័យ ខ្ពស់ជាប្រព័ន្ធចំពោះវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។ ធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មសារវត្តមានរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុដែលមានអាជ្ញាបណ្ណក្នុងមូលដ្ឋាន ទិន្នន័យ។ ពិចារណាលទ្ធភាពបង្កើតប្រព័ន្ធធានារ៉ាប់រង ប្រាក់បញ្ញើ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ពិនិត្យនិងកែលម្អក្របខ័ណ្ឌគ្រប់គ្រងវិបត្តិស្របតាមការវិវឌ្ឍ និង ការប្រែប្រួលនៃក្របខ័ណ្ឌច្បាប់។ កំណត់ដៃគូយុទ្ធសាស្ត្រដើម្បី គាំ ទ្រការបង្កើតប្រព័ន្ធធានារ៉ាប់រង ប្រាក់បញ្ញើតាមការចាំបាច់។ 	<ul style="list-style-type: none"> ធនាគារជាតិនៃ កម្ពុជា ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ គណៈកម្មការ មូលបត្រកម្ពុជា
<p>ការតាមដានធនាគារ ជាប្រចាំនិងការពង្រឹង ការអនុវត្ត បទបញ្ជា ប្រុងប្រយ័ត្ន</p>	<ul style="list-style-type: none"> តាមដានគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុជាប្រចាំ និង ពង្រឹងការអនុវត្តបទបញ្ជាប្រុងប្រយ័ត្នចំពោះ គ្រឹះស្ថានដែលមិនទាន់អនុវត្តបាន។ អនុវត្តការត្រួតពិនិត្យផ្នែកលើហានិភ័យនិងកែលម្អ គុណភាពទិន្នន័យដែលទទួលបានពីគ្រឹះស្ថាន ធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុមានអាជ្ញាបណ្ណតាមរយៈការ ត្រួតពិនិត្យ។ ដាក់ឲ្យដំណើរការការិយាល័យព័ត៌មានឥណទាន ដោយមានក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិសមស្រប។ 	<ul style="list-style-type: none"> បង្កើនចំនួនមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យស្របតាមកំណើន ចំនួនគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុមានអាជ្ញា បណ្ណ។ បញ្ចប់ការអនុវត្តតាមគោលការណ៍ស្នូលនៃការ ត្រួតពិនិត្យដោយប្រសិទ្ធភាពរបស់ប៉ាសែល I។ បង្កើតអនុស្សារណៈនៃការយោគយល់សម្រាប់ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការត្រួតពិនិត្យ ជាមួយនឹង ប្រទេសដែលមានសាខាធនាគារទទួល អាជ្ញាប ណ្ណនៅកម្ពុជា។ លើកកម្ពស់ការត្រួតពិនិត្យគ្រឹះស្ថានមីក្រូ- ហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើពីសាធារណជន។ បន្តតាមដានគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុជា 	<ul style="list-style-type: none"> ធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មសារវត្តមានរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុនីមួយៗ។ បន្តតាមដានគ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុជាប្រចាំនិងពង្រឹង ការអនុវត្តបទបញ្ជាប្រុងប្រយ័ត្ន ចំពោះគ្រឹះស្ថានដែលមិនទាន់អនុ វត្តបាន។ 	<p>ធនាគារជាតិ នៃ កម្ពុជា</p>

គោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
		ប្រចាំនិងពង្រឹងការអនុវត្តបញ្ជាប្រុងប្រយ័ត្ន ចំពោះគ្រឹះស្ថានដែលមិនទាន់ អនុវត្តបាន។		
ជំរុញការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀលជាប់ជាប្រចាំដើម្បីសម្រេចគោលដៅរយៈពេលវែងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលស្តីពីបដិដុល្លារូបនីយកម្ម និងឯករាជ្យភាពក្នុងការរៀបចំគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុ	<p>ជំរុញការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀលក្នុងប្រតិបត្តិការ សេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ :</p> <ul style="list-style-type: none"> • បង្កើតក្រុមការងាររួមមួយដើម្បីសិក្សាពីយុទ្ធសាស្ត្រជំរុញការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀល។ • ផ្តល់មធ្យោបាយសម្រាប់ការពិនិត្យឡើងវិញនូវក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិលើផ្នែកទាំងឡាយដែលគាំទ្រគ្នាទីរបស់ប្រាក់រៀលដែលជាវិបិយវត្ថុនីត្យានុកូល។ • បង្កើតក្រុមការងាររួមវាយតម្លៃទីផ្សារ ប្រតិបត្តិការ និងឧបករណ៍ថ្មីៗ ដែលអាចមានហានិភ័យរាំងស្ទះដល់ការសម្រេចបានគោលដៅរយៈពេលវែង។ • កំណត់និងវាយតម្លៃពីការសម្រេចចិត្តខាងនយោបាយ និងវិធានការជំរុញការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀលថែមទៀត។ • ធានាថាប្រភេទក្រដាសប្រាក់រៀលក្នុងចរាចរណ៍ឆ្លើយតបតាមតម្រូវការរបស់អ្នកប្រើប្រាស់។ 	<p>ពង្រឹងការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀលថែមទៀត :</p> <ul style="list-style-type: none"> • លើកកម្ពស់សមត្ថភាពតាមដានការអភិវឌ្ឍ ទីផ្សារដើម្បីធានាថាប្រតិបត្តិការថ្មី ឧបករណ៍ថ្មី ឬការអភិវឌ្ឍប្រតិបត្តិការលើបញ្ហាមិនធ្វើឲ្យរាំងស្ទះដល់ការខំប្រឹងប្រែងជំរុញការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀលសម្រាប់ប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុធំៗ។ • រៀបចំនិងអនុវត្តផែនការសកម្មភាពសំដៅដាក់ចេញវិធានការ និងតម្រូវការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀលនៅក្នុងប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។ • វាយតម្លៃឡើងវិញជាទៀងទាត់នូវភាពសមរម្យនិងត្រឹមត្រូវនៃតារាងស្ថិតិដែលចាំបាច់ ដើម្បីគាំទ្រការសម្រេចចិត្តរបស់ធនាគារជាតិនៃ កម្ពុជាក្នុងការរៀបចំគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុ និងទីផ្សារប្តូរប្រាក់។ • សិក្សាវិភាគសេដ្ឋកិច្ចជាទៀងទាត់និងពិចារ- 	<p>ការត្រៀមខ្លួនអនុវត្តគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុកាន់តែឯករាជ្យ :</p> <ul style="list-style-type: none"> • វាយតម្លៃគ្រប់ជ្រុងជ្រោយលើឧបករណ៍ ការអភិវឌ្ឍទីផ្សារសមិទ្ធផល និងការរីកចម្រើនជៀបនឹងគោលដៅរយៈពេលវែងនៃបដិដុល្លារូបនីយកម្ម ដើម្បី៖ <ul style="list-style-type: none"> - វាយតម្លៃការត្រៀមខ្លួនរបស់ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា (ពិសេសសមត្ថភាព តារាងស្ថិតិ និងឧបករណ៍សម្រាប់រៀបចំគោលនយោបាយ) ដើម្បីអនុវត្តគោលនយោបាយ រូបិយវត្ថុដែលកាន់តែឯករាជ្យ។ - កំណត់និងបន្តអនុវត្តទិសដៅខាងគោលនយោបាយ រយៈ 	<ul style="list-style-type: none"> - ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ - គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
	<ul style="list-style-type: none"> អភិវឌ្ឍសមត្ថភាពមន្ត្រីជំនាញនិងពង្រឹងលទ្ធភាពត្រួតពិនិត្យសេដ្ឋកិច្ច ជាមួយនឹងការបង្កើតនូវតារាងស្តីពីត្រឹមត្រូវក្នុងការអនុវត្តគោលនយោបាយ រូបិយវត្ថុឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព។ 	<p>ណាលើការសម្រេចរៀបចំគោលនយោបាយ (អាស្រ័យតាមចំនួនឧបករណ៍ដែលមាន) ឬប្រសិទ្ធភាពនៃការសម្រេចចិត្តរៀបចំគោលនយោបាយ ដែលកំណត់ដោយអាជ្ញាធររូបិយវត្ថុ។</p>	<p>ពេលខ្លីនិងមធ្យមជាមួយឧបករណ៍ដែលមានស្រាប់។</p>	
<p>ប្រតិបត្តិការទីផ្សាររូបិយវត្ថុក្នុងស្រុក</p>	<p>បង្កើតទីផ្សាររូបិយវត្ថុដែលផ្អែកលើវត្តមាន</p> <ul style="list-style-type: none"> បោះផ្សាយវិញ្ញាបនបត្រប្រាក់បញ្ញើអាចជួញដូរបានរួមទាំងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធគាំទ្រការអភិវឌ្ឍទីផ្សារអន្តរធនាគារ។ រៀបចំសិក្ខាសាលាសាធារណៈដើម្បីពន្យល់និងជំរុញការចាប់ផ្តើមទីផ្សារអន្តរធនាគារដែលប្រើប្រាស់វិញ្ញាបនបត្រប្រាក់បញ្ញើអាចជួញដូរបាន។ បង្កើតក្រុមការងាររួមមួយដើម្បីសិក្សាអំពីការបង្កើតទីផ្សាររូបិយវត្ថុ។ រៀបចំក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិសមស្របដើម្បីសម្រួលប្រតិបត្តិការរបស់គ្រឹះស្ថានពេញសិទ្ធិ (រួមទាំងគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ) ក្នុងការធ្វើប្រតិបត្តិការនៅក្នុងទីផ្សាររូបិយវត្ថុនិងការបោះផ្សាយប្រភេទមូលបត្រវិនិយោគផ្សេងៗ ចារឹកជាប្រាក់រៀលក្នុងទីផ្សាររូបិយវត្ថុ (ផលបត្រពាណិជ្ជកម្ម រូបិយណាតិជាដើម) នៅពេលដែលការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀលសម្រាប់ប្រតិបត្តិការក្នុងស្រុកកើនឡើង។ 	<p>តាមដាននិងពង្រឹងប្រតិបត្តិការនៃទីផ្សាររូបិយវត្ថុ</p> <ul style="list-style-type: none"> ពង្រឹងយន្តការតាមដាននិងអង្កេតដើម្បីធ្វើបញ្ញត្តិកម្មនិងត្រួតពិនិត្យដោយប្រសិទ្ធភាពលើប្រតិបត្តិការរបស់គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ ដែលចូលរួមក្នុងប្រតិបត្តិការនៃទីផ្សាររូបិយវត្ថុ។ 		<ul style="list-style-type: none"> - ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ - គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
	<ul style="list-style-type: none"> • ផ្តល់ទម្រង់និងឯកសារដែលត្រូវប្រើប្រាស់។ កំណត់ទណ្ឌកម្មចំពោះការរំលោភច្បាប់ រួមទាំងការដកហូតអាជ្ញាបណ្ណ ដាក់ពិន័យ និងបញ្ឈប់សកម្មភាព។ • បង្កើតប្រព័ន្ធគណនេយ្យ ស្តង់ដារនិងនីតិវិធីសម្រាប់ប្រតិបត្តិការទីផ្សាររូបិយវត្ថុ រួមមានការកំណត់និយមន័យនៃពាក្យប្លង់គណនីស្តង់ដារនិងប្រព្រឹត្តិកម្មនៃប្រតិបត្តិការទីផ្សាររូបិយវត្ថុ រួមទាំងខ្ទង់ក្រៅតារាងតុល្យការ។ • ដាក់ចេញកាតព្វកិច្ចរបាយការណ៍សម្រាប់ប្រតិបត្តិការទីផ្សាររូបិយវត្ថុស្តីពីភាពគ្រប់គ្រាន់នៃដើមទុន ទំហំប្រតិបត្តិការ ហានិភ័យនៃការរដ្ឋប្បវេណីមូលបត្រ (ប្រតិបត្តិការទទួលទិញយកវិញ បណ្ណសងតាមបញ្ជាជាដើម) កម្រិតបំណុលជាយថាហេតុ ប្រតិបត្តិការក្រៅតារាងតុល្យការ អនុបាតសន្ទនីយភាព។ល។ • បង្កើតក្រុមការងារក្នុងធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ដើម្បីត្រួតពិនិត្យប្រតិបត្តិការទីផ្សាររូបិយវត្ថុរបស់ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុដែលមានសិទ្ធិ។ 			

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលទី្ន ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
ស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ	<ul style="list-style-type: none"> • បង្កើតក្រុមការងារតាមដានស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា កំណត់ហានិភ័យចម្បងៗក្នុងប្រព័ន្ធធនាគារផ្ទាល់ និងផលប៉ះពាល់ជាសក្តានុពលដែលអាចកើតមានពីការអភិវឌ្ឍមិនអំណោយផលនៅក្នុងសេដ្ឋកិច្ច។ បង្កើនការបណ្តុះបណ្តាលនិងកសាងសមត្ថភាពបន្ថែមដល់ក្រុមការងារតាមដានស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ។ • រៀបចំវគ្គសិក្សាទៀងទាត់ស្តីពីស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ ការកំណត់អត្តសញ្ញាណហានិភ័យនិងផលប៉ះពាល់ជាយថាហេតុ។ ផ្តល់សញ្ញាទៅអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធនិងដើរតួនាទីជាប្រព័ន្ធឱ្យសញ្ញាជាមុន ដើម្បីបំពេញបន្ថែមនិងគាំទ្រការអនុវត្តការត្រួតពិនិត្យផ្នែកលើហានិភ័យដោយអាជ្ញាធរត្រួតពិនិត្យធនាគារ។ • បង្កើតក្រុមការងាររួមមួយ ដើម្បីសិក្សាអំពីការបង្កើតគណៈកម្មការជាតិស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ។ 	<ul style="list-style-type: none"> • វាយតម្លៃពីភាពត្រឹមត្រូវនិងប្រសិទ្ធភាពនៃ សូចនាករស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុដែលត្រូវបាន ប្រើប្រាស់សម្រាប់ដំណើរការត្រួតពិនិត្យ។ • កំណត់និងអនុវត្តផែនការសកម្មភាពដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាព ការតាមដានស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុនិងប្រព័ន្ធផ្តល់ព័ត៌មានជាមុន តាមការចាំបាច់។ 	<ul style="list-style-type: none"> • វាយតម្លៃឡើងវិញពីប្រសិទ្ធភាពនៃការតាមដានស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុនិងសហប្រតិបត្តិការរវាងអាជ្ញាធរទាំងឡាយ ដែលទទួលបន្ទុកផ្នែកត្រួតពិនិត្យធនាគារ ទីផ្សារ និង វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។ 	<ul style="list-style-type: none"> - ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ - គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
<p>បង្កើតទីផ្សារប្តូរប្រាក់ ដុំ និងវិធីសាស្ត្រ អន្តរាគមន៍របស់ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ដ៏មានប្រសិទ្ធភាព (មិនរួមបញ្ចូលការ ជួញដូរឧបករណ៍ និស្សន្ទន៍)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • វាយតម្លៃពីការរៀបចំនិងប្រតិបត្តិការទីផ្សារប្តូរប្រាក់ សំដៅរៀបចំផែនការសកម្មភាពសមស្របមួយដើម្បី រៀបចំនិងបង្កើតទីផ្សារប្តូរប្រាក់ដុំអេឡិចត្រូនិកមួយ មានប្រសិទ្ធភាព។ • រៀបចំផែនទីមគ្គុទ្ទេសក៍/ផែនការសកម្មភាពសម្រាប់ គាំទ្រការបង្កើតនិងប្រតិបត្តិការប្រកបដោយប្រសិទ្ធ ភាពនៃទីផ្សារប្តូរប្រាក់ដុំក្នុងរយៈពេលអន្តរកាល៣ឆ្នាំ បន្ទាប់ពីនោះការទូទាត់ប្រតិបត្តិការក្នុងទីផ្សារមូលប ត្រកម្ពុជានឹងត្រូវធ្វើជាប្រាក់រៀល។ 			<p>ធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជា</p>
<p>បង្កើតផែនការយុទ្ធ- សាស្ត្រជួយដល់ការ អនុវត្តស្របតាម គោលការណ៍ស្នូល បាសែលសម្រាប់ការ ត្រួតពិនិត្យធនាគារ ប្រកបដោយ ប្រសិទ្ធ ភាព និងស្រប តាម បទប្បញ្ញត្តិ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • បង្កើតផែនការយុទ្ធសាស្ត្ររយៈពេល៥ឆ្នាំរួមទាំង ផែនការសកម្មភាពចាំបាច់ ដើម្បីអនុវត្តស្របតាម គោលការណ៍ស្នូលបាសែលទាំង២៥ លើការត្រួត-ពិ និត្យធនាគារប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងដើម្បីឲ្យ ស្របតាមការអភិវឌ្ឍន៍នៃទីផ្សារ។ សកម្មភាពអនុវត្តគួរ រៀបចំឡើងជាគម្រោងដោយមានប្រធានគម្រោងនិង ក្រុមដឹកនាំដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីអនុវត្ត ផែនការនោះ។ 	<ul style="list-style-type: none"> • ធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មជារៀងរាល់ឆ្នាំនូវសមិទ្ធផល ដែលសម្រេចបាននិងរៀបចំបទប្បញ្ញត្តិ ពាក់ ព័ន្ធ វាយតម្លៃតម្រូវការធនធាន និងតម្រូវការ កសាងសមត្ថភាព។ 	<ul style="list-style-type: none"> • អនុវត្តការវាយតម្លៃគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ពីភាពរីកចម្រើននៃការអនុវត្ត ចំពោះគ្រឹះស្ថានធនាគារនិង គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ។ ពិនិត្យ ឡើងវិញនិងធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មលើ សកម្មភាពដែលត្រូវអនុវត្តបន្ថែម ទៀត។ 	<p>ធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជា</p>

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
ប្រសិទ្ធភាពនៃការ អនុវត្តការត្រួត- ពិ និត្យផ្នែកលើ ហានិ ភ័យ	<ul style="list-style-type: none"> • ការអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនូវបទប្បញ្ញត្តិ ដែលបានចេញផ្សាយក្នុងបំណងទ្រទ្រង់ដល់ការត្រួត ពិនិត្យផ្នែកលើហានិភ័យ។ • រៀបចំឯកសារអំពីចំណេះដឹងស្នូលផ្នែកត្រួតពិនិត្យ ដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មាន/ទិន្នន័យចាំបាច់សម្រាប់គាំទ្រដល់ យុទ្ធសាស្ត្រថ្មី។ • បង្កើតក្របខ័ណ្ឌសហប្រតិបត្តិការប្រកបដោយ ប្រសិទ្ធភាពជាមួយក្រុមការងារស្ថិតភាពហិរញ្ញវត្ថុផ្នែក លើហានិភ័យ ដើម្បីបំពេញបន្ថែមនិងគាំទ្រដល់ការ វាយតម្លៃ និងកំណត់អត្តសញ្ញាណ ភាពផ្សេង គ្នា។ 	<ul style="list-style-type: none"> • កសាងសមត្ថភាពដើម្បីអនុវត្តការវិនិច្ឆ័យ ប្រកបដោយវិជ្ជាជីវៈ ព្រមទាំងវាយតម្លៃលើ ទម្រង់ហានិភ័យឲ្យបានហ្មត់ចត់(ចំពោះហានិ ភ័យនីមួយៗដែលមានចែងនៅក្នុង គោល ការណ៍ស្នូលប្រសិទ្ធភាពទាំង២៥)។ 		ធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជា
ការលើកកម្ពស់ ក្របខ័ណ្ឌ បទ ប្បញ្ញត្តិ		<ul style="list-style-type: none"> • វាយតម្លៃលើក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិបច្ចុប្បន្ននិង កំណត់នូវផ្នែកចាំបាច់សម្រាប់វិសោធនកម្ម/ កែលម្អ ព្រមទាំងកំណត់តម្រូវការបទប្បញ្ញត្តិ ថ្មីដើម្បីប្រតិបត្តិតាមគោលការណ៍អន្តរជាតិ ឬដើម្បីលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាព ជារួមនៃការ ត្រួតពិនិត្យធនាគារ។ 		ធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជា

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
ក្របខ័ណ្ឌសហប្រតិ- បត្តិការជាមួយ អាជ្ញា ធរបញ្ញត្តិកម្ម ក្នុង ស្រុក	<ul style="list-style-type: none"> • រៀបចំជាស្រេចនូវក្របខ័ណ្ឌសហប្រតិបត្តិការជាមួយ អាជ្ញាធរបញ្ញត្តិកម្មក្នុងស្រុក។ • បន្តការងាររៀបចំជាស្រេចនូវអនុស្សាវរណៈជាមួយ គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា បញ្ញត្តិករក្នុងវិស័យធានារ៉ាប់រង រួមទាំងសហប្រតិបត្តិការពាក់ព័ន្ធនឹងដំណើរការតាមដានស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុក្នុងគោលបំណង ត្រៀមលក្ខណៈសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងវិបត្តិ។ 	<ul style="list-style-type: none"> • ធានាក្របខ័ណ្ឌសហប្រតិបត្តិការត្រូវបានអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។ 		<ul style="list-style-type: none"> - ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ - គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា
ក្របខ័ណ្ឌសហប្រតិ- បត្តិការអន្តរជាតិ	<ul style="list-style-type: none"> • បន្តខិតខំរៀបចំជាស្រេចនូវក្របខ័ណ្ឌសហប្រតិបត្តិការជាមួយអាជ្ញាធរត្រួតពិនិត្យបរទេសពាក់ព័ន្ធនឹងការត្រួតពិនិត្យក្នុងស្រុក ក្រៅស្រុកចំពោះសកម្មភាព ប្រតិបត្តិការរបស់ក្រុមធនាគារដែលធ្វើប្រតិបត្តិការ នៅកម្ពុជា។ • ពិចារណាលើការបង្កើនសហប្រតិបត្តិការជាមួយអ្នកត្រួតពិនិត្យធនាគារនៅតំបន់អាស៊ានដើម្បីរកជំនួយបច្ចេកទេស។ 	<ul style="list-style-type: none"> • បង្កើតនិងរៀបចំជាស្រេចនូវគោលនយោបាយផ្ទៃក្នុងសម្រាប់អនុវត្តសហប្រតិបត្តិការរវាងអ្នកត្រួតពិនិត្យក្នុងស្រុក/ក្រៅស្រុក(ឧទាហរណ៍៖ ការត្រួតពិនិត្យរួមគ្នា ការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានផ្លូវការជាទៀងទាត់ ការផ្លាស់ប្តូរទិន្នន័យមិនផ្លូវការ ការបង្កើត និងធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មលើឯកសារ ចំណេះដឹងស្តុលលើការត្រួតពិនិត្យ។ល។ • អនុវត្តប្រកបដោយសង្គតិភាពនូវគោលនយោបាយសហប្រតិបត្តិការរវាងអ្នកត្រួតពិនិត្យក្នុងស្រុក ក្រៅស្រុក និងវាយតម្លៃឡើងវិញជា ទៀងទាត់លើប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្ត។ 		ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
<p>ប្រព័ន្ធផ្តល់ព័ត៌មាន ជាមុន សកម្មភាព កែតម្រូវបន្ទាន់ និង វិធានដោះស្រាយ ធនាគារខ្សោយ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • បំពេញបន្ថែមនិងបង្កើតប្រព័ន្ធផ្តល់ព័ត៌មានជាមុនដ៏មានលក្ខណៈគ្រប់ជ្រុងជ្រោយនិងប្រសិទ្ធភាព ដោយពង្រីកបន្ថែមនូវប្រភេទនៃហានិភ័យ (សន្ទនីយភាព ហានិភ័យទីផ្សារ ហានិភ័យការគ្រប់គ្រង ហានិភ័យប្រតិបត្តិការ...) ដោះស្រាយ និងបំពេញបន្ថែមដោយស្មុគស្មាញ ហានិភ័យតាមទស្សនៈអនាគត ដូចជា វិធានការ/ស្មុគស្មាញ Stress-testing ជាស្តង់ដារជាដើម។ • ពិចារណាលើការរំលឹកជាមុន ដែលត្រូវធ្វើឡើងដោយក្រុមតាមដានស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុពាក់ព័ន្ធនឹងហានិភ័យប្រមូលផ្តុំ។ <p>សកម្មភាពកែតម្រូវបន្ទាន់ (PCA)</p> <ul style="list-style-type: none"> • កែលម្អគោលនយោបាយសកម្មភាពកែតម្រូវបន្ទាន់ និងលើកកម្ពស់គោលនយោបាយនោះ ដោយផ្អែកលើហានិភ័យដែលបានរកឃើញតាមរយៈប្រព័ន្ធផ្តល់ព័ត៌មានជាមុន។ <p>វិធានដោះស្រាយធនាគារខ្សោយ/ធនាគារមានបញ្ហា</p> <ul style="list-style-type: none"> • កំណត់អត្តសញ្ញាណធនាគារខ្សោយនិងធនាគារមានបញ្ហាផ្អែកលើលក្ខណវិនិច្ឆ័យសមស្រប។ ធានាសង្គតិភាពនៃលក្ខណវិនិច្ឆ័យនិងនិយមន័យនៅពេលរៀបចំសេចក្តីព្រាងវិធាននិងគោលនយោបាយ។ • កំណត់ជំហានដែលត្រូវអនុវត្តនៅពេលកំណត់ អត្ត 			<p>ធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជា</p>

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
	<p>សញ្ញាណ ឬដោះស្រាយស្ថានភាពវិបត្តិជាក់ស្តែង ឬ ជាសក្តានុពល(គន្លឹះដែលតម្រូវឲ្យអនុវត្តក្របខ័ណ្ឌ គ្រប់គ្រងវិបត្តិ)។</p> <ul style="list-style-type: none"> •រៀបចំសេចក្តីព្រាងនិងអនុម័តគោលនយោបាយ វិធាន ដោះស្រាយធនាគារមានបញ្ហានៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃបទ ប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ។ 			

II. ការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម

សមិទ្ធផលសំខាន់ៗ

- ច្បាប់ស្តីពីការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម ត្រូវបានអនុម័តនៅឆ្នាំ២០០៧ និងបានទ្រទ្រង់ការអនុម័តច្បាប់ផ្សេងៗទៀត ដែលមានសារប្រយោជន៍ចំពោះប្រតិបត្តិការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្មដែលរួមមាន ច្បាប់ស្តីពីការប្រឆាំងភេរវកម្ម ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ និងច្បាប់ស្តីពីការប្រឆាំងអំពើពុករលួយ។
- អង្គការស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវបានបង្កើតនៅឆ្នាំ២០០៩។
- ប្រកាសស្តីពីការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម ត្រូវបានដាក់ឱ្យគ្រឹះស្ថានធនាគារអនុវត្ត។
- ប្រកាសស្តីពីការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម ត្រូវបានដាក់ឱ្យគ្រឹះស្ថានរាយការណ៍ដែលមិនចំណុះធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាអនុវត្ត។
- ប្រទេសកម្ពុជាបានចូលជាសមាជិកនៃក្រុមអាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិកអំពីការសម្អាតប្រាក់។

កំណែទម្រង់នាពេលអនាគត

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
អនុវត្តអនុសាសន៍ ក្រុមការងារហិរញ្ញវត្ថុ និងការត្រួតពិនិត្យ ការប្រឆាំងការសម្អាត ប្រាក់និង ហិរញ្ញ ប្បទាន ភេរវកម្ម	<ul style="list-style-type: none"> • ផ្អែកតាមរបាយការណ៍វាយតម្លៃអញ្ញមញ្ញបន្តអនុវត្តអនុសាសន៍៤០+៩ របស់ក្រុមការងារហិរញ្ញវត្ថុ។ • អនុវត្តការវាយតម្លៃហានិភ័យរបស់គ្រឹះស្ថានដែលត្រួតពិនិត្យដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានិងរបស់ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រសម្រាប់ការងារពាក់ព័ន្ធប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម។ • រៀបចំឱ្យមានការយល់ដឹងដល់សាធារណជនពីការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្មសម្រាប់កាស៊ីណូ អង្គការមិនស្វែងរកប្រាក់ចំណេញ 	<ul style="list-style-type: none"> • រៀបចំការត្រួតពិនិត្យផ្អែកលើហានិភ័យសម្រាប់បុគ្គលរាយការណ៍អំពីការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម។ • អនុវត្តការវាយតម្លៃអញ្ញមញ្ញអំពីការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្មដើម្បីអនុវត្តពេញលេញតាមអនុសាសន៍ក្រុមការងារហិរញ្ញវត្ថុ។ • តាមដានការអនុវត្តតាមរបស់បុគ្គល រាយការណ៍ទាំងអស់។ 	<ul style="list-style-type: none"> • បន្តត្រួតពិនិត្យគ្រឹះស្ថានលើ ហានិភ័យពាក់ព័ន្ធការសម្អាត ប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម។ • ពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងតំបន់និងអន្តរជាតិ។ 	<ul style="list-style-type: none"> - ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ - គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
	<p>និងអ្នកជួញដូរអចលនវត្ថុ។</p> <ul style="list-style-type: none"> • ដាក់ពាក្យស្នើសុំចូលជាសមាជិក Egmont Group។ • ពិចារណាធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានកេរ្តិ៍មួយ ដើម្បីបញ្ចូលគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ទៅក្នុងក្រុមប្រឹក្សា-កិច្ចការនៃអង្គការស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ។ 	<ul style="list-style-type: none"> • ពង្រឹងសហប្រតិបត្តិការជាមួយបញ្ញត្តិករជាតិផ្សេងទៀត។ 		

III. វិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ

សមិទ្ធផលសំខាន់ៗ

- បង្កើតវេទិកាសម្រាប់សម្របសម្រួលគោលនយោបាយ។
- បង្កើតប្រព័ន្ធគ្រួតពិនិត្យសម្រាប់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុមានអាជ្ញាបណ្ណស្របតាមក្របខ័ណ្ឌទូទៅនៃវិស័យធនាគារ។
- ដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រុងប្រយ័ត្នសមស្របចំពោះគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុមានអាជ្ញាបណ្ណ។
- សម្រួលដល់ការប្រែក្លាយអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលមួយចំនួនទៅជាគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុមានអាជ្ញាបណ្ណ។
- ជំរុញការសន្សំនិងឥណទានខ្នាតតូច តាមរយៈគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុមានអាជ្ញាបណ្ណ។
- ពង្រឹងសមត្ថភាពរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ក្នុងការត្រួតពិនិត្យប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុជនបទ/មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ រួមទាំងការិយាល័យត្រួតពិនិត្យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ។
- ផ្តល់ការគាំទ្រការបង្កើតគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុមានអាជ្ញាបណ្ណទទួលប្រាក់បញ្ញើ។
- ពង្រីកកិច្ចការពារចំពោះប្រាក់បញ្ញើរបស់ប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រ (វិធានការប្រុងប្រយ័ត្នសម្រាប់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុមានអាជ្ញាបណ្ណនិងគ្រឹះស្ថានទទួលប្រាក់បញ្ញើ)។
- ជួយបង្កើតនិងគាំទ្រដល់សមាគមមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា។
- សិក្សាអំពីអ្នកផ្តល់សេវាឥណទានក្រៅផ្លូវការ។
- សិក្សាអំពីឥរិយាបថក្នុងការសន្សំប្រាក់និងការរំពឹងទុក។
- បង្កើនគុណភាពវគ្គសិក្សាអំពីមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនៅមណ្ឌលសិក្សាបច្ចេកទេសធនាគារ។
- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាផ្តើមអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធចែករំលែកព័ត៌មានឥណទាននិងជួយបង្កើតការិយាល័យព័ត៌មានឥណទាន។
- ចេញបទបញ្ជាប្រុងប្រយ័ត្នចំនួន២១សម្រាប់ប្រតិបត្តិការមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ (ពី២០០១ដល់២០០៩)។
- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ចេញប្រកាសលេខ០២៨ សហវ.ប្រក នៅថ្ងៃទី១២ ខែមករា ឆ្នាំ២០១០ ស្តីពីការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណអាជីវកម្មទទួលបញ្ចាំនិងទិញ លក់ ទ្រព្យបញ្ចាំ និងអាជីវកម្មទទួលប្រាក់ភោគដោយអនុប្បទាន និងបានជំរុញការយល់ដឹងជាសាធារណៈអំពីការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណប្រកបអាជីវកម្មប្រភេទនេះ។

កំណែទម្រង់នាពេលអនាគត

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
<p>ក្របខ័ណ្ឌត្រួតពិនិត្យ និងបទប្បញ្ញត្តិវិស័យ</p> <p>ការវាយតម្លៃដោយ ខ្លួនឯងនូវប្រសិទ្ធភាព នៃក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិ និងដំណើរការត្រួត- ពិនិត្យគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ</p>	<ul style="list-style-type: none"> វាយតម្លៃការប្រតិបត្តិតាម BIS-BCBS ស្តីពីសកម្មភាពមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ និងគោលការណ៍ស្នូលសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យធនាគារប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។ កំណត់និយមន័យនៃផែនការសកម្មភាពដើម្បីសម្រេចបានគោលការណ៍ស្នូល BIS-BCBS សម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យសកម្មភាពមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តអភិវឌ្ឍយុទ្ធសាស្ត្រត្រួតពិនិត្យដល់ទឹកកន្លែងនិងត្រួតពិនិត្យលើឯកសាររបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាចំពោះគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ។ អនុវត្តផែនការសកម្មភាព ដើម្បីសម្រេចការប្រតិបត្តិតាមគោលការណ៍ស្នូល BIS-BCBS ស្តីពីប្រសិទ្ធភាពត្រួតពិនិត្យសកម្មភាពមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ។ ត្រួតពិនិត្យដំណើរការវិវឌ្ឍទៅប្រើប្រាស់ វិធីសាស្ត្រត្រួតពិនិត្យផ្អែកលើហានិភ័យ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ត្រួតពិនិត្យឡើងវិញចំពោះគ្រប់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទាំងអស់។ ការត្រួតពិនិត្យដល់ទឹកកន្លែងតាមទិសដៅត្រូវធ្វើឡើងរវាងចន្លោះ ពី ១២ខែទៅ២៤ខែ ផ្អែកលើ ទំហំហានិភ័យរបស់គ្រឹះស្ថាន។ អាទិភាពគួរត្រូវបានផ្តល់ចំពោះគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើពីសាធារណជនដើម្បីជំរុញការអនុវត្តវិធានអន្តរជាតិ (ពិសេសអភិបាលកិច្ចសាជីវកម្ម ការបើកចំហព័ត៌មាន ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ និងការតាមដាននិងសវនកម្មផ្ទៃក្នុង)។ 	<p>ធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជា</p>

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
ការវាយតម្លៃភាព សមស្របនៃក្រប- ខ័ណ្ឌគតិយុត្តនិង លក្ខណវិនិច្ឆ័យក្នុង ការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណ	<ul style="list-style-type: none"> វាយតម្លៃដោយខ្លួនឯងចំពោះការប្រតិបត្តិតាម BIS-BCBS ស្តីពីសកម្មភាពមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនិងគោលការណ៍សូលសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យធនាគារប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព វាយតម្លៃ ភាពសមស្របនៃក្របខ័ណ្ឌនិងលក្ខណវិនិច្ឆ័យក្នុងការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណដូចខាងក្រោម៖ <ul style="list-style-type: none"> បង្វែរវិស័យក្រៅផ្លូវការមកជាវិស័យផ្លូវការ។ វាយតម្លៃឡើងវិញ ចំពោះលក្ខខណ្ឌហិរញ្ញវត្ថុនិងប្រតិបត្តិការរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើពីសាធារណជនក្នុងគោលបំណង ដើម្បីកំណត់ភាពមិនគ្រប់គ្រាន់/លក្ខណវិនិច្ឆ័យពីតម្រូវការនានា ក្នុងការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណដើម្បីបំពេញលក្ខខណ្ឌទាំងនោះ។ ពង្រីកផលិតផលនិងសេវាកម្មផ្តល់ដោយគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុផ្តល់អតិថិជន។ 	<ul style="list-style-type: none"> អនុវត្តផែនការបង្វែរគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុក្រៅផ្លូវការឬមិនទាន់ចុះបញ្ជីមកក្នុងប្រព័ន្ធផ្លូវការ។ អនុវត្តកម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយការយល់ដឹងដល់សាធារណជន ដើម្បីកែលម្អការអនុវត្តប្រកាសស្តីពីសហគមន៍ហិរញ្ញវត្ថុ។ កំណត់បញ្ហាសំខាន់ៗដែលត្រូវដោះស្រាយនិងកែលម្អលក្ខណវិនិច្ឆ័យក្នុងការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណនិងក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិ ផ្នែកលើលទ្ធផលនៃការវាយតម្លៃ។ បង្ហាញមធ្យោបាយជំរុញការអភិវឌ្ឍនិងកំណើនផលិតផល និងសេវាហិរញ្ញវត្ថុរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ។ កែប្រែនិងពង្រីកសមត្ថកិច្ចរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុក្រោមក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិ ដើម្បីអនុញ្ញាតឲ្យគ្រឹះស្ថានមីក្រូ-ហិរញ្ញវត្ថុផ្តល់សេវា និងផលិតផលបន្ថែម។ 	<ul style="list-style-type: none"> កែលម្អសេវាកម្មផ្សេងៗ(ការចុះបញ្ជី ការបណ្តុះបណ្តាល ការពង្រីកសេវាកម្ម។ល។)និងផ្តល់ការលើកទឹកចិត្តផ្សេងៗ ដែលនឹងទាក់ទាញគ្រឹះស្ថានក្រៅផ្លូវការចូលមកក្នុងវិស័យផ្លូវការ។ ពង្រីកសេវាកម្មរបស់គ្រឹះស្ថាន មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុក្រោមក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិសមស្រប។ ធានាថាផលិតផលនិងសេវាកម្មថ្មី ដែលបានផ្តល់ត្រូវបានត្រួត-ពិនិត្យគ្រប់គ្រាន់ដោយអាជ្ញាធរ បើចាំបាច់ត្រូវចាត់វិធានការសមស្របដើម្បីកែតម្រូវដំណើរការត្រួតពិនិត្យ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
ស្តង់ដារ របាយការណ៍រួម	<ul style="list-style-type: none"> ពិនិត្យប្រព័ន្ធរបាយការណ៍បច្ចុប្បន្នរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ និងធ្វើឲ្យមានលក្ខណៈជាស្តង់ដារដោយប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រផ្អែកលើហានិភ័យបើចាំបាច់។ 	<ul style="list-style-type: none"> សិក្សាពីលទ្ធភាពធ្វើឲ្យមានស្តង់ដាររបាយការណ៍រួមរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុស្របគ្នានឹងធនាគារ។ ផ្តល់អាទិភាពដល់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើពីសាធារណជនសម្រាប់បន្ស៊ីទៅនឹងរបាយការណ៍ដែលតម្រូវដោយធនាគារ។ 	<ul style="list-style-type: none"> សិក្សាអំពីលទ្ធភាពធ្វើឲ្យមាន លក្ខណៈជាស្តង់ដាររបាយការណ៍ រួមរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អនុវត្តតាម IFRS បើអាចធ្វើបានផ្អែកលើការវិវឌ្ឍ របស់ធនាគារពាណិជ្ជនិងបញ្ហាប្រឈមចំពោះគោល 	<ul style="list-style-type: none"> ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
			បំណងត្រួតពិនិត្យ។	
ការបណ្តុះបណ្តាល សម្រាប់អ្នករៀបចំ គោលនយោបាយ ហិរញ្ញវត្ថុ	<ul style="list-style-type: none"> វាយតម្លៃតម្រូវការបណ្តុះបណ្តាលរបស់មន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដោយផ្ដោតសំខាន់លើការយល់ដឹងអំពីគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ។ រៀបចំផែនការសម្រាប់លើកកម្ពស់ការកសាង សមត្ថភាពមន្ត្រីផ្នែកមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តកសាងសមត្ថភាពមន្ត្រី ផ្នែកគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដោយផ្អែកលើការវាយតម្លៃតម្រូវការការបណ្តុះបណ្តាល។ 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវធ្វើការជាមួយស្ថាប័នតំបន់និងអន្តរជាតិ ដើម្បីរកការគាំទ្រ គោលនយោបាយនិងការកសាង សមត្ថភាពលើវិស័យមីក្រូ-ហិរញ្ញវត្ថុ។ 	ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
បង្កើនប្រសិទ្ធភាព និងបន្ថយថ្លៃ ចំណាយលើប្រព័ន្ធ គ្រប់គ្រងបច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មានរបស់គ្រឹះ- ស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ	<ul style="list-style-type: none"> រកមូលនិធិគាំទ្រដល់លទ្ធកម្មប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រង បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានសមស្របរបស់គ្រឹះស្ថាន មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុដែលរួមបញ្ចូលគ្នានូវកម្មវិធីប្រព័ន្ធ តាមដានឥណទាននិងគណនេយ្យ។ ផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេសដល់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុតូចៗ ដើម្បីផ្តល់ដំណោះស្រាយដល់តម្រូវការប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានរបស់គ្រឹះស្ថាន។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ដែលរួមបញ្ចូលគ្នានូវកម្មវិធីប្រព័ន្ធតាមដានឥណទាននិងគណនេយ្យ រហូតដល់គ្រប់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទាំងអស់។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តធ្វើឱ្យមានលក្ខណៈជាស្តង់ដារប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានរបស់គ្រឹះស្ថាន មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ។ 	<ul style="list-style-type: none"> - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ - ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា - សមាគមមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា *ស្ថាប័ននាំមុខ : ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
ផ្តល់លទ្ធភាពឱ្យ គ្រឹះស្ថានមីក្រូ- ហិរញ្ញវត្ថុអាចទទួល បានមូលនិធិលក់ដុំ	<p>ពិនិត្យស្ថានភាពគំនិតផ្តួចផ្តើមបច្ចុប្បន្នក្នុងការផ្តល់ មូលនិធិឥណទានដុំដល់ប្រតិបត្តិការគ្រឹះស្ថានមីក្រូ-ហិរញ្ញវត្ថុ និងមធ្យោបាយផ្តល់មូលនិធិលក់ដុំដល់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ</p> <ul style="list-style-type: none"> រាយការណ៍ពីស្ថានភាពតួនាទីរបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ ក្នុងការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដល់គ្រឹះស្ថានមីក្រូ- 	<p>បង្កើតគម្រោងដើម្បីកែលម្អលទ្ធភាពរបស់គ្រឹះស្ថាន មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុក្នុងការទទួលបានមូលនិធិជាប្រាក់រៀល ពីធនាគារពាណិជ្ជ និងពង្រីកគោលនយោបាយគាំទ្រ</p> <ul style="list-style-type: none"> បង្កើតវិធីសាស្ត្រនិងយន្តការជួយឱ្យគ្រឹះស្ថាន មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួលបានមូលនិធិជាប្រាក់រៀល 	<p>បង្កើតគោលនយោបាយសម្រាប់ ផ្តល់លទ្ធភាពដល់គ្រឹះស្ថានមីក្រូ-ហិរញ្ញវត្ថុ ទទួលបានមូលនិធិលក់ដុំ</p> <ul style="list-style-type: none"> ពិចារណាគោលនយោបាយដែលនឹងសម្រួលដល់ការគាំទ្ររបស់ វិស័យហិរញ្ញវត្ថុក្នុងការផ្តល់មូលនិធិ 	<ul style="list-style-type: none"> - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ - ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា *ស្ថាប័ននាំមុខ : ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
	<p>ហិរញ្ញវត្ថុ និងផ្តល់អនុសាសន៍ ផ្អែកលើអ្វីដែលបានរកឃើញ។</p> <ul style="list-style-type: none"> • រាយការណ៍ពីស្ថានភាពគម្រោងបន្តជាមួយធនាគារពាណិជ្ជនិងផ្តល់អនុសាសន៍អំពីរបៀបអនុវត្តទៅមុខ។ • បង្ហាញមធ្យោបាយសម្រួលលទ្ធភាពដល់គ្រឹះស្ថាន មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុអាចទទួលបានឥណទានជាប្រាក់រៀលដើម្បីបំពេញសេចក្តីត្រូវការរបស់អតិថិជនបានកាន់តែល្អ។ 	<p>សម្រាប់ហិរញ្ញប្បទានពីវិស័យធនាគារពាណិជ្ជ ដូចជាតាមរយៈគម្រោងធានាឥណទាន។</p> <ul style="list-style-type: none"> • បង្កើតគោលនយោបាយដែលនឹងសម្រួលដល់ការខ្ចីជាប្រាក់រៀល។ 	<p>ធិសម្រាប់ពង្រីកសកម្មភាពរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ។</p>	<p>និងហិរញ្ញវត្ថុ</p>
<p>អនុញ្ញាតឲ្យគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុក្នុងការពង្រីកលទ្ធភាពទទួលបានការសន្សំដោយផ្ទាល់</p>	<p>លើកកម្ពស់ការកៀរគរប្រាក់សន្សំដោយគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុដែលទទួលបានបញ្ជីពីសាធារណជន</p> <ul style="list-style-type: none"> • ពិនិត្យមើលឧបសគ្គក្នុងការកៀរគរប្រាក់សន្សំ។ • សិក្សាអំពីមធ្យោបាយជំរុញការបង្កើតគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួលបានប្រាក់បញ្ញើពីសាធារណជនឲ្យកាន់តែច្រើនថែមទៀត ដោយស្របនឹងសមត្ថភាពត្រួតពិនិត្យ។ 	<p>បង្ហាញមធ្យោបាយជំរុញការសន្សំ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ត្រូវចូលរួមជួយគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួលបានប្រាក់បញ្ញើសាធារណជន ដើម្បីជំរុញគម្រោងថ្មីដែលនឹងលើកកម្ពស់ការសន្សំរបស់សាធារណជនទូទៅ។ • សិក្សាពីមធ្យោបាយធ្វើឲ្យអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ដែលនាំមុខខាងសន្សំ ក្លាយជាអ្នកស្វែងរកដីដីមាំនូវការសន្សំនិងសុវត្ថិភាព។ 	<p>ពង្រីកការគាំទ្រដល់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួលបានប្រាក់បញ្ញើពីសាធារណជន និងគ្រឹះស្ថានសន្សំ ផ្សេងៗទៀត</p> <ul style="list-style-type: none"> • បន្តជួយដល់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួលបានប្រាក់បញ្ញើពីសាធារណជននិងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ដែលនាំមុខខាងសន្សំ។ 	<ul style="list-style-type: none"> - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ - ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា - សមាគមមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា *ស្ថាប័ននាំមុខ : ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
<p>បង្កើនការរួមបញ្ចូលប្រជាពលរដ្ឋមកក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ</p>	<p>ពិចារណាមធ្យោបាយជំរុញឲ្យប្រជាពលរដ្ឋរស់នៅតំបន់ដាច់ស្រយាលចូលមកប្រើប្រាស់សេវាធនាគារ</p> <ul style="list-style-type: none"> • សិក្សាពីតម្រូវការនិងការផ្គត់ផ្គង់របស់មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ 	<p>បង្កើតកម្មវិធីបង្កើនការលើកទឹកចិត្តដែលជួយប្រជាជនក្រីក្រនិងប្រជាពលរដ្ឋរស់នៅតំបន់ដាច់ស្រយាលអាចទទួលបានសេវាហិរញ្ញវត្ថុ</p>	<p>ពង្រីកសេវាហិរញ្ញវត្ថុដល់ប្រជាពលរដ្ឋដែលពីមុនក្រីក្រ និងប្រជាពលរដ្ឋរស់នៅតំបន់ដាច់ស្រយាល</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ - ធនាគារជាតិ

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
<p>ការធ្វើឲ្យស៊ីជម្រៅសេវាហិរញ្ញវត្ថុ</p> <p>ពង្រីកសេវាផលិត-ផលនិងហិរញ្ញវត្ថុដល់ប្រជាពលរដ្ឋនៅតំបន់ដាច់ស្រយាល (ជាពិសេស ប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រនិងក្រីក្របំផុត)</p>	<p>ដល់ប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្របំផុត និងប្រជាជនរស់នៅតំបន់ដាច់ស្រយាល។</p> <ul style="list-style-type: none"> ផ្អែកលើលទ្ធផលសិក្សាខាងលើ កំណត់ផលលំបាកក្នុងការឈានទៅដល់អតិថិជនទាំងនោះ និងផ្តល់អនុសាសន៍អនុវត្តសម្រាប់ដោះស្រាយបញ្ហាទាំងនេះទាំងតាមរយៈសេវាកម្មហិរញ្ញវត្ថុ និងមិនមែនហិរញ្ញវត្ថុ បើអាច។ ភ្ជាប់យុទ្ធសាស្ត្រទៅនឹងការអប់រំផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ និងយុទ្ធសាស្ត្របណ្តុះបណ្តាលការអភិវឌ្ឍអាជីវកម្មដែលមានចែងក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រនេះ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ពិចារណាលើកទឹកចិត្តផ្នែកសារពើពន្ធបឬបទ-ប្បញ្ញត្តិសម្រាប់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីពង្រីកប្រតិបត្តិការដល់ប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្របំផុតនិងប្រជាពលរដ្ឋរស់នៅតំបន់ដាច់ស្រយាល។ រៀបចំនិងអនុវត្តកម្មវិធីដែលនឹងជំរុញលទ្ធភាពទទួលបានសេវាហិរញ្ញវត្ថុ(ភតិសន្យាខ្នាតតូចឥណទានខ្នាតតូច និងការសន្សំខ្នាតតូច) របស់ប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្របំផុត ដើម្បីជួយបង្កើនសុខុមាលភាពរបស់ពួកគេ។ លើកទឹកចិត្តផ្សារភ្ជាប់ប្រតិបត្តិការគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនិងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលនិងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានដោយប្រុងប្រយ័ត្ន។ អនុវត្តគម្រោងសាកល្បងដែលទទួលបានជោគជ័យរួចហើយទៅក្នុងតំបន់ដាច់ស្រយាលផ្សេងៗទៀត។ 	<ul style="list-style-type: none"> តាមដានការវិវឌ្ឍនិងការពង្រីកសេវាកម្មដល់ប្រជាពលរដ្ឋដែលពីមុនក្រីក្របំផុត និងដល់ប្រជាពលរដ្ឋរស់នៅតំបន់ដាច់ស្រយាលនិងប្រជាពលរដ្ឋដែលពីមុនមិនធ្លាប់ទទួលបានសេវាមីក្រូ-ហិរញ្ញវត្ថុ។ 	<p>នៃកម្ពុជា</p> <ul style="list-style-type: none"> - សមាគមមីក្រូ-ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា *ស្ថាប័ននាំមុខ : ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
<p>ពង្រឹងការប្រកួត-ប្រជែងក្នុងវិស័យ មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ</p>	<p>ពិនិត្យការអភិវឌ្ឍវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ កំណត់ទីតាំងរបស់វិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងប្រទេស បំពេញតម្លាតចំណេះដឹង និងមេរៀនដែលបានជួបប្រទះ</p> <ul style="list-style-type: none"> សិក្សាដ៏ទូលំទូលាយ ស្តីពីមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជាដោយផ្តោតលើការវាយតម្លៃ ផលប៉ះពាល់ និងផ្សព្វផ្សាយលទ្ធផលសិក្សានេះដល់ភាគីពាក់ព័ន្ធ 	<p>បង្កើតក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយនិងកញ្ចប់ជំនួយសម្រាប់កែលម្អប្រតិបត្តិការរបស់វិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ</p> <ul style="list-style-type: none"> ផ្អែកលើលទ្ធផលនៃការសិក្សា ពិនិត្យឡើងវិញនូវការអភិវឌ្ឍគោលនយោបាយសម្រាប់វិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនិងពង្រីកការអភិវឌ្ឍជំនួយ។ 	<p>បង្កើតគោលនយោបាយរដ្ឋាភិបាលនិងជំនួយអភិវឌ្ឍសម្រាប់កែលម្អប្រតិបត្តិការរបស់វិស័យមីក្រូ-ហិរញ្ញវត្ថុ</p> <ul style="list-style-type: none"> បង្កើតគោលនយោបាយរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បី 	<ul style="list-style-type: none"> - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ - ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា - សមាគមមីក្រូ-ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
	ទាំងអស់។	កំណត់ប្រសិទ្ធភាពនៃគោលនយោបាយនិង ជំនួយពីមុនផ្តល់ដោយវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ។	ជំរុញការអភិវឌ្ឍ និងបង្កើន ប្រសិទ្ធភាពប្រតិបត្តិការដោយ ផ្អែកលើលទ្ធផលនៃការសិក្សា។ • ជំរុញចំណាប់អារម្មណ៍នៃវិស័យ សាធារណៈ និងឯកជនសម្រាប់ គាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍរបស់ គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ។	*ស្ថាប័ននាំមុខ : ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
កិច្ចការពាររឹងមាំ ចំពោះអតិថិជន ចំណេះដឹងផ្នែក ហិរញ្ញវត្ថុនិងកិច្ច ការពារអតិថិជន របស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូ- ហិរញ្ញវត្ថុ	<ul style="list-style-type: none"> • រៀបចំក្របខ័ណ្ឌរួមដើម្បីណែនាំពីការបង្ហាញ លក្ខខណ្ឌនិងរយៈពេលឥណទាន និងបញ្ហាពាក់ព័ន្ធ ផ្សេងៗសំដៅការពារអតិថិជន។ • រៀបចំកម្មវិធីជំរុញចំណេះដឹងផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុទាំង សម្រាប់អតិថិជនបច្ចុប្បន្នរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូ-ហិរញ្ញ វត្ថុ ប៉ុន្តែចំពោះតែប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្របំផុតនៅតំបន់ ជាក្រុងនិងតំបន់ជនបទ។ • សិក្សាពីបញ្ហាបន្ទុកបំណុលច្រើនលើសលប់។ • ផ្សព្វផ្សាយលទ្ធផលសិក្សាដល់គ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធនិង កំណត់យុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការដោះស្រាយបញ្ហា ដែលបានរកឃើញ។ 	<ul style="list-style-type: none"> • អនុវត្តសេចក្តីណែនាំស្តីពីកិច្ចការពារអតិថិជន របស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ។ • អនុវត្តកម្មវិធីជំរុញចំណេះដឹងផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ។ 	<ul style="list-style-type: none"> • កែលម្អសេចក្តីណែនាំស្តីពីកិច្ច ការពារអតិថិជន ផ្អែកលើបទ ពិសោធន៍និងការអនុវត្តដ៏ល្អបំផុ ត។ • ជំរុញការផ្តល់ចំណេះដឹងផ្នែក ហិរញ្ញវត្ថុដល់វិស័យដទៃទៀត។ 	<ul style="list-style-type: none"> - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ - ធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជា - សមាគមមីក្រូ- ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា *ស្ថាប័ននាំមុខ : ធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជា

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
ព័ត៌មានដែលគួរឲ្យ ទុកចិត្តបាននិង ត្រឹមត្រូវ	<ul style="list-style-type: none"> • បង្កើតការិយាល័យព័ត៌មានឥណទាន។ • តាមរយៈការអនុវត្តការត្រួតពិនិត្យផ្នែកលើហានិភ័យធានាថាភាពត្រឹមត្រូវនៃទិន្នន័យក្លាយជាបញ្ហាគន្លឹះនៃដំណើរការត្រួតពិនិត្យនិងធានាថារបាយការណ៍ឆ្លុះបញ្ចាំងយ៉ាងត្រឹមត្រូវនូវប្រតិបត្តិការនិងស្ថានភាពហានិភ័យរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ។ 	<ul style="list-style-type: none"> • តាមដានត្រួតពិនិត្យដំណើរការក្នុងការវាយតម្លៃសាធារណៈនិងឥណទានរបស់អតិថិជនសម្រាប់គោលបំណងធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្ត។ • ជំរុញជាលំដាប់នូវការអនុវត្តល្អផ្នែកគណនេយ្យនិងការបង្ហាញព័ត៌មានហិរញ្ញវត្ថុសំដៅឆ្ពោះទៅការបន្ស៊ីស្តង់ដារអនុវត្តចំពោះវិស័យធានាគារ។ 	<ul style="list-style-type: none"> • វាយតម្លៃសមិទ្ធផលនិងគម្លាតដែលត្រូវបំពេញ ហើយបើអាចកំណត់នូវផែនការសកម្មភាពសមស្របដើម្បីពង្រឹងភាពជឿជាក់ និងត្រឹមត្រូវនៃព័ត៌មាន/ទិន្នន័យដែលបានបង្ហាញ និងរបាយការណ៍ត្រួតពិនិត្យ។ 	<ul style="list-style-type: none"> - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ - ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា *ស្ថាប័ននាំមុខ : ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
ការដោះស្រាយការ តវ៉ារបស់អតិថិជន	<ul style="list-style-type: none"> • បង្កើតយន្តការដោះស្រាយការតវ៉ាសម្រាប់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ។ ពិចារណាបង្កើតភ្នាក់ងារការពារអតិថិជនដើម្បីទទួល តាមដាននិងបណ្តឹង។ 	<ul style="list-style-type: none"> • តាមដានប្រសិទ្ធភាពនិងផ្តល់ការកែលម្អចាំបាច់ សម្រាប់យន្តការដោះស្រាយការតវ៉ារបស់អតិថិជន។ 	<ul style="list-style-type: none"> • ពង្រឹងយន្តការដោះស្រាយ ការតវ៉ារបស់អតិថិជន។ 	<ul style="list-style-type: none"> - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ - ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា - សមាគមមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា *ស្ថាប័ននាំមុខ : ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
គាំទ្រការអភិវឌ្ឍ សមាគមមីក្រូ- ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា	<ul style="list-style-type: none"> • សមាគមមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជាត្រូវទទួលបានការណែនាំពីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានិងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ លើការបណ្តុះបណ្តាលអំពីប្រធានបទ ពាក់ព័ន្ធនឹង (ពន្ធដារ ការប្រតិបត្តិតាមការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់។ល។) ដើម្បីអភិវឌ្ឍសមត្ថភាព ឲ្យក្លាយជាដៃគូអភិវឌ្ឍមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។ 	<ul style="list-style-type: none"> • សមាគមមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា ដើរតួនាទីកាន់តែសំខាន់ក្នុងការអភិវឌ្ឍមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ។ • សមាគមមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា ពង្រីកសមាជិកភាពរហូតគ្របដណ្តប់លើវិស័យ មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទាំងមូល។ 	<ul style="list-style-type: none"> • សមាគមមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជាដើរតួនាទីជាអង្គការរួមសម្រាប់ វិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ដោយរួមបញ្ចូលទាំងអង្គការពាក់ព័ន្ធ។ 	<ul style="list-style-type: none"> - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ - ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា - សមាគមមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
				*ស្ថាប័ននាំមុខ : សមាគមមីក្រូ- ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា
ការបណ្តុះបណ្តាល សម្រាប់គ្រឹះស្ថាន មី ក្រូហិរញ្ញវត្ថុ	<ul style="list-style-type: none"> • សមាគមមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា ត្រូវធ្វើការវាយតម្លៃ/ អង្កេត អំពីតម្រូវការផ្នែកបណ្តុះបណ្តាល ដើម្បីកំណត់ តម្រូវការពិតប្រាកដក្នុងវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ដោយ មានការសម្របសម្រួល និងគាំទ្រពីស្ថាប័នសំខាន់ៗ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល។ • រៀបចំផែនការសម្រាប់អភិវឌ្ឍសមត្ថភាពរបស់ផ្នែក មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ និងសម្រាប់ស្ថាប័នគោលនយោបាយ ឬបទប្បញ្ញត្តិ។ 	<ul style="list-style-type: none"> • ពង្រីកការផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលនៃមណ្ឌល សិក្សាបច្ចេកទេសធនាគារ និងសមាគមមីក្រូ- ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា និងពង្រីកវិសាលភាពដល់ បុគ្គលិកគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ដោយផ្អែកលើ លទ្ធផលនៃការវាយតម្លៃតម្រូវការបណ្តុះ- បណ្តា ល។ • ធ្វើសេចក្តីសម្រេចលើការបង្កើតកន្លែងបណ្តុះ- បណ្តាលសម្រាប់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ(តើទី កន្លែងបណ្តុះបណ្តាលដោយឡែកៗដូច បច្ចុប្បន្នសមស្របឬទេ ឬមានតម្រូវការបង្កើត មជ្ឈមណ្ឌលបណ្តុះបណ្តាលមួយសម្រាប់ គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ)។ 	<ul style="list-style-type: none"> • អនុវត្តសេចក្តីសម្រេចអំពីការ បង្កើតកន្លែងបណ្តុះបណ្តាល សម្រាប់មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ។ • កន្លែងបណ្តុះបណ្តាលសម្រាប់ មី ក្រូហិរញ្ញវត្ថុនៅកម្ពុជាត្រូវមានប ណ្តាញ ជាមួយមជ្ឈមណ្ឌលប ណ្តុះបណ្តាលធនធានមនុស្សក្នុង តំបន់/អន្តរជាតិ។ 	<ul style="list-style-type: none"> - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ - ធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជា - សមាគមមីក្រូ- ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា <p>*ស្ថាប័ននាំមុខ : ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ</p>
អាជីវកម្មទទួលបញ្ចាំ និងទិញ លក់ ទ្រព្យ បញ្ចាំនិងអាជីវកម្ម ទទួលប្រាក់កោត ដោយអនុប្បទាន	<p>បញ្ចូលអាជីវកម្មទទួលបញ្ចាំទៅក្នុងវិស័យផ្លូវការ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ដាក់ចេញសេចក្តីណែនាំដើម្បីអនុវត្តប្រកាសស្តីពី ការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណអាជីវកម្មទទួលបញ្ចាំ និងទិញ- លក់ទ្រព្យបញ្ចាំ និងអាជីវកម្មទទួលប្រាក់កោត ដោយ អនុប្បទានឲ្យមានសង្គតិភាពជាមួយច្បាប់និងបទ ប្បញ្ញត្តិដទៃទៀត។ • ពង្រឹងនិងអនុវត្តប្រតិបត្តិការផ្តល់អាជ្ញា 	<p>ពង្រឹងបញ្ញត្តិកម្មនិងការគ្រប់គ្រងត្រួតពិនិត្យ អាជីវកម្មទទួលបញ្ចាំ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ដាក់ចេញនូវបទប្បញ្ញត្តិសម្រាប់អនុវត្តផ្សេង ទៀតដើម្បីអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណ អាជីវកម្មទទួលបញ្ចាំនិងទិញ លក់ទ្រព្យបញ្ចាំ និងអាជីវកម្មទទួលប្រាក់កោតដោយអនុប្បទា ន។ 	<p>ដាក់ឲ្យប្រើប្រាស់និងអនុវត្តប្រព័ន្ធប ច្វេកម្រិតមានសម្រាប់ ប្រតិបត្តិ ការអាជីវកម្មទទួលបញ្ចាំ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ការអនុវត្តពេញលេញនៃប្រព័ន្ធ ប ច្វេកម្រិតមានដូចដែលបាន ណែនាំតាមរយៈកម្មវិធីបណ្តុះ បណ្តាលសម្រាប់បញ្ញត្តិករ ប្រតិបត្តិ 	<p>ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ</p>

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
	<p>បណ្តុះបណ្តាលកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល និងទិញ លក់ទ្រព្យបញ្ចាំ និងអាជីវកម្មទទួលបានប្រាក់ចំណូលដោយអនុប្បទាន។</p> <ul style="list-style-type: none"> ពង្រឹងការអនុវត្តប្រកាសតាមរយៈការទទួលយកប្រតិបត្តិការទីផ្សារនិងការអភិវឌ្ឍនានា។ រៀបចំបង្កើតក្រុមការងារអន្តរក្រសួងដើម្បីដាក់បញ្ចូលអាជីវកម្មទទួលបានប្រាក់ចំណូលពីវិស័យក្រៅផ្លូវការមកជាវិស័យផ្លូវការ។ អនុម័តច្បាប់ស្តីពីការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណអាជីវកម្មទទួលបានប្រាក់ចំណូល និងទិញ លក់ទ្រព្យបញ្ចាំនិងអាជីវកម្មទទួលបានប្រាក់ចំណូលដោយអនុប្បទាន។ បង្កើតសមាគមអាជីវកម្មទទួលបានប្រាក់ចំណូល និងទិញ លក់ទ្រព្យបញ្ចាំ និងទទួលបានប្រាក់ចំណូលដោយអនុប្បទានកម្ពុជា។ អភិវឌ្ឍផែនការកសាងសមត្ថភាពរយៈពេល៣ឆ្នាំសម្រាប់បញ្ញត្តិការនិងប្រតិបត្តិការទីផ្សារ។ 	<ul style="list-style-type: none"> បង្កើនការយល់ដឹងរបស់សាធារណជនតាមរយៈសិក្ខាសាលា និងវគ្គបណ្តុះបណ្តាល។ ណែនាំអំពីដំណើរការប្រតិបត្តិការផ្នែកតាមប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រសម្រាប់វិស័យទទួលបានប្រាក់ចំណូល។ ពង្រឹងនិងអនុវត្តច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិដែលពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ ដើម្បីធានានូវប្រសិទ្ធភាពនៃប្រតិបត្តិការ។ 	<p>ការទីផ្សារនិងអាជ្ញាធរ ពាក់ព័ន្ធ។</p> <ul style="list-style-type: none"> បង្កើនប្រសិទ្ធភាពការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មទទួលបានប្រាក់ចំណូលតាមរយៈការប្រើប្រាស់បណ្តាញប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានដើម្បីត្រួតពិនិត្យប្រតិបត្តិការទីផ្សារ។ បង្កើនតម្លាភាពនៃទីផ្សារទទួលបានប្រាក់ចំណូលនិងកិច្ចការពារសង្គមកម្រិតខ្ពស់តាមរយៈការលុបបំបាត់ចោលនូវទ្រព្យបញ្ចាំដែលសង្ស័យនិងចោរកម្ម។ 	

IV. ភតិសន្យា

សមិទ្ធផលសំខាន់ៗ

- ក្រុមរដ្ឋប្បវេណីដែលរួមបញ្ចូលទាំងភតិសន្យា ត្រូវបានអនុម័តនៅឆ្នាំ២០០៧ ហើយកំពុងរង់ចាំការអនុវត្ត។
- ច្បាប់ស្តីពីការអនុវត្តក្រុមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវបានដាក់ជូនទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ហើយកំពុងស្ថិតក្នុងការពិភាក្សា។
- ច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា ត្រូវបានអនុម័តនៅឆ្នាំ២០០៧ និងមានខែចុងអំពីភតិសន្យា។
- ប្រព័ន្ធចុះបញ្ជីប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា នៅក្រសួងពាណិជ្ជកម្មបានដំណើរការពេញលេញ។
- ច្បាប់ស្តីពីភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវបានអនុម័តនៅឆ្នាំ២០០៩។

កំណែទម្រង់នាពេលអនាគត

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
ភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ	<ul style="list-style-type: none"> • ពិនិត្យឡើងវិញនូវច្បាប់ស្តីពីភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ បញ្ជាក់ច្បាស់លាស់អំពីប្រភេទភតិសន្យាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងប្រតិបត្តិការធនាគារ ហើយដោះស្រាយលើភាពផ្ទុយគ្នាជាមួយច្បាប់ផ្សេងៗ។ • សម្របសម្រួលវិសោធនកម្មដែលបានស្នើឡើងជាមួយច្បាប់ផ្សេងៗដែលពាក់ព័ន្ធនឹងភតិសន្យា។ 	<ul style="list-style-type: none"> • អនុវត្តបញ្ញត្តិកម្មនិងត្រួតពិនិត្យលើប្រតិបត្តិការភតិសន្យា។ 	<ul style="list-style-type: none"> • ប្រើប្រាស់ការត្រួតពិនិត្យរបស់ គណៈកម្មការគោលនយោបាយអន្តរក្រសួងពិនិត្យឡើងវិញលើបទប្បញ្ញត្តិប្រកបខ័ណ្ឌច្បាប់សម្រាប់បំពេញភារកិច្ចខ្លះៗនៃដែលមាន និងធានាការអនុវត្តល្អបំផុត និងបទប្បញ្ញត្តិប្រុងប្រយ័ត្នសំដៅធានាគុណភាពឥណទានរបស់ធនាគារនិងក្រុមហ៊ុនភតិសន្យានៅប្រទេសកម្ពុជា។ 	ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
<p>បទប្បញ្ញត្តិសម្រាប់ អនុវត្ត</p> <p>បទប្បញ្ញត្តិប្រុង- ប្រយ័ត្ន</p>	<ul style="list-style-type: none"> រៀបចំបញ្ចប់ប្រកាសពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្តល់ អាជ្ញាបណ្ណនិងបញ្ញត្តិកម្ម ចំពោះក្រុមហ៊ុនភតិសន្យា ប្រព្រឹត្តកម្មពន្ធលើភតិសន្យា និងកំណត់ប្រព្រឹត្តកម្ម គណនេយ្យសម្រាប់ភតិបតី និងភតិកៈ។ល។ បង្កើតបទប្បញ្ញត្តិប្រុងប្រយ័ត្នសម្រាប់ប្រតិបត្តិការភតិសន្យា។ 			<ul style="list-style-type: none"> - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ - ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម - ក្រសួងយុត្តិធម៌ - ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ - ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា *ស្ថាប័ននាំមុខ : ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
<p>ពង្រីកការិយាល័យ ចុះបញ្ជីប្រតិបត្តិការ ដែលមានកិច្ចធានា</p>	<ul style="list-style-type: none"> ពង្រីកការិយាល័យចុះបញ្ជីប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានាដើម្បីរួមបញ្ចូលទាំងភតិសន្យា។ 	<ul style="list-style-type: none"> ពិចារណាពង្រីកការិយាល័យចុះបញ្ជីប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា ដើម្បីរួមបញ្ចូលសេវាផ្សេងទៀតដូចជា ការចុះបញ្ជីចលនវត្ថុតាំងភ្ជាប់ (Fixtures) ។ 		<ul style="list-style-type: none"> - ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម - ក្រសួងយុត្តិធម៌ - ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ - ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា *ស្ថាប័ននាំមុខ : ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

V. ការវិនិយោគសេវា

ក. ការវិនិយោគ

សមិទ្ធផលសំខាន់ៗ :

- បានបង្កើនសមត្ថភាពជំនាញគ្រួសារពិនិត្យដល់មន្ត្រីធានារ៉ាប់រង (ការគ្រួសារពិនិត្យលើឯកសារនិងការគ្រួសារពិនិត្យដល់ទីកន្លែង) ។
- បានធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងតំបន់ ដើម្បីចែករំលែកប្រភពធនធានសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍វិស័យធានារ៉ាប់រង។
- បានរៀបចំនិងដាក់ឱ្យអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួនស្តីពីការធានារ៉ាប់រង ដូចជាប្រកាសស្តីពីគោលការណ៍ណែនាំគណនេយ្យសម្រាប់ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងទូទៅ។
- បានរៀបចំច្បាប់ថ្មីស្តីពីការធានារ៉ាប់រង។
- បានចូលជាសមាជិកនៃសមាគមបញ្ញត្តិការធានារ៉ាប់រងអន្តរជាតិ (IAIS) ។
- បានបង្កើតសមាគមធានារ៉ាប់រងទូទៅកម្ពុជា។
- បានបង្កើតក្រុមធានារ៉ាប់រង (Pool) សម្រាប់លក់ធានារ៉ាប់រងយានយន្តឆ្លងកាត់ព្រំដែន អនុលោមតាមពិធីសារ៥ស្តីពីការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចធានារ៉ាប់រងយានយន្តឆ្លងដែនក្នុងក្របខ័ណ្ឌអាស៊ាន។
- បានបោះផ្សាយរបាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំស្តីពីការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យធានារ៉ាប់រងកម្ពុជា។

កំណែទម្រង់នាពេលអនាគត

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និង បទប្បញ្ញត្តិ	<ul style="list-style-type: none"> • អនុម័តច្បាប់ថ្មីស្តីពីការធានារ៉ាប់រង។ • ពិនិត្យឡើងវិញបទប្បញ្ញត្តិធានារ៉ាប់រងជាធរមាននិងបង្កើតបទប្បញ្ញត្តិថ្មី ដែលទាក់ទងនឹងការធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិតនិងការធានារ៉ាប់រងខ្នាតតូចបន្ទាប់ពី អនុម័តច្បាប់។ 	<ul style="list-style-type: none"> • ពិនិត្យឡើងវិញនូវយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យធានារ៉ាប់រង ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងកម្រិតនៃការអភិវឌ្ឍទីផ្សារ។ • ពិនិត្យឡើងវិញបទប្បញ្ញត្តិធានារ៉ាប់រង ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងកម្រិតនៃការអភិវឌ្ឍទីផ្សារ 	<ul style="list-style-type: none"> • ពិនិត្យឡើងវិញនូវយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យធានារ៉ាប់រង ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងកម្រិតនៃការអភិវឌ្ឍទីផ្សារ។ • ពិនិត្យឡើងវិញបទប្បញ្ញត្តិធានារ៉ាប់រង 	<ul style="list-style-type: none"> - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ - ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា - គណៈកម្មការ មូល

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
	<ul style="list-style-type: none"> រៀបចំនីតិវិធីផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណអាជីវកម្មធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិតនិងធានារ៉ាប់រងខ្នាតតូច។ ធ្វើការសិក្សាវិភាគហានិភ័យលើការធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិត ដើម្បីកំណត់លទ្ធភាព ដំណើរការ កម្រិតសាធារណៈ និងជួយបង្កើតតារាងមណោភាពសម្រាប់កម្ពុជា។ បង្កើតសេចក្តីណែនាំផ្នែកគណនេយ្យ សម្រាប់ការធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិត។ បង្កើតក្របខ័ណ្ឌត្រួតពិនិត្យសម្រាប់ការធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិត និងធានារ៉ាប់រងខ្នាតតូច។ បង្កើតគោលការណ៍វិនិយោគសម្រាប់ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រង។ កសាងលក្ខណវិនិច្ឆ័យអំពីគុណវុឌ្ឍិរបស់ភ្នាក់ងារ និងជើងសាធានារ៉ាប់រង។ 	<p>និងគោលការណ៍គ្រឹះធានារ៉ាប់រងរបស់ IAIS។</p> <ul style="list-style-type: none"> ពិនិត្យឡើងវិញលើក្របខ័ណ្ឌសាធារណៈដោយពិចារណារៀបចំវិធីសាស្ត្រកំណត់ដើមទុនតាមទំហំហានិភ័យ (Risk-base capital) ។ ពិនិត្យឡើងវិញនូវតារាងមណោភាពចំពោះភាពសមស្របសម្រាប់ទីផ្សារ។ 	<p>រ៉ាប់រង ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងកម្រិតនៃការអភិវឌ្ឍទីផ្សារ និងគោលការណ៍គ្រឹះធានារ៉ាប់រងរបស់ IAIS។</p>	<p>បត្រកម្ពុជា *ស្ថាប័ននាំមុខ : ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ</p>
គោលការណ៍គ្រឹះ ធានារ៉ាប់រង	<ul style="list-style-type: none"> បន្តវាយតម្លៃនិងកំណត់ភាពខ្វះចន្លោះនៃការអនុវត្តគោលការណ៍គ្រឹះធានារ៉ាប់រងរបស់ IAIS នៅក្នុងទីផ្សារធានារ៉ាប់រងកម្ពុជា។ 	<ul style="list-style-type: none"> ពិនិត្យឡើងវិញលើការអនុវត្តគោលការណ៍គ្រឹះធានារ៉ាប់រងរបស់ IAIS នៅក្នុងទីផ្សារធានារ៉ាប់រងកម្ពុជា ដោយពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអ្នកជំនាញ IAIS។ 	<ul style="list-style-type: none"> អនុវត្តទាំងស្រុងតាមគោលការណ៍គ្រឹះធានារ៉ាប់រងរបស់ IAIS។ 	<p>ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ</p>
ក្របខ័ណ្ឌស្ថាប័ន	<ul style="list-style-type: none"> បង្កើតការិយាល័យគោលនយោបាយធានារ៉ាប់រងដើម្បីរៀបចំគោលនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្រ និងស្រាវជ្រាវការអភិវឌ្ឍវិស័យធានារ៉ាប់រង។ បង្កើតការិយាល័យដោះស្រាយវិវាទធានារ៉ាប់រង។ 	<ul style="list-style-type: none"> លើកកម្ពស់ការិយាល័យធានារ៉ាប់រងពីកម្រិតការិយាល័យទៅជានាយកដ្ឋាននៅក្នុង ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដោយមានស្វ័យភាពនិងអំណាចធំជាងមុនឲ្យស្របតាមគោល 	<ul style="list-style-type: none"> បង្កើតគណៈកម្មការធានារ៉ាប់រងឯករាជ្យ។ 	<p>ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ</p>

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
	<ul style="list-style-type: none"> បង្កើតក្រុមការងារកសាងផែនការនិងសម្រប-សម្រួលអន្តរក្រសួង ដើម្បីធានាឲ្យមានសង្គតិភាពរវាងគោលនយោបាយនិងសកម្មភាពសម្រេចបាននូវការប្រឹងប្រែងរួមគ្នា និងកាត់បន្ថយហានិភ័យចំពោះប្រតិបត្តិការនៃវិស័យធានារ៉ាប់រងជាមួយផ្នែកផ្សេងទៀតនៃវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ការណ៍គ្រឹះធានារ៉ាប់រងរបស់ IAIS។ ពិចារណាបង្កើតសមាគមធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិត។ ពិចារណាបង្កើតសមាគមជើងសាធានារ៉ាប់រង។ ពិចារណាបង្កើតសមាគមក្នុងក្រុមធានារ៉ាប់រង។ ពង្រឹងតួនាទីរបស់ក្រុមការងារកសាងផែនការនិងសម្របសម្រួលអន្តរក្រសួង។ 		
យន្តការទីផ្សារធានារ៉ាប់រង	<ul style="list-style-type: none"> កសាងផែនការដើម្បីធ្វើយុទ្ធនាការបង្កើនការយល់ដឹងអំពីការធានារ៉ាប់រង ដើម្បីជួយពង្រីកការជ្រៀតចូលទីផ្សារ។ ពិនិត្យឡើងវិញលើក្រុមការងារអន្តរក្រសួង ដើម្បីពង្រឹងការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចធានារ៉ាប់រងការទទួលខុសត្រូវយានយន្ត ការផ្លាស់ និងការដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរ។ សហការជាមួយសមាគមធានារ៉ាប់រង ពិនិត្យឡើងវិញលើបុព្វលាភធានារ៉ាប់រងសម្រាប់ការធានារ៉ាប់រងជាកាតព្វកិច្ច ដើម្បីធានាបាននូវប្រសិទ្ធភាពទីផ្សារដោយប្រៀបធៀបជាមួយបណ្តាប្រទេសក្នុងតំបន់។ ពិនិត្យលទ្ធភាពពង្រីកកាតព្វកិច្ចធានារ៉ាប់រងចំពោះយានយន្តគ្រប់ប្រភេទ។ សហការជាមួយក្រសួងការងារនិងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ និងក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តជំរុញផ្សព្វផ្សាយការងារធានារ៉ាប់រងដោយវិធីផ្សេងៗគ្នា។ ពិនិត្យឡើងវិញនូវវឌ្ឍនភាពរបស់ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិត និងពិនិត្យប្រតិបត្តិការរបស់ក្រុមហ៊ុនទាំងនោះ ព្រមទាំងណែនាំផលិតផលថ្មី ប្រសិនបើចាំបាច់។ រៀបចំរបាយការណ៍សវនកម្មស្តីពីការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចធានារ៉ាប់រងជូនរាជរដ្ឋាភិបាល។ ចាប់ផ្តើមអនុវត្តកាតព្វកិច្ចធានារ៉ាប់រងចំពោះយានយន្តគ្រប់ប្រភេទ។ សហការជាមួយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជារៀបចំគោលនយោបាយ និងសេចក្តីណែនាំអំពីប្រតិបត្តិការធានារ៉ាប់រងឆ្លងវិស័យ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ពិនិត្យឡើងវិញនូវប្រសិទ្ធភាពនៃកម្មវិធីជំរុញការងារធានារ៉ាប់រងផ្តល់មតិ និងកែសម្រួលកម្មវិធីជំរុញការងារធានារ៉ាប់រង តាមការចាំបាច់។ សិក្សាវាយតម្លៃលើតម្រូវការផែនការជំរុញវិស័យធានារ៉ាប់រង។ 	<ul style="list-style-type: none"> - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ - ក្រសួងការងារនិងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ - ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា - ធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជា - សមាគមធានារ៉ាប់រងទូទៅកម្ពុជា *ស្ថាប័ននាំមុខ : ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិង

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
	<p>នីតិសម្បទា ដើម្បីរៀបចំអភិក្រមសម្របសម្រួល ចំពោះផលិតផលធានារ៉ាប់រងគ្រោះថ្នាក់ការងារនិង ធានារ៉ាប់រងសុខភាព។</p> <ul style="list-style-type: none"> • បង្កើតក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិតចម្រុះ (ក្រុម ហ៊ុនធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិតកម្ពុជា)។ 			ហិរញ្ញវត្ថុ
<p>ការកសាង សមត្ថ ភាព</p>	<ul style="list-style-type: none"> • បង្កើតប្រព័ន្ធលើកទឹកចិត្ត ដោយផ្អែកលើលទ្ធផល ការងារសម្រាប់មន្ត្រីធានារ៉ាប់រង ដើម្បីធានាបាននូវ ផលិតភាពនិងប្រសិទ្ធភាពការងារ។ • រៀបចំនិងអនុវត្តផែនការកសាងសមត្ថភាពចំពោះ មន្ត្រីធានារ៉ាប់រងលើជំនាញឯកទេស រួមមាន ជំនាញវាយតម្លៃហានិភ័យធានារ៉ាប់រង ជំនាញ គណនាវាយតម្លៃហានិភ័យធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិត។ • សហការជាមួយសមាគមធានារ៉ាប់រងទូទៅកម្ពុជា វាយតម្លៃអំពីតម្រូវការបណ្តុះបណ្តាលសម្រាប់ ប្រតិបត្តិករ និងមន្ត្រីធានារ៉ាប់រង និងបង្កើតវគ្គ បណ្តុះបណ្តាល។ • សហការជាមួយ ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ដើម្បីពិនិត្យលទ្ធភាពរៀបចំកម្មវិធីសិក្សាកម្រិតឧត្តម សិក្សាលើជំនាញធានារ៉ាប់រង។ • សហការជាមួយ សមាគមធានារ៉ាប់រងទូទៅកម្ពុជា រៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលដោយឡែកចំពោះភ្នាក់ងារ ធានារ៉ាប់រង ដើម្បីធានាបាននូវការផ្តល់សេវាធានា- 	<ul style="list-style-type: none"> • ពិនិត្យឡើងវិញកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលសម្រាប់ មន្ត្រីធានារ៉ាប់រងនិងប្រតិបត្តិករនៅគ្រប់កម្រិត។ • ពិនិត្យឡើងវិញនូវផែនការកសាងសមត្ថភាព សម្រាប់មន្ត្រីធានារ៉ាប់រង។ • សហការជាមួយ ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា ដើម្បីរៀបចំកម្មវិធីសិក្សាកម្រិតឧត្តម សិក្សាលើជំនាញធានារ៉ាប់រង។ • បង្កើតវិទ្យាស្ថានធានារ៉ាប់រង ដើម្បីបណ្តុះ- ប ណ្តាលជំនាញឯកទេសធានារ៉ាប់រង។ 	<ul style="list-style-type: none"> • បណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្គោល ជំនាញធានារ៉ាប់រង ដើម្បីធានា និរន្តរភាព និងការអភិវឌ្ឍវិស័យ ធានារ៉ាប់រង។ • ពង្រីកសមត្ថភាពវិទ្យាស្ថាន ធានា រ៉ាប់រងទៅជាមជ្ឈមណ្ឌល ស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍវិស័យធានា រ៉ាប់រងដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ នៅក្នុងតំបន់និង សកលលោក។ • សហការជាមួយក្រសួងអប់រំ យុ វជន និងកីឡា ដើម្បីពិនិត្យឡើង វិញលើកម្មវិធីសិក្សាកម្រិត ឧត្តម សិក្សាលើជំនាញ ធានារ៉ាប់រង។ 	<ul style="list-style-type: none"> - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ - ក្រសួងអប់រំ យុ វជន និងកីឡា - សមាគមធានា- រ៉ាប់រងទូទៅកម្ពុជា <p>*ស្ថាប័ននាំមុខ : ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិង ហិរញ្ញវត្ថុ</p>

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
	រ៉ាប់រងតាមក្រមវិជ្ជាជីវៈ និងលើកកម្ពស់កិច្ចការពារ អតិថិជន។			
អភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធ ជូន ដំណឹងជាមុន និង ប្រព័ន្ធ ព័ត៌មាន វិទ្យា	<ul style="list-style-type: none"> • កសាងប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យាមួយ ដើម្បីគាំទ្រដល់ ការគ្រប់គ្រងនិងត្រួតពិនិត្យទីផ្សារធានារ៉ាប់រង។ 	<ul style="list-style-type: none"> • បង្កើតទិន្នន័យធុរកិច្ចសម្រាប់ប្រព័ន្ធព័ត៌មាន- វិទ្យា ដើម្បីគាំទ្រដល់ការតាមដាន និងការគ្រប់- គ្រងហានិភ័យរបស់ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រង។ • បង្កើតប្រព័ន្ធជូនដំណឹងជាមុន ក្នុងជំហាន ដំបូងនៃការអនុវត្តប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា។ • រៀបចំកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីប្រព័ន្ធ ព័ត៌មានវិទ្យាដល់មន្ត្រីធានារ៉ាប់រង និង ប្រតិបត្តិ ករធានារ៉ាប់រង ដើម្បីឈានដល់ការអនុវត្តពេញ លេញនៃប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យាថ្មីនេះ។ 	<ul style="list-style-type: none"> • ធ្វើទំនើបកម្មប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការនៃ ការគ្រប់គ្រងទីផ្សារធានារ៉ាប់រង។ 	ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិង ហិរញ្ញវត្ថុ

ខ. សោធន

កំណែទម្រង់នាពេលអនាគត

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
ផ្នែកទូទៅសម្រាប់ មូលនិធិនីមួយៗ	<ul style="list-style-type: none"> • ជ្រើសរើសបុគ្គលិកនិងរៀបចំកន្លែងធ្វើការងារនៅរាជធានីនិងតាមបណ្តាខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ។ • ចាប់ផ្តើមកសាងសមត្ថភាពដោយរៀបចំវគ្គបណ្តុះ-បណ្តាល នៅក្នុងនិងក្រៅប្រទេសដើម្បីទទួលបានជំនាញជាក់លាក់ ដូចជា ជំនាញបរទេសចរណ៍ គណនេយ្យ និងគ្រប់គ្រង ចំពោះការវិនិយោគនិងធុរកិច្ច។ល។ • រៀបចំកម្មសិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់ ដើម្បីពិភាក្សាអំពីរចនាសម្ព័ន្ធនិងលទ្ធភាពបង្កើតរបបប្រាក់សោធនសម្រាប់វិស័យឯកជន។ • រៀបចំប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យាចាំបាច់សម្រាប់មូលនិធិទាំងអស់។ 	<ul style="list-style-type: none"> • អនុវត្តដំណាក់កាលទី២នៃផែនការកសាងសមត្ថភាព ដើម្បីបង្កើនជំនាញសម្រាប់អនុវត្តរបបប្រាក់សោធន។ • បង្កើតមូលដ្ឋានទិន្នន័យសម្រាប់មូលនិធិទាំងអស់និងសុវត្ថិភាពព័ត៌មានវិទ្យា។ • អនុវត្តប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យាចំពោះរាល់មូលនិធិ។ 	<ul style="list-style-type: none"> • បន្តអនុវត្តការកសាងសមត្ថភាពដើម្បីអភិវឌ្ឍទីផ្សារនិងលក្ខខណ្ឌនានានៃកម្មវិធីមូលនិធិសោធន។ • ពិចារណាអំពីមជ្ឈមណ្ឌលទិន្នន័យថ្មី ចំពោះសុវត្ថិភាពរបស់ប្រព័ន្ធ។ • ធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យាដើម្បីឆ្លើយតបនឹងលក្ខខណ្ឌនៃមូលនិធិ។ 	<ul style="list-style-type: none"> - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ - ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា - ប.ស.ស. - ប.ជ.ស. - ប.ជ.អ. - ម.ជ.ព.
ការសិក្សាលទ្ធភាព បង្កើតមូលនិធិ សោធន	<ul style="list-style-type: none"> • រៀបចំកម្រងសំណួរសម្រាប់ការអង្កេតលើការចំណាយប្រចាំថ្ងៃរបស់កម្មករ និយោជិតចំនួន ២០០០នាក់។ • រៀបចំសិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់ដើម្បីពិភាក្សាពីរចនាសម្ព័ន្ធនិងលទ្ធភាពបង្កើតរបបប្រាក់សោធន។ • បង្កើតក្រុមស្រាវជ្រាវរបបប្រាក់សោធន។ 		<ul style="list-style-type: none"> • ពិនិត្យមើលនិងវាយតម្លៃការ អនុវត្តរបបប្រាក់សោធន។ • វិភាគស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុ។ • ពង្រីកវិសាលភាពទូទាំងប្រទេស។ 	<ul style="list-style-type: none"> ប.ស.ស.
ការកសាង សមត្ថ	<ul style="list-style-type: none"> • ចូលរួមនិងរៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាល សិក្ខាសាលា 	<ul style="list-style-type: none"> • រៀបចំផែនការកសាងសមត្ថភាព។ 	<ul style="list-style-type: none"> • បន្តរៀបចំផែនការកសាង 	<ul style="list-style-type: none"> ប.ស.ស.

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
ភាព	<p>និងធ្វើទស្សនកិច្ចសិក្សាផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធក្នុងនិងក្រៅប្រទេស។</p> <ul style="list-style-type: none"> • បញ្ជូនមន្ត្រី ប.ស.ស. សិក្សាពីការវិភាគវាយតម្លៃលើទិន្នន័យផ្នែកសន្តិសុខសង្គម។ 	<ul style="list-style-type: none"> • ធ្វើការបណ្តុះបណ្តាលផ្ទៃក្នុងលើផ្នែករបបសន្តិសុខសង្គម ដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាពមន្ត្រី និង/ឬបុគ្គលិក ប.ស.ស.។ • ជ្រើសរើសបុគ្គលិកបន្ថែម។ 	សមត្ថភាពមន្ត្រីឬបុគ្គលិក។	
រៀបចំក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្ត	<ul style="list-style-type: none"> • សហការជាមួយក្រសួងពាក់ព័ន្ធនិងដៃគូអភិវឌ្ឍដើម្បីរៀបចំនីតិវិធីការងារ។ • សិក្សាវាយតម្លៃលើដើម្បីកំណត់កញ្ចប់តារាងកាលិក និងអត្រាកាតព្វកិច្ចសម្រាប់របបប្រាក់សោធន។ • ធ្វើសិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់ ដើម្បីរៀបចំលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត។ 		<ul style="list-style-type: none"> • បង្កើតក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តនិងយុទ្ធសាស្ត្រវិនិយោគ។ • បង្កើតគណៈកម្មាធិការវិនិយោគ។ • សហការជាមួយស្ថាប័ន (ប.ជ.ស. -ប.ជ.អ. -ម.ជ.ព.) ដើម្បីបង្កើតរបបប្រាក់សោធនរយៈពេលវែង។ 	ប.ស.ស.
អភិវឌ្ឍនិងគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា	<ul style="list-style-type: none"> • អភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យាក្លាយជាមួយប្រព័ន្ធធនាគារ។ • បង្កើតប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងស្នាមម្រាមដៃនិងប្រព័ន្ធផ្ញែសារ(SMS)ដើម្បីកំណត់ទិន្នន័យសមាជិក។ • រចនានិងដំឡើងប្រព័ន្ធសម្រាប់របបប្រាក់សោធន។ • បង្កើតបណ្តាញព័ត៌មានវិទ្យា ដើម្បីភ្ជាប់ការិយាល័យ ប.ស.ស. និងធនាគារ។ 		<ul style="list-style-type: none"> • អភិវឌ្ឍជាប្រចាំប្រព័ន្ធព័ត៌មាន-វិទ្យានិងគេហទំព័រ។ • ស្រាវជ្រាវនិងកែតម្រូវប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា។ 	ប.ស.ស.
យុទ្ធនាការផ្សព្វផ្សាយជា សាធារណៈ		<ul style="list-style-type: none"> • រៀបចំសិក្ខាសាលាផ្សព្វផ្សាយស្តីពីរបបប្រាក់សោធនដល់និយោជក កម្មករ និយោជិត និងផ្នែកផ្សេងទៀត។ • បង្កើតស្ថិតពាណិជ្ជកម្មខិត្តបណ្ណនិងការ 		ប.ស.ស.

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលនយោបាយ:ពេលឆ្នាំ ២០១១-២០១៤	គោលនយោបាយ:ពេលវេលា ២០១៤-២០១៧	គោលនយោបាយ:ពេលវេលា ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
ការអភិវឌ្ឍស្ថាប័ន និងការកសាង សមត្ថភាព	<ul style="list-style-type: none"> • ជ្រើសរើសបុគ្គលិក។ • រៀបចំកន្លែងធ្វើការងារនៅរាជធានីនិងតាមបណ្តាខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ។ • រៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធចាត់តាំង។ • កសាងបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនិងលក្ខន្តិកៈបុគ្គលិក។ • បង្កើតក្របខ័ណ្ឌបុគ្គលិកនៅថ្នាក់កណ្តាល រាជធានី និងតាមបណ្តាខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ។ • កំណត់មុខងារ ភារកិច្ច និងការទទួលខុសត្រូវរបស់បុគ្គលិកនៅថ្នាក់កណ្តាល រាជធានី និងតាមបណ្តាខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ។ • រៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ។ • កសាងសមត្ថភាពបុគ្គលិកលើជំនាញគ្រប់គ្រងគណនេយ្យ កុំព្យូទ័រ ផែនការ និងរៀបចំសំណើថវិកា។ • រៀបចំកម្មសិក្ខាសាលាស្តីពីការផ្សព្វផ្សាយច្បាប់និងគោលនយោបាយនានាអំពីកម្មវិធីរបបសន្តិសុខសង្គម។ 	<p>ផ្សព្វផ្សាយតាមវិទ្យុនិងទូរទស្សន៍។</p> <ul style="list-style-type: none"> • វាយតម្លៃបុគ្គលិកនិងពិនិត្យមើលផែនការកសាងសមត្ថភាពរយៈពេល៣ឆ្នាំ។ • បន្តរៀបចំកន្លែងធ្វើការងារនៅរាជធានី និងតាមបណ្តាខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ។ • ជ្រើសរើសបុគ្គលិកបន្ថែម។ • បន្តរៀបចំផែនការសកម្មភាពយុទ្ធសាស្ត្រ។ • ពិនិត្យឡើងវិញនិងបន្តរៀបចំកម្មវិធីកសាងសមត្ថភាព។ • បន្តរៀបចំកម្មសិក្ខាសាលាផ្សព្វផ្សាយច្បាប់និងគោលនយោបាយស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គម។ • វាយតម្លៃលទ្ធផលការងាររបស់បុគ្គលិក។ 	<ul style="list-style-type: none"> • បន្តកសាងសមត្ថភាពបុគ្គលិក។ • រៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការសកម្មភាពក្នុងដំណាក់កាលទី៣។ • ជ្រើសរើសបុគ្គលិកបន្ថែម។ • បន្តរៀបចំកម្មសិក្ខាសាលាផ្សព្វផ្សាយច្បាប់និងគោលនយោបាយ។ 	<ul style="list-style-type: none"> - ប.ជ.ស. - ប.ជ.អ. - ម.ជ.ព.
ការពង្រឹងនិងការ អភិវឌ្ឍរបបសន្តិ សុខសង្គម	<ul style="list-style-type: none"> • ធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មសិទ្ធិវន្ត។ • រៀបចំក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិ។ • រៀបចំនិងអភិវឌ្ឍតារាកាលិកធានារ៉ាប់រងសុខភាពសង្គមសម្រាប់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល។ 	<ul style="list-style-type: none"> • បន្តធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មសិទ្ធិវន្ត។ • អនុវត្តនិងផ្សព្វផ្សាយឯកសារគតិយុត្ត។ • អនុវត្តតារាកាលិកធានារ៉ាប់រងសុខភាពសង្គមសម្រាប់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល។ 	<ul style="list-style-type: none"> • ត្រួតពិនិត្យលើប្រសិទ្ធភាពនៃលទ្ធផលអនុវត្ត។ 	<ul style="list-style-type: none"> - ប.ជ.ស. - ប.ជ.អ. - ម.ជ.ព.

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
	<ul style="list-style-type: none"> រៀបចំនិងអភិវឌ្ឍតារាងកាលិកនៃរបបសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់អតីតយុទ្ធជន។ សិក្សាវាយតម្លៃហានិភ័យនិងប៉ាន់ប្រមាណពីនិរន្តរភាពនៃប្រព័ន្ធរបបសន្តិសុខសង្គម។ ផ្តល់របបសន្តិសុខសង្គមតាមប្រព័ន្ធធនាគារ។ 	<ul style="list-style-type: none"> រៀបចំសេចក្តីណែនាំអំពីអត្រាកាតទានសម្រាប់សិទ្ធិវន្ត ដោយ ប.ស.ស. និង ម.ជ.ព.។ ពិនិត្យឡើងវិញនូវការកសាងផែនការរយៈពេល៣ឆ្នាំ។ 		
ការពង្រឹងកិច្ច សហប្រតិបត្តិការជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្នុង និងក្រៅប្រទេស និងធ្វើសហហរណកម្មក្នុងតំបន់ និងពិភពលោក	<ul style="list-style-type: none"> ពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយក្រសួង/ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ។ សហការជាមួយក្រុមហ៊ុនឯកជននិងធនាគារ។ ចូលជាសមាជិកនៃសមាគមសន្តិសុខសង្គម អាស៊ាន។ កសាងភាពជាដៃគូជាមួយអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលជាតិនិងអន្តរជាតិព្រមទាំងសប្បុរសជន ដើម្បីស្វែងរកការគាំទ្របច្ចេកទេស សម្ភារៈ និង ហិរញ្ញវត្ថុ។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយដៃគូ យុទ្ធសាស្ត្រ។ ពង្រឹងនិងពង្រីកភាពជាដៃគូជាមួយអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលជាតិនិងអន្តរជាតិ និងសប្បុរសជន ដើម្បីស្វែងរកការគាំទ្រផ្នែកបច្ចេកទេស សម្ភារៈ និងហិរញ្ញវត្ថុ។ 		<ul style="list-style-type: none"> - ប.ជ.ស. - ប.ជ.អ. - ម.ជ.ព.
រៀបចំប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា	<ul style="list-style-type: none"> កសាងប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យានិងមូលដ្ឋានទិន្នន័យ។ បំពាក់សម្ភារៈព័ត៌មានវិទ្យា។ បង្កើតមូលដ្ឋានទិន្នន័យនៅថ្នាក់កណ្តាល។ រៀបចំគេហទំព័រ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ពិនិត្យឡើងវិញលើការរៀបចំប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា។ គ្រប់គ្រងនិងថែទាំ។ 	<ul style="list-style-type: none"> រៀបចំបង្កើតមជ្ឈមណ្ឌលទិន្នន័យ។ 	<ul style="list-style-type: none"> - ប.ជ.ស. - ប.ជ.អ. - ម.ជ.ព.
ការវិនិយោគ មូលនិធិ	<ul style="list-style-type: none"> រៀបចំគោលនយោបាយនិងគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការវិនិយោគមូលនិធិ។ 	<ul style="list-style-type: none"> អនុវត្តការវិនិយោគ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃការ វិនិយោគ។ សិក្សាលើការបង្កើតឥណទានខ្នាតតូចដល់សិទ្ធិវន្ត។ 	<ul style="list-style-type: none"> - ប.ជ.ស. - ប.ជ.អ. - ម.ជ.ព.

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
ការបង្កើតសោធនស្ម័គ្រចិត្តពីផ្នែកឯកជន	<ul style="list-style-type: none"> • កសាងក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងឯកសារគតិយុត្តសម្រាប់សោធនស្ម័គ្រចិត្តពីផ្នែកឯកជន។ • បង្កើតការិយាល័យគ្រប់គ្រងមូលនិធិសោធន។ • ជ្រើសរើសមន្ត្រីនិងកសាងសមត្ថភាពជំនាញ។ • រៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលក្នុងនិងក្រៅប្រទេសលើជំនាញឯកទេសចាំបាច់សម្រាប់គ្រប់គ្រងនិង ត្រួតពិនិត្យមូលនិធិសោធនស្ម័គ្រចិត្តពីផ្នែក ឯកជន។ 	<ul style="list-style-type: none"> • ផ្តល់នីតិភាពជូនក្រុមហ៊ុនឯកទេស ដើម្បីចាត់ចែងនិងគ្រប់គ្រងមូលនិធិសោធនស្ម័គ្រចិត្តពីផ្នែកឯកជន។ • បន្តការកសាងសមត្ថភាពមន្ត្រីជំនាញសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងមូលនិធិសោធន។ • បង្កើតកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលនៅតាមគ្រឹះស្ថានអប់រំសាធារណៈនិងឯកជន។ • រៀបចំប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យាចាំបាច់សម្រាប់សោធនស្ម័គ្រចិត្តពីផ្នែកឯកជន។ • បង្កើតគេហទំព័រផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានអំពីអត្ថប្រយោជន៍នៃសោធនស្ម័គ្រចិត្តពីផ្នែកឯកជននិងអត្ថប្រយោជន៍នៃការសន្សំដោយទៀងទាត់។ 	<ul style="list-style-type: none"> • ពិនិត្យឡើងវិញនូវយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍សោធនស្ម័គ្រចិត្តពីផ្នែកឯកជន ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងកម្រិតនៃការអភិវឌ្ឍទីផ្សារ។ • បន្តការកសាងសមត្ថភាពមន្ត្រីជំនាញសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងមូលនិធិសោធន។ • អនុវត្តកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលនៅតាមគ្រឹះស្ថានអប់រំសាធារណៈនិងឯកជន។ • ធ្វើទំនើបកម្មប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា។ 	<ul style="list-style-type: none"> - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ - ក្រសួងសង្គមកិច្ចអតីតយុទ្ធជននិងយុវនីតិសម្បទា - ក្រសួងការងារនិងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ <p>* ស្ថាប័ននាំមុខ : ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ</p>

VI. ទិដ្ឋភាពទូទៅ

សមិទ្ធផលសំខាន់ៗ៖

- ច្បាប់ស្តីពីមូលបត្ររដ្ឋ ត្រូវបានប្រកាសឲ្យប្រើក្នុងឆ្នាំ២០០៧។
- ច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយនិងការរដ្ឋប្បវេណីមូលបត្រមហាជន ត្រូវបានអនុម័តក្នុងឆ្នាំ២០០៧។
- ច្បាប់ស្តីពីក្របខ័ណ្ឌ ត្រូវបានអនុម័តក្នុងឆ្នាំ២០០៧។
- ច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ២០១០ បានអនុញ្ញាតឲ្យរាជរដ្ឋាភិបាលបង្កើតមណ្ឌលអភិវឌ្ឍន៍ហិរញ្ញវត្ថុ។
- អនុក្រឹត្យស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ត្រូវបានដាក់ឲ្យអនុវត្តនៅថ្ងៃទី២៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៨។
- គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា (គ.ម.ក.) ត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៨។
- ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា (ផ.ម.ក.) ដែលជាក្រុមហ៊ុនចម្រុះ ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ រួមជាមួយក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកូរ៉េ នៅខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៩។
- អនុក្រឹត្យស្តីពីការលើកទឹកចិត្តពន្ធដារក្នុងវិស័យមូលបត្រ ត្រូវបានដាក់ឲ្យអនុវត្តនៅថ្ងៃទី២២ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១១។
- ប្រកាសមូលដ្ឋានគោលដែលអនុញ្ញាតឲ្យបង្កើតនិងធ្វើប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ ត្រូវបានដាក់ឲ្យអនុវត្តដោយគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ក្នុងឆ្នាំ២០១០។
- ការផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណដល់ក្រុមហ៊ុនចំនួន១៥ នៅថ្ងៃទី២០ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០ (ក្រុមហ៊ុនធានាទិញមូលបត្រ៧ ក្រុមហ៊ុនឈ្នួញជើងសាមូលបត្រ៤ ក្រុមហ៊ុន ពាណិជ្ជកម្មមូលបត្រ២ និងក្រុមហ៊ុនទីប្រឹក្សាវិនិយោគ២)។
- ការផ្តល់ការអនុញ្ញាតដល់ប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធជាត់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រ និងប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ។
- ការផ្តល់ការទទួលស្គាល់ដល់ភ្នាក់ងារទូទាត់សាច់ប្រាក់ពាក់ព័ន្ធនឹងមូលបត្រ ភ្នាក់ងារបញ្ជីកាមូលបត្រ ភ្នាក់ងារចុះបញ្ជីផ្ទេរមូលបត្រ ភ្នាក់ងារទូទាត់ ក្រុមហ៊ុន គណនេយ្យជំនាញសវនករឯករាជ្យ និងក្រុមហ៊ុនផ្តល់សេវាវាយតម្លៃនៅក្នុងវិស័យមូលបត្រ។
- រាជរដ្ឋាភិបាលបានប្រកាសឲ្យក្រុមហ៊ុនរដ្ឋចំនួន៣ធ្វើការចុះបញ្ជី។
- គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា បានចុះអនុស្សាវរណៈនៃការយោគយល់ជាមួយវិទ្យាស្ថានហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា ដើម្បីផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យមូលបត្រ នៅខែមករា ឆ្នាំ២០១១។

កំណែទម្រង់នាពេលអនាគត

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
<p>ការអភិវឌ្ឍទីផ្សារសញ្ញាបណ្ណរដ្ឋប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្ររដ្ឋ</p>	<p>អភិវឌ្ឍទីផ្សារមូលបត្ររដ្ឋ</p> <ul style="list-style-type: none"> • អភិវឌ្ឍក្របខ័ណ្ឌគ្រប់គ្រងដើម្បីគាំទ្រដល់ការបោះផ្សាយនិងការជួញដូរមូលបត្ររដ្ឋ។ • ពិចារណាការបោះផ្សាយបណ្ណរតនាគាររយៈពេលខ្លីជាប្រាក់រៀលដោយផ្អែកលើកម្មវិធីខ្លីដែលកំណត់ទុកជាមុនជាមួយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ដើម្បីកំណត់រយៈពេលនៃការបែងចែកទៅក្នុងទីផ្សារសម្រាប់ការវិនិយោគនិងសម្រាប់ការបម្រុងទុក។ • បង្កើតនីតិវិធីនៃការដេញថ្លៃនិងប្រព័ន្ធដេញថ្លៃសម្រាប់ការបោះផ្សាយមូលបត្ររដ្ឋ។ • បង្កើតប្រព័ន្ធសម្រាប់ទទួលស្គាល់ពាណិជ្ជករទីផ្សារដំបូងនៃមូលបត្ររដ្ឋ។ 	<p>ត្រួតពិនិត្យនិងពង្រឹងដំណើរការទីផ្សារមូលបត្ររដ្ឋ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ពិនិត្យឡើងវិញលើសមត្ថភាពនៃពាណិជ្ជករទីផ្សារដំបូង និងបង្កើនសមត្ថភាពផ្នែកលើនីតិវិធីនៃការទទួលស្គាល់លើមូលដ្ឋាននៃការលើកទឹកចិត្តនិងការដាក់ទណ្ឌកម្ម។ • ពិចារណាចំពោះការបោះផ្សាយបណ្ណរតនាគារដែលមានរយៈពេលវែងលើសពី១ឆ្នាំ។ 	<p>អភិវឌ្ឍស៊ីជម្រៅទីផ្សារមូលបត្ររដ្ឋ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ពិចារណាចំពោះការបោះផ្សាយសញ្ញាបណ្ណរដ្ឋ។ 	<ul style="list-style-type: none"> - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ - ធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជា - គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា *ស្ថាប័ននាំមុខ : ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
<p>ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទ្រទ្រង់</p>	<ul style="list-style-type: none"> • បង្កើតហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទ្រទ្រង់សម្រាប់ទីផ្សារមូលបត្រដូចជា ប្រព័ន្ធរក្សាទុកមូលបត្រ ប្រព័ន្ធដាត់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រ និងប្រព័ន្ធទូទាត់ដោយភ្ជាប់នឹងប្រព័ន្ធទូទាត់ជាតិ។ 	<ul style="list-style-type: none"> • ធ្វើការអង្កេតលើប្រព័ន្ធប្រតិបត្តិការដើម្បីធានាថាប្រព័ន្ធទាំងនេះប្រតិបត្តិដោយល្អ សុវត្ថិភាពភាពសមរម្យ មានដំណើរការ និងនៅនឹងកន្លែង។ 	<ul style="list-style-type: none"> • ពិនិត្យឡើងវិញនិងធ្វើបច្ចុប្បន្ន-កម្មតាមការចាំបាច់នៃការអភិវឌ្ឍទីផ្សារ។ 	<ul style="list-style-type: none"> - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ - ធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជា - គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា *ស្ថាប័ននាំមុខ : គណៈកម្មការមូលបត្រ

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
ការប្រតិបត្តិតាម គោលការណ៍គ្រឹះ	<ul style="list-style-type: none"> ធ្វើស្វ័យវាយតម្លៃដើម្បីបញ្ជាក់ថា ប្រព័ន្ធបច្ចុប្បន្នសមស្របតាមគោលការណ៍សារវន្តរបស់IOSCO និងគណៈកម្មាធិការស្តីពីប្រព័ន្ធជាត់ទាត់និងទូទាត់ ក៏ដូចជាអនុសាសន៍របស់ IOSCO ស្តីពីប្រព័ន្ធទូទាត់ មូលបត្រ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ដាក់បញ្ចូលប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងពិនិត្យឡើងវិញនៅក្នុង FSAP បន្ទាប់។ 	<ul style="list-style-type: none"> ត្រួតពិនិត្យឡើងវិញនូវក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្ត និងរចនាសម្ព័ន្ធរបស់ គ.ម.ក. ដើម្បីធានាឱ្យស្របតាមលក្ខខណ្ឌរបស់ទីផ្សារ។ 	<p>កម្ពុជា</p> <ul style="list-style-type: none"> - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ - ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា - គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា *ស្ថាប័ននាំមុខ : គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា
បទប្បញ្ញត្តិសម្រាប់ ទីផ្សារបន្ទាប់	<ul style="list-style-type: none"> វិធានចុះបញ្ជីរបស់ផ្សារមូលបត្រកម្ពុជាបានអនុម័តនៅខែឧសភា ឆ្នាំ២០១១។ ប្រតិបត្តិការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណ/ការអនុញ្ញាត/ការទទួលស្គាល់ការប្រលងសម្រាប់អ្នកចូលរួមក្នុងទីផ្សារទាំងអស់រួមបញ្ចូលទាំងការធ្វើតេស្តទៅលើលក្ខណសម្បត្តិនិងអត្ថបរិយាយ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ពិនិត្យលើការបន្តអាជ្ញាបណ្ណដល់អ្នកចូលរួមក្នុងទីផ្សារទាំងអស់។ 		<p>គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា</p>
ការក្ស័យធន	<ul style="list-style-type: none"> សេចក្តីព្រាងអនុក្រឹត្យស្តីពីក្ស័យធនពាក់ព័ន្ធនឹងប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ។ អនុម័តនិងប្រកាសឱ្យប្រើអនុក្រឹត្យស្តីពីក្ស័យធន។ 	<ul style="list-style-type: none"> ពង្រឹងការអនុវត្តអនុក្រឹត្យស្តីពីក្ស័យធន។ 		<p>គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា</p>
ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃ លទ្ធភាពសង	<ul style="list-style-type: none"> ស្រាវជ្រាវនិងបង្កើតបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង។ 	<ul style="list-style-type: none"> អនុវត្តការវាយតម្លៃលទ្ធភាពសងនៃមូលបត្រដែលបានបោះផ្សាយជាសាធារណៈ។ 		<p>គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា</p>

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
យន្តការនិង ឧបករណ៍ទីផ្សារ	<ul style="list-style-type: none"> • ពិចារណាលើនីតិវិធីនៃការឲ្យខ្ចីនិងខ្ចីមូលបត្រ។ • សិក្សាលទ្ធភាពបង្កើតយន្តការហិរញ្ញប្បទានមូលបត្រ (Securities finance mechanism) ។ • សិក្សាលទ្ធភាពបង្កើតមូលនិធិទ្រព្យអធិបតេយ្យ។ 	<ul style="list-style-type: none"> • បង្កើតយន្តការនៃការឲ្យខ្ចីនិងខ្ចីមូលបត្រ តាមលទ្ធភាពដែលអាចធ្វើបាន។ • បង្កើតសាជីវកម្មហិរញ្ញវត្ថុមូលបត្រតាមលទ្ធភាពដែលអាចធ្វើបាន។ • បង្កើតមូលនិធិទ្រព្យអធិបតេយ្យតាមលទ្ធភាពដែលអាចធ្វើបាន។ 	<ul style="list-style-type: none"> • អនុវត្តយន្តការនៃការឲ្យខ្ចី និងខ្ចីមូលបត្រ។ 	<ul style="list-style-type: none"> - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ - ធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជា - គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា *ស្ថាប័ននាំមុខ : ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និងគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា
អ្នកវាយតម្លៃក្នុង វិស័យមូលបត្រ	<ul style="list-style-type: none"> • បង្កើតឲ្យមានអ្នកវាយតម្លៃក្នុងវិស័យមូលបត្រវិជ្ជាជីវៈ និងស្តង់ដារវាយតម្លៃសម្រាប់ប្រតិបត្តិការក្នុងទីផ្សារមូលបត្រ។ 	<ul style="list-style-type: none"> • តម្រឹមស្តង់ដារជាមួយបទដ្ឋានអន្តរជាតិ។ 	<ul style="list-style-type: none"> • បង្កើតកិច្ចសហប្រតិបត្តិការដើម្បីពង្រឹងចំណេះដឹងអ្នកវាយតម្លៃក្នុងវិស័យមូលបត្រជាមួយអ្នកវាយតម្លៃក្នុងតំបន់និងអន្តរជាតិ។ 	<ul style="list-style-type: none"> - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ - គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា *ស្ថាប័ននាំមុខ : គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា
អភិបាលកិច្ច សាជីវកម្ម	<ul style="list-style-type: none"> • អនុវត្តប្រកាសអភិបាលកិច្ចសាជីវកម្មសម្រាប់ក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រ។ • ជំរុញការអនុវត្តអភិបាលកិច្ចសាជីវកម្មចំពោះក្រុមហ៊ុនមិនបានចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រនិងដឹកនាំយុទ្ធនា 	<ul style="list-style-type: none"> • ពិនិត្យឡើងវិញនូវការអនុវត្តអភិបាលកិច្ចសាជីវកម្មទាំងសម្រាប់ក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រនិងក្រុមហ៊ុនមិនបានចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រ។ • បង្កើតនិងដឹកនាំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលក្នុងករណី 	<ul style="list-style-type: none"> • បន្តអភិវឌ្ឍនិងពង្រឹងក្រុមអភិបាលកិច្ចសាជីវកម្មដោយផ្អែកលើតម្រូវការបន្ទាន់និងការអនុវត្តប្រសើរបំផុត។ 	<ul style="list-style-type: none"> - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ - គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
	<p>ការអប់រំអភិបាលកិច្ចសាជីវកម្មទាំងសម្រាប់ក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រ និងក្រុមហ៊ុនមិនបានចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រជាមួយការសង្កត់ធ្ងន់ទៅលើការទទួលខុសត្រូវនៃក្រុមប្រឹក្សាភិបាល លេខា-ធិការសាជីវកម្ម និងគណៈគ្រប់គ្រង។</p>	<p>មានតម្រូវការ ដើម្បីពង្រឹងគោលការណ៍នៃអភិបាលកិច្ចសាជីវកម្មដោយក្រុមហ៊ុនកំពុងធ្វើប្រតិបត្តិការ។</p>		<p>- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា *ស្ថាប័ននាំមុខ : គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា</p>
<p>ការអប់រំនិងកិច្ចការពារវិនិយោគិន</p>	<ul style="list-style-type: none"> • រៀបចំគម្រោងសម្រាប់ដឹកនាំអប់រំវិនិយោគិនក្នុងប្រទេស ដោយរាប់បញ្ចូលទាំងសម្ភារៈសិក្សាដែលចាំបាច់ ការកំណត់ពីបុគ្គលិកដែលត្រូវផ្តល់ឲ្យ និងបង្កើតយន្តការនៃការផ្តល់ព័ត៌មានត្រឡប់មកវិញ។ • រៀបចំអប់រំវិនិយោគិនក្នុងប្រទេស។ • ពិចារណាបង្កើតមូលនិធិសំណងសម្រាប់វិនិយោគិន។ • បង្កើតមជ្ឈមណ្ឌលដោះស្រាយវិវាទរបស់អតិថិជនក្នុងក្របខ័ណ្ឌរបស់ គ.ម.ក. ដើម្បីដោះស្រាយការតវ៉ារបស់សាធារណជន។ • បង្កើតមជ្ឈមណ្ឌលដោះស្រាយវិវាទសម្រាប់ករណីទាក់ទងនឹងទីផ្សារដែលអាចកើតមានឡើង។ 	<ul style="list-style-type: none"> • បន្តកម្មវិធីអប់រំវិនិយោគិន និងធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងតាមរយៈព័ត៌មានទទួលបានវិញពីអតិថិជន និងការអភិវឌ្ឍទីផ្សារ។ • បង្កើតមូលនិធិសំណងសម្រាប់វិនិយោគិនជាមួយនឹងតម្រូវការបទដ្ឋានគតិយុត្តនិង គោលការណ៍ណែនាំប្រតិបត្តិការ តាមលទ្ធភាពដែលអាចធ្វើបាន។ 	<ul style="list-style-type: none"> • បន្តនិងជំរុញកម្មវិធីអប់រំ។ • អនុវត្តមូលនិធិសំណងសម្រាប់វិនិយោគិន។ 	<p>គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា</p>

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
ជំរុញការអប់រំនិងការយល់ដឹងសម្រាប់សារព័ត៌មាន	<ul style="list-style-type: none"> • រៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលអ្នកយកព័ត៌មានផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ និងសារព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធនឹងការធ្វើ អាជីវកម្មមូលបត្រ។ • គាំទ្រការអភិវឌ្ឍក្រុមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈសម្រាប់អ្នកសារព័ត៌មានហិរញ្ញវត្ថុ និងកាសែត ជាពិសេសការផ្តល់ព័ត៌មានទីផ្សារដែលមានលក្ខណៈរស់រវើក។ • បង្កើតការិយាល័យទំនាក់ទំនងក្នុងក្របខ័ណ្ឌ គ.ម.ក.សម្រាប់សម្របសម្រួលជាមួយអ្នកសារព័ត៌មានហិរញ្ញវត្ថុ កាសែត ជាពិសេសកាសែតដែលផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានទាក់ទងនឹងទីផ្សារមូលបត្រ។ 	<ul style="list-style-type: none"> • បង្កើនសមត្ថភាពទាក់ទងនឹងការដោះស្រាយបញ្ហាការដាក់បង្ហាញព័ត៌មានគ្រប់កម្រិតទៅសារព័ត៌មាន។ 	<ul style="list-style-type: none"> • អនុវត្តការដាក់បង្ហាញព័ត៌មានគ្រប់កម្រិតទៅសារព័ត៌មាន។ 	គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា
បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន	<ul style="list-style-type: none"> • ពិចារណាលើប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យាសម្រាប់ការដាក់បង្ហាញព័ត៌មាន។ 	<ul style="list-style-type: none"> • ពិចារណាលើប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យាសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ។ 	<ul style="list-style-type: none"> • បង្កើតប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យាសម្រាប់ការដាក់បង្ហាញព័ត៌មាននិងការត្រួតពិនិត្យប្រតិបត្តិការ ទីផ្សារមូលបត្រ។ 	គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា
ការលើកកម្ពស់សមត្ថភាពដល់គ.ម.ក.និងអ្នកចូលរួមក្នុងទីផ្សារ	<ul style="list-style-type: none"> • គ.ម.ក. រៀបចំផែនការលើកកម្ពស់សមត្ថភាពគ្រប់មុខព្រួញសម្រាប់មន្ត្រី នៃ គ.ម.ក.។ • គ.ម.ក. ធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មនិងអនុវត្តផែនការលើកកម្ពស់សមត្ថភាពសម្រាប់អ្នកចូលរួមក្នុងទីផ្សារនិងសាធារណជន។ 	<ul style="list-style-type: none"> • គ.ម.ក. ពិចារណាលើតម្រូវការនៃការបណ្តុះ-បណ្តាល និងកំណត់ថា តើអាចបណ្តុះបណ្តាលតាមរយៈរាជរដ្ឋាភិបាលឬតាមរយៈគ្រឹះស្ថានបណ្តុះបណ្តាលផ្សេងទៀត ដោយអាស្រ័យលើកំណើននៃតម្រូវការដែលទាមទារនូវការបណ្តុះបណ្តាលពីខាងក្រៅ។ 	<ul style="list-style-type: none"> • ពិនិត្យឡើងវិញនូវកម្រិតជំនាញដែលសម្រេចបានក្នុង រយៈពេលកំណត់ ហើយកំណត់ថាតើសមស្របទៅតាមតម្រូវការនៃទីផ្សារឬនៅ និងធ្វើការផ្លាស់ប្តូររួមជាមួយការធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មតាមការចាំបាច់។ 	គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ ទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុ	<ul style="list-style-type: none"> • បន្តអភិវឌ្ឍភាពជាដៃគូនិងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ រវាងគ្នាទៅវិញទៅមកជាមួយស្ថាប័ននិយ័តករ បរទេសនិងទីផ្សារមូលបត្រ។ 	<ul style="list-style-type: none"> • ពិចារណាការចូលជាសមាជិកនៃអង្គការ IOSCO បន្ទាប់ពីបានបញ្ចប់ការវាយតម្លៃ។ 		<ul style="list-style-type: none"> - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ - គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា *ស្ថាប័ននាំមុខ : គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា
ការបង្កើតទីផ្សារ សញ្ញាបណ្ណសាជីវកម្ម	<ul style="list-style-type: none"> • បង្កើតក្របខ័ណ្ឌគ្រប់គ្រងសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍទីផ្សារសញ្ញាបណ្ណសាជីវកម្ម។ 	<ul style="list-style-type: none"> • អនុវត្តលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍទីផ្សារសញ្ញាបណ្ណសាជីវកម្ម។ 	<ul style="list-style-type: none"> • ពិនិត្យផលប៉ះពាល់នៃបទប្បញ្ញត្តិក្នុងការអភិវឌ្ឍទីផ្សារ និងធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវការសម្របសម្រួល និងពន្លឿនការលើកទឹកចិត្ត និងការអភិវឌ្ឍទីផ្សារសញ្ញាបណ្ណសាជីវកម្មឲ្យបានទូលំទូលាយ។ 	<ul style="list-style-type: none"> គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា
ទីផ្សារឧម្មុខីដី អនាគត	<ul style="list-style-type: none"> • សិក្សាលទ្ធភាពបង្កើតទីផ្សារឧម្មុខីដីអនាគត។ • សិក្សាក្របខ័ណ្ឌគ្រប់គ្រងនិងក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តសម្រាប់ទីផ្សារឧម្មុខីដីអនាគត។ 	<ul style="list-style-type: none"> • បង្កើតលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តសម្រាប់ទីផ្សារឧម្មុខីដីអនាគត។ 	<ul style="list-style-type: none"> • បង្កើតទីផ្សារឧម្មុខីដីអនាគតតាមលទ្ធភាពដែលអាចធ្វើបាន។ 	<ul style="list-style-type: none"> - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ - គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា
បរិយាកាសកិច្ច និងប្រតិបត្តិការវិនិយោគ នៃស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុមិនមែន	<ul style="list-style-type: none"> • អភិវឌ្ឍបំណែងដឹងនិងសមត្ថភាពពាក់ព័ន្ធនឹងបរិយាកាសកិច្ចនិងកិច្ចប្រតិបត្តិការវិនិយោគ។ 	<ul style="list-style-type: none"> • បង្កើតបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធនឹងប្រតិបត្តិការនៃមូលនិធិវិនិយោគ ដែលគ្រប់គ្រងដោយបរិយាកាសកិច្ចរបស់ NBFIs ពាក់ព័ន្ធនឹងអាជីវកម្មមូលបត្រ។ 	<ul style="list-style-type: none"> • ពិនិត្យឡើងវិញនិងពង្រឹងប្រព័ន្ធគ្រួតពិនិត្យនិងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធនឹងប្រតិបត្តិការគ្រប់គ្រង 	<ul style="list-style-type: none"> គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
ធនាគារ(NBFIs) ដែលស្ថិតនៅក្រោម ច្បាប់ស្តីពីបរទេស-បាល កិច្ចហិរញ្ញវត្ថុ		<ul style="list-style-type: none"> • ធានាឲ្យបានថា បរទេសបាលកិច្ច និងកិច្ចប្រតិ-បត្តិការវិនិយោគនៃ NBFIs នឹងត្រូវពឹងផ្អែកលើក្របខ័ណ្ឌនៃការគ្រប់គ្រងហានិភ័យដែលមានលក្ខណៈប្រុងប្រយ័ត្ន និងគោលការណ៍ណែនាំរួមជាមួយនីតិវិធីដែលសមស្រប។ • បង្កើតលក្ខណវិនិច្ឆ័យនិងនីតិវិធីសម្រាប់ផ្តល់ការអនុញ្ញាតដល់បរទេសបាលកិច្ចនិងផលិតផល វិនិយោគដោយផ្អែកលើការវាយតម្លៃហានិភ័យ និងអ្នកប្រើប្រាស់/ផលប្រយោជន៍ទីផ្សារ។ 	<p>ការវិនិយោគនៃ NBFIs ដែលស្ថិតក្រោមបរទេសបាលកិច្ច។</p> <ul style="list-style-type: none"> • ពិនិត្យឡើងវិញនូវប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហានិភ័យ និងការអនុវត្តនៃ NBFIs ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងប្រតិបត្តិការវិនិយោគដែលស្ថិតក្រោមបរទេសបាលកិច្ច។ 	
គម្រោងវិនិយោគរួម	<ul style="list-style-type: none"> • អភិវឌ្ឍបទប្បញ្ញត្តិសម្រាប់គម្រោងវិនិយោគរួម។ • អនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិរបស់គម្រោងវិនិយោគរួម។ 	<ul style="list-style-type: none"> • ពង្រឹងការអនុវត្តលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធនឹងគម្រោងវិនិយោគរួម។ 		គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា
អ្នកចូលរួមក្នុង ទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុ រយៈពេលវែងផ្សេងទៀត	<ul style="list-style-type: none"> • ជំរុញឲ្យមានការកើនឡើងនូវអ្នកចូលរួមក្នុងទីផ្សារដទៃទៀតឲ្យស្របតាមតម្រូវការទីផ្សារដោយការបង្កើតក្របខ័ណ្ឌគ្រប់គ្រងនិងគតិយុត្តសម្រាប់អ្នកចូលរួមទាំងនោះក្នុងការធ្វើប្រតិបត្តិការ ដោយរាប់បញ្ចូលទាំងក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ អ្នកគ្រប់គ្រង ប្រតិ-បត្តិការវិនិយោគ ក្រុមហ៊ុនធានាទិញមូលបត្រ ក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្មមូលបត្រ និងក្រុមហ៊ុនឈ្មួញជើងសាមូលបត្រ មូលនិធិវេនធី (Venture Capital) មូលនិធិសង្គម និងប្រតិបត្តិការគម្រោងវិនិយោគរួមផ្សេងទៀត។ល។ ដែលទាំងនេះ ត្រូវរាប់បញ្ចូលទាំងការបោះ 	<ul style="list-style-type: none"> • ធានាថា ប្រតិបត្តិការនៃអ្នកចូលរួមទីផ្សារថ្មី គឺជាមុខសញ្ញានៃការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណទៅតាមនីតិវិធីលក្ខខណ្ឌតម្រូវ បទប្បញ្ញត្តិ និង ការត្រួតពិនិត្យដោយប្រុងប្រយ័ត្ន និងការដាក់បង្ហាញព័ត៌មានទៅទីផ្សារដោយផ្អែកលើគណនេយ្យភាពដែលអាចទទួលយកបាន និងរបាយការណ៍ដែលបានធ្វើសវនកម្មទៅតាមស្តង់ដារដែលបានបង្ហាញមក។ 	<ul style="list-style-type: none"> • បន្តអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពឃ្នាំមើល និងត្រួតពិនិត្យលើប្រតិបត្តិការទីផ្សាររូបិយវត្ថុនិងទីផ្សារទុន។ 	<ul style="list-style-type: none"> - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ - គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា *ស្ថាប័ននាំមុខ : គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
	ផ្សាយនិងការចែកចាយឧបករណ៍ដែលអាចជួញដូរបានផ្សេងទៀត ដូចជាផលបត្រពាណិជ្ជកម្ម (commercial paper) កិច្ចសន្យាទិញត្រឡប់វិញ (repurchase agreements) សញ្ញាបណ្ណនិងឧបករណ៍អាចជួញដូរបានផ្សេងទៀត។			
មណ្ឌលអភិវឌ្ឍន៍ ហិរញ្ញវត្ថុ	<ul style="list-style-type: none"> សិក្សាម៉ូដែលនៃការបង្កើតមណ្ឌលអភិវឌ្ឍន៍ហិរញ្ញវត្ថុ។ 	<ul style="list-style-type: none"> អភិវឌ្ឍក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិដើម្បីគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍមណ្ឌលអភិវឌ្ឍន៍ហិរញ្ញវត្ថុ។ 	<ul style="list-style-type: none"> បង្កើតមណ្ឌលអភិវឌ្ឍន៍ហិរញ្ញវត្ថុតាមលទ្ធភាពដែលអាចធ្វើបាន។ 	ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

VII. អភិបាលកិច្ចនិងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ

ក. ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិ

សមិទ្ធផលសំខាន់ៗ :

- ច្បាប់ស្តីពីគណនេយ្យសហគ្រាស សវនកម្មគណនេយ្យសហគ្រាសនិងវិជ្ជាជីវៈគណនេយ្យ ត្រូវបានអនុម័តនៅថ្ងៃទី០៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០២។
- ច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មមាត្រា២និង១៥ នៃច្បាប់ស្តីពីសភាពាណិជ្ជកម្ម ត្រូវបានអនុម័តនៅថ្ងៃទី២៣ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៦។
- ច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មមាត្រា១៨នៃច្បាប់សវនកម្ម ត្រូវបានអនុម័តនៅថ្ងៃទី៣០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៦។
- ច្បាប់ស្តីពីប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា ត្រូវបានអនុម័តនៅថ្ងៃទី២២ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៧។
- ច្បាប់ស្តីពីសម្បទាន ត្រូវបានអនុម័តនៅថ្ងៃទី១៩ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៧។
- ច្បាប់ស្តីពីក្ស័យធន ត្រូវបានអនុម័តនៅថ្ងៃទី៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៧។
- ច្បាប់ស្តីពីកតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវបានអនុម័តនៅថ្ងៃទី២០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៩។

កំណែទម្រង់នាពេលអនាគត

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
ពិនិត្យឡើងវិញគ្រប់ ជ្រុងជ្រោយនូវច្បាប់ ស្តីពីការរៀបចំនិង ការប្រព្រឹត្តទៅនៃ ធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជានិងច្បាប់ ស្តីពីគ្រឹះស្ថាន ធនាគារនិងហិរញ្ញ	<ul style="list-style-type: none"> • ពិនិត្យទន្ទឹមគ្នាយ៉ាងឆាប់រហ័សដែលអាចធ្វើទៅបាននូវ ច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជានិងច្បាប់ស្តីពីគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដោយសារមានទំនាស់ ចន្លោះប្រហោង និងការចាំបាច់ លើកកម្ពស់ជារួមនូវក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ដែលមាន។ • ការពិនិត្យឡើងវិញគឺជាការចាំបាច់ សំដៅបញ្ជាក់ និងពង្រឹងក្របខ័ណ្ឌស្ថាប័ន បញ្ជាក់តួនាទី និងការ ទទួលខុសត្រូវរបស់អាជ្ញាធរទទួលបន្ទុក ដើម្បីគាំទ្រ 	<ul style="list-style-type: none"> • ដាក់ជូនច្បាប់ដែលបានកែលម្អរួចទៅ គណៈ រដ្ឋមន្ត្រីនិងរដ្ឋសភា។ • រៀបចំចាត់ចែងសម្រាប់ការអនុវត្តប្រកប ដោយប្រសិទ្ធភាពនូវច្បាប់ដែលបាន អនុម័ត។ 		ធនាគារជាតិ នៃកម្ពុ ជា

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលនយោបាយ:ពេលឆ្នាំ ២០១១-២០១៤	គោលនយោបាយ:ពេលវេលា ២០១៤-២០១៧	គោលនយោបាយ:ពេលវេលា ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
វត្ត	<p>និងជំរុញសហប្រតិបត្តិការប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ក៏ដូចជាគោលការណ៍គណនេយ្យភាពច្បាស់លាស់ បញ្ហាពាក់ព័ន្ធនឹងការខិតខំរួមគ្នាដើម្បីរក្សាស្ថិរភាព ហិរញ្ញវត្ថុ ការទ្រទ្រង់ស្ថានភាពសន្តិសុខភាព កិច្ច ការពារអតិថិជន អភ័យឯកសិទ្ធិ។ល។</p> <ul style="list-style-type: none"> កែលម្អច្បាប់សម្រាប់ដាក់ជូនទៅគណៈរដ្ឋមន្ត្រី និង រដ្ឋសភា។ 			
បំពេញបញ្ចប់ ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ ពាណិជ្ជកម្ម	<ul style="list-style-type: none"> ដាក់ជូនរដ្ឋសភានូវសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីកិច្ចសន្យា ពាណិជ្ជកម្ម រួមទាំងជំពូកអំពីកិច្ចសន្យាប្រឡូនធាយ (franchise)។ ពិនិត្យសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីតុលាការពាណិជ្ជកម្ម។ ព្រមព្រៀងលើវិធានការរួមមួយដើម្បីបង្កើតតុលាការ ឯកទេសមួយសម្រាប់ដោះស្រាយវិវាទពាណិជ្ជកម្ម។ ចេញប្រកាសអនុវត្ត បន្ទាប់ពីច្បាប់ត្រូវបានអនុម័ត។ 	<ul style="list-style-type: none"> ដាក់ជូនគណៈរដ្ឋមន្ត្រីនិងរដ្ឋសភានូវសេចក្តី ព្រាងច្បាប់ស្តីពីតុលាការពាណិជ្ជកម្ម។ រៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីភ្នាក់ងារ ពាណិជ្ជ កម្ម។ 	<ul style="list-style-type: none"> បង្កើតគម្រោងថវិកា ចេតនាសម្ព័ន្ធ និងប្រព័ន្ធរដ្ឋបាលសម្រាប់ តុលាការឯកទេស និងដាក់ឱ្យ ដំណើរការ។ រៀបចំការបណ្តុះ-ប ណ្តាលឱ្យមន្ត្រីតុលាការលើការ ដោះស្រាយវិវាទពាណិជ្ជកម្ម រួម បញ្ចូល ទាំងទីផ្សារមូលបត្រ បញ្ហា ផ្សេងៗ និងរឿងក្តីនានា។ ដាក់ជូនគណៈរដ្ឋមន្ត្រីនិងរដ្ឋ សភានូវសេចក្តីព្រាងច្បាប់ ស្តីពី ភ្នាក់ងារពាណិជ្ជកម្ម។ 	<ul style="list-style-type: none"> - ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម - ក្រសួងយុត្តិធម៌ *ស្ថាប័ននាំមុខ : ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
ច្បាប់បរទេសបាលកិច្ច ហិរញ្ញវត្ថុ	<ul style="list-style-type: none"> រៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីបរទេសបាលកិច្ចហិរញ្ញវត្ថុ ហើយដាក់ជូនគណៈរដ្ឋមន្ត្រីនិងរដ្ឋសភា។ 	<ul style="list-style-type: none"> ដាក់ចេញនូវបទប្បញ្ញត្តិអនុវត្តដែលទាក់ទង នឹង បរទេសបាលកិច្ចនិងជំរុញការអនុវត្ត។ 	<ul style="list-style-type: none"> ធ្វើឱ្យស៊ីដរម្រៅការយល់ដឹងអំពី ប្រតិបត្តិការបរទេសបាលកិច្ចទៅ លើផលិតផលវិនិយោគនានាក្នុង ទីផ្សារ។ 	<ul style="list-style-type: none"> - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ - ធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជា

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
				<ul style="list-style-type: none"> - គណៈកម្មការ មូលបត្រកម្ពុជា *ស្ថាប័ននាំមុខ : ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
ច្បាប់គណនេយ្យ និងសវនកម្ម	<ul style="list-style-type: none"> • រៀបចំច្បាប់ស្តីពីគណនេយ្យនិងសវនកម្មថ្មីនិងវិធានពាក់ព័ន្ធ ដើម្បី៖ ១.លុបបំបាត់ចំណុចមិនស្របគ្នានៃទំហំសហគ្រាស ដែលតម្រូវឱ្យធ្វើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុតាមស្តង់ដារ របាយការណ៍ទាក់ទងនឹងហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ (IFRS)។ ២.បង្កើតយន្តការតាមដាន ត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃការអនុវត្តច្បាប់និងស្តង់ដារគណនេយ្យ។ និង៣.ផ្តល់សិទ្ធិអំណាចដល់ក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យ និងវិទ្យាស្ថានគណនេយ្យករជំនាញ និងសវនករ កម្ពុជា។ • ដាក់ជូនគណៈរដ្ឋមន្ត្រីនិងរដ្ឋសភានូវច្បាប់គណនេយ្យនិងសវនកម្មថ្មី។ • អនុម័តច្បាប់គណនេយ្យនិងសវនកម្មថ្មី ដោយ រដ្ឋសភា។ 	<ul style="list-style-type: none"> • ដាក់ចេញបទប្បញ្ញត្តិបន្ថែមដើម្បីអនុវត្តច្បាប់គណនេយ្យនិងសវនកម្ម។ 		<ul style="list-style-type: none"> - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ - ក្រុមប្រឹក្សាជាតិ គណនេយ្យ - វិទ្យាស្ថានគណនេយ្យករជំនាញ និង សវនករកម្ពុជា *ស្ថាប័ននាំមុខ : ក្រុមប្រឹក្សាជាតិ គណនេយ្យ
ច្បាប់ស្តីពីអី- ពាណិជ្ជកម្ម	<ul style="list-style-type: none"> • សើទើឡើងវិញនូវច្បាប់ស្តីពីការទូទាត់និងការផ្ទេរប្រាក់តាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកដែលបានស្នើប្តឹងដាក់បញ្ចូលបទប្បញ្ញត្តិសម្រាប់ការទូទាត់តាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកឱ្យស្ថិតក្រោមច្បាប់អី-ពាណិជ្ជកម្ម។ 	<ul style="list-style-type: none"> • អនុម័តច្បាប់ស្តីពីការទូទាត់និងការផ្ទេរប្រាក់តាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកប្រចាំអី-ពាណិជ្ជកម្មដែលមានខ្លះៗចែងអំពីការផ្ទេរតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក។ 		<ul style="list-style-type: none"> - ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម - ធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជា - គណៈកម្មការ

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
				<p>មូលបត្រកម្ពុជា</p> <p>*ស្ថាប័ននាំមុខ : ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និង ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម</p>
<p>ការដោះស្រាយ ពាណិជ្ជកម្ម</p>	<ul style="list-style-type: none"> • បញ្ចប់ការប្រឡងមជ្ឈត្តការដំបូង។ បោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាប្រតិបត្តិចេញពីមជ្ឈត្តការដែលបានជោគជ័យ និងបង្កើតជាផ្លូវការនូវមជ្ឈមណ្ឌលជាតិនៃមជ្ឈត្តការផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម។ • គាំទ្រការអភិវឌ្ឍវិធីសាស្ត្រដោះស្រាយទំនាស់តាមបណ្តាខេត្ត និងនៅមជ្ឈមណ្ឌលជាតិ។ • បន្តជ្រើសរើសនិងបណ្តុះបណ្តាលមជ្ឈត្តការថ្មីៗ។ 	<ul style="list-style-type: none"> • អភិវឌ្ឍបណ្តាញមជ្ឈត្តការផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម។ • គាំទ្រការអភិវឌ្ឍវិធីសាស្ត្រដោះស្រាយទំនាស់នៅកម្រិតថ្នាក់ខេត្តនិងកម្រិតផ្សេងទៀត។ 		<ul style="list-style-type: none"> - ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម - ក្រសួងយុត្តិធម៌ *ស្ថាប័ននាំមុខ : ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
<p>គោលនយោបាយ ប្រកួតប្រជែងនិង ការពារអ្នក ប្រើ ប្រាស់</p>	<ul style="list-style-type: none"> • អនុម័តគោលនយោបាយប្រកួតប្រជែងនិងរៀបចំ សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីការប្រកួតប្រជែង ដោយគិត លើតម្រូវការចាំបាច់នៃវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។ • អនុម័តគោលនយោបាយការពារអ្នកប្រើប្រាស់និងរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីកិច្ចការពារ អ្នកប្រើប្រាស់។ 	<ul style="list-style-type: none"> • បញ្ជូនសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីការប្រកួតប្រជែងទៅទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រីនិងរដ្ឋសភា។ • បញ្ជូនសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីកិច្ចការពារ អ្នកប្រើប្រាស់ទៅទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រីនិងរដ្ឋសភា។ 	<ul style="list-style-type: none"> • ធ្វើបទប្បញ្ញត្តិដើម្បីអនុវត្តនិងបង្កើតគណៈកម្មការប្រកួតប្រជែងដើម្បីដាក់ឱ្យអនុវត្តច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិ។ • ធ្វើបទប្បញ្ញត្តិអនុវត្តនិងបង្កើតគណៈកម្មការការពារអ្នកប្រើប្រាស់ដើម្បីដាក់ឱ្យអនុវត្តច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិ។ 	<ul style="list-style-type: none"> - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ - ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម - ក្រសួងយុត្តិធម៌ *ស្ថាប័ននាំមុខ : ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
<p>វិធាននៃច្បាប់និង ដំណើរការតាក់តែង</p>	<ul style="list-style-type: none"> • បន្តគាំទ្រវិធាននៃច្បាប់នៅក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុតាមរយៈការពិគ្រោះយោបល់ជាសាធារណៈ ចំពោះ 	<ul style="list-style-type: none"> • ប្រមូលផ្តុំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ដោយមាន ការបកប្រែជាផ្លូវការជាភាសាអង់គ្លេស។ 	<ul style="list-style-type: none"> • វាយតម្លៃលើផលប៉ះពាល់គតិយុត្តនៅក្នុងការរៀបចំសេចក្តីព្រាង 	<ul style="list-style-type: none"> - ក្រុមប្រឹក្សា អ្នកច្បាប់

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
ច្បាប់	<p>រាល់ការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។</p> <ul style="list-style-type: none"> • ដាក់ជូនជាសាធារណៈតាមអ៊ិនធឺណេតនូវរាល់ច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។ • លើកកម្ពស់សមត្ថភាពក្រុមប្រឹក្សាអ្នកច្បាប់ ដោយផ្តល់ធនធានចាំបាច់សម្រាប់ពិនិត្យសេចក្តី ព្រាងច្បាប់ទាំងអស់ឲ្យសុក្រឹត និងធានាការដោះស្រាយទំនាស់ជាមួយច្បាប់ផ្សេងទៀតឲ្យបានសមស្របមុនដាក់ជូនគណៈរដ្ឋមន្ត្រីនិងរដ្ឋសភា។ • បង្កើតការិយាល័យកណ្តាលរក្សាឯកសារនៅក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ដែលទទួលបន្ទុកផ្សព្វផ្សាយតាមអ៊ិនធឺណេតនូវច្បាប់ពាណិជ្ជកម្ម បទប្បញ្ញត្តិ និងវិធានទាំងឡាយនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដោយមានការបកប្រែត្រឹមត្រូវជាភាសាអង់គ្លេស និងដែលត្រូវបានអនុម័តជាផ្លូវការដើម្បីផ្តល់ភាពងាយស្រួលប្រើប្រាស់ដល់វិនិយោគិន។ 	<ul style="list-style-type: none"> • អភិវឌ្ឍសមត្ថភាពក្នុងប្រទេសក្នុងការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់។ 	ច្បាប់ បទប្បញ្ញត្តិ និងវិធានថ្មីៗ។	<ul style="list-style-type: none"> - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ - ក្រសួងយុត្តិធម៌ - ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម - ធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជា - គណៈកម្មការ មូលបត្រកម្ពុជា * ស្ថាប័ននាំមុខ : ទីស្តីការ គណៈរដ្ឋមន្ត្រី

ខ. គណនេយ្យនិងសវនកម្ម

សមិទ្ធផលសំខាន់ៗ :

- នៅខែមេសា ឆ្នាំ១៩៩៩ បង្កើតគណៈកម្មការសិក្សាស្រាវជ្រាវស្តង់ដារគណនេយ្យអន្តរជាតិ។
- នៅខែមីនា ឆ្នាំ២០០៣ ដាក់ចេញនូវអនុក្រឹត្យស្តីពីសមាសភាពនិងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់ក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យ។
- នៅខែមីនា ឆ្នាំ២០០៣ ដាក់ចេញនូវអនុក្រឹត្យស្តីពីសមាសភាពនិងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់វិទ្យាស្ថានគណនេយ្យករជំនាញនិងសវនករកម្ពុជា។
- នៅខែតុលា ឆ្នាំ២០០៣ ដាក់ឱ្យអនុវត្តស្តង់ដារគណនេយ្យចំនួន១៥និងស្តង់ដារសវនកម្មចំនួន១០។
- នៅខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៦ ដាក់ឱ្យប្រើគំរូរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់សហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យម។
- នៅខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៧ ដាក់ចេញបទប្បញ្ញត្តិ(ប្រកាសលេខ២៤៣) តម្រូវឱ្យសហគ្រាសនានា ដាក់របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុឱ្យធ្វើសវនកម្ម។
- នៅខែមករា ឆ្នាំ២០០៩ ដាក់ឱ្យអនុវត្តពេញលេញនូវស្តង់ដាររបាយការណ៍ទាក់ទងនឹងហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ ចំពោះអង្គការទាំងឡាយនៅកម្ពុជា រាប់ទាំងការបកស្រាយនិងការធ្វើទំនើបកម្មនៃស្តង់ដារទាំងឡាយណាដែលចេញផ្សាយដោយ ក្រុមប្រឹក្សាស្តង់ដារគណនេយ្យអន្តរជាតិ។
- នៅខែសីហា ឆ្នាំ២០០៩ ដាក់ចេញបទប្បញ្ញត្តិបន្ថែម ដោយចែងថាស្តង់ដាររបាយការណ៍ទាក់ទងនឹងហិរញ្ញវត្ថុត្រូវដាក់ឈ្មោះថាស្តង់ដាររបាយការណ៍ទាក់ទងនឹងហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិនៃកម្ពុជា ហើយការអនុវត្តនឹងចាប់ផ្តើមពីថ្ងៃទី១ ខែមករា ឆ្នាំ២០១២ ចំពោះសហគ្រាសទទួលខុសត្រូវជាសាធារណៈ លើកលែងតែស្តង់ដាររបាយការណ៍ទាក់ទងនឹងហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិនៃកម្ពុជា សម្រាប់សហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យម ដែលបានអនុវត្តតាំងពីថ្ងៃទី០១ ខែមករា ឆ្នាំ២០១០។
- នៅខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៩ វិទ្យាស្ថានគណនេយ្យករនិងសវនករជំនាញកម្ពុជា ត្រូវបានទទួលស្គាល់ជាសមាជិកនៃសហព័ន្ធគណនេយ្យករអន្តរជាតិ។
- នៅខែឧសភា ឆ្នាំ២០១០ ដាក់ឱ្យប្រើស្តង់ដារទាក់ទងនឹងសវនកម្មនិងការអះអាងអន្តរជាតិនៃកម្ពុជា។
- ក្រុមសីលធម៌របស់វិទ្យាស្ថានគណនេយ្យករនិងសវនករជំនាញកម្ពុជា(ដែលខុសគ្នាពីលក្ខខណ្ឌតម្រូវរបស់សហព័ន្ធគណនេយ្យករអន្តរជាតិ) កំពុងត្រូវបានជំនួសដោយក្រុមសីលធម៌សម្រាប់គណនេយ្យវិជ្ជាជីវៈដែលចេញផ្សាយដោយសហព័ន្ធគណនេយ្យករអន្តរជាតិ។ លក្ខន្តិកៈរបស់វិទ្យាស្ថានគណនេយ្យករនិងសវនករជំនាញកម្ពុជា ក៏កំពុងត្រូវបានកែសម្រួលផងដែរ។
- កាលពីពេលថ្មីៗកន្លងទៅ មានការពិនិត្យឡើងវិញនូវស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននៃការអប់រំគណនេយ្យករនិងសវនករនៅកម្ពុជា រាប់ទាំងការវាយតម្លៃលក្ខខណ្ឌតម្រូវ នៃការអប់រំរបស់សហព័ន្ធគណនេយ្យករអន្តរជាតិផងដែរ។

កំណែទម្រង់នាពេលអនាគត

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
ការតាមដានការ អនុវត្តច្បាប់និងបទ ប្បញ្ញត្តិ	<ul style="list-style-type: none"> បង្កើតប្រព័ន្ធចុះបញ្ជីថ្មីសម្រាប់សហគ្រាសពាណិជ្ជកម្មទាំងអស់ និងធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មប្រចាំឆ្នាំនូវទិន្នន័យសំខាន់ៗនៃសហគ្រាសឯកជន ដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មាន ដល់ស្ថាប័នបញ្ញត្តិកម្ម និងដល់សាធារណជនទូទៅ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ប្រើប្រព័ន្ធចុះបញ្ជីថ្មី ដើម្បីតាមដាន អនុលោមភាពជាមួយបទប្បញ្ញត្តិនានា ច្បាប់សារពើពន្ធនិងផ្តល់ព័ត៌មានស្ថិតិស្តីពីសកម្មភាពនៃវិស័យឯកជនទៅកាន់រាជរដ្ឋាភិបាល។ ពង្រឹងសមត្ថភាពបច្ចេកទេសរបស់មន្ត្រីក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យក្នុងការតាមដាន ត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃការអនុវត្តស្តង់ដារ លើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ។ 	<ul style="list-style-type: none"> រក្សានិងបន្តអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធចុះបញ្ជី។ 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យ *ស្ថាប័ននាំមុខ : ក្រសួងពាណិជ្ជកម្មនិងក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យ
ដំណោះស្រាយ បញ្ហាប្រឈម ដែល កើតមាននៅក្នុង ដំណាក់កាល អន្តរ កាល	<ul style="list-style-type: none"> សិក្សាអំពីភាពខុសគ្នាផ្នែកបច្ចេកទេសរវាងស្តង់ដាររបាយការណ៍ទាក់ទងនឹងហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិនៃកម្ពុជាជាមួយគោលការណ៍ប្រុងប្រយ័ត្នរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាសម្រាប់ធនាគារនិងគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ និងជាមួយស្ថាប័នបញ្ញត្តិករពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត។ ដាក់ចេញវិធានការសមស្របសម្រាប់អនុវត្តចំពោះធនាគារ និងគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ និងវិស័យពិសេសផ្សេងទៀតក្នុងដំណាក់កាលអន្តរកាល។ 			<ul style="list-style-type: none"> ក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យ ធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជា *ស្ថាប័ននាំមុខ : ក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យនិងធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
ការពង្រឹងផ្នែក ស្ថាប័ននិងការកសាង	<ul style="list-style-type: none"> ពង្រឹងរចនាសម្ព័ន្ធស្ថាប័នរបស់ក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យនិងវិទ្យាស្ថានគណនេយ្យករជំនាញ និងសិទ្ធិ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តបង្កើននិងពង្រឹងសមត្ថភាពមន្ត្រី ក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យ ក្នុងការតាមដាន ត្រួត 		<ul style="list-style-type: none"> ក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យ

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
សមត្ថភាព	<p>អំណាចរបស់ស្ថាប័នទាំងពីរនេះ។</p> <ul style="list-style-type: none"> • បង្កើតយន្តការដាក់ស្តង់ដារក្នុងការតាមដាន ត្រួតពិនិត្យ ការអនុវត្តច្បាប់ ស្តង់ដារ និងវិធានពាក់ព័ន្ធ ដោយផ្អែកលើច្បាប់គណនេយ្យ និងសវនកម្មថ្មី។ • បង្កើនសមត្ថភាពមន្ត្រីក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យ ក្នុងការអនុវត្តយន្តការតាមដាន ត្រួតពិនិត្យច្បាប់ ស្តង់ដារ និងវិធានពាក់ព័ន្ធ។ • បង្កើតកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលគណនេយ្យករជំនាញរបស់កម្ពុជា។ • បង្កើតវិធានដើម្បីពង្រីកសមាជិកភាពរបស់វិទ្យាស្ថានគណនេយ្យករជំនាញនិងសវនកម្មជា។ • សិក្សានិងរៀបចំសទ្ទានុក្រមគណនេយ្យនិងសវនកម្មដើម្បីធានាសង្គតិភាពនៃការប្រើវាក្យសព្ទបច្ចេកទេសក្នុងវិស័យនេះ។ 	<p>ពិនិត្យច្បាប់ ស្តង់ដារ និងវិធានពាក់ព័ន្ធ។</p> <ul style="list-style-type: none"> • អនុវត្តយន្តការតាមដាន ត្រួតពិនិត្យច្បាប់ ស្តង់ដារនិងវិធានពាក់ព័ន្ធ។ • ប្រកាសដាក់ឱ្យប្រើកម្មវិធីគណនេយ្យករជំនាញរបស់កម្ពុជា។ • បណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្គោលនិងគ្រូឧទ្ទេសផ្នែកគណនេយ្យនិងសវនកម្ម។ • ដាក់ឱ្យប្រើសទ្ទានុក្រមគណនេយ្យនិងសវនកម្ម។ 		<p>- វិទ្យាស្ថានគណនេយ្យករជំនាញនិងសវនកម្មជា</p>

គ. ប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់

សមិទ្ធផលសំខាន់ៗ :

- ធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មផែនទីមគ្គុទ្ទេសក៍ប្រព័ន្ធជាតិទូទាត់សងប្រាក់។
- ដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់បណ្តោះអាសន្នសម្រាប់ដាត់ទាត់មូលប្បទានបត្រ។
- បង្កើតកិច្ចសម្របសម្រួលការដាត់ទាត់តាមអេឡិចត្រូនិករវាងធនាគារពាណិជ្ជជំនួន៥។
- ចេញផ្សាយប្រកាសដើម្បីគ្រប់គ្រងប្រតិបត្តិការអ្នកដំណើរការតិយភាគី នៅក្រោមប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់តាមទូរស័ព្ទចល័ត។

កំណែទម្រង់នាពេលអនាគត

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
<p>ប្រព័ន្ធទូទាត់ សង ប្រាក់</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ដាក់ដំណើរការគម្រោងអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ មានលក្ខណៈពេញលេញ (Full Solution) នៃប្រព័ន្ធជាតិទូទាត់សងប្រាក់ រួមទាំងការផ្ទេរតាមអេឡិចត្រូនិក ដើម្បីអនុវត្តការប្រគល់ទល់ការទូទាត់សងប្រាក់ ដំណើរការសភាដាត់ទាត់ដោយស្វ័យប្រវត្តិការទូទាត់ជាមជ្ឈការ ការកំណត់សាច់ប្រាក់ទូទាត់ ការដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ប្រតិបត្តិការឥណទានផ្ទាល់ ការអភិវឌ្ឍប្រតិបត្តិការទីផ្សាររូបិយវត្ថុសាច់ប្រាក់ទូទាត់សម្រាប់អ្នកជួញដូរ ប្រាក់ដុល្លារ/រៀល ការអនុវត្តប្រព័ន្ធស៊ែរដ្ឋរួម (Shared Switch) ការទូទាត់ក្នុងថ្ងៃ និងការដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ប្រតិបត្តិការឥណទានផ្ទាល់។ • អនុម័តច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធជាតិទូទាត់សងប្រាក់។ 	<ul style="list-style-type: none"> • ពិចារណាបង្កើតការទូទាត់ដុលក្លាមៗ (RTGS) ដោយផ្អែកលើការអភិវឌ្ឍទីផ្សារ។ • អនុម័តអនុក្រឹត្យនិងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធ ផ្សេងៗសម្រាប់អនុវត្តច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធជាតិទូទាត់សងប្រាក់។ • រៀបចំគោលការណ៍ត្រួតពិនិត្យគោលនយោបាយផ្សេងៗ និងគោលការណ៍ណែនាំ ដោយផ្អែកលើគោលការណ៍សូលសម្រាប់ប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ដែលមានសារៈសំខាន់ជាប្រព័ន្ធដែលជាអនុសាសន៍របស់ធនាគារសម្រាប់ការទូទាត់អន្តរជាតិ (BIS) ។ • វាយតម្លៃដោយខ្លួនឯងដោយរៀបរយនឹង គោល 	<ul style="list-style-type: none"> • បង្កើតប្រព័ន្ធទូទាត់ដុលក្លាមៗ (RTGS) បើទីផ្សារមានតម្រូវការ។ • ពង្រីកសេវាទូទាត់ទៅគ្រប់តំបន់នៅក្នុងប្រទេសនិងលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការប្រើប្រាស់កាន់តែច្រើននូវការទូទាត់សងប្រាក់តាម អេឡិចត្រូនិកដើម្បីជំនួសការប្រើប្រាស់សាច់ប្រាក់ រួមទាំងការប្រើប្រាស់បណ្តាញរបស់អ្នកផ្តល់សេវាតិយភាគី សេវាធនាគារតាមទូរស័ព្ទចល័ត បណ្តាបង់ប្រាក់ជា 	<ul style="list-style-type: none"> - ធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជា - គណៈកម្មការ មូលបត្រកម្ពុជា *ស្ថាប័ននាំមុខ : ធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជា

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
	<ul style="list-style-type: none"> សម្របសម្រួលការរៀបចំប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ ជាមួយគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជានិង ចុះហត្ថលេខាលើអនុស្សារណៈនៃការយោគយល់។ 	<p>ការណ៍ស្នូលសម្រាប់ប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ ដែលមានសារៈសំខាន់ជាប្រព័ន្ធរបស់ធនាគារ BIS។</p> <ul style="list-style-type: none"> ពិចារណាលើការប្រើប្រាស់បណ្តាញស្វីហ្វ (SWIFT) សម្រាប់ប្រតិបត្តិការដែល មាន ទឹកប្រាក់ធំៗ។ 	<p>មុន កិច្ចសម្របសម្រួលបង់ វិក្កយបត្រតាមសារទូរស័ព្ទ។ល។</p> <ul style="list-style-type: none"> ត្រៀមលក្ខណៈដើម្បីចូលរួមក្នុង បណ្តាញប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ អាស៊ាន។ 	
<p>សេវាធនាគារតាម ទូរស័ព្ទចល័ត (M-Banking)</p>	<ul style="list-style-type: none"> វាយតម្លៃអ្នកដំណើរការតតិយកាតីដែលបានទទួល អាជ្ញាបណ្ណ ដោយអនុវត្តគោលការណ៍គ្រប់គ្រងហានិ ភ័យ ដែលជាអនុសាសន៍របស់ធនាគារ BIS។ បំពាក់សេវាប្រព័ន្ធស្វីជ្ឈរម (Shared Switch) ។ ចេញផ្សាយប្រកាសស្តីពីស្តង់ដារសម្រាប់សារទូរស័ព្ទ ចល័ត សាច់ប្រាក់អេឡិចត្រូនិក និងកាបូបអេឡិចត្រូនិក។ 	<ul style="list-style-type: none"> បន្តបង្កើនចំណេះដឹងលើការអភិវឌ្ឍនិង របៀប ថ្មីៗ ចំពោះសេវាធនាគារតាមទូរស័ព្ទចល័តនិង សេវាពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀត។ 	<ul style="list-style-type: none"> អភិវឌ្ឍកិច្ចសម្របសម្រួលសហ- ប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុអំពីសេវា ធនាគារតាមទូរស័ព្ទចល័តនិង សេវាផ្សេងៗទៀត។ 	<p>ធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជា</p>

ឃ. សេវាកម្មវាយតម្លៃ សេវាកម្មអចលនវត្ថុ និងអាជីវកម្មអតិថិជនខ្មែរនៅឯកសារ

សមិទ្ធផលសំខាន់ៗ :

- ឆ្នាំ២០០៧-២០១១ បានផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណសេវាកម្មវាយតម្លៃនិងសេវាកម្មអចលនវត្ថុដល់ក្រុមហ៊ុនចំនួន៨៧។
- ឆ្នាំ២០០៨ បង្កើតសមាគមដែលមានឈ្មោះថា **សមាគមអ្នកវាយតម្លៃនិងភ្នាក់ងារសេវាកម្មអចលនវត្ថុកម្ពុជា**។
- ឆ្នាំ២០០៩ ក្លាយជាសមាជិកទី៨នៃ **សមាគមអ្នកវាយតម្លៃអាស៊ាន (ASEAN Valuers Association-AVA)** ។
- ឆ្នាំ២០០៩-២០១១ បានផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណអាជីវកម្មអតិថិជននៅឯកសារដល់ក្រុមហ៊ុនអតិថិជននៅឯកសារចំនួន១០។
- បានរៀបចំបុស្តសមាជិកទី១៧និងចូលរួមសមាជិករបស់សមាគមអ្នកវាយតម្លៃអាស៊ានជាបន្តបន្ទាប់។
- បានរៀបចំកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលពាក់ព័ន្ធការវាយតម្លៃដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាពលើអ្នកកាន់អាជ្ញាបណ្ណជាច្រើនដង។
- បានចូលរួមក្នុងកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលពាក់ព័ន្ធការវាយតម្លៃដែលរៀបចំឡើងដោយបណ្តាប្រទេសក្នុងតំបន់ជាច្រើនលើកច្រើនសារ។

កំណែទម្រង់នាពេលអនាគត

គោលនយោបាយអតិថិជន	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
បង្កើតក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តសម្រាប់វិស័យសេវាកម្មវាយតម្លៃ សេវាកម្មអចលនវត្ថុ និងអាជីវកម្មអតិថិជននៅឯកសារ	<ul style="list-style-type: none"> • កសាងក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្ត/បទប្បញ្ញត្តិសម្រាប់វិស័យសេវាកម្មវាយតម្លៃ សេវាកម្មអចលនវត្ថុ និងអាជីវកម្មអតិថិជននៅឯកសារ។ • អភិវឌ្ឍនូវប្រព័ន្ធសមស្របសម្រាប់កម្ពុជា ដូចជាបង្កើតស្តង់ដារវាយតម្លៃ ស្តង់ដារសេវាកម្មអចលនវត្ថុ ក្រុមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈ និងវិធានប្រតិបត្តិ និងកសាងតារាងកម្រៃដើងសារសម្រាប់អ្នកវាយតម្លៃនិងអ្នកផ្តល់សេវាកម្មអចលនវត្ថុអនុវត្ត។ • រៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រង អាជីវកម្មអតិថិជននៅឯកសារ រួចនឹងដាក់ជូនទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី 	<ul style="list-style-type: none"> • អនុម័តច្បាប់ស្តីពីអាជីវកម្មអតិថិជននៅឯកសារ និងច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងសេវាកម្មវាយតម្លៃនិងសេវាកម្មអចលនវត្ថុ។ • បង្កើតបទប្បញ្ញត្តិនានាដើម្បីអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មអតិថិជននៅឯកសារ និងច្បាប់ស្តីពីសេវាកម្មវាយតម្លៃនិងសេវាកម្មអចលនវត្ថុ។ 	<ul style="list-style-type: none"> • ពិនិត្យឡើងវិញលើភាពចាំបាច់និងធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មលើក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិនានាពាក់ព័ន្ធនឹងការវាយតម្លៃ និងទីផ្សារអចលនវត្ថុដើម្បីឲ្យស្របតាមស្តង់ដារអន្តរជាតិ។ • ពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់។ 	<ul style="list-style-type: none"> - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ - ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
	<p>ស្ត្រីនិង រដ្ឋសភាដើម្បីពិនិត្យ។</p> <ul style="list-style-type: none"> ត្រូវការជំនាញការដើម្បីរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងសេវាកម្មវាយតម្លៃនិងសេវាកម្មអចលនវត្ថុ។ 			
<p>ការកសាងសមត្ថភាពសម្រាប់អ្នកផ្តល់សេវាកម្មវាយតម្លៃ អ្នកផ្តល់សេវាកម្មអចលនវត្ថុ និងអ្នកអភិវឌ្ឍលំនៅឋាន</p>	<ul style="list-style-type: none"> បង្កើតកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលនិងវិទ្យាស្ថានសម្រាប់ធ្វើការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈដល់អ្នកផ្តល់សេវាកម្មវាយតម្លៃ អ្នកផ្តល់សេវាកម្មអចលនវត្ថុ និងអ្នកចូលរួមក្នុងទីផ្សារអចលនវត្ថុនៅក្នុងវិទ្យាស្ថានដែលមានស្រាប់។ ពង្រឹងសមត្ថភាពបញ្ញត្តិករ អ្នកវាយតម្លៃ អ្នកផ្តល់ សេវាកម្មអចលនវត្ថុ រួមទាំងអ្នកអភិវឌ្ឍលំនៅឋាន និងអ្នកពាក់ព័ន្ធទីផ្សារអចលនវត្ថុ តាមរយៈកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលថ្នាក់ជាតិនិងអន្តរជាតិ។ 	<ul style="list-style-type: none"> បណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីនិងផ្តល់សេវាសម្រាប់អ្នកប្រើប្រាស់ខាងក្រៅ។ បន្តកសាងសមត្ថភាពធនធានមនុស្ស។ 	<ul style="list-style-type: none"> បង្កើនសមត្ថភាពជំនាញវិជ្ជាជីវៈរបស់អ្នកវាយតម្លៃដើម្បីឲ្យ ស្របតាមស្តង់ដារអន្តរជាតិ។ 	<ul style="list-style-type: none"> ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់

ខ. ការកសាងសមត្ថភាព

កំណែទម្រង់នាពេលអនាគត

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
<p>ការវាយតម្លៃគ្រប់ ជ្រុងជ្រោយពីតម្រូវ ការកសាង សមត្ថ ភាពសម្រាប់ស្ថាប័ នគ្រប់គ្រង វិស័យ ហិរញ្ញវត្ថុ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • កំណត់ចំណុចសំខាន់ៗសម្រាប់ការកសាងសមត្ថភាពនៅក្នុងស្ថាប័ននីមួយៗដើម្បីអនុវត្តការវាយតម្លៃលើតម្រូវការក្នុងការបណ្តុះបណ្តាល។ ធ្វើការវាយតម្លៃ ឬ អង្កេតអំពីតម្រូវការបណ្តុះបណ្តាលលើគ្រប់វិស័យ នៅតាមក្រសួងនិងស្ថាប័នដើម្បីកំណត់អំពីតម្រូវការបណ្តុះបណ្តាលពិតប្រាកដនៅក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។ • ផ្តល់អាទិភាពលើតម្រូវការបណ្តុះបណ្តាល និងរៀបចំកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលឲ្យបានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ កំណត់តម្រូវការបណ្តុះបណ្តាលដែលមានលក្ខណៈរួមគ្នា និងតម្រូវការបណ្តុះបណ្តាលដែលត្រូវការជំនាញការដែលមានឯកទេសកម្ម និងកំណត់អំពីវិធីក្នុងការចែករំលែកការបណ្តុះបណ្តាលនេះដោយមិនចំណាយថវិកាច្រើន មធ្យោបាយដែលត្រូវយកមកប្រើប្រាស់ និងតម្រូវការមូលនិធិសម្រាប់វិស័យហិរញ្ញវត្ថុក្នុងរយៈពេល៥ឆ្នាំ។ • កំណត់ផ្នែកទាំងឡាយណាដែលអាចរៀបចំការបណ្តុះបណ្តាលនិងការកសាងសមត្ថភាពរួមគ្នា ក្នុងមជ្ឈមណ្ឌលបណ្តុះបណ្តាលមួយ និងរៀបចំ ផែនទីមគ្គុទ្ទេសក៍សម្រាប់ការកសាងសមត្ថភាព ព្រមទាំង 	<ul style="list-style-type: none"> • បង្កើនសហប្រតិបត្តិការរវាងអាជ្ញាធរ ដើម្បីចែករំលែកការខិតខំបណ្តុះបណ្តាល និងការកសាងសមត្ថភាព។ • អភិវឌ្ឍការផ្សព្វផ្សាយបែងចែកព័ត៌មានពីការបណ្តុះបណ្តាល ការបណ្តុះបណ្តាលតាមរយៈការអនុវត្តការងារជាក់ស្តែងសម្រាប់បុគ្គលិកដែលត្រូវបានជ្រើសរើសផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃការអនុវត្តការងារ និងសក្តានុពលរបស់គេ ក្នុងចំណោមក្រសួងនិងស្ថាប័ន ដើម្បីលើកកម្ពស់ការបង្កើនសមត្ថភាពរវាងស្ថាប័នទៅវិញទៅមក សំដៅពង្រីកជំនាញរបស់មន្ត្រីរាជការ និងបង្កើនការយល់ដឹងពីការងារស្របតាមគន្លងការងារដែលបានរំពឹងទុក សម្រាប់មន្ត្រីនោះ។ • ធានាឲ្យមានការសម្របសម្រួលជិតស្និទ្ធ និងរៀបចំផែនការបណ្តុះបណ្តាលដែលផ្តល់ដោយដៃគូអភិវឌ្ឍ ដើម្បីធានាវិសាលភាពនិងភាពអាចអនុវត្តបានទូលំទូលាយ តាមស្ថានភាពរបស់ប្រទេស។ 	<ul style="list-style-type: none"> • អភិវឌ្ឍកម្មវិធីកសាងសមត្ថភាព រយៈពេលវែងសម្រាប់មន្ត្រី បុគ្គលិកគ្រប់កម្រិតទាំងអស់។ • រៀបចំកិច្ចសម្របសម្រួលសហប្រតិបត្តិការក្នុងតំបន់និងអន្តរជាតិស្តីពីការកសាងសមត្ថភាព ដូចជាការផ្លាស់ប្តូរមន្ត្រី បុគ្គលិក ការចែករំលែកព័ត៌មានជាមួយ។ • ត្រូវវាយតម្លៃឡើងវិញជាទៀងទាត់លើភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការកសាងសមត្ថភាពឲ្យស្របតាមសមិទ្ធផលឬការរីកចម្រើននិងការប្រឈមផ្នែកបច្ចេកទេសនិងវិជ្ជាជីវៈ ដែលកើតឡើងពីការអភិវឌ្ឍថ្មីៗនៃផ្នែកណាមួយ។ 	<ul style="list-style-type: none"> - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ - ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម - ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា - គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នការកំណត់
	កំណត់ពីវិធីក្នុងការរៀបចំរបាយការណ៍ និងធនធានចាំបាច់។	<ul style="list-style-type: none"> • បណ្តុះបណ្តាលនិងកសាងសមត្ថភាពលើផ្នែកស្តង់ដារគណនេយ្យនិងរបាយការណ៍ ទាក់ទងនឹងហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ (IAS/IFRS) ។ • បញ្ចូលការបណ្តុះបណ្តាលនិងកសាង សមត្ថភាពស្តីពីស្តង់ដាររបាយការណ៍ទាក់ទងនឹងហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ (IFRS), ស្តង់ដារគណនេយ្យអន្តរជាតិ (IAS) និងស្តង់ដារ អន្តរជាតិផ្សេងៗស្តីពីការអនុវត្តស្តង់ដារចំពោះធនាគារនិងគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ។ • តម្រូវឲ្យបុគ្គលិកដែលទទួលបានការ បណ្តុះបណ្តាលផ្ទេរចំណេះដឹងទៅបុគ្គលិក ដទៃទៀតតាមរយៈការបង្រៀននិងការ បណ្តុះបណ្តាល។ • បង្កើតកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលចំពោះគ្រូ បណ្តុះបណ្តាលដើម្បីអភិវឌ្ឍជំនាញក្នុងស្ថាប័នផ្ទាល់សម្រាប់ការបណ្តុះបណ្តាល និងការអភិវឌ្ឍ។ 		

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
<p>ការអនុវត្ត “គោល- នយោបាយបណ្តុះ- ប ណ្តាលគ្រូបង្គោល” ប្រកបដោយ ប្រសិទ្ធ ភាពនៅក្នុង ស្ថាប័ នមាន សមត្ថកិច្ច</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ស្ថាប័ននីមួយៗត្រូវកំណត់អត្តសញ្ញាណបេក្ខជន សក្តានុពលដែលមានបទពិសោធន៍/សាវតារគ្រប់គ្រាន់ និងចាត់តាំងគ្រូបង្គោលដែលមានឆន្ទៈទទួលខុសត្រូវផ្នែកបណ្តុះបណ្តាល។ • ចាប់ផ្តើមបណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្គោលលើវគ្គបណ្តុះ- បណ្តាលស្នូល ដែលរៀបចំសម្រាប់បុគ្គលិកជ្រើសរើសថ្មីព្រមទាំងបុគ្គលិកដែលត្រូវបានតែងតាំង ឬ ទទួលយកតួនាទីថ្មីនៅក្នុងស្ថាប័ន(អាជ្ញាធរ)។ • ចាប់យកឱកាសពីការបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស ពីសំណាក់អ្នកផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេសក្នុងការ បណ្តុះបណ្តាលអ្នកឯកទេស ដែលអ្នកឯកទេស នោះអាចក្លាយជាគ្រូបង្គោល។ 	<ul style="list-style-type: none"> • បង្កើនការចែករំលែកចំណេះដឹងនិង សមត្ថភាពរវាងមន្ត្រី បុគ្គលិកដោយផ្អែកលើ លទ្ធផលការងាររបស់គ្រូបង្គោលផ្ទៃក្នុងនិងលើបទពិសោធផ្ទាល់ខ្លួនរបស់គេ។ • បង្កើតឲ្យមានការតាមដានអំពីស្តង់ដារ អន្តរជាតិ ក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិ និងជា ពិសេសការវិវឌ្ឍរបស់ទីផ្សារ និងប្រើប្រាស់គ្រូបង្គោលខាងក្នុងដើម្បីចែករំលែកព័ត៌មានពីការផ្លាស់ប្តូរនិងការអភិវឌ្ឍចំណេះដឹងឲ្យមានបច្ចុប្បន្នភាពគ្រប់កម្រិតទូទាំងស្ថាប័ន។ 	<ul style="list-style-type: none"> • បន្តអនុវត្តគោលដៅរយៈពេលវែងលើការបង្កើនឯករាជ្យភាពដែលទាក់ទងនឹងតម្រូវការបណ្តុះ- បណ្តាល និងធនធានដែលមានសម្រាប់ការកសាងសមត្ថភាព (ដោយសង្កត់ធ្ងន់ទៅលើការសិក្សានិងបទពិសោធន៍)។ 	<ul style="list-style-type: none"> - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ - ធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជា - គណៈកម្មការ មូលបត្រកម្ពុជា

គោលនយោបាយ អភិវឌ្ឍន៍	គោលដៅរយៈពេលខ្លី ២០១១-២០១៤	គោលដៅរយៈពេលមធ្យម ២០១៤-២០១៧	គោលដៅរយៈពេលវែង ២០១៧-២០២០	ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
គណនេយ្យនិងសវនកម្ម	<ul style="list-style-type: none"> • តម្រូវឲ្យសាកលវិទ្យាល័យទាំងអស់ដែលផ្តល់ជំនាញគណនេយ្យនិងសវនកម្មរៀបចំកម្មវិធីសិក្សាតាមស្តង់ដាររបាយការណ៍ទាក់ទងនឹងហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ (IFRS) ។ • បន្តកម្មវិធីអាហារូបករណ៍ដល់និស្សិតដែលកំពុងសិក្សាវគ្គអ្នកបច្ចេកទេសគណនេយ្យ (CAT) និងគណនេយ្យករជំនាញ (CPA) ។ • រៀបចំវគ្គសិក្សាសម្រាប់គ្រូបង្ហាត់ផ្នែកគណនេយ្យនិងសវនកម្ម ដើម្បីអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពទាំងគ្រូតាមមហាវិទ្យាល័យនិងគ្រូបង្ហាត់វគ្គ CPA ។ • កសាងសមត្ថភាពធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និង គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា អំពីរបាយការណ៍ ហិរញ្ញវត្ថុដែលរៀបចំតាមក្របខ័ណ្ឌគណនេយ្យ ទំនើប និងដើម្បីលើកកម្ពស់សមត្ថភាពរបស់ពួកគេឲ្យអាចតាមដានការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចប្រុងប្រយ័ត្ន តាមរយៈការបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសផ្លូវការ (រៀនក្នុងថ្នាក់) និងការបណ្តុះបណ្តាលនៅនឹងកន្លែង ដោយគណនេយ្យករមានបទពិសោធន៍។ 	<ul style="list-style-type: none"> • បន្តកម្មវិធីអាហារូបករណ៍ដល់និស្សិតដែលកំពុងសិក្សាវគ្គ CAT និង គណនេយ្យករជំនាញ (CPA) ។ • បន្តរៀបចំវគ្គសិក្សាសម្រាប់គ្រូបង្ហាត់ផ្នែកគណនេយ្យនិងសវនកម្ម ដើម្បីអភិវឌ្ឍ សមត្ថភាពគ្រូបង្ហាត់ ទាំងនៅសាកលវិទ្យាល័យនិងគ្រូបង្ហាត់វគ្គគណនេយ្យករជំនាញ (CPA) ។ • បន្តអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពមន្ត្រី បុគ្គលិក ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និងគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា អំពីរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដែលរៀបចំតាមក្របខ័ណ្ឌគណនេយ្យទំនើប និងដើម្បីលើកកម្ពស់សមត្ថភាពរបស់ពួកគេឲ្យអាចតាមដានការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចប្រុងប្រយ័ត្ន តាមរយៈទាំងការបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសផ្លូវការ (រៀនក្នុងថ្នាក់) និងការបណ្តុះបណ្តាលនៅនឹងកន្លែង ដោយគណនេយ្យករមានបទពិសោធន៍។ 		<ul style="list-style-type: none"> - ក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យ - ធនាគារជាតិ នៃកម្ពុជា - គណៈកម្មការ មូលបត្រកម្ពុជា - វិទ្យាស្ថានគណនេយ្យករជំនាញនិង សវនករកម្ពុជា *ស្ថាប័ននាំមុខ : ក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យ

ឧបសម្ព័ន្ធ១ : ទិន្នន័យហិរញ្ញវត្ថុសំខាន់ៗ

សូចនាករ	២០០១	២០០២	២០០៣	២០០៤	២០០៥	២០០៦	២០០៧	២០០៨	២០០៩	ខែធ្នូ ២០១០
រូបិយវត្ថុទូទៅ/ផ.ស.ស. (%)	១៣,០	១៥,៦	១៦,៣	១៨,៤	១៨,៤	២០,៥	២៥,៨	២៩,៣	៣២,៤	៣៨,៣
ចំនួនធនាគារដែលបានចុះបញ្ជី	៣៣	៣២	១៧	១៧	១៨	២០	២៤	៣០	៣៣	៣៦
មធ្យមភាគនៃអនុបាតភាពគ្រប់គ្រាន់នៃដើមទុន(%)	៥៨,៥	៤៩,៣	៤០,៦	៣៤,៥	៣២,០	២៦,០	២៤,០	២៧,៦	៣២,៣	៣១,៤
អនុបាតសន្ទនីយភាព មធ្យមរបស់ធនាគារ(%)	-	-	-	-	១១៨	១០៨,០ ៣	១០៤,១៩	៨១,៣១	៩១	៩០,៦
តំណទានវិស័យឯកជន/ផ.ស.ស. (%)	៦,០	៦,៣	៧,២	៨,៥	៩,៣	១២,២	១៨,៣	២៣,៦	២៤,៥	២៨
ចំនួនគណនីប្រាក់កម្ចី(០០០)	៦៨,២	៨៦,៨	១០៥,៣	១២៣,៩	១៤៥,២	១៦៤,៩	១៩៧,៣	២៣០,១	២៦៣,០	២៨៦
ប្រាក់បញ្ញើសរុប/ផ.ស.ស.(%)	១០,៤	១២,៧	១៣,១	១៥,០	១៤,៥	១៧,៩	២៦,៦	២២,៨	៣០,៧	៣៤,៤
ចំនួនអតិថិជនធ្វើប្រាក់នៅធនាគារ(០០០)	៦២	៨៤	១១៣	១៤៩	២០៦	២៨៥	៤៥៦	៦៩៩	៩២៧	១.០៦៧
ចំនួនសាខាធនាគារ	-	-	-	៣៥	៤៧	១០៦	១៥៥	៣១១	៣៤៧	៣៦០
ចំនួននិយោជិតធនាគារ(០០០)	-	-	-	-	៣	៤	៦	៩	១០	១១

សូចនាករ	២០០១	២០០២	២០០៣	២០០៤	២០០៥	២០០៦	២០០៧	២០០៨	២០០៩	ខែធ្នូ ២០១០
ឥណទានមិនដំណើរការ/ ឥណទានសរុប(%)	៨,១	១៤,៦	១២,៧	៩,៦	៧,៣	៩,៨	៣,៤	៣,៧	៤,៣៧	៣,០៥
ផលចំណេញមធ្យមនៃ ទ្រព្យសកម្មធនាគារ(%)	០,៦	១,១	០,៩	១,២	១,៨	២,៨	២,៨	២,៨	១,២៦	១,៤៤
គម្លាតការប្រាក់មធ្យមនៅធនាគារ(%)	១២,៥	១៤,០	១៣,៣	១៥,៣	១២,២	១១,៨	១១,១	៩,៥	១១,០៧	១២,៧១
ទ្រព្យសកម្មរបស់ធនាគារប្រាំធំជាងគេ/ ទ្រព្យសកម្មសរុប(%)	៦២,៧	៧០,៣	៦៨,៦	៦៦,៦	៦៣,៣	៦៦,៣	៧០,០	៧១,០	៦៨,០២	៦៥,៦៨
ប្រាក់បញ្ញើសរុបរបស់ធនាគារប្រាំធំជាងគេ/ប្រាក់បញ្ញើសរុប	៨០,៨	៨៣,៦	៨០,៩	៧៨,៣	៧១,០	៧០,០	៧៣,០	៧៣,០	៧៥,៥៨	៧៤,៨១
ចំនួនមូលប្បទានបត្រដែលបានផ្គត់ផ្គង់ប្រចាំថ្ងៃ	៣៦២	៥៥៨	៦៤០	៧៩៧	៩២៣	១.១៧៣	១.៤៨៦	១.៨៨០	១៩៨៦	២.១៩៥
ចំនួនម៉ាស៊ីនដកប្រាក់ស្វ័យប្រវត្តិ	-	-	-	-	-	៦៤	១១៨	៣៣៨	៤០៦	៥០១
ចំនួនការបង្វែរដោយប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកនៅកន្លែងលក់	-	-	-	-	-	-	-	៣.២៩៥	៣.៣០៥	៣.៥២៩
ចំនួនបណ្ណឥណទាន	-	-	-	-	-	-	-	៣២២	៤៥៣	៥៩២
ចំនួនគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុដែលមានអាជ្ញាបណ្ណ	០,០	៣០,០	៣៤,០	៣៨,០	៣៩,០	៤០,០	៤២,០	៤៤,០	៤៦,០	៥៣
កម្រិតមធ្យមនៃអនុបាតភាពគ្រប់គ្រាន់នៃដើមទុនរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ(%)	-	-	-	-	៥៥	៤៤	២០	២០	២៤	២២

សូចនាករ	២០០១	២០០២	២០០៣	២០០៤	២០០៥	២០០៦	២០០៧	២០០៨	២០០៩	ខែធ្នូ ២០១០
ចំនួនសរុបនៃអតិថិជនខ្ចីប្រាក់ពី គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ(០០០)	៤១០,០	៣២៨,០	២៦៥,០	៣២២,០	៣៦៨,០	៤៧១,០	៦២៤,១	៨៥២,១	៩០៤,៣	១.០២០,៧
ឥណទានសរុបរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូ ហិរញ្ញវត្ថុ(លានដុល្លារ)	៣៥,៩	៥១,៣	៣២,៦	៤០,៩	៤៩,២	៩២,២	១៦០,១	២៨៤,៧	៣០៨,៣	៤៣៩,២
ឥណទានមិនដំណើរការ/ឥណទានសរុប (%)	-	-	-	-	០,៨	០,៣	០,២	០,៤	២,៨	១,២
បរិមាណប្រាក់បញ្ញើសរុបនៅគ្រឹះស្ថាន មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ	៣,៨	៧,១	២,៥	២,០	១,៩	២,៩	៦,១	៦,៤	១០,៨	៤២,៥
ចំនួនសរុបនៃអតិថិជនធ្វើប្រាក់នៅ គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ(០០០)	១៥៨,៦	១០៧,២	៨៨,៥	១២៣,០	១៣៧,៦	១១៣,៣	១៤៨,០	១៥៥,៣	១៧១,២	២៤០,១
ចំនួនសាខារបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ (គិតទាំងស្នាក់ការកណ្តាល)	-	៧៩	១៦៣	៣៨២	៤៨៨	៧២៧	៨៨២	១.១០៥	១.៣១៥	១.៥៣៨
ចំនួននិយោជិតរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូ- ហិរញ្ញវត្ថុ	-	៣៨៤	៥៦៨	១.៤៣៧	១.៨១៧	២.៥០៣	៣.៥១១	៥.១៤៨	៦.៧០៧	៧.៧១៥
ចំនួនក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រង(គិតទាំង ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងបន្ត)	១	២	៥	៤	៤	៤	៦	៦	៧	៧
បុព្វលាភធានារ៉ាប់រងសរុប (លាន ដុល្លារ)	៣,៦	៥,៥	៨,៨	១០,១	១០,៨	១៣,០	១៧,៥	២០,៧	២០,១	២៤,៨
ចំនួនបណ្ណធានារ៉ាប់រងសរុប	-	-	២៨.២៩៧	២២.៣៤៤	១៨.៤០៧	២៤.២៧៧	២៩.១២៤	៣៣.១៨៣	៣៩.៨៣១	៤៨.០២៤

ប្រភព : ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

ឧបសម្ព័ន្ធទី២ : សមាសភាពគណៈកម្មាធិការគោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងគណៈកម្មាធិការដឹកនាំ និងក្រុមការងារបច្ចេកទេសសម្រាប់អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រ អភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១១-២០២០

គណៈកម្មាធិការគោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ

១	រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ	ប្រធាន
២	ទេសាភិបាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា	អនុប្រធាន
៣	ប្រធានឧត្តមក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ចជាតិ	អនុប្រធានប្រចាំការ
៤	រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងផែនការ	សមាជិក
៥	រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់	សមាជិក
៦	រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម	សមាជិក
៧	រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ	សមាជិក
៨	រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពល	សមាជិក
៩	រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងទេសចរណ៍	សមាជិក
១០	រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការងារនិងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ	សមាជិក
១១	រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា	សមាជិក
១២	រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងធនធានទឹកនិងឧតុនិយម	សមាជិក
១៣	រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន	សមាជិក
១៤	រដ្ឋលេខាធិការទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី	សមាជិក
១៥	អគ្គលេខាធិការក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា	សមាជិក

គណៈកម្មាធិការគោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

(សមាសភាពចូលរួមប្រជុំថ្ងៃទី២៤ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១១ ដែលមានលក្ខណៈជាអង្គប្រជុំអន្តរក្រសួងសម្រាប់ត្រៀមអង្គប្រជុំពេញអង្គគណៈរដ្ឋមន្ត្រី)

១	ឯកឧត្តម តាត ឈន់	រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	ប្រធាន
២	ឯកឧត្តម ជា ចាន់តូ	អគ្គទេសាភិបាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា	អនុប្រធាន
៣	ឯកឧត្តម អូន ព័ន្ធមុនីរ័ត្ន	ប្រធានឧត្តមក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ចជាតិ	អនុប្រធានប្រចាំការ
៤	ឯកឧត្តម ឆាយ ថន	រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងផែនការ	សមាជិក
៥	ឯកឧត្តម ថោង ខុន	រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងទេសចរណ៍	សមាជិក
៦	ឯកឧត្តម អិត សំហេង	រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា	សមាជិក
៧	ឯកឧត្តម ត្រាំ អ៊ុំតឹក	រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន	សមាជិក
៨	ឯកឧត្តម ប៉ាន សូរស័ក្តិ	តំណាងក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម	សមាជិក

៩	ឯកឧត្តម ឱម គឹមសិរី	តំណាងក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ	សមាជិក
១០	ឯកឧត្តម កាន់ ម៉ែន	តំណាងក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ	សមាជិក
១១	ឯកឧត្តម ប៊ុន ហ៊ាន	តំណាងក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម	សមាជិក
១២	ឯកឧត្តម ហ៊ឹង ថ្ងៃកែវ	តំណាងទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី	សមាជិក
១៣	ឯកឧត្តម វត្ត សារិន	តំណាងក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់	សមាជិក
១៤	(អវត្តមាន)	តំណាងក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពល	សមាជិក
១៥	ឯកឧត្តម សុខ ចិន្តាសោកា	អគ្គលេខាធិការក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា	សមាជិក
១៦	ឯកឧត្តម វង្ស វិសុត	អគ្គលេខាធិការក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	អគ្គលេខាធិការ

គណៈកម្មាធិការដឹកនាំសម្រាប់ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១១-២០២០

១	ឯកឧត្តម ជា ចាន់តូ	អគ្គទេសាភិបាល ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា	ប្រធាន
២	ឯកឧត្តម ជា ប៉េងយោង	រដ្ឋលេខាធិការ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	អនុប្រធាន
៣	ឯកឧត្តម ហង់ ជួនណារ៉ុន	រដ្ឋលេខាធិការ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	អនុប្រធាន
៤	ឯកឧត្តម មុត ខៀវ	រដ្ឋលេខាធិការ ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា	សមាជិក
៥	ឯកឧត្តម ម៉ៅ ថ្ងៃកែវ	រដ្ឋលេខាធិការ ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម	សមាជិក
៦	ឯកឧត្តម យួន វ៉ានីន	រដ្ឋលេខាធិការ ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា	សមាជិក
៧	ឯកឧត្តម ស៊ី សន្និសិទ្ធ	អគ្គលេខាធិការ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា	សមាជិក
៨	ឯកឧត្តម រស់ សីលវ៉ា	អគ្គលេខាធិការរង ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	សមាជិក
៩	ឯកឧត្តម ជា វុទ្ធី	អគ្គលេខាធិការរង គណៈកម្មាធិការតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេសកម្ពុជា នៃក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា	សមាជិក
១០	ឯកឧត្តម ហេង សួរ	អគ្គនាយករដ្ឋបាលនិងហិរញ្ញវត្ថុ នៃក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ	សមាជិក
១១	ឯកឧត្តម ម៉ិញ បានកុសល	អគ្គនាយក គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា	សមាជិក
១២	ឯកឧត្តម ច័ន្ទ មនោ	អគ្គនាយករដ្ឋបាលនិងហិរញ្ញវត្ថុ នៃក្រសួងយុត្តិធម៌	សមាជិក
១៣	ឯកឧត្តម កៅ ថាច	អគ្គនាយករង នៃគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា	សមាជិក

ក្រុមការងារបច្ចេកទេសសម្រាប់អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១១-២០២០

១	ឯកឧត្តម រស់ សីលវ៉ា	អគ្គលេខាធិការរង ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	ប្រធាន
២	ឯកឧត្តម ផាន់ ហួរ	អគ្គលេខាធិការអង្គភាពស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា	អនុប្រធាន
៣	ឯកឧត្តម កៅ ថាច	អគ្គនាយករង នៃគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា	អនុប្រធាន
៤	ឯកឧត្តម ម៉ី វ៉ាន់	ប្រធាននាយកដ្ឋានឧស្សាហកម្មហិរញ្ញវត្ថុ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	អនុប្រធាន

៥	លោកស្រី ងួន សុខា	អគ្គនាយកបច្ចេកទេស នៃធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា	សមាជិក
៦	លោកស្រី ជា សិរី	អគ្គនាយករងត្រួតពិនិត្យ នៃធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា	សមាជិក
៧	លោក សាលោត វឌ្ឍនា	អគ្គនាយករងនៃអគ្គនាយកដ្ឋានបច្ចេកទេស នៃក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា	សមាជិក
៨	លោក ថៃ សកា	ប្រធាននាយកដ្ឋានស្រាវជ្រាវសេដ្ឋកិច្ច នៃធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា	សមាជិក
៩	លោក ប៉ែន ធីរុដ្ឋ	ប្រធាននាយកដ្ឋានវិនិយោគ និងសហប្រតិបត្តិការ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	សមាជិក
១០	លោក ឱម តារិទ្ធិ	ប្រធាននាយកដ្ឋាននីតិកម្ម នៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម	សមាជិក
១១	លោក កាំង សុជាតិ	ប្រធាននាយកដ្ឋានគណនេយ្យ និងហិរញ្ញវត្ថុ នៃក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម	សមាជិក
១២	លោក សុខ ជាតិ	ប្រធាននាយកដ្ឋានត្រួតពិនិត្យអន្តរការីមូលបត្រ នៃគណៈកម្មការមូល បត្រកម្ពុជា	សមាជិក
១៣	លោក ឈុន សម្បត្តិ	ប្រធាននាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រ នៃគណៈកម្ម ការមូលបត្រកម្ពុជា	សមាជិក
១៤	លោក ហាំង តុលា	ប្រធាននាយកដ្ឋានហិរញ្ញវត្ថុ និងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ នៃក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ	សមាជិក
១៥	លោក ធាន់ ស៊ីណា	ប្រធាននាយកដ្ឋានកិច្ចការហិរញ្ញវត្ថុ នៃក្រសួងយុត្តិធម៌	សមាជិក
១៦	លោក នង ពិសិដ្ឋ	អនុប្រធាននាយកដ្ឋានឧស្សាហកម្មហិរញ្ញវត្ថុ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	សមាជិក
១៧	លោក ប៊ូ ច័ន្ទក្សី	អនុប្រធាននាយកដ្ឋានឧស្សាហកម្មហិរញ្ញវត្ថុ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	សមាជិក
១៨	លោក រស់ ភីណា	អនុប្រធាននាយកដ្ឋានឧស្សាហកម្មហិរញ្ញវត្ថុ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	សមាជិក
១៩	លោក ជូ វណ្ណៈ	អនុប្រធាននាយកដ្ឋានឧស្សាហកម្មហិរញ្ញវត្ថុ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	សមាជិក
២០	លោក សូរ្យ ប៊ូលែន	ប្រធាននាយកដ្ឋានត្រួតពិនិត្យទីផ្សារមូលបត្រ នៃគណៈកម្មការមូលប ត្រកម្ពុជា	សមាជិក
២១	លោក សុខ សុកេន	អនុប្រធាននាយកដ្ឋានវិភាគគម្រោងនិងការលើកទឹកចិត្ត នៃគណៈកម្ម ការវិនិយោគកម្ពុជា	សមាជិក
២២	លោក ជួរ រតនៈ	នាយកបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គមសម្រាប់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល នៃក្រសួង សង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា	សមាជិក
២៣	លោក ហែម បូរ៉ា	នាយកបេឡាជាតិអតីតយុទ្ធជន នៃក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា	សមាជិក
២៤	លោក ចេង គឹមហាំង	ប្រធានការិយាល័យគណនេយ្យ នៃក្រសួងយុត្តិធម៌	សមាជិក

២៥	លោក ចេង សុខមាន	អនុប្រធាននាយកដ្ឋានកិច្ចការហិរញ្ញវត្ថុ នៃក្រសួងយុត្តិធម៌	សមាជិក
២៦	លោក ឆឹង ចន្ទា	ប្រធានការិយាល័យទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	សមាជិក
២៧	លោក ណាំ សាកល	ប្រធានការិយាល័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ និងហិរញ្ញប្បទាន SMEs នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	សមាជិក
២៨	លោក ម៉ៅ ពៅ	ប្រធានស្តីទីការិយាល័យគ្រប់គ្រងការដេញដូរអចលនទ្រព្យ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	សមាជិក
២៩	លោក ង៉ោ ជាឡែន	ប្រធានស្តីទីការិយាល័យគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មទទួលបញ្ចាំ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	សមាជិក
៣០	លោកស្រី ឈន ជាលិះ	អនុប្រធានការិយាល័យធានារ៉ាប់រង នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	សមាជិក
៣១	លោក ហាក់ ប៉ុណ្ណារិន្ទ	អនុប្រធានការិយាល័យធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	សមាជិក
៣២	លោក ប៊ូ ថារិន	លេខាធិការដ្ឋាននៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិគណនេយ្យនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	សមាជិក

ក្រុមបេសកកម្មធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី

១	លោក Samuela Tukuafu	អ្នកជំនាញការជាន់ខ្ពស់ផ្នែកវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ	ប្រធាន
២	លោក Hiroyuki Aoki	អ្នកជំនាញការជាន់ខ្ពស់ផ្នែកវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ	សមាជិក
៣	លោកស្រី Kelly Hattel	អ្នកជំនាញការផ្នែកវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ (ហិរញ្ញវត្ថុជនបទ និងមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ)	សមាជិក
៤	លោក Poullang Doung	បុគ្គលិកជំនាញផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	សមាជិក
៥	លោកស្រី Florissa V. Barot	អ្នកជំនួយការផ្នែកប្រតិបត្តិការ	សមាជិក

ក្រុមការងារនៃក្រុមប្រឹក្សាជំនួយបច្ចេកទេសលេខ ៧៥២០ របស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី

១	លោក Renato M. Limjoco	អ្នកជំនាញការអន្តរជាតិផ្នែកធនាគារ	ប្រធាន
២	លោក Desmond Robert Crane	អ្នកជំនាញការអន្តរជាតិផ្នែកគណនេយ្យ	សមាជិក
៣	លោក Rusell Ivan Leith	អ្នកជំនាញការអន្តរជាតិផ្នែកធានារ៉ាប់រង និងសោធន	សមាជិក
៤	លោក Rodolfo M. Matienzo	អ្នកជំនាញការអន្តរជាតិផ្នែកមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ	សមាជិក
៥	លោកស្រី Frederika P. Santos	អ្នកជំនាញការអន្តរជាតិផ្នែកទីផ្សារទុន	សមាជិក
៦	លោក Shaan W. Stevens	អ្នកជំនាញការអន្តរជាតិផ្នែកច្បាប់ពាណិជ្ជកម្ម	សមាជិក
៧	លោក James E. Swander	អ្នកជំនាញការអន្តរជាតិផ្នែកកិច្ចសន្យា	សមាជិក
៨	លោក Dy Davuth	អ្នកជំនាញការជាតិផ្នែកវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ	សមាជិក
៩	លោក Norng Makara	អ្នកជំនាញការជាតិផ្នែកធានារ៉ាប់រង	សមាជិក
១០	លោក Sam Sokhom	អ្នកជំនាញការជាតិផ្នែកទីផ្សារទុន	សមាជិក
១១	លោក Suon Visal	អ្នកជំនាញការជាតិផ្នែកច្បាប់	សមាជិក

ឧបសម្ព័ន្ធនាម៖ សន្តានុក្រម

<p>ការត្រួតពិនិត្យលើឯកសារ Off-site inspection</p>	<p>សំដៅលើការវិភាគនូវស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុរបស់ក្រុមហ៊ុន ដោយផ្អែកលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុទៅតាមនីតិវិធីរបស់បញ្ញត្តិករនីមួយៗ។</p>
<p>ការត្រួតពិនិត្យដល់ទីកន្លែង On-site inspection</p>	<p>សំដៅលើការត្រួតពិនិត្យទៅដល់ទីកន្លែងរបស់ក្រុមហ៊ុននិងសាខា ក្រុមហ៊ុនក្នុងគោលបំណងពិនិត្យពីស្ថានភាពជាក់ស្តែងនៃអាជីវកម្ម របស់ក្រុមហ៊ុន។</p>
<p>ការធានារ៉ាប់រងខ្នាតតូច Micro-Insurance</p>	<p>សំដៅដល់កិច្ចសន្យាធានារ៉ាប់រងខ្នាតតូចដែលផ្តល់សេវាធានារ៉ាប់រងខ្នាតតូចចំពោះជនដែលមានចំណូលទាប ហើយជាទូទៅសេវានេះមានដែនកំណត់ និងផ្តល់សេវាក្នុងតម្លៃទាប។</p>
<p>ការធានារ៉ាប់រងទូទៅ General Insurance</p>	<p>សំដៅដល់កិច្ចសន្យាធានារ៉ាប់រងទូទៅ រវាងអ្នកត្រូវបានធានារ៉ាប់រងនិងក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រង ដែលក្នុងនោះការបង់បុព្វលាភធានារ៉ាប់រងត្រូវ ធ្វើឡើង ដើម្បីធានាហានិភ័យលើទ្រព្យសម្បត្តិ ការទទួលខុសត្រូវ និងសុខភាពជាដើម។ ប្រភេទផលិតផលធានារ៉ាប់រងទូទៅ រួមមាន ការធានារ៉ាប់រងទ្រព្យសម្បត្តិ ការធានារ៉ាប់រងការទទួលខុសត្រូវ និងការធានារ៉ាប់រងសុខភាព។</p>
<p>ការធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិត Life Insurance</p>	<p>សំដៅដល់កិច្ចសន្យាធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិត ដែលធ្វើឡើងរវាងអ្នកត្រូវបានធានារ៉ាប់រងនិងក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រង ដែលក្នុងនោះការបង់បុព្វលាភធានារ៉ាប់រងត្រូវធ្វើឡើងដើម្បីធានាទៅលើការស្លាប់ឬការរស់រានមានជីវិតដោយអាចរួមបញ្ចូលការធានារ៉ាប់រងលើគ្រោះថ្នាក់បុគ្គល ជំងឺធ្ងន់ធ្ងរប្រជុំទូទៅ។ ប្រភេទផលិតផលធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិតមានការធានារ៉ាប់រងមានកាលកំណត់ ការធានារ៉ាប់រងមួយជីវិត ការធានារ៉ាប់រងទាយដ្ឋាន ការធានារ៉ាប់រងធនលាភ។</p>
<p>ការជំរុញការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀល Promotion the Use of Riel</p>	<p>សំដៅដល់គោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនិងអាជ្ញាធររូបិយវត្ថុក្នុងគោលបំណងកាត់បន្ថយដុល្លារូបនីយកម្មនៅក្នុងសេដ្ឋកិច្ចដោយជំរុញនិងពង្រីកការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀល តាមរយៈវិធានការដូចជាការកំណត់ថ្លៃទំនិញនិងសេវាគ្រប់ប្រភេទរួមទាំងការទូទាត់នៅលើទីផ្សារក្នុងស្រុកជាប្រាក់រៀល ការអនុវត្តប្រព្រឹត្តិកម្មផ្សេងគ្នារវាងប្រតិបត្តិការជាប្រាក់ដុល្លារនិងប្រាក់រៀល ការពិចារណាបង្កើតឧបករណ៍វិនិយោគជាប្រាក់រៀល (ដូចជាបណ្ណវត្តមាននិងមូលបត្ររយៈកាលវែង)។ល។</p>
<p>ការបង្កើតទីផ្សារប្តូរប្រាក់ដុំ អេឡិចត្រូ</p>	<p>សំដៅដល់ទីផ្សារប្តូរប្រាក់ដែលគ្រឹះស្ថានធនាគារជាអ្នកលក់ដុំនូវ រូបិយ</p>

<p>និក Establishment of Wholesale Foreign Exchange Market</p>	<p>ប័ណ្ណផ្សេងៗ ហើយឈ្នួញប្តូរប្រាក់ជាអ្នកលក់រាយចែកចាយបន្ត។ ប្រតិបត្តិការលក់ដុំនេះនឹងធ្វើឡើងតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកឬការផ្ទេរតាមគណនី។ បច្ចុប្បន្ន ធនាគារជាតិកំពុងសិក្សាបង្កើតទីផ្សារនេះ ដើម្បីសម្រួលដល់ប្រតិបត្តិការប្តូរប្រាក់ធំៗនិងលើកកម្ពស់ការគ្រប់គ្រងអត្រាប្តូរប្រាក់។</p>
<p>ការប្រគល់ទំលាក់ទូទាត់ Delivery vs Payment</p>	<p>សំដៅដល់ការភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងរវាងប្រព័ន្ធផ្ទេរមូលនិធិនិងប្រព័ន្ធផ្ទេរមូលបត្រ ដើម្បីធានាថាមូលបត្រនឹងមិនត្រូវបានប្រគល់ឲ្យរហូតដល់ពេលដែលមូលនិធិត្រូវបានទទួល ពោលគឺការទទួលមូលបត្រនិងការបង់ប្រាក់ឱ្យកើតឡើងព្រមគ្នា។</p>
<p>ការិយាល័យព័ត៌មានឥណទាន Credit Bureau</p>	<p>សំដៅដល់ប្រព័ន្ធមួយដែលប្រមូល រក្សាទុក និងបែងចែកព័ត៌មានឥណទានរបស់អតិថិជនឲ្យដល់សមាជិករបស់ខ្លួន។ បច្ចុប្បន្នសមាជិក របស់ការិយាល័យព័ត៌មានឥណទាននេះត្រូវកំណត់សម្រាប់តែគ្រឹះស្ថានដែលស្ថិតក្រោមអាណាព្យាបាលរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា តែប៉ុណ្ណោះ។ ការិយាល័យព័ត៌មានឥណទានមានសារៈសំខាន់ក្នុងការកាត់បន្ថយហានិភ័យឥណទាន។</p>
<p>កិច្ចព្រមព្រៀងទិញត្រឡប់មកវិញ Repurchase Agreement</p>	<p>សំដៅដល់ប្រតិបត្តិការនៃការលក់មូលបត្រ ដែលត្រូវបានធ្វើឡើងព្រមគ្នាជាមួយនឹងកិច្ចព្រមព្រៀងទិញមូលបត្រទាំងនោះត្រឡប់មកវិញនាពេលអនាគត។ ជាទូទៅ ការអនុវត្តប្រតិបត្តិការបែបនេះត្រូវបានគេចាត់ទុកថាជាការឲ្យខ្ចីប្រាក់ដោយយកមូលបត្រជារូបបញ្ចាំ។</p>
<p>កិច្ចសន្យាធានារ៉ាប់រង Insurance Contract</p>	<p>សំដៅដល់កិច្ចព្រមព្រៀងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ដែលធ្វើឡើងដោយក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រង និងអ្នកត្រូវបានធានារ៉ាប់រងដែលតាមរយៈនោះក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងព្រមទទួលនូវហានិភ័យជាក់លាក់ណាមួយដោយទទួលមកវិញនូវការបង់បុព្វលាភធានារ៉ាប់រងពីអ្នកដែលត្រូវបានធានារ៉ាប់រង។</p>
<p>គោលការណ៍គ្រឹះធានារ៉ាប់រង Insurance Core Principle</p>	<p>សំដៅលើគោលការណ៍ជាស្តង់ដារអន្តរជាតិក្នុងការត្រួតពិនិត្យធានារ៉ាប់រងដែលគោលការណ៍នេះរៀបចំនិងចេញឲ្យប្រើប្រាស់ដោយសមាគមបញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រងអន្តរជាតិ (IAIS)។</p>
<p>គោលការណ៍ស្នូល BIS-BCBS Basle Committee on Banking Supervision of Bank for International Settlement គ្រឹះស្ថានពហុផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុ</p>	<p>សំដៅដល់គោលការណ៍ស្នូលណែនាំឲ្យអ្នកត្រួតពិនិត្យអនុវត្ត សំដៅពង្រឹងសុខុមាលភាពប្រព័ន្ធធនាគារ។</p> <p>សំដៅដល់ក្រុមគ្រឹះស្ថានឯកជន ដែលធ្វើអាជីវកម្មលើវិស័យផ្សេងៗ</p>

Financial Conglomerates	អាចទាំងក្នុងវិស័យផលិតកម្មផងនិងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុផង ប៉ុន្តែអាជីវកម្មក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមានទំហំធំជាង ឧទាហរណ៍ ដូចជា ក្រុមហ៊ុនមេដែលមានក្រុមហ៊ុនបុត្រសម្ព័ន្ធជាច្រើនធ្វើប្រតិបត្តិការលើវិស័យធនាគារ ផង មូលបត្រផង ធានារ៉ាប់រងផង និងមួយចំនួនតូចក្នុងវិស័យ ផលិតកម្ម។
តារាភាសិក Benefit	សំដៅដល់ប្រយោជន៍ប្របកំណត់ដែលរដ្ឋផ្តល់ដល់អតីតយុទ្ធជន និងគ្រួសារអតីតយុទ្ធជន។
ទីផ្សារឧម្មុឌីធីអនាគត Commodity Futures Exchange	សំដៅដល់ទីផ្សារសម្រាប់ជួញដូរឧបករណ៍ដេរីវេទីវឌីម៉ូឌីដែលជាប្រភេទឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុមួយដែលកើតចេញពីកិច្ចសន្យា កសិផល ដូចជាកិច្ចសន្យាលើពោត សណ្តែក ល្ងា ស្រូវ កាហ្វេ ជាដើម ហើយទីផ្សារនេះក៏អនុញ្ញាតឲ្យមានការជួញដូរលោហធាតុ ដូចជាមាស ប្រាក់ ស្ពាន់ លង្ហិន និងប្រេងឥន្ធនៈផងដែរ។
ទីផ្សារមូលបត្រ Securities Market	សំដៅដល់ទីផ្សារឬទីកន្លែងជួញដូរមូលបត្រ ប្រព័ន្ធដែលផ្តល់មធ្យោបាយនៃការធ្វើសំណើលក់ ផ្ទេរ ឬស្និការទិញលក់មូលបត្រ។
ទីផ្សាររូបិយវត្ថុ Money Market	សំដៅដល់ទីផ្សារសម្រាប់ជួញដូរមូលបត្ររយៈពេលខ្លី និងដែលអាចដោះដូរជាសាច់ប្រាក់បានយ៉ាងឆាប់រហ័ស។
ទីផ្សារអន្តរធនាគារ Inter-bank Market	សំដៅដល់ទីផ្សារដែលធនាគារផ្តល់ឥណទានឲ្យគ្នាទៅវិញទៅមក នៅពេលធនាគារណាមួយខ្វះ សាច់ប្រាក់ងាយស្រួលប្រើប្រាស់។ ការ ខ្ចីគ្នាទៅវិញទៅមកនេះប្រព្រឹត្តទៅនៅក្នុងទីផ្សាររូបិយវត្ថុដែលជាទីផ្សារឥណទានរយៈកាលខ្លី ហើយដែលអាចទាមទារនូវឧបករណ៍បញ្ចាំ។ ឧបករណ៍ចម្បងគឺមូលបត្ររដ្ឋនិងមូលបត្រធនាគារកណ្តាល ដោយសារសាធារណជនមានជំនឿលើបណ្តុំបំណុលរបស់រដ្ឋ។
បណ្ណសន្យារ៉ាប់រង Certificate of Insurance	សំដៅដល់កិច្ចសន្យាធានារ៉ាប់រងដែលធ្វើឡើងដោយក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងនិងអ្នកដែលត្រូវបានធានារ៉ាប់រង។ បណ្ណសន្យារ៉ាប់រងត្រូវមានភ្ជាប់ជាមួយនូវវិញ្ញាបនបត្រធានារ៉ាប់រងឬឯកសារពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀត។
បរធនបាលកិច្ចហិរញ្ញវត្ថុ Financial Trust	ការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិអ្នកដទៃ ហើយបានយកមកវិនិយោគក្នុង វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។
បុព្វលាភធានារ៉ាប់រង Insurance Premium	សំដៅដល់ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលត្រូវបង់ទៅឲ្យក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រង តាមការកំណត់របស់ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងនៅក្នុងបណ្ណសន្យារ៉ាប់រង។
ប្រតិបត្តិករទីផ្សារមូលបត្រ Securities Market Operator	សំដៅដល់បុគ្គលដែលធ្វើប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ ដូចជា ការផ្តល់នូវសេវាសម្របសម្រួលដល់អ្នកចូលរួមក្នុងទីផ្សារ ដើម្បីធ្វើសកម្មភាព

ជួញដូរមូលបត្រ ឬដើម្បីឱ្យអ្នកចូលរួមក្នុងទីផ្សារអាចទទួលបាននូវការបន្ស៊ីលើប្រតិបត្តិការបញ្ជាទិញលក់មូលបត្ររបស់ខ្លួន តាមរយៈ ទីកន្លែង ប្រព័ន្ធ ឬមធ្យោបាយសម្រាប់ជួញដូរមូលបត្រជាប្រចាំប្រព័ន្ធប្រអឡិចត្រូនិក។

ប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ
Securities Depository

សំដៅដល់បុគ្គលមួយយល់ព្រមជាមួយបុគ្គលមួយផ្សេងទៀត ដែលជាអតិថិជនរបស់ខ្លួនថាផ្តល់សេវាកម្មដូចខាងក្រោមនេះ ទោះបីជា អតិថិជន នោះធ្វើសកម្មភាពក្នុងនាមខ្លួនឯងឬធ្វើសកម្មភាពក្នុងនាមបុគ្គលផ្សេងទៀតក៏ដោយ៖

ក- កាន់កាប់ឬចុះបញ្ជីសិទ្ធិស្របច្បាប់លើមូលបត្រឬឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដទៃទៀតក្នុងនាមអតិថិជនឬបុគ្គលផ្សេងទៀតដែលអតិថិជនតែងតាំង។

ខ- ទទួលរក្សាទុកនូវមូលបត្រឬឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដទៃទៀត ទោះបីមានរូបភាពជាវិញ្ញាបនបត្រកម្មសិទ្ធិឬជាទម្រង់អរូបីក្តី ដោយស្របទៅតាមវិធានប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រក្នុងនាមអតិថិជនឬបុគ្គលផ្សេងទៀតដែលអតិថិជនតែងតាំង។

គ- ផ្តល់សេវាកម្មនិងលក្ខណៈងាយស្រួលផ្សេងៗទៀត ដែលទាក់ទិននឹងការផ្តល់សេវាកម្មដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌ (ក) និង (ខ)។

ប្រព័ន្ធដាត់ទាត់និងទូទាត់
Clearance and Settlement
Facility

សំដៅដល់ប្រព័ន្ធដែលផ្តល់លទ្ធភាពដល់ភាគីធ្វើប្រតិបត្តិការជួញដូរមូលបត្រ បំពេញកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនទៅវិញទៅមកបាន ដោយធ្វើការផ្ទៀងផ្ទាត់ប្រតិបត្តិការឱ្យបានច្បាស់លាស់ និងធានាឱ្យមានការទូទាត់ថ្លៃទិញជូនអ្នកលក់ ដែលជាថ្នូរនឹងការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិមូលបត្រទៅឱ្យអ្នកទិញ។

ប្រព័ន្ធធានាលើប្រាក់បញ្ញើ
Deposit Guarantee System

សំដៅដល់ធាតុមួយនៃប្រព័ន្ធសុវត្ថិភាពហិរញ្ញវត្ថុ សំដៅធានាទំនុកចិត្តរបស់ម្ចាស់ប្រាក់បញ្ញើនៅធនាគារជាទ្រព្យរបស់ខ្លួននឹងមិនបាត់បង់ នៅពេលធនាគារក្ស័យធន។ ការធានាលើប្រាក់បញ្ញើនេះមានគោលដៅការពារការប្រព្រឹត្តិប្រាក់ពីធនាគារ ដែលអាចបណ្តាលឱ្យធនាគារដែលគ្រាន់តែមានបញ្ហាសាច់ប្រាក់ងាយស្រួលទៅជាក្ស័យធនបាន។

ប្រព័ន្ធផ្តល់ព័ត៌មានជាមុន
Early Warning System

សំដៅដល់ប្រព័ន្ធឱ្យសញ្ញាជាមុនពីលទ្ធភាពនៃការអាចកើតមាននៃវិបត្តិ ដោយការប្រើនូវវិធីសាស្ត្រវិភាគផ្សេងៗដូចជា ការវិភាគសេដ្ឋកិច្ចសូចនាករហិរញ្ញវត្ថុ ការធ្វើស្រួសសតេស្ត (Stress test) ។ល។

ប្រព័ន្ធទូទាត់ដុលភ្លាមៗ
Real-Time Gross Settlement –

សំដៅដល់ប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ ដែលការទូទាត់ប្រាក់ឬមូលបត្រ ត្រូវបានធ្វើឡើងភ្លាមៗនិងជាដុល (Gross) តាមការបញ្ជាផ្ទេរនីមួយៗ

RTGS System)	ដោយពុំមានការដំបៅនិងកាត់កងឡើយ (Netting) ។
ផលបត្រពាណិជ្ជកម្ម Commercial Paper	សំដៅដល់ឧបករណ៍ទូទាត់មួយដែលមិនមានការធានានិងមានឥណ- ប្រតិទានចាប់ពី១ទៅ២៧០ថ្ងៃ។ ឧបករណ៍នេះជាមូលបត្រ ទីផ្សារ រូបិយវត្ថុដែលចេញផ្សាយដោយគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងសាជីវកម្មធំៗ ដើម្បីអាចដោះស្រាយកាតព្វកិច្ចសងបំណុលរយៈកាលខ្លី និងត្រូវបាន ទូទាត់សងវិញតាមការសន្យារបស់គ្រឹះស្ថានចេញផ្សាយតាមតម្លៃចារឹក និងនៅថ្ងៃឥណប្រតិទានដែលបានចែងនៅលើឧបករណ៍ទូទាត់នោះ។
ពលី Sacrificed	សំដៅដល់យោធិនឬមន្ត្រីនគរបាលជាតិដែលបានបាត់បង់ជីវិតនៅ ពេលដែលបានទទួលបញ្ជាទៅប្រយុទ្ធ បម្រើការប្រយុទ្ធ ហ្វឹកហាត់ ជំនាញគ្រោះថ្នាក់បំផុត ធ្វើការពិសោធន៍មានគ្រោះថ្នាក់និងដោយ គ្រោះថ្នាក់ធម្មជាតិក្នុងតំបន់គ្រោះថ្នាក់។
ពិការ Disability	សំដៅដល់យោធិនឬមន្ត្រីនគរបាលជាតិដែលបានបាត់បង់សរីរាង្គណាមួយ ឬច្រើននៅលើរាងកាយដោយបានចូលរួមប្រយុទ្ធ បម្រើការប្រយុទ្ធ ហ្វឹកហាត់មុខជំនាញគ្រោះថ្នាក់ ធ្វើការពិសោធន៍មានគ្រោះថ្នាក់ និង ដោយសារគ្រោះថ្នាក់ធម្មជាតិ ឬក្នុងពេលបំពេញការងារធម្មតា។
ភ្នាក់ងារក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ Securities Representative	សំដៅដល់បុគ្គលដែលបំពេញនូវមុខងារឬសកម្មភាពតាមការឯកភាព របស់ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រដែលតម្រូវឱ្យមាននិងត្រូវមានអាជ្ញាប័ណ្ណ ដោយអនុលោមតាមច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយនិងការផ្គត់ផ្គង់មូលបត្រ មហាជន។ ភ្នាក់ងារក្រុមហ៊ុនមូលបត្រត្រូវរាប់បញ្ចូលទាំងអគ្គនាយក នាយក បុគ្គលិក ឬនាយកជំនួយរបស់ក្រុមហ៊ុន ឬសហកម្មសិទ្ធិករដែល បំពេញមុខងារទាំងនេះក្នុងនាមក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ។
ភ្នាក់ងារចុះបញ្ជីផ្ទេរមូលបត្រ Securities Transfer Agent	សំដៅដល់បុគ្គលដែលទទួលបានការទទួលស្គាល់ពី គ.ម.ក. ឲ្យផ្តល់ សេវាក្នុងនាមក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយ ក្រោយពេលមូលបត្រត្រូវបានបែង ចែកទៅឱ្យអ្នកធ្វើបរិស្ថាន ដូចខាងក្រោម៖ ក- រក្សានិងគ្រប់គ្រងបញ្ជីកម្មសិទ្ធិករមូលបត្ររួមទាំងព័ត៌មានលំអិត របស់កម្មសិទ្ធិករមូលបត្រឱ្យមានសង្គតិភាពជាមួយនឹងកំណត់ត្រា របស់ប្រតិបត្តិកររក្សាទុកមូលបត្រ។ ខ- រដ្ឋបាលកិច្ចពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្លាស់ប្តូរកម្មសិទ្ធិ ការធ្វើរបាយការណ៍ ស្ថិតិ និងព័ត៌មានផ្សេងៗពាក់ព័ន្ធនឹងសកម្មភាពរបស់ភ្នាក់ងារចុះបញ្ជី ផ្ទេរមូលបត្រ។ គ- រៀបចំការងារពាក់ព័ន្ធនឹងសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិករមូលបត្រ ដែលត្រូវផ្តល់ ដោយក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយ (Corporate actions) ដូចជាការជូន

ភ្នាក់ងារទូទាត់ជំនួស
Paying Agent

ដំណឹងអំពីការបែងចែកភាគលាភ ការបង់ការប្រាក់ ជាដើម។

យ- បញ្ជូនរបាយការណ៍និងព័ត៌មានផ្សេងៗរបស់ក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយ
ទៅដល់កម្មសិទ្ធិកម្មលម្អិត និងដោះស្រាយបញ្ហាទាក់ទងនឹងភាពជា
ម្ចាស់លើមូលបត្រពាក់ព័ន្ធនឹងសេវាក្នុងការចុះបញ្ជីផ្ទេរមូលបត្រ។

ង- សេវាពាក់ព័ន្ធដទៃទៀតដែលទទួលបានការអនុញ្ញាតពី គ.ម.ក.។

សំដៅដល់បុគ្គលដែលទទួលបានការទទួលស្គាល់ពី គ.ម.ក. ឱ្យផ្តល់
សេវាក្នុងនាមក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយ ដូចខាងក្រោម៖

ក- គណនាភាគលាភ ការប្រាក់ ប្រាក់ដើម ឬការទូទាត់ផ្សេងទៀតដែល
ត្រូវផ្តល់ឱ្យដល់កម្មសិទ្ធិកម្មលម្អិតឬភាគីពាក់ព័ន្ធតាមការណែនាំ របស់
ក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយ។

ខ- ធ្វើការទូទាត់ជូនកម្មសិទ្ធិកម្មលម្អិតឬភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងនាមក្រុម-
ហ៊ុនបោះផ្សាយ។

គ- បញ្ជូនព័ត៌មានចាំបាច់ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការទូទាត់ឬព័ត៌មានផ្សេង
ទៀតដល់កម្មសិទ្ធិកម្មលម្អិត និងរៀបចំរបាយការណ៍ពាក់ព័ន្ធនឹងការ
ទូទាត់ទាំងនេះជូនទៅក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយ និង គ.ម.ក. តាមការចាំបា
ច់។

ឃ- សេវាពាក់ព័ន្ធដទៃទៀតដែលទទួលបានការអនុញ្ញាតពី គ.ម.ក.។

ភ្នាក់ងារបញ្ជីកម្មលម្អិត
Securities Registrar

សំដៅដល់បុគ្គលដែលទទួលបានការទទួលស្គាល់ពី គ.ម.ក. ឱ្យផ្តល់
សេវាក្នុងនាមក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការបោះផ្សាយលក់
មូលបត្រលើកដំបូង (IPO) ដូចខាងក្រោម៖

ក- គ្រប់គ្រងឱ្យបានត្រឹមត្រូវនូវដំណើរការនៃការធ្វើបរិសកម្មនិងការ
បែងចែកមូលបត្រ (Securities Allotment) ស្របតាមនីតិវិធីបោះ-
ផ្សាយលក់មូលបត្រ។

ខ- កត់ត្រាបញ្ជីកម្មសិទ្ធិកម្មលម្អិតក្រោយពេលធ្វើការបែងចែកមូល
បត្រត្រូវបានបញ្ចប់នៅទីផ្សារដំបូង។

គ- ធ្វើរបាយការណ៍ស្តីពីការបញ្ចប់និងជោគជ័យនៃការរក្សាទុកមូលបត្រ
នៅប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ ជូនក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយ និង គ.ម.ក.។

ឃ- ជូនដំណឹងដល់កម្មសិទ្ធិកម្មលម្អិតដោយបញ្ជាក់ពីភាពជាម្ចាស់លើ
មូលបត្រដែលបានធ្វើបរិសកម្មមូលបត្ររបស់ក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយ។

ង- សេវាពាក់ព័ន្ធដទៃទៀតដែលទទួលបានការអនុញ្ញាតពី គ.ម.ក.។

<p>មរណៈ Death or Decease</p>	<p>សំដៅដល់យោធិនឬមន្ត្រីនគរបាលជាតិដែលបានទទួលបញ្ជាទៅបំពេញភារកិច្ចក្នុងតំបន់ធម្មតា ហើយត្រូវទទួលគ្រោះថ្នាក់ដល់បាត់បង់ជីវិតដោយសារការងារទាំងនោះឬដោយសារជំងឺ។</p>
<p>មូលបត្រកម្មសិទ្ធិ Equity Securities</p>	<p>សំដៅដល់ផលប្រយោជន៍ឬសិទ្ធិស្របច្បាប់លើមូលបត្រនៃក្រុមហ៊ុនមហាជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិតឬនីតិបុគ្គលបរទេសប្រហាក់ប្រហែល ហើយរាប់បញ្ចូលទាំងភាគហ៊ុនដែលមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតនិងគ្មានសិទ្ធិបោះឆ្នោត ភាគហ៊ុនមិនបង់ថ្លៃគ្រប់ និងភាគហ៊ុនបុរិមា។</p>
<p>មូលនិធិទ្រព្យអធិបតេយ្យ Sovereign Wealth Fund</p>	<p>សំដៅដល់មូលនិធិវិនិយោគរបស់រដ្ឋ ដែលជាទូទៅត្រូវបានបង្កើតឡើងសម្រាប់ធ្វើការវិនិយោគទៅលើមូលបត្រ (ភាគហ៊ុននិងសញ្ញាបណ្ណ) អចលនវត្ថុ និងឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដទៃទៀតទាំងក្នុងស្រុកនិង អន្តរជាតិ។</p>
<p>មូលបត្របំណុល Debt Securities</p>	<p>សំដៅដល់ឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដែលបោះផ្សាយដោយបុគ្គលណាមួយដោយបញ្ជាក់ឬទទួលស្គាល់នូវបំណុលរបស់ខ្លួនចំពោះបុគ្គលមួយទៀត ដែលបានឱ្យប្រាក់ខ្ចីឬដាក់ជាប្រាក់បញ្ញើជាមួយបុគ្គលនោះ ឬបុគ្គលនោះជំពាក់តាមវិធីផ្សេងពីនេះ ហើយទោះបីជាមានឬគ្មានទ្រព្យដាក់ធានាក្តី។</p>
<p>មូលបត្រមហាជន Non-government Securities</p>	<p>សំដៅដល់មូលបត្រដែលបោះផ្សាយដោយក្រុមហ៊ុនមហាជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិតឬនីតិបុគ្គលផ្សេងទៀតដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យបោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាសាធារណៈ នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដោយអនុលោមតាមច្បាប់។ មូលបត្រទាំងនោះមាន៖</p> <ul style="list-style-type: none"> ក- មូលបត្រកម្មសិទ្ធិដោយរាប់បញ្ចូលទាំងភាគហ៊ុន។ ខ- មូលបត្របំណុលដោយរាប់បញ្ចូលទាំងសញ្ញាបណ្ណ។ គ- ផលប្រយោជន៍ក្នុងគម្រោងវិនិយោគរួម។ ឃ- ឧបករណ៍និស្សន្ទឬឧបករណ៍ដើរវេទី ដែលទាក់ទងនឹងមូលបត្រមួយគឺយោងទៅលើចំណុច (ក) (ខ) ឬ (គ) ខាងលើ។ ង- ឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដទៃទៀតដែលកំណត់ថាជាមូលបត្រ។
<p>មូលបត្ររដ្ឋ Government securities</p>	<p>សំដៅដល់បណ្ណ សញ្ញាបណ្ណ និងឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងៗទៀតដែលបញ្ជាក់ពីការទទួលស្គាល់បំណុល ដែលបានបោះផ្សាយក្នុងនាមរាជ-រដ្ឋាភិបាលនៅក្រោមច្បាប់ស្តីពីមូលបត្ររដ្ឋនេះ រួមមាន៖</p> <ul style="list-style-type: none"> ក- បណ្ណរតនាគារដែលមានឥណ្ឌប្រតិទានតិចជាងមួយឆ្នាំ។ ខ- សញ្ញាបណ្ណរតនាគារដែលមានឥណ្ឌប្រតិទានចាប់ពីមួយឆ្នាំឡើងទៅ។ គ- សញ្ញាបណ្ណដែលផលចំណូលផ្សារភ្ជាប់នឹងអត្រាអតិផរណា ឬអត្រា

	<p>ប្តូរប្រាក់ ឬអត្រាផ្សេងៗ។</p> <p>យ- មូលបត្ររដ្ឋដែលមិនអាចជួញដូរបាននៅលើទីផ្សារ។</p> <p>ង- មូលបត្ររដ្ឋផ្សេងៗទៀត។</p> <p>មូលបត្ររដ្ឋទាំងអស់ខាងលើនេះមិនរួមបញ្ចូលនូវមូលបត្រដែលបោះ- ផ្សាយដោយអាជ្ញាធររាជធានីខេត្ត និងសហគ្រាសសាធារណៈ ឬការសុំខ្ចី ផ្សេងៗរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលដែលមិនស្របនឹងច្បាប់ស្តីពីមូលបត្ររដ្ឋ នេះទេ។</p>
<p>ម្ចាស់បណ្ណសន្យារ៉ាប់រង</p> <p>Insurance Policy Holder</p>	<p>សំដៅដល់បុគ្គលដែលមានសិទ្ធិស្របច្បាប់លើបណ្ណសន្យារ៉ាប់រង។</p>
<p>របបសន្តិសុខសង្គម</p> <p>Social Security Scheme</p>	<p>សំដៅដល់គោលនយោបាយជាតិដែលផ្តល់ការកំណត់ផ្សេងៗដល់ អតីតយុទ្ធជននិងគ្រួសារអតីតយុទ្ធជនដើម្បីធានានូវសុខុមាលភាព ស ង្គម។</p>
<p>របាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំ</p> <p>Annual Report</p>	<p>សំដៅដល់របាយការណ៍ធានារ៉ាប់រងដែលត្រូវបានរៀបចំឡើងជារៀង រាល់ឆ្នាំ ដោយបញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រង ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយឲ្យសាធារណជន បានដឹងពីវឌ្ឍនភាពនៃឧស្សាហកម្មធានារ៉ាប់រងកម្ពុជា បម្រែបម្រួលនៃបទ ប្បញ្ញត្តិធានារ៉ាប់រង ការធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មយុទ្ធសាស្ត្រនានារបស់រាជ-រដ្ឋាភិ បាល និងសកម្មភាពការងាររបស់បញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រង។</p>
<p>រូបិយណត្តិ</p> <p>Bill of Exchange</p>	<p>សំដៅដល់លិខិតឬឯកសារអាចជួញដូរបាន ដែលឥណទាយក(ម្ចាស់ បំណុល) បញ្ជាទៅឥណទាយិក(កូនបំណុល) ឲ្យបង់ប្រាក់ត្រឹមត្រូវ និងគ្រប់ចំនួនទៅតាមឥណទាយិក(ថ្ងៃសងបំណុល) ជូនចំពោះ បុគ្គលណាមួយ។</p>
<p>វិជ្ជាជីវៈគណនេយ្យ</p> <p>Accounting Profession</p>	<p>សំដៅដល់មុខរបរដែលអនុវត្តវិជ្ជាជីវៈខាងគណនេយ្យ សវនកម្ម សេវា បង់ពន្ធដារ សេវាប្រឹក្សាផ្នែកគណនេយ្យនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងសេវាពាក់ព័ន្ធ ផ្សេងៗទៀត។</p>
<p>វិញ្ញាបនប័ត្រប្រាក់បញ្ញើអាច ជួញដូរបាន</p> <p>Negotiable Certificate of Deposits</p>	<p>ជាបណ្ណតំណាងប្រាក់បញ្ញើនៅគ្រឹះស្ថានធនាគារ ដែលអ្នកកាន់បណ្ណ អាចយកទៅលក់ឬប្រើប្រាស់ជាប្រាក់កាតនៅពេលត្រូវការឥណទាន ឬសន្ទនីយភាព។</p>
<p>វិធីសាស្ត្រកំណត់ដើមទុនតាមទំហំ ហានិភ័យ</p> <p>Risk-Based Capital</p>	<p>សំដៅដល់វិធីសាស្ត្រក្នុងការវាស់វែងលើតម្លៃអប្បបរមានៃដើមទុនរៀប នឹងហានិភ័យដែលក្រុមហ៊ុនរក្សាទុក។</p>
<p>សន្ទនីយភាព</p>	<p>សំដៅដល់ (១) ភាពអាចទូទាត់សងបំណុលតាមតម្រូវការឬតាម</p>

Liquidity	កាតព្វកិច្ច (២) ភាពងាយស្រួលក្នុងការប្រែក្លាយឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុជាសាច់ប្រាក់។
ស៊ីញ៉េរ៉ាហ្សូ Seigniorage	សំដៅដល់ការខុសគ្នារវាង តម្លៃចារិក និងថ្លៃដើមក្នុងការផលិត ឬ បោះពុម្ពសន្លឹកធនបត្រ។ ប្រសិនបើស៊ីញ៉េរ៉ាហ្សូវិជ្ជមាន មានន័យថា រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងមានការចំណេញសេដ្ឋកិច្ច ហើយផ្ទុយមកវិញចំពោះស៊ីញ៉េរ៉ាហ្សូដែលអវិជ្ជមាន។
សោធននិវត្តន៍ Retirement	សំដៅដល់ប្រាក់ប្រចាំខែដែលរដ្ឋផ្តល់ដល់អតីតយុទ្ធជនចូលនិវត្តន៍ដែលកំណត់ដោយច្បាប់។
សោធនស្ម័គ្រចិត្តពីផ្នែកឯកជន Private Voluntary Pension	សំដៅដល់ប្រភេទសេវាថ្មីមួយដែលបញ្ញត្តិករធានារ៉ាប់រងនឹងរៀបចំសម្រាប់បុគ្គលឬក្រុមហ៊ុនឯកជន។ សោធនស្ម័គ្រចិត្តពីផ្នែកឯកជនជាផលិតផលមួយរបស់ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិត។
សំណងធានារ៉ាប់រង Insurance Claim	សំដៅដល់សំណងជាប្រាក់ឬជាវត្ថុ ឬសំណងរួមជាប្រាក់និងជាវត្ថុដែលត្រូវសងដោយក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រង។
ស្រួសសតស្ត Stress Test	សំដៅដល់វិធីសាស្ត្រសម្រាប់ធ្វើតេស្តលើសុខុមាលភាពរបស់ប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុឬគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ ថាតើអាចធន់នឹងស្ថានភាពប្រែប្រួលសំខាន់ៗឬផលប៉ះពាល់សំខាន់ៗបានក្នុងកម្រិតណា។
ហិរញ្ញប្បទានមូលបត្រ Securities Finance	សំដៅដល់ប្រតិបត្តិការហិរញ្ញប្បទានពាក់ព័ន្ធនឹងមូលបត្រនៅក្នុងទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុដែលក្នុងនោះរួមមាន ការផ្តល់កម្ចីជាមូលធនឬមូលបត្រដើម្បីជួញដូរមូលបត្រ និងការប្រើប្រាស់មូលបត្រជាវត្ថុបញ្ចាំក្នុងការទទួលបានកម្ចី។
ឧត្តរជីវី Survivor	សំដៅដល់អ្នកដែលរស់រានមានជីវិតនិងអ្នកនៅក្នុងបន្ទុករបស់សមាជិកបេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម ហើយទទួលគ្រោះថ្នាក់ដល់ស្លាប់។
ឧបករណ៍និស្សន្ទឬឧបករណ៍ដេរីវេទីវ Derivative Instrument	សំដៅដល់កិច្ចសន្យាដែលផ្តល់សិទ្ធិឬកាតព្វកិច្ចនៃមូលបត្រដើមទៅឱ្យបុគ្គលណាមួយ ដោយរាប់បញ្ចូលទាំងសិទ្ធិឬកាតព្វកិច្ចទិញ លក់ ឬដាក់ពាក្យសុំទិញមូលបត្រក្នុងពេលអនាគត ដោយមិនគិតថាបុគ្គលនេះមានបំណងប្រើសិទ្ធិឬមិនប្រើប្រាស់សិទ្ធិនេះក៏ដោយ។
ឧបករណ៍ឱ្យខ្ចីចុងក្រោយ Lender of Last Resort Facility	សំដៅដល់ឥណទានផ្តល់ដោយធនាគារកណ្តាលចំពោះគ្រឹះស្ថានធនាគារដែលមិនអាចរកឥណទានពីប្រភពផ្សេងបានរួមទាំងពីទីផ្សារអន្តរធនាគារ។ ជាទូទៅ ធនាគារកណ្តាលផ្តល់ឥណទាននេះតែចំពោះធនាគារដែលមានសោធនភាព ប៉ុន្តែខ្លះសាច់ប្រាក់ងាយស្រួលក្នុងដៃដើម្បីចៀសវាងការប្រដេងដកប្រាក់ពីធនាគារនិងការបង្កជាវិបត្តិ ហិរញ្ញ

ឯកសារផ្តល់ព័ត៌មាន
Disclosure Document

វត្ថុ។

សំដៅដល់ឯកសារ ឬលិខិតជូនដំណឹង ឬសេចក្តីប្រកាសជាលាយ-
លក្ខណ៍អក្សរដែលអធិប្បាយអំពីប្រវត្តិក្រុមហ៊ុន របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ
ឬជាការអញ្ជើញឱ្យទិញ ឬសំណើឱ្យគេដាក់ពាក្យសុំទិញ ឬទិញ មូល
បត្រ ឬប្រកាសអំពីការដាក់លក់ឬការលក់មូលបត្រ និងរាប់ បញ្ចូល
ទាំងឯកសារផ្តល់ព័ត៌មានជាប្រចាំ ឬឯកសារផ្តល់ព័ត៌មានជំនួស ផងដែ
រ។